

Právní rádce

speciál

Měsíčník vydavatelství Economia — www.pravniradce.cz

SPECIÁLNÍ VYDÁNÍ
KE STUDIU

JUDIKATURA 2014

NABYL PLATNOSTI LONI,
PŘÍŠTÍ ROK BUDE ÚČINNÝ
A NAPŘESROK NOVELIZOVANÝ...

Právní rádce

**Jediný odborný měsíčník
s právními informacemi pro
management a podnikání**

- nové právní úpravy
- výklady • analýzy
- praktické příklady • rozhovory

Speciální nabídka pro koncipienty:

**předplatné
se slevou**

35
%

Objednávky a více informací na: www.ihned.cz/konference

e.conomia
obsah rozhoduje

Pojďme spolu vytvořit tradici...

EDITORIAL

Vážení studenti, koncipienti, justiční čekatelé... Milí kolegové! Předně bych Vám chtěl velmi poděkovat za to, že jste si toto speciální elektronické vydání měsíčníku Právní rádce stáhli. Doufám, že pro vás bude užitečné i přínosné a pomůže vám zorientovat se v důležité části studijní materie.

Proč speciální vydání?

Když jsem se před více než dvěma měsíci viděl se šéfredaktorem pražského studentského časopisu Paragraf, Michalem Kukem, požádal jsem ho o zpětnou vazbu k našemu časopisu. Prostě o to, co by mohl Právní rádce udělat pro své čtenáře navíc. Díky jeho cenným připomínkám jsme se rozhodli jít cestou přehledného servisního materiálu, kterých je v oblasti judikatury nedostatek.

Kdo se na speciálu podílel?

Náš projekt by neměl smysl, kdyby se do něj nezapojily instituce nejpopovanejší – tedy Nejvyšší a Nejvyšší správní soud. Můj velký dík proto patří především JUDr. Petře Polišíenské, vedoucí oddělení evidence judikatury Nejvyššího soudu. Dala totiž se svými kolegyněmi Mgr. Radkou Feberovou, Mgr. Marií Hrabalovou, Mgr. Alžbetou Perejdovou a Mgr. Hanou Wolfovou ve svém volném čase dohromady skvělý podklad. Navíc nám byla doktorka Polišíenská po celou dobu příprav materiálu oporou a její entusiasmus nás přescědčil o tom, že mají podobné projekty smysl.

Na straně Nejvyššího správního soudu bych rád poděkoval jeho předsedovi, JUDr. Josefu Baxovi,

který dal stran svého soudu našemu projektu také zelenou. Mgr. Lucia Zahradníková, vedoucí Oddělení dokumentace a analytiky NSS, pak připravila k souhrnu správní judikatury užitečné předmluvy.

Co dál?

S pilotním vydáním rozhodně nekončíme. Velkou oblastí, na kterou se v blízké budoucnosti zaměříme, je evropská legislativa. No a zanedlouho již bude čas na shrnutí důležité legislativy prvního letošního půlroku. Prostě a jednoduše: aktuální speciál rozhodně nezůstane jedináček.

Doufám proto, že se nám spolu podaří vytvořit tradici servisních materiálů, které budete pravidelně čekat a číst i po ukončení všech zkoušek. Jako právníci se totiž chtít nechtě musíme učit celý život.

A na závěr – pokud máte k materiálu jakékoliv připomínky anebo se s námi chcete podělit o náměty na další díly, neváhejte mě kontaktovat na jaroslav.kramer@economia.cz.

„Zákony se mají vykládat shovívavěji, aby se zachoval jejich účel.“

Švédský astronom a fyzik
Celsius Anders.

JAROSLAV KRAMER
šéfredaktor

OBSAH

32

Trestní zákoník

Jestliže členové zastupitelstva obce rozhodli na zasedání o schválení prodeje nemovitého majetku obce za podstatně nižší kupní cenu, než jaká byla v daném místě a čase dosažitelná, lze v tomto jednání spatřovat porušení povinnosti.

58

Soudní řízení správní

Rozhodnutí stavebního úřadu, jímž dle § 39 odst. 1 správního řádu z roku 2004 určil lhůtu k provedení konkrétního úkonu, je ve smyslu § 70 písm. c) s. ř. s. vyloučeno ze soudního přezkumu.

6

(Starý) občanský zákoník

Každý z ozbrojených útočníků odpovídá společně a nerozdílně za škodu, jestliže při společně vedeném útoku, kterým vyvrcholilo jejich předchozí agresivní chování vůči více osobám, usmrtili jednu z napadených osob.

46

Trestní řád

Za policejní provokaci se považuje aktivní činnost policie, která směřuje k podněcování určité osoby ke spáchání konkrétního trestného činu s cílem získat usvědčující důkazy, ačkoliv předtím tato osoba žádný takový úmysl neměla.

64

Opatření obecné povahy

Správní akt, kterým se mění nebo ruší opatření obecné povahy, je třeba rovněž pokládat za opatření obecné povahy ve smyslu § 101a a násl. s. ř. s. a části šesté správního řádu z roku 2004, nevyplývá-li ze zákona výslovně jinak.

10

Občanský soudní řád

Procesním nástupcem účastníka, jenž ztratil způsobilost být účastníkem řízení až po pravomocném skončení odvolacího řízení, leč v době, kdy ještě neuplynula lhůta k podání dovolání, je bez dalšího jeho právní nástupce, jenž podal dovolání.

EDITORIAL	03
OBSAH	04

CIVILNÍ PRÁVO

(Starý) občanský zákoník	06
Občanský soudní řád	10
Insolvence	20
Obchodní zákoník, konkurz a vyrovnání	24
Zvláštní řízení soudní, NOZ, zákon o rodině	28

TRESTNÍ PRÁVO

Trestní zákoník	32
Trestní řád a soudnictví ve věcech mládeže	46

SPRÁVNÍ PRÁVO

Řízení před soudem	58
Správní řízení a trestání, OOP, stavební řízení a katastr nemovitostí	64
Daně, daňové řízení a clo	70
Právo na informace, ochranné známky, reklama, hospodářská soutěž, kompetenční spory	76
Zaměstnanost, sociální zabezpečení, cizinecké záležitosti, mezinárodní ochrana	82
Školství, vojáci, veřejné zakázky, doprava, volby	88

Právní rádce

**Speciální vydání měsíčníku vydavatelství
Economia, a. s.**

Ročník XXIII., číslo 01, vychází v Praze 01. 06. 2015

ADRESA REDAKCE:

Pernerova 673/47, 186 00 Praha 8
T 233 071 470, 233 071 471, 233 071 473,
E pravni.radce@economia.cz,
W www.pravniradce.cz

ŘEDITEL REDAKCE: Vladimír Piskáček

ŠEFREDAKTOR: Jaroslav Kramer, T 233 071 473,
E jaroslav.kramer@economia.cz

SEKRETARIÁT: Marcela Kubátová, T 233 071 471

REDAKCE: Bc. Kateřina Hynčicová, T 233 071 470
E katerina.hyncicova@economia.cz

ILUSTRACE: Nikkarin

LAYOUT: Filip Blažek

VYDÁVÁ: Economia, a.s., IČ: 28191226
Pernerova 673/47, 186 00 Praha 8

MARKETINGOVÝ MANAŽER: Pavel Volčák,
T 233 071 077, E pavel.volcak@economia.cz

PŘÍJEM INZERCE: T 233 071 774, F 233 072 730

MANAŽER INZERCE: PhDr. Olga Porrini,
E olga.porrini@economia.cz,
T 233 071 724, M 731 450 373

KOMERČNÍ PŘÍLOHY: T 233 071 778, F 233 072 780

PŘEDPLATNÉ, NOVÉ OBJEDNÁVKY: T 233 071 197;
F 224 800 371, E predplatne@economia.cz,
W http://eshop.ihned.cz

ZÁKAZNICKÁ LINKA: T 800 110 022

OBJEDNÁVKY DO ZAHRANICÍ: T 233 071 197,
F 224 800 371, E predplatne@economia.cz,
http://eshop.ihned.cz/predplatne/zahranici.php

DORUČOVÁNÍ PŘEDPLATNÉHO PROVÁDÍ:

Česká pošta s.p.

PŘEDPLATNÉ V SR ZAJIŠŤUJÍ: MAGNET PRESS
SLOVAKIA s.r.o., Mediaprint-Kapa Pressegrasso, a.s.,
L. K. Permanent, s.r.o.,

INTERNETOVÝ ON-LINE ARCHIV: divize Nová média,
Pernerova 673/47, 186 00 Praha 8,
T 233 074 142, E ecommerce@ihned.cz

INTERNETOVÁ INZERCE: divize Nová média,
Pernerova 673/47, 186 00 Praha 8,
T 233 074 163, E obchod@ihned.cz,

GRAFICKÁ ÚPRAVA: Vizuální studio
mediálního domu Economia

Podávání novinových zásilek povoleno ŘPP Praha
č. j. 129b/93 ze dne 22. 4. 1993.

Poskytnutím autorského příspěvku autor
souhlasí s jeho rozmnožováním, rozšiřováním
a sdělováním internetem v kterémkoliv tištěném
a/nebo elektronickém titulu vydavatele či osoby
s jeho majetkovou účastí, či v jejích souboru.
Autor souhlasí s úpravami a odpovídá za právní
i faktickou bezvadnost příspěvku.

MK ČR E 6318

ISSN 1210-4817

© 2015 Economia, a.s.

(Starý) občanský zákoník

PŘEHLED USTANOVENÍ

§20 §31 §42A §56 §100 §106 §122 §132
§135C §137 §151A §1510 §420 §427 §438
§442 §451 §511 §559 §570 §680 §686 §711

Důležitá soudní rozhodnutí za rok 2014 k zákonu č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

§ 20

Právní úpravu zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, a dalších soukromoprávních předpisů lze vztáhnout na pracovněprávní vztahy přímo neupravované zákoníkem práce nejen tehdy, jestliže to zákoník práce výslovně stanoví, ale bez nezbytného odkazu i v těch případech, kdy je to v pracovněprávních vztazích zapotřebí. Je-li obecná právní úprava obsažená v občanském zákoníku upravena podrobněji soukromoprávním předpisem, jenž je k občanskému zákoníku ve vztahu speciality, lze aplikovat i tento předpis.

Jestliže ustanovení § 20 odst. 1 obč. zák. stanoví obecně, že právní

úkony právnické osoby ve všech věcech činí statutární orgány, je třeba, jde-li o obchodní společnost, vztáhnout na způsob jednání těchto právnických osob v pracovněprávních vztazích navenek (v závislosti na jejich formě) příslušná speciální ustanovení obchodního zákoníku.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. října 2013, sp. zn. 21 Cdo 2802/2012, uveřejněný pod číslem 23/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:21.CDO.2802.2012.1

§ 31

Účastník řízení může zmocnit k udělení procesní plné moci jinou osobu.

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. ledna 2014, sp. zn. 93 Co 111/2013, uveřejněné pod číslem 50/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:MSPH:2014:93.CO.111.2013.1

§ 42A

Věřitel může za podmínek uvedených v ustanovení § 42a obč. zák. odporovat právnímu úkonu, kterým zástavní věřitel uplatnil právo na uspokojení své pohledávky ze zástavy, k níž vzniklo zástavní právo na základě smlouvy o zřízení zástavního práva uzavřené mezi dlužníkem a zástavním věřitelem; samotná smlouva o zřízení zástavního práva není odpovratelným právním úkonem.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. srpna 2013, sp. zn. 21 Cdo 2041/2012, uveřejněný pod číslem 18/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:21.CDO.2041.2012.1

§ 56

I. Ujednání o poplatku za správu úvěru ve smlouvě o úvěru není neurčitě jen proto, že neobsahuje úplný výčet činností, za něž je poplatek sjednán.

II. Na ujednání o poplatku za správu úvěru ve smlouvě o úvěru se nevztahuje zákaz těch ujednání ve spotřebitelských smlouvách, která v rozporu s požadavkem dobré víry znamenají k újmě spotřebitele značnou nerovnováhu v právech a povinnostech stran.

Stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 23. dubna 2014, sp. zn. CpjN 203/2013, uveřejněné pod číslem 44/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:CPJN.203.2013.1

§ 100

Uplatnil-li žalobce včas podanou žalobou nárok na náhradu škody uvedením do původního stavu, nemůže žalovaný úspěšně uplatnit námitku promlčení jen proto, že po uplynutí promlčecí doby žalobce změnil žalobní návrh tak, že požadoval náhradu škody v penězích.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. února 2014, sp. zn. 25 Cdo 2911/2013, uveřejněný pod číslem 55/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:25.CDO.2911.2013.1

§ 106

Škoda spočívající v nedobytnosti pohledávky pro její promlčení nevzniká již uplynutím promlčecí doby, nýbrž okamžikem, kdy je vzhledem k okolnostem případu nepochybné, že dlužník dobrovolně plnit odmítá a neuspokojená pohledávka je soudně nevymahatelná, bez ohledu na to, zda o ní probíhá soudní řízení.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. února 2014, sp. zn. 25 Cdo 3672/2012, uveřejněný pod číslem 64/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:25.CDO.3672.2012.1

§ 106, § 420

Právo na náhradu škody ve výši rozdílu mezi částkou, které by se věřiteli společnosti s ručením omezeným dostalo na úhradu jeho pohledávky v konkursu vedeném podle zákona č. 328/1991 Sb. (ve znění účinném do 31. 12. 2007), kdyby jednatel společnosti s ručením omezeným včas podal návrh na prohlášení konkursu na její majetek, a částkou, kterou věřitel na úhradu své pohledávky v konkursu obdržel, je v případě, že smlouva o postoupení pohledávky neurčuje jinak, právem spojeným s postoupenou pohledávkou (§ 524 odst. 2 obč. zák.), bez zřetele k tomu, že odpovědnost za škodu se vyvozuje vůči jiné osobě (jednateli) než vůči společnosti s ručením omezeným (dlužníku postoupené pohledávky).

Má-li být náhrada škody ve formě peněžitého plnění poskytnuta v rozsahu, v němž se pohledávka věřitele vůči jeho dlužníku stala nedobytnou v důsledku porušení povinnosti podat včas návrh na prohlášení konkursu na majetek dlužníka podle zákona č. 328/1991 Sb. (ve znění účinném do 31. 12. 2007), pak dnem, kdy taková škoda vznikla (nejpozději mohla vzniknout), je den, kdy byl skutečně podán návrh na prohlášení konkursu na majetek dlužníka. Od tohoto dne totiž již případný pokles míry uspokojení věřitelovy pohledávky z majetku dlužníka nelze odvozovat od porušení povinnosti podat návrh na prohlášení konkursu na majetek dlužníka.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. června 2014, sp. zn. 29 Cdo 2735/2012, uveřejněný pod číslem 103/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.CDO.2735.2012.1

§ 122

Lhůta stanovená v ustanovení § 8 odst. 1 zákona č. 172/1991 Sb.

ve znění účinném od 29. 6. 2012 je speciální lhůtou, na jejíž počítání se nevztahuje ustanovení § 122 odst. 3 obč. zák.

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 27. listopadu 2013, sp. zn. 7 Co 2428/2013, uveřejněný pod číslem 89/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:KSCB:2013:7.CO.2428.2013.1

§ 132

Za rozhodnutí ve věci samé ve smyslu ustanovení § 265a odst. 1 a 2 tr. ř. nelze považovat rozhodnutí o dalším trvání zabezpečovací detence podle § 100 odst. 5 tr. zákoníku, neboť nejde o rozhodnutí, jímž bylo uloženo ochranné opatření [§ 265a odst. 2 písm. e) tr. ř.], a proto proti němu není přípustné dovolání.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. května 2013, sp. zn. 3 Tdo 523/2013, uveřejněné pod číslem 19/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:3.TDO.523.2013.1

§ 135C

Mimosmluvní odměnu advokáta za úkony právní služby vykonané v řízení o odstranění stavby přízná soud podle § 9 odst. 1 advokátního tarifu, neboť jde o řízení, v němž hodnotu jeho předmětu nelze vyjádřit v penězích.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. srpna 2013, sp. zn. 33 Cdo 489/2012, uveřejněný pod číslem 41/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:33.CDO.489.2012.1

§ 137

Má-li být mezitímním rozsudkem rozhodnuto o základu nároku spo-

Účastník řízení může zmocnit k udělení procesní plné moci jinou osobu.

- luvlastníka na zaplacení náhrady za užívání věci druhým spoluvlastníkem nad rámec jeho spoluvlastnického podílu, předpokládá rozhodnutí o základu nároku také posouzení rozsahu a kvality užívání společné věci; kvality užívání tam, kde užívají věc oba spoluvlastníci, a nejedná se o výlučné užívání společné věci některým ze spoluvlastníků.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 4. července 2013, sp. zn. 22 Cdo 1645/2013, uveřejněný pod číslem 27/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:22.CDO.1645.2013.1

§ 151A, § 511

Dohoda uzavřená mezi oprávněným jako zástavním věřitelem a osobní dlužníkem, v níž se věřitel zavázal v případě, že osobní dlužnice částečně uhradí pohledávku vymáhanou v jiném exekučním řízení, upustit od vymáhání zbývající části pohledávky vůči ní, a zároveň, že v budoucnu proti ní nezahájí další exekuční řízení pro tutéž pohledávku, a v níž účastníci této dohody konstatovali, že se netýká nároku oprávněného (zástavního věřitele) vůči zástavnímu dlužníku z titulu zástavního práva k zastaveným nemovitostem, není ve vztahu k povinnému jako zástavnímu dlužníkovu jen proto v rozporu s dobrými mravy.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. května 2014, sp. zn. 21 Cdo 828/2014, uveřejněné pod číslem 97/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:21.CDO.828.2014.1

§ 1510

V řízeních o zřízení věcného břemene práva cesty zahájených do 31. 12. 2013, ve kterých soud rozhoduje ve věci po 1. 1. 2014, je nutné rozhodovat podle § 1029 o. z.

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 28. února 2014, sp. zn.

7 Co 296/2014, uveřejněné pod číslem 78/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:KSCB:2014:7.CO.296.2014.1

§ 420

Do skončení konkursního řízení, dokud konkursní soud nerozhodne o tom, zda a v jaké výši schvaluje hotové výdaje bývalého správce konkursní podstaty, případně výdaje, které bývalý správce konkursní podstaty vynaložil z prostředků konkursní podstaty jako náklady spojené s udržováním a správou konkursní podstaty (ať již v usnesení, jímž současně schválí konečnou zprávu podle § 29 zákona č. 328/1991 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 2007 nebo v usnesení vydaném pro bývalého správce konkursní podstaty za přiměřené /analogické/ aplikace zákona č. 328/1991 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 2007 před schválením konečné zprávy), není oprávněn posuzovat účelnost vynaložení těchto hotových výdajů a nákladů spojených s udržováním a správou konkursní podstaty obecný soud ve sporu vedeném mezi současným správcem konkursní podstaty (jako žalobcem) a bývalým správcem konkursní podstaty (jako žalovaným).

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. listopadu 2013, sp. zn. 29 Cdo 2865/2011, uveřejněný pod číslem 22/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:29.CDO.2865.2011.1

§ 427

Nevyplývá-li z leasingové smlouvy něco jiného, vzniká od předání silničního vozidla registrovaného v registru silničních vozidel České republiky, jež je předmětem leasingu, leasingovým pronajímatelem leasingovému nájemci, oprávnění leasingového nájemce k jeho provozování podle § 2 odst. 16 zákona č. 56/2001 Sb. a leasingový nájemce se stává jeho provozovatelem.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. září 2013, sp. zn. 23 Cdo 1766/2012, uveřejněný pod číslem 31/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:23.CDO.1766.2012.1

§ 438, § 442

Každý z ozbrojených útočníků odpovídá společně a nerozdílně za škodu, jestliže při společně vedeném útoku, kterým vyvrcholilo jejich předchozí agresivní chování vůči více osobám, usmrtili jednu z napadených osob, a to i tehdy, jestliže v trestním řízení nebylo prokázáno, který z útočníků vedl smrtící úder.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. května 2014, sp. zn. 25 Cdo 269/2014, uveřejněný pod číslem 101/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:25.CDO.269.2014.1

§ 442

Uplatnil-li žalobce včas podanou žalobou nárok na náhradu škody uvedením do původního stavu, nemůže žalovaný úspěšně uplatnit námitku promlčení jen proto, že po uplynutí promlčecí doby žalobce změnil žalobní návrh tak, že požadoval náhradu škody v penězích.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. února 2014, sp. zn. 25 Cdo 2911/2013, uveřejněný pod číslem 55/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:25.CDO.2911.2013.1

§ 451

Úprava obsažená v § 392 odst. 1, věte první, obč. zák. předpokládá, že splatnost závazku je určena dohodou, právním předpisem nebo rozhodnutím. Není-li doba, kdy měl být závazek splněn nebo mělo být započato s jeho plněním (doba splatnosti), dohodnuta, stanovena právním předpisem nebo urč-

Každý z ozbrojených útočníků odpovídá společně a nerozdílně za škodu, jestliže při společně vedeném útoku, kterým vyvrcholilo jejich předchozí agresivní chování vůči více osobám, usmrtili jednu z napadených osob.

na v rozhodnutí a je-li splatnost pohledávky závislá na žádosti věřitele o plnění (srov. § 340 odst. 2 obch. zák.), neuplatní se ustanovení § 392 odst. 1 obch. zák. při určení začátku běhu promlčecí doby závazku.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. října 2013, sp. zn. 31 Cdo 3881/2009, uveřejněný pod číslem 10/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:31.CDO.3881.2009.1

§ 511

Dohoda uzavřená mezi oprávněným jako zástavním věřitelem a osobní dlužníci, v níž se věřitel zavázal v případě, že osobní dlužnice částečně uhradí pohledávku vymáhanou v jiném exekucním řízení, upustit od vymáhání zbývající části pohledávky vůči ní, a zároveň, že v budoucnu proti ní nezahájí další exekucní řízení pro tutéž pohledávku, a v níž účastníci této dohody konstatovali, že se netýká nároku oprávněného (zástavního věřitele) vůči zástavnímu dlužníku z titulu zástavního práva k zastaveným nemovitostem, není ve vztahu k povinnému jako zástavnímu dlužníkovi jen proto v rozporu s dobrými mravy.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. května 2014, sp. zn. 21 Cdo 828/2014, uveřejněné pod číslem 97/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:21.CDO.828.2014.1

§ 559

Tím, že osobě ustanovené rozhodnutím insolvenčního soudu insolvenčním správcem konkrétního dlužníka následně zanikne oprávnění vykonávat činnost insolvenčního správce dle § 40 odst. 2 zákona o insolvenčních správcích, nepozbývá rozhodnutí insolvenčního soudu o jejím ustanovení do funkce účinnosti. Taková osoba nadále zůstává insolvenčním správcem konkrétního dlužníka.

Projev vůle, jímž dlužník plní dluh (peněžitý závazek) svému věřiteli, je právním úkonem ve smyslu ustanovení § 34 obch. zák., jelikož jde o projev vůle směřující k zániku povinnosti splnit dluh (závazek). Takovým právním úkonem je i projev vůle, jímž třetí osoba plní dluh (peněžitý závazek) dlužníkovu věřiteli se souhlasem dlužníka ve smyslu § 332 odst. 1 obch. zák.

Ponechají-li se stranou právní úkony, které dlužník učinil poté, co nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, v rozporu s ustanoveními § 111 a § 246 odst. 2 insolvenčního zákona, lze podle ustanovení § 235 až § 243 insolvenčního zákona odporovat jen těm právním úkonům dlužníka, jež jsou taxativně vypočteny v ustanoveních § 240 až § 242 insolvenčního zákona.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. února 2014, sp. zn. 29 Cdo 677/2011, uveřejněný pod číslem 60/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.CDO.677.2011.1

§ 570

Skutečnost, že jde o platební směnku (směnku „pro soluto“), bez dalšího nevylučuje, aby se směnečný dlužník, jemuž svědčí ve vztahu k majiteli směnky kauzální námitky, ubránil povinnosti zaplatit směnku (prokázanou) námitkou, že pohledávka věřitele, která měla předáním směnky zaniknout, nikdy nevznikla, popřípadě (jinak) zanikla.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. února 2014, sp. zn. 29 Cdo 1363/2011, uveřejněný pod číslem 112/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.CDO.1363.2011.1

§ 680

Je-li právo nájemce žádat vrácení kauce vázáno na zánik nájmu, je k vrácení kauce povinna osoba, která je pronajímatelem v době zániku nájmu.

Je-li právo nájemce žádat vrácení kauce vázáno na zánik nájmu, je k vrácení kauce povinna osoba, která je pronajímatelem v době zániku nájmu.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. května 2013, sp. zn. 26 Cdo 652/2013, uveřejněný pod číslem 7/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:26.CDO.652.2013.1

§ 686

Návrh pronajímatele na zvýšení nájemného za byt ve společném nájmu manželů podle § 696 odst. 2 obch. zák. musí být adresován oběma manželům.

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. června 2013, sp. zn. 5 Co 624/2013, uveřejněné pod číslem 32/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:KSCB:2013:5.CO.624.2013.1

§ 711

Jestliže insolvenční soud prohlásil konkurs na majetek dlužníka, a toto rozhodnutí nabylo právní moci, odmítne dlužníkův návrh na povolení oddlužení jako podaný někým, kdo k němu nebyl oprávněn (§ 390 odst. 3 insolvenčního zákona), bez zřetele k tomu, zda dlužníkovi uplynula lhůta k podání návrhu na povolení oddlužení.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. ledna 2014, sen. zn. 29 NSCR 5/2014, uveřejněné pod číslem 61/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.NSCR.5.2014.1 ♦

Občanský soudní řád

PŘEHLED USTANOVENÍ

§7 §11 §12 §24 §26 §30 §43 §45 § 40B, §47 §50 §57
§80 §83 §87 §88 §93 §95 § 104 §104A §107 §114B
§120 §127 §127A §132 §134 §138 §142 §146 §150 §152
§153A §159A §171 §174A §177 §218 §220 §229 §243D
§237 §238 §240 §243C §243E §254 §267 §268 §269
§271 §274 §299 §312 §336K §338 §351

Důležitá soudní rozhodnutí za rok 2014 k zákonu č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.

§ 7

Soud má v občanském soudním řízení pravomoc rozhodovat o následcích porušení povinnosti oznámit státní podporu Evropské komisi. Evropská komise je oprávněna rozhodovat v řízení o slučitelnosti státní podpory s článkem 87 odst. 2 nebo 3 Smlouvy o založení Evropského společenství, resp. s článkem

107 odst. 2 a 3 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. června 2014, sp. zn. 23 Cdo 1341/2012, uveřejněné pod číslem 81/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:23.CDO.1341.2012.1

§ 11, § 12, § 177

Ustanovení § 177 odst. 2 o. s. ř., ve znění účinném do 31. 12. 2013, je zvláštním ustanovením, které umožňuje změnit místní příslušnost soudu poté, co byla založena ve smyslu § 11 odst. 1, věty druhé, o. s. ř. Předpokladem přenesení příslušnosti je změna okolností

významných pro určení místní příslušnosti ve smyslu § 88 písm. c) o. s. ř. a zároveň respektování zájmu nezletilého dítěte. Tato zvláštní (speciální) úprava má přednost před ustanovením § 12 odst. 2 o. s. ř., které tudíž ve věcech péče o nezletilé zásadně nelze použít.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. října 2013, sp. zn. 29 Nd 292/2013, uveřejněné pod číslem 16/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:29.ND.292.2013.1

§ 11, § 88, § 177

Zájem dítěte vyžaduje, aby jeho poměry byly v řízení ovládaném vyše-

třovací zásadou upraveny soudem, u něhož se předpokládá, že tak učiní s plnou znalostí věci, bezprostředně, hospodárně a v rozumné době.

Přenesení příslušnosti ve smyslu ustanovení § 177 odst. 2 o. s. ř. (ve znění účinném do 31. 12. 2013) tak bude bránit např. pouhá snaha jednoho z rodičů o „legalizaci“ pobytu dítěte v jiném místě (často značně vzdáleném), než je původní bydliště, vedená záměrem omezit či znemožnit styk dítěte s druhým z rodičů.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. prosince 2013, sp. zn. 30 Cdo 1510/2013, uveřejněné pod číslem 39/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:30.CDO.1510.2013.1

§ 11, § 95, § 104A

Ustanovení § 95 odst. 2, věty první, o. s. ř. brání tomu, aby okresní soud připustil změnu návrhu (žaloby), jestliže by k projednání a rozhodnutí změněného návrhu (žaloby) byl (podle ustanovení upravujících věcnou příslušnost, zejména § 9 o. s. ř.) v prvním stupni věcně příslušný krajský soud; jestliže však soud změnu návrhu (žaloby) přesto (nesprávně) připustí, je svým usnesením vázán (§ 170 odst. 1 o. s. ř.).

Rozhodne-li vrchní soud postupem podle § 104a odst. 2 o. s. ř. o věcné příslušnosti, nemůže být otázka věcné příslušnosti znovu úspěšně nastolena ani tehdy, připustí-li následně soud prvního stupně změnu návrhu na zahájení řízení (§ 95 o. s. ř.), a to bez ohledu na to, jsou-li k projednání a rozhodnutí změněného návrhu věcně příslušné (podle ustanovení upravujících věcnou příslušnost, zejména § 9 o. s. ř.) soudy jiného stupně.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. února 2014, sp. zn. 29 Cdo 2296/2013, uveřejněné pod číslem 69/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.CDO.2296.2013.1

Účastník řízení může zmocnit k udělení procesní plné moci jinou osobu.

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. ledna 2014, sp. zn. 93 Co 111/2013, uveřejněné pod číslem 50/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:MSPH:2014:93.CO.111.2013.1

§ 24

Účastník občanského soudního řízení uplatňuje ve smyslu ustanovení § 138 odst. 1 o. s. ř. právo svévolně tehdy, činí-li procesní úkony nikoliv v zájmu ochrany svých subjektivních práv, ale jen zlovolně (při vědomí, že tím svá práva neochrání a ani ochránit nechce) a se záměrem způsobit jinému škodu nebo jinou újmu, popřípadě alespoň procesní obtíže. O zřejmě bezúspěšné uplatňování práva jde ve smyslu ustanovení § 138 odst. 1 o. s. ř. zpravidla tehdy, je-li již ze samotných údajů (tvrzení) účastníka nebo z toho, co je soudu známo z obsahu spisu nebo z jiné úřední činnosti nebo co je obecně známé, bez dalšího nepochybně, že požadavku účastníka nemůže být vyhověno. O zřejmě bezúspěšné uplatňování (řádného nebo mimořádného) opravného prostředku pak jde zejména tehdy, jestliže byl podán opožděně, osobou, která k němu není (subjektivně) oprávněna, nebo je objektivně nepřipustný, nebo jestliže (s přihlédnutím ke všemu, co je soudu známo) je bez dalšího nepochybně, že opravný prostředek nemůže být úspěšný.

Pro závěr, zda jde o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování práva ve smyslu ustanovení § 138 odst. 1 o. s. ř., platí v řízení před soudem prvního stupně, v odvolacím řízení nebo v dovolacím řízení vždy shodná hlediska.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. února 2014, sp. zn. 21 Cdo 987/2013, uveřejněné pod číslem 67/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:21.CDO.987.2013.1

§ 26

Každé sdružení osob, které bylo zapsáno do spolkového rejstříku jako odborová organizace, je v občanském soudním řízení oprávněno na základě plné moci zastupovat účastníka řízení, který je jeho členem; obdobně to platí, jde-li o pobočnou organizaci odborové organizace, která má právní osobnost. Soud neumožní zastoupení účastníka řízení odborovou organizací (pobočnou organizací odborové organizace) jen tehdy, týká-li se spor nebo jiná právní věc „vztahů mezi podnikateli vyplývajících z jejich podnikatelské činnosti“ nebo je-li v řízení předepsáno povinné zastoupení advokátem nebo notářem; rozhodnutí o tom se nevydává.

Stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 23. dubna 2014, sp. zn. CpjN 202/2013, uveřejněné pod číslem 36/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:CPJN.202.2013.1

§ 30, § 43 § 40B, § 114B, § 134

Zamítá-li soud žádost o ustanovení zástupce (§ 30 o. s. ř.) žalobci, jenž podal u soudu žalobu, která trpí vadami, bránícími pokračovat v řízení, může ho ve smyslu ustanovení § 43 odst. 1 o. s. ř. usnesením vyzvat, aby žalobu opravil nebo doplnil, teprve v době, kdy usnesení o zamítnutí žádosti je v právní moci.

Fikce uznání nároku podle ustanovení § 114b odst. 5 o. s. ř. nastane, jestliže usnesení, kterým byl žalovaný vyzván, aby se ve stanovené lhůtě ve věci písemně vyjádřil (§ 114b odst. 1 o. s. ř.), a které bylo žalovanému řádně doručeno, neobsahuje předepsané formální náležitosti, a není proto veřejnou listinou. ▶

Účastník řízení může zmocnit k udělení procesní plné moci jinou osobu.

► Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 2. července 2013, sp. zn. 21 Cdo 2288/2012, uveřejněný pod číslem 1/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:21.CDO.2288.2012.1

§ 45

Každému, kdo má zpřístupněnou datovou schránku, soud doručuje rozhodnutí, předvolání a další listiny do datové schránky, aniž by adresát o takové doručení musel žádat nebo soudu sdělovat identifikátor své datové schránky. Soud zjišťuje z úřední povinnosti, zda má adresát zřízenou a zpřístupněnou datovou schránku; ten, kdo má zřízenou a zpřístupněnou datovou schránku, má právo očekávat, že mu soud bude veškerá rozhodnutí, předvolání a jiné listiny doručovat v elektronické podobě do datové schránky. Tímto způsobem se nedoručuje jen tehdy, byly-li listiny doručeny při jednání nebo při jiném úkonu soudu nebo nedošlo-li k řádnému doručení listiny do datové schránky.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. listopadu 2013, sp. zn. 21 Cdo 3489/2012, uveřejněné pod číslem 37/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:21.CDO.3489.2012.1

Při zkoumání schopnosti dlužníka hradit pohledávky věřitelů osvědčené při rozhodování o úpadku dlužníka není podstatné, zda věřitelé mohou ohledně těchto pohledávek ihned přistoupit k výkonu rozhodnutí či exekuci (zda již mají exekuční titul), ale to, zda by je mohli bez obtíží vymoci z dlužníkovy majetku výkonem rozhodnutí (exekucí), kdyby exekuční titul měli.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. prosince 2013, sen. zn. 29 NSCR 113/2013, uveřejněné pod číslem 45/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:29.NSCR.113.2013.1

Pravidla počítání času podle § 57 o. s. ř. platí i pro běh lhůty u doručování do datových schránek.

§ 47, § 57 § 80, § 104, § 159A

Pravidla počítání času podle § 57 o. s. ř. platí i pro běh lhůty u doručování do datových schránek.

Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. července 2013, sp. zn. 11 Co 393/2013, uveřejněné pod číslem 15/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:KSOS:2013:11.CO.393.2013.1

§ 50

Doručení rozhodčího nálezu vyvěšením na úřední desce rozhodce nenahrazuje zákonem předpokládané vyvěšení na úřední desce soudu (§ 50l o. s. ř.).

Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. července 2012, sp. zn. 10 Co 628/2012, uveřejněné pod číslem 14/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:KSOS:2012:10.CO.628.2012.1

§ 80

Jestliže ke dni vydání rozhodnutí o určovací žalobě ve smyslu § 80 o. s. ř. nemá žalobce na požadovaném určení naléhavý právní zájem, je to vždy důvodem k zamítnutí určovací žaloby (s tím, že žalobci nic nebrání v tom, aby žalobu znovu podal v době, kdy naléhavý právní zájem na takovém určení získá /změní-li se poměry, za nichž soud určovací žalobu zamítl/). To platí i tehdy, probíhá-li v době rozhodování o určovací žalobě jiné řízení, jehož výsledek by mohl založit změnu poměrů co do úsudku o (ne) existenci naléhavého právního zájmu na požadovaném určení. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. července 2014, sp. zn. 29 Cdo 914/2014, uveřejněný pod číslem 107/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.CDO.914.2014.1

Je-li rozhodnutím o věci samé (jeho výrokem) ve sporu o splnění povinnosti, která vyplývá ze zákona, z právního vztahu nebo z porušení práva, zcela vypořádán právní vztah založený ve sporu o plnění na řešení předběžné otázky (řešení přijaté v takovém sporu vyčerpalo beze zbytku obsah předběžné otázky, ze které již /proto/ nemohou vyjít další spory o splnění povinnosti mezi týmiž účastníky), pak následnému sporu o určení, zda tu právní vztah (právní poměr) nebo právo je či není, je-li na tom naléhavý právní zájem, jímž má být výrokem soudního rozhodnutí znovu posouzena stejná předběžná otázka, již brání překážka věci rozsouzené (res iudicata).

Je-li pravomocné soudní rozhodnutí o určení, zda tu právní vztah (právní poměr) nebo právo je či není, podkladem pro změnu zápisu věcného práva k majetku v příslušném veřejném seznamu, netvoří pravomocné soudní rozhodnutí ve sporu o plody, užitky a požitky z takového majetku nebo ve sporu o vyklizení takového majetku (jde-li o nemovitou věc) překážku věci pravomocně rozhodnuté (res iudicata) pro následný spor o určení, zda tu právní vztah (právní poměr) nebo právo k majetku je či není.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. června 2014, sp. zn. 31 Cdo 2740/2012, uveřejněné pod číslem 82/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:31.CDO.2740.2012.1

§ 83, § 104

Řízení zahájené dříve u jiného soudu členského státu EU ve věci rodičovské zodpovědnosti, v němž bylo vydáno pouze opatření podle ustanovení čl. 20 Nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 (nařízení Brusel II bis) nezakládá překážku věci zahájené ve smyslu ustanovení čl. 19 odst. 2 nařízení Brusel II bis k řízení ve věci

rodičovské zodpovědnosti zahájené později u českého soudu.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. února 2014, sp. zn. 30 Cdo 2554/2013, uveřejněné pod číslem 66/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:30.CDO.2554.2013.1

§ 87

Jestliže určitá osoba vlastní hromadnou akcii akciové společnosti představující 50% podíl v akciové společnosti a druhou hromadnou akcii akciové společnosti ve stejné výši vlastní sama akciová společnost, je ona osoba většinovým společníkem akciové společnosti a tedy (nejde-li o případ dle § 66a odst. 3 písm. b/ obch. zák.) i osobou ovládající akciovou společnost (§ 66a odst. 1 a odst. 3 písm. a/ obch. zák.). Pro účely posouzení, zda pro insolvenční řízení oné osoby jsou splněny předpoklady místní příslušnosti dané na výběr ve smyslu ustanovení § 87 odst. 2 o. s. ř. u insolvenčního soudu, u kterého již probíhá insolvenční řízení ohledně majetku akciové společnosti (dlužníka ve smyslu § 87 odst. 2 o. s. ř.), platí za této situace vyvratitelná domněnka, že ona (ovládající) osoba a (jí ovládaná) akciová společnost tvoří koncern (§ 66a odst. 7 obch. zák.).

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. září 2013, sen. zn. 29 NSCR 61/2013, uveřejněné pod číslem 11/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:29.NSCR.61.2013.1

§ 93, § 114b

Žalovaný může splnit povinnost vyjádřit se k věci samé ve smyslu ustanovení § 114b odst. 1 o. s. ř. i prostřednictvím vyjádření vedlejšího účastníka, který tak realizuje své procesní právo uplatnit obranu proti žalobě ve prospěch jím podpořovaného účastníka řízení.

Podal-li žalovaný včasný odpor proti platebnímu rozkazu, v němž uvedl, že písemné odůvodnění odporu zašle soudu osoba, která později vstoupila do řízení jako vedlejší účastník na straně žalovaného a ve svém vyjádření doručeném soudu ve lhůtě stanovené k vyjádření podle § 114b odst. 1 o. s. ř. vylíčila důvody, z nichž žalobu neuznává a navrhla její zamítnutí, podmínky pro vydání rozsudku pro uznání podle § 114b odst. 5 a § 153a odst. 3 o. s. ř. nebyly splněny.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. května 2013, sp. zn. 25 Cdo 4258/2011, uveřejněný pod číslem 25/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:25.CDO.4258.2011.1

§ 95

Uplatnil-li žalobce včas podanou žalobou nárok na náhradu škody uvedením do původního stavu, nemůže žalovaný úspěšně uplatnit námitku promlčení jen proto, že po uplynutí promlčecí doby žalobce změnil žalobní návrh tak, že požadoval náhradu škody v penězích.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. února 2014, sp. zn. 25 Cdo 2911/2013, uveřejněný pod číslem 55/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:25.CDO.2911.2013.1

§ 104

Je-li rozhodnutím o věci samé (jeho výrokem) ve sporu o splnění povinnosti, která vyplývá ze zákona, z právního vztahu nebo z porušení práva, zcela vypořádán právní vztah založený ve sporu o plnění na řešení předběžné otázky (řešení přijaté v takovém sporu vyčerpalo beze zbytku obsah předběžné otázky, ze které již /proto/ nemohou vzejít další spory o splnění povinnosti mezi těmiž účastníky), pak následnému sporu o určení, zda tu právní vztah

Procesním nástupcem účastníka, jenž ztratil způsobilost být účastníkem řízení až po pravomocném skončení odvolacího řízení, leč v době, kdy ještě neuplynula lhůta k podání dovolání, je bez dalšího jeho právní nástupce, jenž podal dovolání.

(právní poměr) nebo právo je či není, je-li na tom naléhavý právní zájem, jímž má být výrokem soudního rozhodnutí znovu posouzena stejná předběžná otázka, již brání překážka věci rozsouzené (res iudicata).

Je-li pravomocné soudní rozhodnutí o určení, zda tu právní vztah (právní poměr) nebo právo je či není, podkladem pro změnu zápisu věcného práva k majetku v příslušném veřejném seznamu, netvoří pravomocné soudní rozhodnutí ve sporu o plody, užitky a požitky z takového majetku nebo ve sporu o vyklizení takového majetku (jde-li o nemovitou věc) překážku věci pravomocně rozhodnuté (res iudicata) pro následný spor o určení, zda tu právní vztah (právní poměr) nebo právo k majetku je či není.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. června 2014, sp. zn. 31 Cdo 2740/2012, uveřejněné pod číslem 82/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:31.CDO.2740.2012.1:

§ 104a

Ustanovení § 95 odst. 2, věty první, o. s. ř. brání tomu, aby okresní soud připustil změnu návrhu (žaloby), jestliže by k projednání a rozhodnutí změněného návrhu (žaloby) byl (podle ustanovení upravujících věcnou příslušnost, zejména § 9 o. s. ř.) v prvním stupni věcně příslušný krajský soud; jestliže však soud změnu návrhu (žaloby) přesto (nesprávně) připustí, je svým usnesením vázán (§ 170 odst. 1 o. s. ř.).

Rozhodne-li vrchní soud postupem podle § 104a odst. 2 o. s. ř. o věcné příslušnosti, nemůže být otázka věcné příslušnosti znovu úspěšně nastolena ani tehdy, připustí-li následně soud prvního stupně změnu návrhu na zahájení řízení (§ 95 o. s. ř.), a to bez ohledu na to, jsou-li k projednání a rozhodnutí změněného návrhu věcně příslušné (podle ustanovení upravujících věcnou příslušnost, zejména § 9 o. s. ř.) soudy jiného stupně. ▶

► Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. února 2014, sp. zn. 29 Cdo 2296/2013, uveřejněné pod číslem 69/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.CDO.2296.2013.1

§ 107

Procesním nástupcem účastníka, jenž ztratil způsobilost být účastníkem řízení až po pravomocném skončení odvolacího řízení, leč v době, kdy ještě neuplynula lhůta k podání dovolání, je bez dalšího jeho právní nástupce, jenž podal dovolání; rozhodnutí podle § 107 o. s. ř. se nevydává.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. února 2014, sp. zn. 32 Cdo 2368/2013, uveřejněný pod číslem 72/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:32.CDO.2368.2013.1

§ 114b, § 153a

Vážný důvod ve smyslu ustanovení § 114b odst. 5 o. s. ř. představuje jednak překážka (událost), která žalovanému objektivně (nezávisle na jeho vůli) zabránila písemně se vyjádřit ve věci ve stanovené lhůtě, popřípadě která zabránila žalovanému, aby soudu být jen sdělil, že u něj takový vážný důvod nastal, jednak okolnost žalovaným případně způsobenou nebo jinak zaviněnou, jestliže ji lze považovat – zejména za přihlédnutí ke všem okolnostem případu a k poměrům žalovaného – za ospravedlňující jeho nečinnost. Nastal-li u žalovaného takový vážný důvod, nelze mít za to, že by uznával nárok, který je vůči němu žalobou usplatňován, a že by proto bylo možné rozhodnout v jeho neprospekch rozsudkem pro uznání podle ustanovení § 153a odst. 3 o. s. ř. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 13. prosince 2013, sp. zn. 21 Cdo 628/2013, uveřejněný pod číslem 51/2014

Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:21.CDO.628.2013.1

O zřejmou bezúspěšnost uplatňování práva, která brání vydání výzvy podle § 114b odst. 1 o. s. ř., jde i v případě, kdy výše plnění požadovaného žalobcem neodpovídá skutkovým tvrzením, o které žalobce opírá uplatněné právo.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. dubna 2013, sp. zn. 30 Cdo 2250/2012, uveřejněný pod číslem 108/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:30.CDO.2250.2012.1

§ 120, § 132

Skutečnost prokazovanou pouze nepřímými důkazy lze mít za prokázanou, jestliže na základě výsledků hodnocení těchto důkazů lze bez rozumných pochybností nabýt jistoty (přesvědčení) o tom, že se tato skutečnost opravdu stala (že je pravdivá); nestačí, lze-li usuzovat pouze na možnost její pravdivosti (na její pravděpodobnost).

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. června 2014, sp. zn. 21 Cdo 2682/2013, uveřejněný pod číslem 93/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:21.CDO.2682.2013.1

§ 127 a § 127a

Splňuje-li znalecký posudek předložený účastníkem řízení předpoklady stanovené v § 127 odst. 2 a § 127a o. s. ř., pohlíží se na něj jako na znalecký posudek vyžádaný soudem; to platí i tehdy, jde-li o revizní znalecký posudek.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. ledna 2014, sp. zn. 26 Cdo 3928/2013, uveřejněný pod číslem 38/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:26.CDO.3928.2013.1

§ 138

Nezmění-li se u účastníka (žadatele) poměry, ze kterých soud vycházel v usnesení, jímž zamítl jeho žádost o osvobození od soudních poplatků, nemůže účastník důvodně uplatnit obranu proti (následnému) usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku, založenou na argumentaci, že předpoklady pro přiznání osvobození od soudních poplatků splňuje.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. ledna 2014, sp. zn. 29 Cdo 4239/2013, uveřejněné pod číslem 49/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.CDO.4239.2013.1

Zamítá-li soud žádost o ustanovení zástupce (§ 30 o. s. ř.) žalobci, jenž podal u soudu žalobu, která trpí vadami, bránícími pokračovat v řízení, může ho ve smyslu ustanovení § 43 odst. 1 o. s. ř. usnesením vyzvat, aby žalobu opravil nebo doplnil, teprve v době, kdy usnesení o zamítnutí žádosti je v právní moci.

Účastník občanského soudního řízení uplatňuje ve smyslu ustanovení § 138 odst. 1 o. s. ř. právo svévolně tehdy, činí-li procesní úkony nikoliv v zájmu ochrany svých subjektivních práv, ale jen zlovolně (při vědomí, že tím svá práva neochrání a ani ochránit nechce) a se záměrem způsobit jinému škodu nebo jinou újmu, popřípadě alespoň procesní obtíže. O zřejmém bezúspěšném uplatňování práva jde ve smyslu ustanovení § 138 odst. 1 o. s. ř. zpravidla tehdy, je-li již ze samotných údajů (tvrzení) účastníka nebo z toho, co je soudu známo z obsahu spisu nebo z jiné úřední činnosti nebo co je obecně známé, bez dalšího nepochybné, že požadavku účastníka nemůže být vyhověno. O zřejmém bezúspěšném uplatňování (řádného nebo mimořádného) opravného prostředku pak jde zejména tehdy, jestliže byl podán opožděně, osobou, která k němu není (subjektivně) oprávněna, nebo je objektivně

Procesním nástupcem účastníka, jenž ztratil způsobilost být účastníkem řízení až po pravomocném skončení odvolacího řízení, leč v době, kdy ještě neuplynula lhůta k podání dovolání, je bez dalšího jeho právní nástupce, jenž podal dovolání

nepřípustný, nebo jestliže (s přihlédnutím ke všemu, co je soudu známo) je bez dalšího nepochybné, že opravný prostředek nemůže být úspěšný.

Pro závěr, zda jde o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování práva ve smyslu ustanovení § 138 odst. 1 o. s. ř., platí v řízení před soudem prvního stupně, v odvolacím řízení nebo v dovolacím řízení vždy shodná hlediska.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. února 2014, sp. zn. 21 Cdo 987/2013, uveřejněné pod číslem 67/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:21.CDO.987.2013.1

Směřuje-li dovolání proti rozhodnutí, jímž odvolací soud (případně ve spojení s rozhodnutím soudu prvního stupně) nepřiznal dovolateli zcela nebo zčásti osvobození od soudních poplatků (§ 138 o. s. ř.), soudní poplatek z takového dovolání se neplatí.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. dubna 2014, sp. zn. 29 Cdo 1031/2014, uveřejněné pod číslem 73/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.CDO.1031.2014.1

Při posouzení přípustnosti dovolání proti usnesení, jímž odvolací soud potvrdil usnesení, kterým soud prvního stupně nepřiznal účastníku osvobození od soudního poplatku, se neuplatní hodnotové omezení podle ustanovení § 238 odst. 1 písm. d) o. s. ř.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. dubna 2014, sp. zn. 29 Cdo 3632/2013, uveřejněné pod číslem 96/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.CDO.3632.2013.1

§ 142, § 150

Důvod hodný zvláštního zřetele k odepření náhrady nákladů řízení

ve smyslu § 150 o. s. ř. není dán, jestliže žalobce poté, co na základě výsledku řízení o vylučovací žalobě přišel o aktivní věcnou legitimaci k vymáhání uplatněného nároku, na žalobě setrval (takže musela být zamítnuta).

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. srpna 2013, sp. zn. 29 Cdo 2438/2013, uveřejněné pod číslem 2/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:29.CDO.2438.2013.1

Výsledek řízení projevující se tím, že poškozený žalobce dosáhne satisfakce uložením povinnosti škůdce nahradit mu nemateriální újmu anebo poskytnout mu morální satisfakci, popř. dosáhne konstatování porušení práva, lze s přihlédnutím k přiměřenosti žalované formy náhrady hodnotit ve smyslu zásad úspěchu ve věci obdobně jako plný úspěch (§ 142 odst. 1 o. s. ř.), byť žalobci nebylo přiznáno jím požadované plnění nebo jeho výše.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5. února 2014, sp. zn. 30 Cdo 2707/2013, uveřejněné pod číslem 40/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:30.CDO.2707.2013.1

§ 146

Vedlejší účastník je osobou oprávněnou podat dovolání proti výroku rozhodnutí odvolacího soudu, jímž bylo rozhodnuto o jeho právu či povinnosti k náhradě nákladů řízení.

Náklady, které pojišťovna vynaložila na zastoupení advokátem v soudním řízení, v němž vystupovala jako vedlejší účastník na straně žalovaného, nejsou bez dalšího neúčelné.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. dubna 2014, sp. zn. 25 Cdo 644/2014, uveřejněné pod číslem 94/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:25.CDO.644.2014.1

§ 152

Má-li být mezitímním rozsudkem rozhodnuto o základu nároku spoluvlastníka na zaplacení náhrady za užívání věci druhým spoluvlastníkem nad rámec jeho spoluvlastnického podílu, předpokládá rozhodnutí o základu nároku také posouzení rozsahu a kvality užívání společné věci; kvality užívání tam, kde užívají věc oba spoluvlastníci, a nejedná se o výlučné užívání společné věci některým.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 4. července 2013, sp. zn. 22 Cdo 1645/2013, uveřejněný pod číslem 27/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:22.CDO.1645.2013.1

§ 153A

Žalovaný může splnit povinnost vyjádřit se k věci samé ve smyslu ustanovení § 114b odst. 1 o. s. ř. i prostřednictvím vyjádření vedlejšího účastníka, který tak realizuje své procesní právo uplatnit obranu proti žalobě ve prospěch jím podporovaného účastníka řízení.

Podal-li žalovaný včasný odpor proti platebnímu rozkazu, v němž uvedl, že písemné odůvodnění odporu zašle soudu osoba, která později vstoupila do řízení jako vedlejší účastník na straně žalovaného a ve svém vyjádření doručeném soudu ve lhůtě stanovené k vyjádření podle § 114b odst. 1 o. s. ř. vylíčila důvody, z nichž žalobu neuznává a navrhla její zamítnutí, podmínky pro vydání rozsudku pro uznání podle § 114b odst. 5 a § 153a odst. 3 o. s. ř. nebyly splněny.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. května 2013, sp. zn. 25 Cdo 4258/2011, uveřejněný pod číslem 25/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:25.CDO.4258.2011.1

Splňuje-li znalecký posudek předložený účastníkem řízení předpoklady stanovené v § 127 odst. 2 a § 127a o. s. ř., pohlíží se na něj jako na znalecký posudek vyžádaný soudem.

Směřuje-li dovolání proti rozhodnutí, jímž odvolací soud (případně ve spojení s rozhodnutím soudu prvního stupně) nepřiznal dovolateli zcela nebo zčásti osvobození od soudních poplatků

§ 171

Zákonným důvodem podle ustanovení § 336k odst. 3 o. s. ř. pro změnu usnesení o příklepu tak, že se příklep neuděluje, není jednání vydražitele po udělení příklepu.

Usnesení, jímž exekuční soud podle ustanovení § 44b zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění účinném do 31. 12. 2012, zprostil pověřeného soudního exekutora provedením exekuce a jejím provedením pověřil jiného soudního exekutora, je vykonatelné – není-li v něm výslovně stanoveno jinak – doručením tohoto usnesení účastníkům exekučního řízení a oběma soudním exekutorům (§ 171 odst. 2 o. s. ř.); od tohoto okamžiku (bez zřetele na případně podané odvolání) pokračuje nově pověřený soudní exekutor v provádění exekuce.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. června 2014, sp. zn. 21 Cdo 1465/2014, uveřejněné pod číslem 111/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:21.CDO.1465.2014.1

§ 174a

Předpokladem pro vydání elektronického platebního rozkazu (§ 174a o. s. ř.) je i to, že žalobou (podanou na elektronickém formuláři) uplatněné právo na zaplacení peněžitého plnění nepřevyšujícího částku 1 000 000 Kč vyplývá ze skutečností uvedených žalobcem.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. srpna 2013, sen. zn. 29 ICdo 31/2013, uveřejněný pod číslem 3/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:29.ICDO.31.2013.1

Nevydá-li soud elektronický platební rozkaz a pokračuje-li v řízení, je doplatek doměřeného soudního

poplatku splatný až v souvislosti s rozhodnutím soudu o věci samé.

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 7. února 2014, sp. zn. 93 Co 56/2013, uveřejněné pod číslem 48/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:MSPH:2014:93.CO.56.2013.1

§ 218

Dovolání žalovaného, který není účastníkem právního vztahu mezi státem a žalobcem jakožto poplatníkem soudního poplatku za podanou žalobu, proti usnesení o (ne) zastavení řízení o podané žalobě podle § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, není subjektivně přípustné.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. března 2014, sp. zn. 29 Cdo 3508/2013, uveřejněné pod číslem 95/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.CDO.3508.2013.1

§ 220

Skutečnost, že Ústavní soud s účinností od 1. 4. 2011 zrušil ustanovení § 220 odst. 3 o. s. ř., nebrání odvolacímu soudu v tom, aby po uvedení datu případně změnil usnesení soudu prvního stupně, jež není usnesením ve věci samé.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. září 2013, sp. zn. 23 Cdo 251/2012, uveřejněné pod číslem 17/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:23.CDO.251.2012.1

§ 229

Proti usnesení, jímž odvolací soud potvrdil nebo změnil usnesení soudu prvního stupně o odmítnutí námitek proti směnečnému platebnímu rozkazu pro opožděnost, není dovolání podle občanského

soudního řádu ve znění účinném od 1. 1. 2013 přípustné; mimořádným opravným prostředkem proti takovému rozhodnutí je žaloba pro zmatečnost.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. ledna 2014, sp. zn. 29 Cdo 2437/2013, uveřejněné pod číslem 42/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.CDO.2437.2013.1

Pravomocné rozhodnutí odvolacího soudu není postiženo zmatečností podle ustanovení § 229 odst. 1 písm. f) o. s. ř., byla-li věc v odvolacím řízení projednána a rozhodnuta v soudním oddělení, do něhož patří podle rozvrhu práce, a byl-li senát odvolacího soudu při projednání a rozhodnutí věci složen z předsedy senátu a soudců, kteří do něj byli zařazeni v souladu s rozvrhem práce.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. května 2014, sp. zn. 21 Cdo 2048/2013, uveřejněné pod číslem 83/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:21.CDO.2048.2013.1

§ 237, § 243c

Má-li být dovolání přípustné podle ustanovení § 237 o. s. ř. ve znění účinném od 1. 1. 2013 proto, že napadené rozhodnutí závisí na řešení otázky hmotného nebo procesního práva, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla řešena, musí být z obsahu dovolání patrné, kterou otázku hmotného nebo procesního práva má dovolatel za dosud nevyřešenou dovolacím soudem.

Má-li být dovolání přípustné podle ustanovení § 237 o. s. ř. ve znění účinném od 1. 1. 2013 proto, že napadené rozhodnutí závisí na řešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, musí být z obsahu dovolání

patrné, o kterou otázku hmotného nebo procesního práva jde a od které „ustálené rozhodovací praxe“ se řešení této právní otázky odvolacím soudem odchyluje.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. září 2013, sp. zn. 29 Cdo 2394/2013, uveřejněné pod číslem 4/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:29.CDO.2394.2013.1

§ 237, § 238

Jestliže soudy nižších stupňů rozhodly, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před těmito soudy vedených, je pro posouzení, zda dovoláním napadenými výroky o nákladech řízení bylo rozhodnuto o peněžitém plnění nepřevyšujícím 50 000 Kč, určující výše nákladů řízení, jejichž náhradu takto dovolateli podle dovolání odepřely.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. září 2013, sen. zn. 29 ICdo 34/2013, uveřejněné pod číslem 5/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:29.ICDO.34.2013.1

Proti usnesení, jímž odvolací soud potvrdil nebo změnil usnesení soudu prvního stupně o odmítnutí námitek proti směnečnému platebnímu rozkazu pro opožděnost, není dovolání podle občanského soudního řádu ve znění účinném od 1. 1. 2013 přípustné; mimořádným opravným prostředkem proti takovému rozhodnutí je žaloba pro zmatečnost.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. ledna 2014, sp. zn. 29 Cdo 2437/2013, uveřejněné pod číslem 42/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.CDO.2437.2013.1

Směřuje-li dovolání proti rozhodnutí, jímž odvolací soud (případně ve spojení s rozhodnutím soudu

prvního stupně) nepřiznal dovolateli zcela nebo zčásti osvobození od soudních poplatků (§ 138 o. s. ř.), soudní poplatek z takového dovolání se neplatí.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. dubna 2014, sp. zn. 29 Cdo 1031/2014, uveřejněné pod číslem 73/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.CDO.1031.2014.1

§ 238

Při posouzení přípustnosti dovolání proti usnesení, jímž odvolací soud potvrdil usnesení, kterým soud prvního stupně nepřiznal účastníku osvobození od soudního poplatku, se neuplatní hodnotové omezení podle ustanovení § 238 odst. 1 písm. d) o. s. ř.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. dubna 2014, sp. zn. 29 Cdo 3632/2013, uveřejněné pod číslem 96/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.CDO.3632.2013.1

§ 238, § 338B

Ustanovení § 238 odst. 1 písm. d) o. s. ř. ve znění účinném do 31. 12. 2013 se uplatní i v případech, kdy dovoláním napadeným výrokem bylo rozhodnuto o soudcovském zástavním právu nařízeném k vymožení peněžitého plnění nepřevyšujícího 50 000 Kč.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. března 2014, sp. zn. 30 Cdo 1078/2014, uveřejněné pod číslem 74/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:30.CDO.1078.2014.1

§ 240

Vedlejší účastník je osobou oprávněnou podat dovolání proti výroku rozhodnutí odvolacího soudu, jímž

bylo rozhodnuto o jeho právu či povinnosti k náhradě nákladů řízení.

Náklady, které pojišťovna vynaložila na zastoupení advokátem v soudním řízení, v němž vystupovala jako vedlejší účastník na straně žalovaného, nejsou bez dalšího neúčelné.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. dubna 2014, sp. zn. 25 Cdo 644/2014, uveřejněné pod číslem 94/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:25.CDO.644.2014.1

§ 243D, § 268, § 271

Došlo-li k zastavení exekuce (výkonu rozhodnutí), protože titul pro exekuci (výkon rozhodnutí) od počátku nebyl materiálně a formálně vykonatelný (například proto, že byl vydán rozhodcem, který k tomu nebyl oprávněn, neboť k jeho určení došlo v rozporu se zákonem), nese náklady exekuce (výkonu rozhodnutí) oprávněný, který podle takového titulu nařízení exekuce (výkon rozhodnutí) navrhl.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. května 2014, sp. zn. 21 Cdo 402/2014, uveřejněné pod číslem 98/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:21.CDO.402.2014.1

§ 243E, § 269,

§ 271, § 274

Je-li exekučním titulem notářský zápis se svolením k vykonatelnosti a domáhá-li se povinný zastavení exekuce podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. z důvodu, že oprávněný nemá na vymáhané (vymožené) plnění podle hmotného práva nárok, rozhodne soud o tomto návrhu povinného i poté, co pohledávka s příslušenstvím a náklady exekuce byly vymoženy.

O zřejmou bezúspěšnost uplatňování práva, která brání vydání výzvy podle § 114b odst. 1 o. s. ř., jde i v případě, kdy výše plnění požadovaného žalobcem neodpovídá skutkovým tvrzením, o které žalobce opírá uplatněné právo.

Dovolání žalovaného, který není účastníkem právního vztahu mezi státem a žalobcem jakožto poplatníkem soudního poplatku za podanou žalobu, proti usnesení o (ne)zastavení řízení o podané žalobě, není subjektivně přípustné.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. března 2014, sp. zn. 21 Cdo 3266/2013, uveřejněné pod číslem 62/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:21.CDO.3266.2013.1

§ 254

Jestliže odvolací soud v řízení o nařízení exekuce nařídil jednání, při němž provedl šetření k otázce pravomoci rozhodce vydat rozhodčí nález (ačkoliv povinný v odvolání žádné skutečnosti rozhodné pro nařízení exekuce nenamítal), a povinnému poté neposkytl poučení podle § 254 odst. 3 o. s. ř. o jeho procesních právech a povinnostech, tedy i o tom, že je oprávněn v odvolacím řízení změnit odvolací důvody a vznést námitky týkající se otázky pravomoci rozhodce k vydání rozhodčího nálezu, a přesto ke zjištěním, která z označených listinných důkazů učinil, při svém rozhodnutí přihlédl, založil výsledek řízení na zjištění o okolnostech, které nebyly v odvolacím řízení uplatněny a k nimž přihlížet nesměl (§ 212a odst. 3, § 254 odst. 6 o. s. ř., ve znění od 1. 7. 2009).

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5. března 2014, sp. zn. 21 Cdo 3758/2013, uveřejněné pod číslem 86/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:21.CDO.3758.2013.1

Povinný je podle ustanovení § 336k odst. 2, věty první, o. s. ř., ve znění účinném od 1. 1. 2001 do 31. 12. 2012, subjektivně legitimován k podání odvolání proti usnesení o příklepu; to platí i tehdy, nebyl-li přítomen při dražebním jednání, ačkoliv mu dražební vyhláška byla řádně doručena, a proti udělení příklepu nevzněl námitky.

Procesní plná moc, kterou účastník (povinný) udělil advokátovi a která byla předložena jen exekutivnímu soudu a nikoliv též soudnímu exekutorovi, není dokladem

způsobilým prokázat, že účastník byl tímto zástupcem zastoupen i při úkonech prováděných soudním exekutorem, jestliže zástupce ani účastník tuto plnou moc soudnímu exekutorovi k průkazu zastoupení nepředložil, žádný z nich soudnímu exekutorovi volbu zástupce neoznámil a zástupce sám v řízení jménem účastníka žádné úkony, z nichž by bylo lze na zastoupení usuzovat, neučinil.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. dubna 2014, sp. zn. 21 Cdo 277/2014, uveřejněné pod číslem 99/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:21.CDO.277.2014.1

§ 267

Soudní exekutor není oprávněn při provádění exekuce proti povinnému dovolat se podle § 44a odst. 1, věty třetí a čtvrté, exekutivního řádu, ve znění účinném od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2012, relativní neplatnosti pravomocně schválené dohody o vypořádání dědického, kterou povinný uzavřel s ostatními dědici poté, co mu bylo doručeno usnesení o nařízení exekuce, a exekutivním příkazem postihnout nemovitý majetek jiného dědice než povinného.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. dubna 2014, sp. zn. 21 Cdo 3400/2013, uveřejněný pod číslem 87/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:21.CDO.3400.2013.1

§ 268

Je-li exekutivním titulem notářský zápis se svolením k vykonatelnosti a domáhá-li se povinný zastavení exekuce podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. z důvodu, že oprávněný nemá na vymáhané (vymožené) plnění podle hmotného práva nárok, rozhodne soud o tomto návrhu povinného i poté, co po-

hledávka s příslušenstvím a náklady exekuce byly vymoženy.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. března 2014, sp. zn. 21 Cdo 4289/2013, uveřejněné pod číslem 75/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:21.CDO.4289.2013.1: Dohoda oprávněného s povinným, uzavřená před vydáním či po vydání exekutivního titulu, jíž se oprávněný zavázal před podáním návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí (exekuce) tento svůj záměr povinnému oznámit a projednat s ním důvody tohoto svého záměru, kterou oprávněný porušil, představuje rušivou okolnost při provádění výkonu rozhodnutí (exekuce), pro niž je výkon rozhodnutí (exekuce) nepřipustný (nepřípustná), a je proto dán jiný důvod, pro který nelze rozhodnutí vykonat; takováto dohoda je tedy způsobilá být důvodem k zastavení výkonu rozhodnutí (exekuce) podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř.

Nesouhlasí-li povinný s výší pokuty, kterou mu soud uložil v usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí, nebo s výší další pokuty uložené mu soudem prvního stupně proto, že je nepřiměřená vzhledem k povaze vynucované povinnosti a k jeho poměrům, může tuto námitku uplatnit v odvolání proti usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí, případně v odvolání proti usnesení o uložení další pokuty. Přiměřenost uložené pokuty pak odvolací soud posuzuje při přezkoumání rozhodnutí soudu prvního stupně o nařízení výkonu rozhodnutí či o uložení další pokuty. Otázka přiměřenosti pokuty uložené povinnému však již není rozhodná z hlediska zastavení výkonu rozhodnutí a proto se jí soud (a to ani soud odvolací) v tomto v řízení zabývat nemůže.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. března 2014, sp. zn. 21 Cdo 3266/2013, uveřejněné pod číslem 62/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:21.CDO.3266.2013.1

§ 268, § 299, § 312

Výkon rozhodnutí (exekuci) pro peněžitě plnění nelze nařídít a provést přikázáním pohledávky, kterou má zaměstnanec vůči zaměstnavateli z titulu cestovních náhrad, na niž zaměstnanec vznikl nárok podle příslušných ustanovení zákoníku práce, způsobem uvedeným v § 312 a násl. o. s. ř. (§ 59 odst. 1 písm. b/ex. ř.), i když tato pohledávka není výslovně z výkonu rozhodnutí (exekuce) vyloučena (§ 317 až § 319 o. s. ř.).

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. dubna 2014, sp. zn. 21 Cdo 3774/2013, uveřejněné pod číslem 76/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:21.CDO.3774.2013.1

Soudní tajemník není oprávněn rozhodovat o zastavení exekuce (§ 6 odst. 2 písm. s/ vyhlášky č. 37/1992 Sb., § 268 o.s.ř.).

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 25. dubna 2014, sp. zn. 24 Co 697/2014, uveřejněné pod číslem 88/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:KSCB:2014:24.CO.697.2014.1

§ 336K

Povinný je podle ustanovení § 336k odst. 2, věty první, o. s. ř., ve znění účinném od 1. 1. 2001 do 31. 12. 2012, subjektivně legitimován k podání odvolání proti usnesení o příklepu; to platí i tehdy, nebyl-li přítomen při dražebním jednání, ačkoliv mu dražební vyhláška byla řádně doručena, a proti udělení příklepu nevznnesl námitku.

Procesní plná moc, kterou účastník (povinný) udělil advokátovi a která byla předložena jen exekutivnímu soudu a nikoliv též soudnímu exekutorovi, není dokladem způsobilým prokázat, že účastník byl tímto zástupcem zastoupen i při

úkonech prováděných soudním exekutorem, jestliže zástupce ani účastník tuto plnou moc soudnímu exekutorovi k průkazu zastoupení nepředložil, žádný z nich soudnímu exekutorovi volbu zástupce neoznámil a zástupce sám v řízení jménem účastníka žádné úkony, z nichž by bylo lze na zastoupení usuzovat, neučinil.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. dubna 2014, sp. zn. 21 Cdo 277/2014, uveřejněné pod číslem 99/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:21.CDO.277.2014.1

Zákonným důvodem podle ustanovení § 336k odst. 3 o. s. ř. pro změnu usnesení o příklepu tak, že se příklep neuděluje, není jednání vydražitele po udělení příklepu.

Usnesení, jímž exekutivní soud podle ustanovení § 44b zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekutivní činnosti (exekutivní řád) a o změně dalších zákonů, ve znění účinném do 31. 12. 2012, zprostil pověřeného soudního exekutora provedením exekuce a jejím provedením pověřil jiného soudního exekutora, je vykonatelné – není-li v něm výslovně stanoveno jinak – doručením tohoto usnesení účastníkům exekutivního řízení a oběma soudním exekutorům (§ 171 odst. 2 o. s. ř.); od tohoto okamžiku (bez zřetele na případně podané odvolání) pokračuje nově pověřený soudní exekutor v provádění exekuce.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. června 2014, sp. zn. 21 Cdo 1465/2014, uveřejněné pod číslem 111/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:21.CDO.1465.2014.1

§ 351

Dohoda oprávněného s povinným, uzavřená před vydáním či po vydání exekutivního titulu, jíž se oprávněný zavázal před podáním návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí (exe-

kuce) tento svůj záměr povinnému oznámit a projednat s ním důvody tohoto svého záměru, kterou oprávněný porušil, představuje rušivou okolnost při provádění výkonu rozhodnutí (exekuce), pro niž je výkon rozhodnutí (exekuce) nepřipustný (nepřipustná), a je proto dán jiný důvod, pro který nelze rozhodnutí vykonat; takováto dohoda je tedy způsobilá být důvodem k zastavení výkonu rozhodnutí (exekuce) podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř.

Nesouhlasí-li povinný s výší pokuty, kterou mu soud uložil v usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí, nebo s výší další pokuty uložené mu soudem prvního stupně proto, že je nepřiměřená vzhledem k povaze vynucované povinnosti a k jeho poměrům, může tuto námitku uplatnit v odvolání proti usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí, případně v odvolání proti usnesení o uložení další pokuty. Přiměřenost uložené pokuty pak odvolací soud posuzuje při přezkoumání rozhodnutí soudu prvního stupně o nařízení výkonu rozhodnutí či o uložení další pokuty. Otázka přiměřenosti pokuty uložené povinnému však již není rozhodná z hlediska zastavení výkonu rozhodnutí a proto se jí soud (a to ani soud odvolací) v tomto v řízení zabývat nemůže.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. března 2014, sp. zn. 21 Cdo 4289/2013, uveřejněné pod číslem 75/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:21.CDO.4289.2013.1 ♦

Směřuje-li dovolání proti rozhodnutí, jímž odvolací soud nepřiznal dovolateli zcela nebo zčásti osvobození od soudních poplatků (§ 138 o. s. ř.), soudní poplatek z takového dovolání se neplatí.

PŘEHLED USTANOVENÍ

§3 §7 §24 §32 §34 §36 §49 §92 §93 §103
§128 §128A §143 §148 §149 §160 §174 §176
§177 §185 §188 §199 §231 §235 §240 §241
§242 §253 §298 §390 §395 §399 §402

Insolvence

Důležitá soudních rozhodnutí za rok 2014 k zákonu č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon.

§ 3

Při zkoumání schopnosti dlužníka hradit pohledávky věřitelů osvědčené při rozhodování o úpadku dlužníka není podstatné, zda věřitelé mohou ohledně těchto pohledávek ihned přistoupit k výkonu rozhodnutí či exekuci (zda již mají exekucní titul), ale to, zda by je mohli bez obtíží vymoci z dlužníkovy majetku výkonem rozhodnutí (exekucí), kdyby exekucní titul měli.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. prosince 2013, sen. zn. 29 NSCR 113/2013, uveřejněné pod číslem 45/2014

Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:29.NSCR.113.2013.1

Rozhodne-li insolvenční soud o úpadku dlužníka na základě vyvratitelné domněnky o neschopnosti dlužníka platit své peněžité závazky (§ 3 odst. 2 insolvenčního zákona, platí tato vyvratitelná domněnka i v dalších případech, kdy insolvenční zákon váže vznik případných práv a povinností na stav úpadku dlužníka. Tak je tomu např. jde-li o odpovědnost za škodu nebo jinou újmu vzniklou porušením povinnosti podat insolvenční návrh (§ 98 a § 99 insolvenčního zákona) nebo o neúčinnost právních úkonů bez přiměřeného protiplnění (§ 240 odst. 2 insolvenčního zákona), popř. o neúčinnost zvyhodňujících právních úkonů (§ 241 odst. 2 insolvenčního zákona).

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. dubna 2014, sen. zn. 29 ICdo 14/2012,

uveřejněný pod číslem 113/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.ICDO.14.2012.1

§ 7

Je-li dovoláním napadené rozhodnutí odvolacího soudu v insolvenční věci zahájené před 1. 1. 2014 vydáno v době od 1. 1. 2014, poměřuje se možnost přiměřené aplikace občanského soudního řádu pro dovolací řízení ustanovením § 7 insolvenčního zákona ve znění účinném od 1. 1. 2014 a na dané dovolací řízení se přiměřeně aplikují ustanovení občanského soudního řádu ve znění účinném od 1. 1. 2014.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. dubna 2014, sen. zn. 29 NSCR 45/2014, uveřejněné pod číslem 80/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.NSCR.45.2014.1

Za trvání konkursu vedeného na jeho majetek není dlužník osobou oprávněnou k podání incidenční žaloby o určení pravosti, výše nebo pořadí pohledávky přihlášeného věřitele, bez zřetele k tomu, zda pohledávku popřel. Jestliže takovou žalobu přesto podá, insolvenční soud ji odmítne podle § 160 odst. 4 insolvenčního zákona jako podanou osobou, která k tomu nebyla oprávněna.

Je-li dovoláním napadené rozhodnutí v incidenčním sporu zahájeném před 1. 1. 2014 vydáno v době od 1. 1. 2014, poměřuje se možnost přiměřené aplikace občanského soudního řádu pro dovolací řízení ustanovením § 7 insolvenčního zákona ve znění účinném od 1. 1. 2014 a na dané dovolací řízení se přiměřeně aplikují ustanovení občanského soudního řádu ve znění účinném od 1. 1. 2014.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. května 2014, sen. zn. 29 IČdo 33/2014, uveřejněné pod číslem 92/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.IČDO.33.2014.1

§ 24, § 34

Mezi skutečnosti, které se zřetelem k charakteru pohledávky dlužníkovy věřitele a k jeho postavení v insolvenčním řízení zakládají důvod pochybovat, že tento vztah neovlivní celkový způsob výkonu práv a povinností insolvenčního správce (a které proto nedovolují řešit možnou podjatost insolvenčního správce pouhým ustanovením odděleného insolvenčního správce), typově patří skutečnost, že pohledávka je takového rozsahu, že věřitel má rozhodující vliv na průběh insolvenčního řízení, jakož i skutečnost, že stejný věřitel vede (byť v jiném procesním postavení) další spory, jež se významně týkají majetkové podstaty dlužníka, ať již jde o incidenční spor (např. o spor na základě vylučovací žaloby), o spor o pohledávku za majetkovou podstatou nebo o pohledávku postavenou na roveň pohledávce za majetkovou podstatou, anebo o spor, v němž vystupuje jako dlužník dlužník.

K takovým pochybnostem může vést i souhrn více skutečností,

vztahujících se k charakteru pohledávky dlužníkovy věřitele a k jeho postavení v insolvenčním řízení, byť by samy o sobě (při izolovaném posouzení) nebyly způsobilé ovlivnit celkový způsob výkonu práv a povinností insolvenčního správce.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. června 2014, sen. zn. 29 NSCR 107/2013, uveřejněné pod číslem 114/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.NSCR.107.2013.1

§ 32 A § 36

Důležitým důvodem pro zproštění funkce insolvenčního správce ve smyslu ustanovení § 32 odst. 1 insolvenčního zákona je zejména skutečnost, že při výkonu funkce neplní insolvenční správce řádně povinnosti vyplývající pro něj z ustanovení § 36 insolvenčního zákona, liknavě provádí soupis majetkové podstaty, zpeněžuje majetek náležející do majetkové podstaty v rozporu s ustanovením § 225 odst. 4 nebo s ustanovením § 226 odst. 5 insolvenčního zákona, nebo že nesplnil povinnost uzavřít smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout v souvislosti s výkonem funkce. Takovým důvodem může být též skutečnost, že insolvenční správce bezdůvodně nesplní závazný pokyn insolvenčního soudu nebo zajištěného věřitele, nebo že nerespektuje soudní rozhodnutí o vyloučení majetku z majetkové podstaty. V závislosti na míře a intenzitě pochybení insolvenčního správce může vést soud ke zproštění správce funkce i zjištění ojedinělého, leč závažného, porušení důležité povinnosti stanovené zákonem nebo uložené soudem.

Skutečný výkon činnosti insolvenčního správce v jeho sídle a provozovně (provozovně) není podmíněn faktickou přítomností insolvenčního správce.

Skutečnost, že insolvenční správce má více než 4 provozovny, není důvodem k tomu, aby byl zproštěn výkonu funkce dle § 32 odst. 1 insolvenčního zákona.

Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 27. června 2014, sp. zn. 2 VSOL 358/2014, uveřejněné pod číslem 91/2014

Skutečný výkon činnosti insolvenčního správce v jeho sídle a provozovně (provozovně) není podmíněn faktickou přítomností insolvenčního správce.

Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:VSOL:2014:2.VSOL.358.2014.1

§ 49, § 399,

§ 402, § 406

Podáním návrhu na povolení oddlužení dlužník dává najevo, že souhlasí s oddlužením jedním ze dvou zákonem stanovených způsobů, o čemž rozhodují věřitelé (§ 402 odst. 3 insolvenčního zákona) a nepřijmou-li rozhodnutí, pak insolvenční soud (§ 402 odst. 5 a § 406 odst. 1 insolvenčního zákona). To, že dlužník upřednostňuje oddlužení plněním splátkového kalendáře před oddlužením zpeněžením majetkové podstaty, které zvolili věřitelé (respektive insolvenční soud), jeho právo podat odvolání proti usnesení o schválení oddlužení zpeněžením majetkové podstaty nezakládá.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. ledna 2014, sen. zn. 29 NSCR 91/2013, uveřejněné pod číslem 47/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.NSCR.91.2013.1

§ 92 A § 93

K nesprávnému úřednímu postupu podle § 13 odst. 1, věta druhá, zákona č. 82/1998 Sb. nemůže dojít, nestanoví-li zákon konkrétní lhůtu, počítanou podle hodin, dnů, týdnů, měsíců nebo roků, v níž má být úkon proveden nebo rozhodnutí vydáno.

Případné prodlení soudu s vydáním nemeritorního rozhodnutí je třeba posoudit z hlediska porušení povinnosti učinit úkon v době zákonem stanovené nebo přiměřené ve smyslu § 13 odst. 1, věta druhá a třetí, zákona č. 82/1998 Sb., nikoliv z hlediska porušení povinnosti vydat rozhodnutí.

Závěr o tom, zda byl určitý úkon učiněn v přiměřené době ve smyslu § 13 odst. 1, věta třetí, zákona č. 82/1998 Sb., je vždy odvislý od konkrétních okolností případu, zejména od závažnosti újmy, která v případě neprovedení úkonu hrozí a které má daný úkon zabránit, popř. ji v případě již nastalé újmy zmírnit.

► Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. dubna 2014, sp. zn. 30 Cdo 3271/2012, uveřejněný pod číslem 102/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:30.CDO.3271.2012.1

§ 103, § 128A, § 143

Tam, kde se o „šikanózní povahu“ insolvenčního návrhu vede spor mezi insolvenčním navrhovatelem a dlužníkem (např. proto, že se dlužník k insolvenčnímu návrhu vyjádří a tvrzení o své šikaně uplatní ještě před uplynutím sedmidenní lhůty) a kde je namíste tvrzení o šikaně ve skutkové rovině osvědčit nebo prokázat, není dán důvod odmítnout insolvenční návrh pro zjevnou bezdůvodnost dle § 128a insolvenčního zákona. Závěr o šikanózní povaze insolvenčního návrhu se však po případném osvědčení nebo prokázání takové dlužníkovy obrany může projevit jako důvod zamítnutí insolvenčního návrhu po jeho věcném projednání.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. prosince 2013, sen. zn. 29 NSCR 116/2013, uveřejněné pod číslem 33/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:29.NSCR.116.2013.1

§ 103, § 128

O odvolání proti rozhodnutí insolvenčního soudu vycházejícího z usnesení (první) schůze věřitelů o způsobu řešení úpadku dlužníka – podnikatele, může odvolací soud rozhodnout i bez nařízení (odvolacího) jednání.

Schůze věřitelů je zvláštním druhem soudního jednání. Nejde o jednání, jehož nařízení insolvenčním soudem vytváří v odvolacím řízení překážku pro to, aby odvolací soud rozhodl bez nařízení odvolacího jednání o odvolání proti rozhodnutí insolvenčního soudu vycházejícího z usnesení (první) schůze věřitelů o způsobu řešení dlužníkovy úpadku.

Insolvenční soud při výkonu dohlédací činnosti (§ 10 písm. b/, § 11 insolvenčního zákona) není oprávněn uložit insolvenčnímu

správci, jaký postoj má zaujmout k přihlášeným pohledávkám.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. listopadu 2013, sen. zn. 29 NSCR 63/2011, uveřejněné pod číslem 34/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:29.NSCR.63.2011.1

§ 148, § 149, § 390

Jestliže insolvenční soud prohlásil konkurs na majetek dlužníka, a toto rozhodnutí nabylo právní moci, odmítne dlužníkův návrh na povolení oddlužení jako podaný někým, kdo k němu nebyl oprávněn (§ 390 odst. 3 insolvenčního zákona), bez zřetele k tomu, zda dlužníkovi uplynula lhůta k podání návrhu na povolení oddlužení.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. ledna 2014, sen. zn. 29 NSCR 5/2014, uveřejněné pod číslem 61/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.NSCR.5.2014.1

§ 160

Za trvání konkursu vedeného na jeho majetek není dlužník osobou oprávněnou k podání incidenční žaloby o určení pravosti, výše nebo pořadí pohledávky přihlášeného věřitele, bez zřetele k tomu, zda pohledávku popřel. Jestliže takovou žalobu přesto podá, insolvenční soud ji odmítne podle § 160 odst. 4 insolvenčního zákona jako podanou osobou, která k tomu nebyla oprávněna.

Je-li dovoláním napadené rozhodnutí v incidenčním sporu zahájeném před 1. 1. 2014 vydáno v době od 1. 1. 2014, poměruje se možnost přiměřené aplikace občanského soudního řádu pro dovolací řízení ustanovením § 7 insolvenčního zákona ve znění účinném od 1. 1. 2014 a na dané dovolací řízení se přiměřeně aplikují ustanovení občanského soudního řádu ve znění účinném od 1. 1. 2014.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. května 2014, sen. zn. 29 ICdo 33/2014, uveřejněné pod číslem 92/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.ICDO.33.2014.1

§ 174, § 176, § 177,

§ 185, § 188

Insolvenční správce dlužníka není osobou subjektivně oprávněnou k podání dovolání proti usnesení, jímž odvolací soud změnil usnesení insolvenčního soudu o odmítnutí přihlášky pohledávky věřitele pro vady tak, že se přihláška pohledávky neodmítá.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. května 2014, sen. zn. 29 NSCR 109/2013, uveřejněné pod číslem 104/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.NSCR.109.2013.3

§ 199

Předpokladem pro vydání elektronického platebního rozkazu (§ 174a o. s. ř.) je i to, že žalobou (podanou na elektronickém formuláři) uplatněné právo na zaplacení peněžitého plnění nepřevyšujícího částku 1 000 000 Kč vyplývá ze skutečností uvedených žalobcem.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. srpna 2013, sen. zn. 29 ICdo 31/2013, uveřejněný pod číslem 3/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:29.ICDO.31.2013.1

U přihlášené vykonatelné směnečné pohledávky přiznané pravomocným rozhodnutím příslušného orgánu lze uplatnit jako důvod popření její pravosti nebo výše i kauzální námitky, nebyly-li uplatněny dlužníkem v řízení, které předcházelo vydání tohoto rozhodnutí. Z pohledu ustanovení § 199 odst. 2 insolvenčního zákona v takovém případě nejde o (nepřípustné) jiné právní posouzení věci.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. února 2014, sen. zn. 29 ICdo 4/2012, uveřejněný pod číslem 59/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.ICDO.4.2012.1

§ 231

Jestliže ke dni vydání rozhodnutí o určovací žalobě ve smyslu § 80 o. s. ř. nemá žalobce na požadovaném určení naléhavý právní zájem, je to vždy důvodem k zamítnutí určovací žaloby (s tím, že žalobci nic nebrání v tom, aby žalobu znovu podal v době, kdy naléhavý právní zájem na takovém určení získá /změní-li se poměry, za nichž soud určovací žalobu zamítl/). To platí i tehdy, probíhá-li v době rozhodování o určovací žalobě jiné řízení, jehož výsledek by mohl založit změnu poměrů co do úsudku o (ne)existenci naléhavého právního zájmu na požadovaném určení.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. července 2014, sp. zn. 29 Cdo 914/2014, uveřejněný pod číslem 107/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.CDO.914.2014.1

§ 235

Odpůrčí žalobou ve smyslu ustanovení § 235 a násl. insolvenčního zákona lze odporovat též rozhodnutí valné hromady obchodní společnosti nebo rozhodnutí jediného společníka obchodní společnosti v působnosti valné hromady přijatému podle obchodního zákoníku ve znění účinném do 31. 12. 2013. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. března 2014, sen. zn. 29 ICdo 6/2012, uveřejněný pod číslem 65/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.ICDO.6.2012.1

§ 240, § 241, § 242

Tím, že osobě ustanovené rozhodnutím insolvenčního soudu insolvenčním správcem konkrétního dlužníka následně zanikne oprávnění vykonávat činnost insolvenčního správce dle § 40 odst. 2 zákona o insolvenčních správcích, nepozbývá rozhodnutí insolvenčního soudu o jejím ustanovení do funkce účinnosti. Taková osoba nadále zůstává insolvenčním správcem konkrétního dlužníka.

Projev vůle, jímž dlužník plní dluh (peněžitý závazek) svému věřiteli, je právním úkonem ve smyslu ustanovení § 34 obč. zák., jelikož jde o projev vůle směřující k zániku povinnosti splnit dluh (závazek). Takovým právním úkonem je i projev vůle, jímž třetí osoba plní dluh (peněžitý závazek) dlužníkovu věřiteli se souhlasem dlužníka ve smyslu § 332 odst. 1 obč. zák.

Ponechají-li se stranou právní úkony, které dlužník učinil poté, co nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, v rozporu s ustanoveními § 111 a § 246 odst. 2 insolvenčního zákona, lze podle ustanovení § 235 až § 243 insolvenčního zákona odporovat jen těm právním úkonům dlužníka, jež jsou taxativně vypočteny v ustanoveních § 240 až § 242 insolvenčního zákona.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. února 2014, sp. zn. 29 Cdo 677/2011, uveřejněný pod číslem 60/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.CDO.677.2011.1

Rozhodne-li insolvenční soud o úpadku dlužníka na základě vyvratitelné domněnky o neschopnosti dlužníka platit své peněžité závazky (§ 3 odst. 2 insolvenčního zákona), platí tato vyvratitelná domněnka i v dalších případech, kdy insolvenční zákon váže vznik případných práv a povinností na stav úpadku dlužníka. Tak je tomu např. jde-li o odpovědnost za škodu nebo jinou újmu vzniklou porušením povinnosti podat insolvenční návrh (§ 98 a § 99 insolvenčního zákona) nebo o neúčinnost právních úkonů bez přiměřeného protiplnění (§ 240 odst. 2 insolvenčního zákona), popř. o neúčinnost zvýhodňujících právních úkonů (§ 241 odst. 2 insolvenčního zákona).

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. dubna 2014, sen. zn. 29 ICdo 14/2012, uveřejněný pod číslem 113/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.ICDO.14.2012.1

§ 253

Pro řešení otázky, zda pojistná smlouva uzavřená na dobu určitou

Předpokladem pro vydání elektronického platebního rozkazu je i to, že žalobou uplatněné právo na zaplacení peněžitého plnění nepřevyšujícího částku 1 000 000 Kč vyplývá ze skutečností uvedených žalobcem.

je smlouvou o vzájemném plnění, která v době prohlášení konkursu ještě nebyla zcela splněna ani dlužníkem ani druhým účastníkem smlouvy (§ 235 insolvenčního zákona), je rozhodující, zda k okamžiku prohlášení konkursu na majetek dlužníka nastaly (v návaznosti na uplynutí doby trvání pojistné smlouvy) účinky sjednané „prolongace“ pojistné smlouvy.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. května 2014, sp. zn. 29 Cdo 2947/2012, uveřejněný pod číslem 115/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.CDO.2947.2012.1

§ 298

Je-li zajištěná pohledávka v insolvenčním řízení řádně zjištěna, pak okolnost, že případně probíhá (pravomocně neukončené) trestní řízení, jehož výsledek by mohl vést ke zpochybnění některého z předpokladů, na nichž spočívá existence zjištěné zajištěné pohledávky, není sama o sobě důvodem k vyloučení postupu dle § 298 odst. 2 insolvenčního zákona (k vydání výtěžku zpeněžení zajištěnému věřiteli).

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. srpna 2013, sen. zn. 29 NSCR 67/2013, uveřejněné pod číslem 12/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:29.NSCR.67.2013.1

§ 395, § 405

Dlužník, který svým jednáním věřitele omezí ve volbě způsobu oddlužení, podáním návrhu na povolení oddlužení sleduje nepoctivý záměr (§ 395 odst. 1 písm. a/ insolvenčního zákona).

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. ledna 2014, sen. zn. 29 NSCR 88/2013, uveřejněné pod číslem 46/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.NSCR.88.2013.1 ♦

Obchodní zákoník, konkurz a vyrovnání

PŘEHLED USTANOVENÍ

OBCH.Z §15 §66A §131 §178 §180 §183 §192 §210 §231
§239 §304 §324 §332 §391 §392 §397 §408 §536 §548

KONKURZ §3 §6 §7 §8 §29 §31 §44 §45

**Důležitá soudní
rozhodnutí za rok
2014 k zákonu
č. 513/1991 Sb.,
obchodní
zákoník a zákonu
č. 328/1991 Sb.,
o konkursu
a vyrovnání.**

OBCHODNÍ ZÁKONÍK

§ 15

Právní úpravu zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, a dalších soukromoprávních předpisů lze vztáhnout na pracovněprávní vztahy přímo neupravované zákoníkem práce nejen tehdy, jestliže to zákoník práce výslovně stanoví, ale bez nezbytného odkazu i v těch případech, kdy je to v pracovněprávních vztazích zapotřebí. Je-li obecná právní úprava obsažená

v občanském zákoníku upravena podrobněji soukromoprávním předpisem, jenž je k občanskému zákoníku ve vztahu speciality, lze aplikovat i tento předpis.

Jestliže ustanovení § 20 odst. 1 obč. zák. stanoví obecně, že právní úkony právnické osoby ve všech věcech činí statutární orgány, je třeba, jde-li o obchodní společnost, vztáhnout na způsob jednání těchto právnických osob v pracovněprávních vztazích navenek (v závislosti na jejich formě) příslušná speciální ustanovení obchodního zákoníku.

Rozsudek Nejvyššího soudu
ze dne 18. října 2013,
sp. zn. 21 Cdo 2802/2012,
uveřejněný pod číslem 23/2014
Sbírky soudních rozhodnutí
a stanovisek, ECLI:CZ:NS:
2013:21.CDO.2802.2012.1

§ 66A

Jestliže určitá osoba vlastní hromadnou akcii akciové společnosti představující 50% podíl v akciové společnosti a druhou hromadnou akcii akciové společnosti ve stejné výši vlastní sama akciová společnost, je ona osoba většinovým společníkem akciové společnosti a tedy (nejde-li o případ dle § 66a odst. 3 písm. b/ obch. zák.) i osobou ovládající akciovou společnost (§ 66a odst. 1 a odst. 3 písm. a/ obch. zák.). Pro účely posouzení, zda pro insolvenční řízení oné osoby jsou splněny předpoklady místní příslušnosti dané na výběr ve smyslu ustanovení § 87 odst. 2 o. s. ř. u insolvenčního soudu, u kterého již probíhá insolvenční řízení ohledně majetku akciové společnosti (dlužníka ve smyslu § 87 odst. 2 o. s. ř.), platí za této situace vyvratitelná domněnka, že ona (ovládající) osoba a (jí ovládaná) akciová společnost tvoří koncern (§ 66a odst. 7 obch. zák.).

Usnesení Nejvyššího soudu
ze dne 18. září 2013, sen. zn.
29 NSCR 61/2013, uveřejněné
pod číslem 11/2014 Sbírky
soudních rozhodnutí
a stanovisek, ECLI:CZ:NS:
2013:29.NSCR.61.2013.1

§ 131, § 183, § 210

Pověří-li valná hromada akciové společnosti představenstvo, aby zvýšilo základní kapitál s tím, že emisní kurs akcií lze splácet i nepeněžitými vklady, posuzuje splnění předpokladů pro zvýšení základního kapitálu nepeněžitými vklady podle § 204 odst. 3 obch. zák. až představenstvo při přijímání rozhodnutí o zvýšení základního kapitálu (§ 210 odst. 2 in fine obch. zák.).

Při rozhodování valné hromady o pověření představenstva podle § 210 obch. zák. se zásadně neuplatní zákaz výkonu hlasovacího práva podle § 186c odst. 2 písm. b) obch. zák.

Důsledkem vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady o pověření představenstva ke zvýšení základního kapitálu podle § 210 obch. zák. je nicotnost rozhodnutí představenstva o zvýšení základního kapitálu, přijatých na základě uvedeného pověření.

Usnesení Nejvyššího soudu
ze dne 26. března 2014,
sp. zn. 29 Cdo 3282/2011,
uveřejněné pod číslem 79/2014
Sbírky soudních rozhodnutí
a stanovisek, ECLI:CZ:NS:
2014:29.CDO.3282.2011.1

§ 178, § 180, § 192

Předkládá-li představenstvo akciové společnosti valné hromadě návrh na rozdělení zisku v souladu s § 192 odst. 1 obch. zák., je povinno jej odůvodnit.

Vytvoří-li akciová společnost zisk, může valná hromada rozhodnout o tom, že zisk nebude rozdělen a bude (po povinném přidělu do rezervního fondu podle § 217 obch. zák. a případně dalších, v souladu se zákonem a stanovami vytvořených, fondů) ponechán společnosti a použit pro její podnikání, avšak pouze z důležitých důvodů a při respektování zákazu zneužití většiny hlasů (§ 56a odst. 1 obch. zák.).

Usnesení Nejvyššího soudu
ze dne 26. února 2014,
sp. zn. 29 Cdo 3059/2011,
uveřejněné pod číslem 58/2014
Sbírky soudních rozhodnutí
a stanovisek, ECLI:CZ:NS:
2014:29.CDO.3059.2011.1

§ 231 A § 239

Rozhoduje-li o vyloučení z družstva namísto členské schůze shromáždění delegátů, běží tříměsíční lhůta pro uplatnění práva na soudní přezkum platnosti rozhodnutí o vyloučení (až) ode dne, kdy se vylučovaný člen mohl dovědět o tom, že se shromáždění delegátů konalo.

Usnesení Nejvyššího soudu
ze dne 26. září 2013,
sp. zn. 29 Cdo 3562/2011,
uveřejněné pod číslem 9/2014
Sbírky soudních rozhodnutí
a stanovisek, ECLI:CZ:NS:
2013:29.CDO.3562.2011.1

§ 303, § 408

Ustanovení § 408 odst. 1 obch. zák. upravuje maximální délku promlčecí doby (deset let ode dne, kdy počala poprvé běžet), a to aniž by s tím, že před jejím uplynutím byla pohledávka uplatněna v soudním nebo rozhodčím řízení, spojovalo jakékoliv následky pro její běh. Pro případ, že řízení ohledně takové pohledávky bylo zahájeno před uplynutím této doby, „zakazuje“ v tomto řízení uplatnit námitku promlčení.

Z ustanovení § 408 odst. 1 obch. zák. plynoucí nemožnost dlužníka vznést námitku promlčení neznamená, že by ručitele za pohledávku dlužníka, proti němuž nebylo zahájeno před uplynutím deseti-leté promlčecí doby soudní nebo rozhodčí řízení, stihal týž zákaz namítnout promlčení jako dlužníka.

Rozsudek Nejvyššího soudu
ze dne 9. října 2013, sp. zn.
31 Cdo 4091/2010, uveřejněný
pod číslem 21/2014 Sbírky
soudních rozhodnutí
a stanovisek, ECLI:CZ:NS:
2013:31.CDO.4091.2010.1

§ 324, § 332

Tím, že osobě ustanovené rozhodnutím insolvenčního soudu insolvenčním správcem konkrétního dlužníka následně zanikne oprávnění vykonávat činnost insolvenčního správce dle § 40 odst. 2 zákona o insolvenčních správcích, nepozbývá rozhodnutí insolvenčního soudu o jejím ustanovení do funkce účinnosti. Taková osoba nadále zůstává insolvenčním správcem konkrétního dlužníka.

Projev vůle, jímž dlužník plní dluh (peněžitý závazek) svému věřiteli, je právním úkonem ve smyslu ustanovení § 34 obč. zák., jelikož jde o projev vůle směřující k zániku povinnosti splnit dluh (závazek). Takovým právním úkonem je i projev vůle, jímž třetí osoba plní dluh (peněžitý závazek) dlužníkovu věřiteli se souhlasem dlužníka ve smyslu § 332 odst. 1 obch. zák.

Ponechají-li se stranou právní úkony, které dlužník učinil poté, co nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, v rozporu s ustanoveními § 111 a § 246 odst. 2 ▶

- insolvenčního zákona, lze podle ustanovení § 235 až § 243 insolvenčního zákona odporovat jen těm právním úkonům dlužníka, jež jsou taxativně vypočteny v ustanoveních § 240 až § 242 insolvenčního zákona.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. února 2014, sp. zn. 29 Cdo 677/2011, uveřejněný pod číslem 60/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.CDO.677.2011.1

§ 391, § 392, § 397, § 536, § 548

Úprava obsažená v § 392 odst. 1, větě první, obch. zák. předpokládá, že splatnost závazku je určena dohodou, právním předpisem nebo rozhodnutím. Není-li doba, kdy měl být závazek splněn nebo mělo být započato s jeho plněním (doba splatnosti), dohodnuta, stanovena právním předpisem nebo určena v rozhodnutí a je-li splatnost pohledávky závislá na žádosti věřitele o plnění (srov. § 340 odst. 2 obch. zák.), neuplatní se ustanovení § 392 odst. 1 obch. zák. při určeni začátku běhu promlčecí doby závazku.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. října 2013, sp. zn. 31 Cdo 3881/2009, uveřejněný pod číslem 10/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:31.CDO.3881.2009.1

KONKURZ A VYROVNÁNÍ

§ 3, § 44, § 45

Právo na náhradu škody ve výši rozdílu mezi částkou, které by se věřiteli společnosti s ručením omezeným dostalo na úhradu jeho pohledávky v konkursu vedeném podle zákona č. 328/1991 Sb. (ve znění účinném do 31. 12. 2007), kdyby jednatel společnosti s ručením omezeným včas podal návrh na prohlášení konkursu na její majetek, a částkou, kterou věřitel na úhra-

du své pohledávky v konkursu obdržel, je v případě, že smlouva o postoupení pohledávky neurčuje jinak, právem spojeným s postoupenou pohledávkou (§ 524 odst. 2 obč. zák.), bez zřetele k tomu, že odpovědnost za škodu se vyvozuje vůči jiné osobě (jednateli) než vůči společnosti s ručením omezeným (dlužníku postoupené pohledávky).

Má-li být náhrada škody ve formě peněžitého plnění poskytnuta v rozsahu, v němž se pohledávka věřitele vůči jeho dlužníku stala nedobytnou v důsledku porušení povinnosti podat včas návrh na prohlášení konkursu na majetek dlužníka podle zákona č. 328/1991 Sb. (ve znění účinném do 31. 12. 2007), pak dnem, kdy taková škoda vznikla (nejpozději mohla vzniknout), je den, kdy byl skutečně podán návrh na prohlášení konkursu na majetek dlužníka. Od tohoto dne totiž již případný pokles míry uspokojení věřitelovy pohledávky z majetku dlužníka nelze odvozovat od porušení povinnosti podat návrh na prohlášení konkursu na majetek dlužníka.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. června 2014, sp. zn. 29 Cdo 2735/2012, uveřejněný pod číslem 103/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:29.CDO.2735.2012.1

§ 6 A § 7

Správce konkursní podstaty není aktivně věcně legitimován k uplatnění práva na přiměřené zadostiučnění podle § 31a zákona č. 82/1998 Sb. (ve znění pozdějších předpisů) za nemajetkovou újmu vzniklou nepřiměřenou délkou konkursního řízení, v němž působí.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. prosince 2013, sp. zn. 29 Cdo 4267/2011, uveřejněný pod číslem 30/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:29.CDO.4267.2011.1

§ 8, § 29, § 31

Do skončení konkursního řízení, dokud konkursní soud nerozhodne o tom, zda a v jaké výši schvaluje hotové výdaje bývalého správce

konkursní podstaty, případně výdaje, které bývalý správce konkursní podstaty vynaložil z prostředků konkursní podstaty jako náklady spojené s udržováním a správou konkursní podstaty (ať již v usnesení, jímž současně schválí konečnou zprávu podle § 29 zákona č. 328/1991 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 2007 nebo v usnesení vydaném pro bývalého správce konkursní podstaty za přiměřené /analogické/ aplikace zákona č. 328/1991 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 2007 před schválením konečné zprávy), není oprávněn posuzovat účelnost vynaložení těchto hotových výdajů a nákladů spojených s udržováním a správou konkursní podstaty obecný soud ve sporu vedeném mezi současným správcem konkursní podstaty (jako žalobcem) a bývalým správcem konkursní podstaty (jako žalovaným).

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. listopadu 2013, sp. zn. 29 Cdo 2865/2011, uveřejněný pod číslem 22/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:29.CDO.2865.2011.1

Správce konkursní podstaty není aktivně věcně legitimován k uplatnění práva na přiměřené zadostiučnění podle § 31a zákona č. 82/1998 Sb. (ve znění pozdějších předpisů) za nemajetkovou újmu vzniklou nepřiměřenou délkou konkursního řízení, v němž působí.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. prosince 2013, sp. zn. 29 Cdo 4267/2011, uveřejněný pod číslem 30/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:29.CDO.4267.2011.1 ♦

E-učebnice

nový projekt půjčování
studijních materiálů

od společnosti Wolters Kluwer

Utrácíte peníze za učebnice a přitom se Vám na ně po ukončení studia jen práší?
Je Vám líto platit za tištěné knihy, ze kterých se za pár let stane jen těžký balík do sběru?

Využijte nové možnosti E-učebnic od Wolters Kluwer

- připravujeme pro vás balíčky elektronických učebnic k předmětům z občanského, obchodního a správního práva
- k dispozici získáte potřebné studijní materiály, a to vždy v nejnovějším vydání
- za učebnice platíte nízký měsíční paušál a to pouze ve školním roce, kdy učebnice potřebujete
- všechny potřebné studijní materiály máte díky moderní elektronické aplikaci WK eReader přístupné ze svého tabletu nebo počítače, navzájem provázané a s možností připojení vašich vlastních poznámek

Moderní elektronická aplikace WK eReader
vyvinutá na míru odborným publikacím

VYUŽIJTE NOVINKU - aplikaci pro četbu odborných E-knih WK eReader

WK eReader je uživatelsky komfortní a nabízí propracovaný poznámkový aparát.

Více informací na www.wolterskluwer.cz/eucebnice

Zvláštní řízení soudní, NOZ, zákon o rodině

**Důležitá soudní rozhodnutí za rok 2014 k zákonu
č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních,
zákonu č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zákonu
č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech
a autorizované konverzi dokumentů, zákonu
č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém
a procesním zákonu č. 94/1963 Sb., zákon o rodině,
zákonu č. 191/1950 Sb., směnečný a šekový, zákonu
č. 262/2006 Sb., zákoník práce a zákonu č. 132/1976 Sb.,
o Úmluvě o uznávání a výkonu rozhodnutí o vyživovací
povinnosti**

ZVLÁŠTNÍ ŘÍZENÍ

SOUDNÍ

§ 514

Pro řízení o určení otcovství
zahájené do 31. 12. 2013 se použije
po účinnosti zákona č. 292/2013 Sb.
až do skončení tohoto řízení zákon
č. 99/1963 Sb. ve znění do 31. 12. 2013.
Usnesení Krajského soudu
v Českých Budějovicích
ze dne 9. dubna 2014, sp. zn.
8 Nc 978/2014, uveřejněné
pod číslem 71/2014 Sbírky
soudních rozhodnutí
a stanovisek, ECLI:CZ:KSCB:
2014:8.NC.978.2014.1

OBČANSKÝ

ZÁKONÍK

§ 1029

V řízeních o zřízení věcného břeme
práva cesty zahájených do 31.
12. 2013, ve kterých soud rozhoduje
ve věci po 1. 1. 2014, je nutné rozho-
dovat podle § 1029 o.z.
Usnesení Krajského soudu
v Českých Budějovicích
ze dne 28. února 2014, sp. zn.
7 Co 296/2014, uveřejněné
pod číslem 78/2014 Sbírky
soudních rozhodnutí
a stanovisek, ECLI:CZ:KSCB:
2014:7.CO.296.2014.1

ELEKTRONICKÉ ÚKONY A AUTORIZOVANÁ KONVERZE DOKUMENTŮ § 17

Pravidla počítání času podle § 57 o. s. ř. platí i pro běh lhůty u doručování do datových schránek.

Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. července 2013, sp. zn. 11 Co 393/2013, uveřejněné pod číslem 15/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:KSOS:2013:11.CO.393.2013.1

Každému, kdo má zpřístupněnou datovou schránku, soud doručuje rozhodnutí, předvolání a další listiny do datové schránky, aniž by adresát o takové doručení musel žádat nebo soudu sdělovat identifikátor své datové schránky. Soud zjišťuje z úřední povinnosti, zda má adresát zřízenou a zpřístupněnou datovou schránku; ten, kdo má zřízenou a zpřístupněnou datovou schránku, má právo očekávat, že mu soud bude veškerá rozhodnutí, předvolání a jiné listiny doručovat v elektronické podobě do datové schránky. Tímto způsobem se nedoručuje jen tehdy, byly-li listiny doručeny při jednání nebo při jiném úkonu soudu nebo nedošlo-li k řádnému doručení listiny do datové schránky.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. listopadu 2013, sp. zn. 21 Cdo 3489/2012, uveřejněné pod číslem 37/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:21.CDO.3489.2012.1

§ 17, § 18A

Rozhodce může svůj rozhodčí nález vydaný v řízení podle zákona č. 216/1994 Sb. (ve znění pozdějších předpisů) doručovat do datové schránky těch účastníků, kte-

ří požádali Ministerstvo vnitra o umožnění dodávání dokumentů podle § 18a zákona č. 300/2008 Sb. (ve znění pozdějších předpisů).

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. března 2014, sp. zn. 26 Cdo 282/2014, uveřejněné pod číslem 68/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:26.CDO.282.2014.1

MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ A PROCESNÍ § 65

Haagská Úmluva o uznávání a výkonu rozhodnutí o vyživovací povinnosti z roku 1973 (uveřejněna vyhláškou ministra zahraničních věcí č. 132/1976 Sb.) se považuje za úpravu ve zvlášť vymezené věci podle článku 71 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 44/2001 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech.

Bylo-li rozhodnutí o výživném pro nezletilé dítě vydáno ve Spolkové republice Německo po 1. 5. 2004 a bylo-li řízení o jeho výkon zahájeno v České republice před datem použitelnosti nařízení Rady (ES) č. 4/2009 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a o spolupráci ve věcech vyživovací povinnosti, tj. před 18. 6. 2011, měl oprávněný na výběr domáhat se výkonu tohoto rozhodnutí podle haagské Úmluvy o uznávání a výkonu rozhodnutí o vyživovací povinnosti z roku 1973 (bez požadavku prohlášení vykonatelnosti) nebo podle nařízení Rady (ES) č. 44/2001 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (poté, co rozhodnutí bylo prohlášeno v České republice za vykonatelné, případně návrh na prohlášení vykonatelnosti rozhodnutí podat současně s návrhem na výkon rozhodnutí).

Neobsahuje-li haagská Úmluva o uznávání a výkonu rozhodnutí o vyživovací povinnosti z roku 1973 úpravu procesního postupu při uznání a výkonu rozhodnutí a v článku 13 odkazuje na právo do-

žádaného státu, je v České republice třeba ve věci výkonu rozhodnutí německého soudu zahájeného do 17. 6. 2011 včetně aplikovat postup podle zákona č. 97/1963 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 2013.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. prosince 2013, sp. zn. 20 Cdo 1851/2013, uveřejněné pod číslem 43/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:20.CDO.1851.2013.1

ZÁKON O RODINĚ § 24A A § 92 A § 99

Nároku na příspěvek na výživu rozvedeného manžela obsaženého v platné a účinné dohodě uzavřené podle § 24a odst. 1 písm. a) zák. o rod. se lze úspěšně domáhat v soudním řízení.

Nastane-li po uzavření dohody podle § 24a odst. 1 písm. a) zák. o rod. změna poměrů, může se kterýkoliv z rozvedených manželů domáhat změny dohody ve smyslu § 99 odst. 1 zák. o rod.

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 5. prosince 2012, sp. zn. 24 Co 261/2012, uveřejněný pod číslem 6/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:KSHK:2012:24.CO.261.2014.1

ZÁKON SMĚNEČNÝ A ŠEKOVÝ § 17

Skutečnost, že jde o platební směnku (směnku „pro soluto“), bez dalšího nevylučuje, aby se směnečný dlužník, jemuž svědčí ve vztahu k majiteli směnky kauzální námitky, ubránil povinnosti zaplatit směnku (prokázanou) námitkou, že pohledávka věřitele, která měla předáním směnky zaniknout, nikdy nevznikla, popřípadě (jinak) zanikla.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. února 2014, sp. zn. 29 Cdo 1363/2011, uveřejněný pod číslem 112/2014 ▶

Pravidla počítání času podle § 57 o. s. ř. platí i pro běh lhůty u doručování do datových schránek.

ZÁKONÍK PRÁCE

§ 52

Právní úpravu zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, a dalších soukromoprávních předpisů lze vztáhnout na pracovněprávní vztahy přímo neupravované zákoníkem práce nejen tehdy, jestliže to zákoník práce výslovně stanoví, ale bez nezbytného odkazu i v těch případech, kdy je to v pracovněprávních vztazích zapotřebí. Je-li obecná právní úprava obsažena v občanském zákoníku upravena podrobněji soukromoprávním předpisem, jenž je k občanskému zákoníku ve vztahu speciality, lze aplikovat i tento předpis.

Jestliže ustanovení § 20 odst. 1 obč. zák. stanoví obecně, že právní úkony právnické osoby ve všech věcech činí statutární orgány, je třeba, jde-li o obchodní společnost, vztáhnout na způsob jednání těchto právnických osob v pracovněprávních vztazích navenek (v závislosti na jejich formě) příslušná speciální ustanovení obchodního zákoníku.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. října 2013, sp. zn. 21 Cdo 2802/2012, uveřejněný pod číslem 23/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:21.CDO.2802.2012.1

§ 73, § 200 a § 208

Vedoucí zaměstnanec, který byl odvolán z pracovního místa nebo který se tohoto místa vzdal a pro kterého zaměstnavatel nemá jinou práci odpovídající jeho zdravotnímu stavu a kvalifikaci nebo který takovou práci nabídnutou mu zaměstnavatelem odmítl, nemá nárok na náhradu mzdy nebo platu pro překážku v práci na straně zaměstnavatele, jestliže byl zvolen členem zastupitelstva obce nebo starostou a jestliže byl pro výkon těchto veřejných funkcí dlouhodobě uvolněn. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. května 2014, sp. zn.

21 Cdo 2745/2013, uveřejněný pod číslem 105/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:21.CDO.2745.2013.1

§ 252

Vyúčtování hodnot, které byly svěřeny zaměstnanci na základě dohody o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených zaměstnanci k vyúčtování, může být provedeno nejen tím, že zaměstnanec předá hodnoty a účetní doklady zaměstnavateli (jeho jinému zaměstnanci), který „fyzický stav“ hodnot bezprostředně po jejich předání porovná se stavem účetním, ale i jiným způsobem stanoveným zaměstnavatelem, který je způsobilý vést k závěru o tom, zda na hodnotách svěřených zaměstnanci vznikl schodek. Takovým způsobem vyúčtování svěřených hodnot může být i jejich uložení zaměstnancem na určité místo, z něhož zaměstnavatel (jeho jiný zaměstnanec) hodnoty později převezme, a to za podmínek určených zaměstnavatelem tak, aby byla zajištěna průkaznost vyúčtování. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. července 2014, sp. zn. 21 Cdo 2536/2013, uveřejněný pod číslem 116/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:21.CDO.2536.2013.1

ZÁKON O ÚMLUVĚ

O UZNÁVÁNÍ

A VÝKONU

ROZHODNUTÍ

O VYŽIVOVACÍ

POVINNOSTI

ČL. 13 A ČL. 17

Hagská Úmluva o uznávání a výkonu rozhodnutí o vyživovací povinnosti z roku 1973 (uveřejněna vyhláškou ministra zahraničních

věcí č. 132/1976 Sb.) se považuje za úpravu ve zvlášť vymezené věci podle článku 71 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 44/2001 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech.

Bylo-li rozhodnutí o výživném pro nezletilé dítě vydáno ve Spolkové republice Německo po 1. 5. 2004 a bylo-li řízení o jeho výkon zahájeno v České republice před datem použitelnosti nařízení Rady (ES) č. 4/2009 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a o spolupráci ve věcech vyživovací povinnosti, tj. před 18. 6. 2011, měl oprávněný na výběr domáhat se výkonu tohoto rozhodnutí podle haagské Úmluvy o uznávání a výkonu rozhodnutí o vyživovací povinnosti z roku 1973 (bez požadavku prohlášení vykonatelnosti) nebo podle nařízení Rady (ES) č. 44/2001 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (poté, co rozhodnutí bylo prohlášeno v České republice za vykonatelné, případně návrh na prohlášení vykonatelnosti rozhodnutí podat současně s návrhem na výkon rozhodnutí).

Neobsahuje-li haagská Úmluva o uznávání a výkonu rozhodnutí o vyživovací povinnosti z roku 1973 úpravu procesního postupu při uznání a výkonu rozhodnutí a v článku 13 odkazuje na právo dožadovaného státu, je v České republice třeba ve věci výkonu rozhodnutí německého soudu zahájeného do 17. 6. 2011 včetně aplikovat postup podle zákona č. 97/1963 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 2013.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. prosince 2013, sp. zn. 20 Cdo 1851/2013, uveřejněné pod číslem 43/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:20.CDO.1851.2013.1 ♦

Nároku na příspěvek na výživu rozvedeného manžela obsaženého v platné a účinné dohodě uzavřené podle § 24a odst. 1 písm. a) zák. o rod. se lze úspěšně domáhat v soudním řízení.

Největší česko-slovenská advokátní kancelář s mezinárodním dosahem

- I Havel, Holásek & Partners s kanceláři v Praze, Brně, Ostravě a Bratislavě je s týmem více než 180 právníků největší česko-slovenskou právníkou firmou
- I Více než 1000 klientů, z toho 70 společností uvedených v seznamu největších firem Fortune 500, 40 společností z Czech Top 100 a 7 společností z Czech Top 10
- I Právní poradenství kancelář poskytovala ve více než 60 zemích světa a 12 světových jazycích, až 70 % případů zahrnuje mezinárodní prvek
- I Kancelář je podle historických výsledků všech dosavadních ročníků oficiální soutěže Právníká firma roku podle celkového počtu nominací a titulů nejúspěšnější českou advokátní kancelář v rámci tohoto hodnocení
- I Kancelář spolupracuje s několika desítkami studentů právnických fakult v České republice i na Slovensku, kteří mají možnost získávat zkušenosti na komplexních projektech tuzemských i zahraničních klientů
- I Studentům kancelář nabízí dlouhodobou spolupráci, využití zázemí kanceláře pro své odborné vzdělávání a výjimečnou možnost uplatnění na pozici advokátního koncipienta a dalšího profesního růstu

Právníká firma roku
v České republice
(2011, 2012, 2014, 2015)

WHO'SWHOLEGAL

Klienty nejlépe hodnocená
právníká firma
v České republice
(2010, 2013, 2015)

Právníká firma roku
v kategorii Fúze a akvizice
v České republice
(2013, 2014)

1. místo v celkovém počtu
realizovaných fúzí a akvizic
v České republice
(2009–2013)

Nejúspěšnější kancelář
podle počtu nominací
a titulů všech sedmi
ročníků soutěže

1. místo mezi domácími
právníkými firmami
(2009–2012)

PRACTICAL LAW COMPANY

Trestní zákoník

PŘEHLED USTANOVENÍ

§ 2 § 12 § 13 § 14 § 15 § 16 § 17 § 19 § 39 § 43 § 55
§ 57 § 58 § 60 § 61 § 63 § 64 § 65 § 68 § 82 § 92
§ 99 § 100 § 140 § 141 § 184 § 185 § 186 § 196
§ 205 § 206 § 209 § 214 § 216 § 221 § 234 § 240
§ 248 § 268 § 270 § 272 § 284 § 329 § 330
§ 337 § 366 § 368

Důležitá soudní rozhodnutí za rok 2014 k zákonu č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

§ 2 ODS. 1, § 16

ODS. 1, 2, § 221

ODS. 1

I. Jestliže obvinění jako členové zastupitelstva obce (města) rozhodli na zasedání tohoto vrcholného orgánu obce o schválení prodeje nemovitého majetku obce za podstatně nižší kupní cenu, než jaká byla v daném místě a čase dosaži-

telná (např. za částku ve výši asi 1 500 000,- Kč, ačkoli dosažitelná cena byla asi 5 000 000,- Kč), lze v tomto jednání spatřovat porušení povinnosti při opatrování nebo správě cizího majetku vyplývající zejména z § 39 odst. 2 a § 85 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Přitom význam rozhodování členů zastupitelstva obce o prodeji nemovitého majetku obce a jejich postavení odůvodňuje i úvahu o tom, že pokud shora uvedeným způsobem porušili povinnost řádně opatrovat nebo spravovat majetek obce, jde o porušení důležité povinnosti ve smyslu § 255a odst. 1 tr. zák., resp. § 221 odst. 1 tr. zákoníku.

Zavinění z vědomé, resp. hrubé nedbalosti (§ 5 písm. a/ tr. zák., § 16 odst. 1 písm. a/, odst. 2 tr. zákoníku) by zde bylo možné dovodit u čle-

nů zastupitelstva obce mimo jiné z toho, že na zasedání zastupitelstva obce, na němž se rozhodovalo o schválení prodeje nemovitého majetku obce, byli upozorněni jinými členy zastupitelstva obce na určité skutečnosti, z nichž vyplývá možnost příliš nízké kupní ceny a které vědomě pominuli.

Trestní odpovědnosti každého z členů zastupitelstva obce, který hlasoval pro schválení nevýhodného prodeje nemovitého majetku obce, pak nebrání ani skutečnost, jestliže rozhodoval jako člen kolektivního orgánu obce. Ke schválení prodeje nemovitého majetku obce se totiž vyžaduje souhlas nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva obce (§ 87 zákona o obcích), takže všichni členové zastupitelstva představují tuto většinu, bylo-li jí dosaženo, se bezprostředně podíleli na přijetí takového rozhodnutí zastupitelstva

obce, přičemž každý z nich měl stejný hlas. Proto i trestní odpovědnost za schválení a důsledky rozhodnutí přijatého zmíněnou většinou, pokud bylo učiněno v rozporu s povinností členů zastupitelstva obce řádně spravovat majetek obce (§ 38 a násl. zákona o obcích), mohou nést všichni členové zastupitelstva obce, kteří hlasovali pro schválení určitého rozhodnutí, jímž byla způsobena škoda na majetku obce.

II. Byl-li určitý skutek spáchán v době do 31. 12. 2009 a má-li být i po tomto datu posouzen jako trestný čin porušování (porušení) povinnosti při správě cizího majetku z nedbalosti podle § 255a odst. 1 tr. zák. nebo § 221 odst. 1 tr. zákoníku, lze ho považovat za trestný čin, jen když soud dovodí u pachatele zavinění z vědomé nedbalosti (§ 5 písm. a/ tr. zák., § 16 odst. 1 písm. a/ tr. zákoníku), která má zároveň povahu hrubé nedbalosti (§ 16 odst. 2 tr. zákoníku), i když vzhledem k časové působnosti trestních zákonů (§ 16 odst. 1 tr. zák., § 2 odst. 1 tr. zákoníku) bude nakonec skutek kvalifikován podle trestního zákona účinného do 31. 12. 2009 (srov. rozhodnutí č. 54/2012 Sb. rozh. tr.).

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. prosince 2012, sp. zn. 5 Tdo 827/2012, uveřejněné pod číslem 2/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2012:5.TDO.827.2012.1:

§ 12 ODS. 2, § 196

I. Podle § 97 odst. 3, věty druhé, zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů, Poznámka redakce Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek: Totéž obdobně platí i podle § 1988 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, účinného od 1. 1. 2014. není přípustné započtení proti pohledávkám na výživné poskytované nezletilým dětem. To platí i tehdy, jestliže by měly být vzájemně započteny pohledávky na výživné např. dvou nezletilých dětí, které žijí v odlišných výchovných prostředích, protože každé z nich bylo svěřeno do výchovy

jednoho z jejich rodičů, kteří spolu nežijí, ale jsou povinni plnit výživné na dítě svěřené druhému rodiči.

Jestliže ovšem za takové situace rodiče neplní vyživovací povinnost k tomu z nezletilých dětí, které bylo svěřeno do výchovy druhého z rodičů, a to s poukazem na vzájemné započítání pohledávek na výživné obou dětí, pak při úvahách, zda tím rodiče spáchali přečin zanedbání povinné výživy podle § 196 tr. zákoníku, je třeba zvlášť pečlivě posuzovat celkovou škodlivost případu. Závěr, že nejde o případ společensky škodlivý ve smyslu § 12 odst. 2 tr. zákoníku, který by vyžadoval uplatnění trestní represe, zde přichází v úvahu zejména tehdy, když jsou částky výživného na děti žijící v odlišných výchovných prostředích stejné, mezi dětmi není velký věkový rozdíl, děti mají srovnatelné potřeby a poměry, v nichž jsou vychovávány, jsou obdobné.

II. Zákonná povinnost rodičů vyživovat své nezletilé dítě trvá i v insolvenčním řízení, které se týká majetku některého z rodičů. Jestliže rodič, ohledně jehož majetku bylo zahájeno insolvenční řízení, v něm nemůže sám plnit svou vyživovací povinnost k nezletilému dítěti např. z důvodu, že osobou s dispozičními oprávněními k majetkové podstatě se stal ze zákona nebo rozhodnutím insolvenčního soudu ustanovený insolvenční správce, je takový rodič povinen poskytnout potřebnou součinnost k plnění své vyživovací povinnosti insolvenčnímu správci, který uspokojuje pohledávky za majetkovou podstatou a jim na roveň postavené pohledávky, jimiž jsou i pohledávky na výživném ze zákona, z majetkové podstaty kdykoli v průběhu insolvenčního řízení [viz § 169 odst. 1 písm. e), odst. 2, § 203 odst. 1, 3 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů].

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. listopadu 2012, sp. zn. 8 Tdo 1219/2012, uveřejněné pod číslem 25/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2012:8.TDO.1219.2012.1

§ 13 ODS. 1, § 209

ODST. 1, § 234

ODST. 3

I. Jestliže pachatel sám nebo jako spolupachatel padělá nebo pozmění platební prostředek v úmyslu použít jej jako pravý nebo platný a poté jej sám takto použije, dopouští se pouze trestného činu neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku podle § 234 odst. 3 alinea 1 tr. zákoníku, a nikoli též podle § 234 odst. 3 alinea 2 tr. zákoníku, neboť jen realizuje úmysl použít platební prostředek jako pravý nebo platný, který měl již v době jeho padělání či pozměnění.

Pokud pachatel použil padělaný platební prostředek k bezhotovostní platbě a současně tím způsobil na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, je nutno jeho jednání posoudit nejen jako trestný čin neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku podle § 234 odst. 3 tr. zákoníku, ale též jako trestný čin podvodu podle § 209 odst. 1 tr. zákoníku, přičemž jde o trestné činy spáchané v jednočinném souběhu. Tzv. faktická konzumpce je v takovém případě vyloučena, neboť s ohledem na skutkové okolnosti spáchaného trestného činu podvodu ho zpravidla nelze považovat za vedlejší, málo významný produkt základního trestného činu vzhledem k různosti objektů obou trestných činů a k tomu, že trestný čin podle § 234 odst. 3 tr. zákoníku nevyžaduje obohacení pachatele nebo jiné osoby ani způsobení škody.

II. Peněžní prostředky na účtu vedeném peněžním ústavem na základě smlouvy o běžném účtu nejsou v majetku majitele účtu, v jehož prospěch byl tento účet zřízen, ale v majetku peněžního ústavu. Pokud tedy pachatel neoprávněně odčerpá peněžní prostředky z účtu, škoda vznikla peněžnímu ústavu, nikoli majiteli účtu. Poškozeným je proto peněžní ústav. ▶

Jestliže členové zastupitelstva obce rozhodli na zasedání o schválení prodeje nemovitého majetku obce za podstatně nižší kupní cenu, než jaká byla v daném místě a čase dosažitelná, lze v tomto jednání spatřovat porušení povinnosti.

► Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. srpna 2013, sp. zn. 4 Tdo 812/2013, uveřejněné pod číslem 27/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:4.TDO.812.2013.1

§ 14 ODS. 3

I. Pokud důkaz sice nebyl součástí spisu v přípravném řízení a byl předložen soudu teprve po podání obžaloby (srov. § 180 odst. 2, 3 tr. ř.), avšak stranám byla později dána možnost se s ním seznámit a předmětný důkaz byl řádně proveden v rámci dokazování v hlavním líčení, přičemž obviněný měl možnost se k němu vyjádřit, nedošlo tímto postupem ke zkrácení práv obviněného na obhajobu. Proto nejde o podstatnou vadu řízení ve smyslu ustanovení § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř. a jen z toho důvodu, že určitý důkaz byl proveden v pozdější fázi trestního řízení, nelze dovodit porušení zásad spravedlivého procesu.

II. Pro závěr, že jde o zvlášť závažný zločin ve smyslu § 14 odst. 3 tr. zákoníku, není významná dolní hranice trestní sazby odnětí svobody posuzovaného trestného činu, popřípadě výměra soudem uloženého trestu odnětí svobody, neboť pro zařazení trestného činu do kategorie zvlášť závažných zločinů je rozhodné jen to, zda zákon na něj stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně deset let.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. února 2013, sp. zn. 3 Tdo 148/2013, uveřejněné pod číslem 10/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:3.TDO.148.2013.1

§ 15, § 140 ODS. 1, 2

Kvalifikované formy úmyslu, tj. rozmysl a předchozí uvážení jako znaky trestného činu vraždy podle § 140 odst. 2 tr. zákoníku, jsou pojmově vedle sebe neslučitelné, protože předchozí uvážení v sobě zahrnuje i to, co je podstatou roz-

myslu, a proto nelze v právní větě výroku o vině tyto znaky použít současně.

Rozmysl (reflexe) totiž představuje méně intenzivní stupeň racionální kontroly pachatele nad trestným jednáním než předchozí uvážení.

Předchozí uvážení oproti rozmyslu předchází trestnému ději s určitým předstihem a zahrnuje plán – předem vytvořenou představu postupu pachatele při spáchání trestného činu.

Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 10. července 2012, sp. zn. 7 To 51/2012, uveřejněný pod číslem 11/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:VSPH:2012:7.TO.51.2012.1

§ 17 PÍSM. B)

K naplnění okolností podmiňujících použití vyšší trestní sazby u trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku spočívající ve „spáchání činu nejméně se dvěma osobami“ se vyžaduje, aby pachatel ve smyslu ustanovení § 17 písm. b) tr. zákoníku věděl, že se na jeho činu podílí nejméně dvě další osoby, přičemž z povahy této okolnosti vyplývá, že pachatel je s jejich účastí na činu přinejmenším srozuměn.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 2. října 2013, sp. zn. 5 Tdo 826/2013, uveřejněné pod číslem 54/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:5.TDO.826.2013.2

§ 19 ODS. 1, 2

Omluvitelný právní omyl pachatele ve smyslu § 19 tr. zákoníku nemůže spočívat v tom, že s ohledem na argumentaci uplatněnou v jím podané správní žalobě, aniž vyžádal rozhodnutí o ní, měl za to, že se žádného přestupku v minulosti nedopustil. Naopak se jedná o omyl, kterého se mohl vyvarovat (tj. omyl neomluvitelný), když protiprávnost činu mohl rozpoznat bez zřejmých obtíží

právě vzhledem k tomu, že nikdo nemůže pravomocné a vykonatelné rozhodnutí orgánu veřejné moci nerespektovat jen na základě toho, že s takovým rozhodnutím vnitřně nesouhlasí.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. března 2012, sp. zn. 8 Tdo 325/2012, uveřejněné pod číslem 24/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2012:8.TDO.325.2012.1

§ 39 ODS. 1

Vedení řízení proti uprchlému nebo zdržování se obžalovaného v době řízení na neznámém místě nemůže být rozhodujícím hlediskem pro uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody. Soud je sice podle § 39 odst. 1 tr. zákoníku povinen při stanovení druhu trestu a jeho výměry mimo povahy a závažnosti činu, poměrů pachatele, jeho dosavadního způsobu života a možnosti jeho nápravy, jako základních kritérií pro uložení trestu, také přihlížet k chování pachatele po činu, zejména k jeho snaze nahradit škodu nebo odstranit jiné škodlivé následky činu, ale tyto okolnosti je třeba hodnotit v rámci možnosti nápravy pachatele, byť je zákon stanoví samostatně. Jestliže jde o trestný čin, u něhož horní hranice trestní sazby odnětí svobody nepřevyšuje pět let, je třeba tyto okolnosti hodnotit vždy ve spojení s ustanovením § 55 odst. 2 tr. zákoníku, neboť za takový trestný čin lze uložit nepodmíněný trest odnětí svobody jen za podmínky, že by vzhledem k osobě pachatele uložení jiného trestu zjevně nevedlo k tomu, aby pachatel vedl řádný život. Z výše uvedeného vyplývá, že samotná okolnost, že se vůči pachateli vedlo trestní řízení proti uprchlému, nemůže sama o sobě vést k závěru, že mu nelze uložit jiný druh trestu než nepodmíněný trest odnětí svobody.

Trestní kolegium Nejvyššího soudu ze dne 12. února 2014, sp. zn. Ts 43/2012, ZHODNOCENÍ PRAXE SOUDŮ V OBLASTI UKLÁDÁNÍ A VÝKONU

Kvalifikované formy úmyslu, tj. rozmysl a předchozí uvážení jako znaky trestného činu vraždy podle § 140 odst. 2 tr. zákoníku, jsou pojmově vedle sebe neslučitelné, protože předchozí uvážení v sobě zahrnuje i to, co je podstatou rozmyslu.

§ 39 ODS. 1, 2, § 55 ODS. 2

Prvotrestaným osobám, kterým by podle příslušné zákonné trestní sazby a okolností případu mohl být ukládán trest odnětí svobody do jednoho roku, je ukládán ve většině případů některý z alternativních trestů (nejčastěji podmíněný trest odnětí svobody a obecně prospěšné práce). Část těchto odsouzených ale alternativní trest nepovažuje za dostatečnou výstrahu, dochází proto u nich později k přeměně na krátkodobý nepodmíněný trest odnětí svobody. Z výše uvedeného tedy vyplývá, že nepodmíněný krátkodobý trest odnětí svobody je ukládán takřka výlučně recidivistům, a to většínou druhovým (nejčastěji obecná majetková trestná činnost) a speciálním (především trestné činy krádeže, maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání a ohrožení pod vlivem návykové látky). Obecná recidiva je ve výrazné menšině (nejčastěji jde recidivu pachatele s libovolným druhem trestné činnosti a přečinem zanedbání povinné výživy).

U některých soudů byl však v poměrně velkém počtu případů (až okolo 20 % osob) uložen krátkodobý nepodmíněný trest odnětí svobody i prvotrestané osobě. Tuto praxi nelze považovat za vyhovující, neboť prvotrestaným osobám by měly být ukládány především alternativní tresty.

Trestní kolegium Nejvyššího soudu ze dne 12. února 2014, sp. zn. Ts 43/2012, ZHODNOCENÍ PRAXE SOUDŮ V OBLASTI UKLÁDÁNÍ A VÝKONU VYBRANÝCH TRESTNÍCH SANKCÍ V LETECH 2010 A 2011 – str. 8, uveřejněné pod číslem 9/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek

Při ukládání nepodmíněného trestu odnětí svobody berou soudy zásadně v úvahu ustanovení § 55 odst. 2 tr. zákoníku, byť zpravidla ho výslovně v odůvodnění (pokud nešlo o zjednodušený rozsudek ve smyslu § 129 odst. 2 tr. ř.) neuvádějí, což by však s ohledem na zvláštní povahu tohoto ustanovení správně měly činit a důsledně se s ním vypořádat. Hlavním důvodem splnění podmínky, že by vzhledem k osobě pachatele uložení jiného trestu zjevně nevedlo k tomu, aby pachatel vedl řádný život, je okolnost, že sledované trestné činy, na které zákon stanoví trest odnětí svobody nepřevyšující pět let, jsou páčány zejména speciálními nebo druhovými recidivisty, kteří již byli ve výkonu trestu, případně opakovaně porušují podmínky trestů nespojených s odnětím svobody. Nejčastějším důvodem pro závěr, že pachatel bez uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody nepovede řádný život, byly negativní zkušenosti s uložením předchozího alternativního trestu (spíše však opakovaných alternativních trestů) v dřívějším nedávném trestním řízení; často jde o případy, kdy pachatel je alternativní trest v relativně krátkém časovém rozpětí ukládán dokonce opakovaně, a to bez viditelného výsledku na jeho nápravě. Důvodem pro uložení krátkodobého nepodmíněného trestu odnětí svobody však nemůže být tzv. pokrytí vazby obžalovaného.

Trestní kolegium Nejvyššího soudu ze dne 12. února 2014, sp. zn. Ts 43/2012, ZHODNOCENÍ PRAXE SOUDŮ V OBLASTI UKLÁDÁNÍ A VÝKONU VYBRANÝCH TRESTNÍCH SANKCÍ V LETECH 2010 A 2011 – str. 12-14, uveřejněné pod číslem 9/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek

§ 39 ODS. 3, § 58 ODS. 1

Mimořádnost snížení trestu odnětí svobody ve smyslu § 58 odst. 1 tr. zákoníku musí spočívat v takových

Prvotrestaným osobám by měly být ukládány především alternativní tresty.

vých okolnostech případu nebo poměrech pachatele, které jsou alespoň v nějakém směru neobvyklé a výjimečné do té míry, že ani trest na samé dolní hranici trestní sazby není způsobilý vyjádřit jejich význam. Pokud jde o výrazně nepřiměřenou délku řízení, je možné dosáhnout její kompenzace především prostřednictvím § 58 odst. 1 tr. zákoníku, neboť taková délka řízení má povahu okolnosti případu podle tohoto ustanovení. Přitom pojem „okolnosti případu“ podle § 58 odst. 1 tr. zákoníku nelze ztotožňovat s pojmem „okolnosti, za kterých byl čin spáchán“ podle § 39 odst. 2 tr. zákoníku. Vzhledem k tomu, že § 39 odst. 3 tr. zákoníku ukládá soudu přihlídnout při stanovení druhu a výměry trestu mimo jiné k době, která uplynula od spáchání trestného činu, a k délce trestního řízení, trvalo-li nepřiměřeně dlouhou dobu, je třeba výrazný časový odstup od spáchání činu a nepřiměřenou délku řízení považovat za skutečnosti, které odpovídají zákonnému znaku „okolnosti případu“ obsaženému v § 58 odst. 1 tr. zákoníku.

Ke kompenzaci nepřiměřené délky řízení je subsidiárně určen také institut zadostiučinění za nemajetkovou újmu podle § 31a zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, ve znění pozdějších předpisů, který se uplatní v tom případě, že kompenzace poskytnutá v rámci trestního řízení, v němž došlo k nedůvodným průtahům, není dostačující. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. června 2012, sp. zn. 7 Tdo 303/2012, uveřejněné pod číslem 6/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2012:7.TDO.303.2012.1

§ 39 ODS. 7

V praxi soudů není dostatečně přihlíženo k ustanovení § 39 odst. 7 tr. zákoníku, podle něhož, získal-li nebo snažil-li se získat pachatel trestným činem majetkový prospěch, přihlédne k tomu soud při

► stanovení druhu trestu a jeho výměry; jestliže to nevylučují jeho majetkové nebo osobní poměry, uloží mu s přihlédnutím k výši takového majetkového prospěchu některý z trestů, který ho postihne na majetku (§ 66 až 72 tr. zákoníku), a to jako trest samostatný nebo vedle jiného trestu. V tomto směru je proto nutné praxi soudů změnit a ustanovení § 39 odst. 7 tr. zákoníku začít náležitě využívat tak, že ve všech vhodných případech bude uložen pachateli trestného činu majetkové povahy uložen s přihlédnutím k výši majetkového prospěchu některý z trestů, který ho postihne na majetku (§ 66 až 72 tr. zákoníku). Přitom je třeba se zaměřit nejen na peněžitý trest, ale i na jiné majetkové tresty, které případně u konkrétního obviněného by mohly vést k splnění účelu ustanovení § 39 odst. 7 tr. zákoníku (propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty).

K lepšímu využívání ustanovení § 39 odst. 7 tr. zákoníku by mohla přispět i zvýšená aktivita státních zástupců při navrhování uložení přiměřeného trestu majetkové povahy ve všech vhodných případech. Přitom již v přípravném řízení by měly policejní orgány, a to i k pokynu státního zástupce ve smyslu § 174 odst. 2 písm. a) tr. ř. (příp. i § 157 odst. 2 tr. ř.), opatřovat podklady pro ukládání trestů majetkové povahy, včetně zjištění majetkových poměrů obviněného (srov. § 39 odst. 1 tr. zákoníku). Státní zástupce by měl také již v přípravném řízení více využívat vhodných zajišťovacích institutů, např. zajištění peněžních prostředků na účtu u banky (§ 79a tr. ř.), zajištění zaknihovaných cenných papírů (§ 79c tr. ř.), zajištění nemovitosti (§ 79d tr. ř.), jakož i zajištění výkonu trestu propadnutí majetku podle § 347 a násl. tr. ř. V neposlední řadě by státní zástupci měli k naplnění smyslu ustanovení § 39 odst. 7 tr. ř. více využívat i opravných prostředků, pokud jejich návrhu na uložení přiměřeného majetkového trestu nebylo vyhověno.

Trestní kolegium Nejvyššího soudu ze dne 12. února 2014, sp. zn. Ts 43/2012, ZHODNOCENÍ

PRAXE SOUDŮ V OBLASTI UKLÁDÁNÍ A VÝKONU VYBRANÝCH TRESTNÍCH SANKCÍ V LETECH 2010 A 2011 – str. 44–45, uveřejněné pod číslem 9/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek

§ 43 ODS. 2

Pro uložení souhrnného trestu podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku je rozhodující okamžik vyhlášení prvního odsuzujícího rozsudku (popř. doručení trestního příkazu obviněnému) soudem prvního stupně, i když byl tento rozsudek (resp. trestní příkaz) v řízení o řádném nebo mimořádném opravném prostředku zrušen, pokud toto opravné řízení skončilo pravomocným odsouzením pachatele. Není přitom významné, že obviněný nebyl přítomen vyhlášení prvního odsuzujícího rozsudku, ať už proto, že soud rozhodl podle § 202 odst. 3, příp. odst. 5 tr. ř., že hlavní líčení bude konáno v nepřítomnosti obviněného, nebo proto, že soud rozhodl podle § 305 tr. ř., že ve věci bude konáno řízení proti uprchlému.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. listopadu 2013, sp. zn. 8 Tdo 1160/2013, uveřejněné pod číslem 41/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:8.TDO.1160.2013.1

§ 55 ODS. 2

Vedení řízení proti uprchlému nebo zdržování se obžalovaného v době řízení na neznámém místě nemůže být rozhodujícím hlediskem pro uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody. Soud je sice podle § 39 odst. 1 tr. zákoníku povinen při stanovení druhu trestu a jeho výměry mimo povahy a závažnosti činu, poměrů pachatele, jeho dosavadního způsobu života a možnosti jeho nápravy, jako základních kritérií pro uložení trestu, také přihlížet k chování pachatele po činu, zejména k jeho snaze nahradit škodu nebo odstranit jiné škodlivé následky činu, ale tyto

okolnosti je třeba hodnotit v rámci možností nápravy pachatele, byť je zákon stanoví samostatně. Jestliže jde o trestný čin, u něhož horní hranice trestní sazby odnětí svobody nepřevyšuje pět let, je třeba tyto okolnosti hodnotit vždy ve spojení s ustanovením § 55 odst. 2 tr. zákoníku, neboť za takový trestný čin lze uložit nepodmíněný trest odnětí svobody jen za podmínky, že by vzhledem k osobě pachatele uložení jiného trestu zjevně nevedlo k tomu, aby pachatel vedl řádný život. Z výše uvedeného vyplývá, že samotná okolnost, že se vůči pachateli vedlo trestní řízení proti uprchlému, nemůže sama o sobě vést k závěru, že mu nelze uložit jiný druh trestu než nepodmíněný trest odnětí svobody.

Trestní kolegium Nejvyššího soudu ze dne 12. února 2014, sp. zn. Ts 43/2012, ZHODNOCENÍ PRAXE SOUDŮ V OBLASTI UKLÁDÁNÍ A VÝKONU VYBRANÝCH TRESTNÍCH SANKCÍ V LETECH 2010 A 2011 – str. 16, uveřejněné pod číslem 9/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek

§ 57A

K rozhodnutí o přeměně trestu odnětí svobody v trest domácího vězení (§ 57a tr. zákoníku) je podle § 320 odst. 2 tr. ř. příslušný soud, v jehož obvodu odsouzený vykonává trest odnětí svobody, neboť se uplatní tato speciální úprava příslušnosti ve vztahu k obecnému ustanovení § 315 odst. 2 tr. ř. Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. června 2013, sp. zn. 3 Nt 15/2013, uveřejněné pod číslem 43/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:KSOS:2013:3.NT.15.2013.1

§ 60, § 61

Obviněný, jemuž byl uložen trest domácího vězení a který se ve stanovené době nezdržoval v určeném obydlí, nemohl tímto jednáním naplnit znaky skutkové podstaty

Vedení řízení proti uprchlému nebo zdržování se obžalovaného v době řízení na neznámém místě nemůže být rozhodujícím hlediskem pro uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody.

trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. g) tr. zákoníku, neboť v takovém případě trestní zákoník upravuje postupy, jimiž se zajišťuje jiný způsob výkonání tohoto trestu. U trestu domácího vězení jde o rozhodnutí podle § 61 tr. zákoníku o jeho přeměně v trest odnětí svobody, resp. podle úpravy účinné do 30. 11. 2011 o nařízení náhradního trestu odnětí svobody. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. května 2013, sp. zn. 11 Tz 17/2013, uveřejněný pod číslem 4/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:11.TZ.17.2013.1

Jako další právní problém související s výkonem trestu domácího vězení některé soudy (např. Okresní soud v Táboře) uvádí, že důvodem pro přeměnu trestu domácího vězení v nepodmíněný trest odnětí svobody není skutečnost, že odsouzený v době výkonu tohoto trestu nevedl řádný život (např. se v průběhu výkonu trestu domácího vězení dopustil trestné činnosti), ačkoliv jinak plnil podmínky výkonu tohoto trestu, a v tomto směru se domáhají doplnění zákonné úpravy. Jiné soudy (např. Okresní soud v Českém Krumlově) ukládají povinnost vést řádný život a nepáchat trestnou činnost v době výkonu trestu domácího vězení jako přiměřenou povinnost ve smyslu § 60 odst. 5 tr. zákoníku. K tomu Nejvyšší soud zdůrazňuje, že z podstaty trestu domácího vězení jako alternativního trestu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody a ze zásad pro ukládání trestů a jejich účelu vyplývá, že vedení řádného způsobu života je nezbytnou součástí těch alternativních trestů, které spočívají v tom, že odsouzený je po určitou dobu povinen plnit zákonem nebo soudem stanovené povinnosti, a proto mu také není ukládán nepodmíněný trest odnětí svobody. I když u trestu domácího vězení není v zákoně výslovně stanoveno, že nevedení řádného života je důvodem jeho přeměny v nepodmíněný trest odnětí svobody (na rozdíl např. od ustanovení

§ 65 odst. 2 tr. zákoníku vztahující se k výkonu trestu obecně prospěšných prací), tak vedení řádného života je nezbytným předpokladem i řádného vykonávání trestu domácího vězení. Ostatně existenci této povinnosti lze vyvodit i z ustanovení § 60 odst. 5 tr. zákoníku, a proto je nadbytečné, aby ji soud ukládal ve svém rozhodnutí o uložení trestu domácího vězení. Navíc soud může přeměnit trest domácího vězení nebo jeho zbytek v trest odnětí svobody a rozhodnout zároveň o způsobu jeho výkonu, také jestliže pachatel v době po odsouzení „jinak maří výkon tohoto trestu“ (srov. § 61 tr. zákoníku). Za takové „jiné maření“ je třeba podle názoru Nejvyššího soudu považovat i spáchání další trestné činnosti, neboť součástí vedení řádného života, v průběhu výkonu trestu domácího vězení je i skutečnost, že se odsouzený nedopustí žádného trestného činu. Tomu odpovídá i praxe u Krajského soudu v Ostravě, který jako důvod přeměny trestu domácího vězení ve smyslu § 61 tr. zákoníku uvádí právě následnou trestnou činnost odsouzeného.

Trestní kolegium Nejvyššího soudu ze dne 12. února 2014, sp. zn. Ts 43/2012, ZHODNOCENÍ PRAXE SOUDŮ V OBLASTI UKLÁDÁNÍ A VÝKONU VYBRANÝCH TRESTNÍCH SANKCÍ V LETECH 2010 A 2011 – str. 27–28, uveřejněné pod číslem 9/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek

§ 60 ODS. 3, 4

Soudy jen v minimální míře využívají možnosti individualizace uloženého trestu domácího vězení a v rozhodnutích stanoví standardní rozsah zdržování se pachatele v určeném obydlí vyplývající v podstatě z úpravy před provedenou novelizací § 60 odst. 3, 4 tr. zákoníku. Tato praxe ukazuje na nepromyšlenost a zbytečnost novelizace původního znění ustanovení § 60 odst. 3 tr. zákoníku provedené zákonem č. 330/2011 Sb.

Jako zvláštní případ konkretizace trestu domácího vězení lze uvést

věc Okresního soudu ve Zlíně, který pachateli působícímu jako trenér mládežnického sportovního týmu umožnil vést 1x týdně trénink a 3x do měsíce o víkendu doprovázet tým na utkání. Některé soudy v obvodech Krajského soudu v Brně a Krajského soudu v Českých Budějovicích poukázaly v určitých případech na praktické problémy výkonu trestu domácího vězení u pachatelů, kteří pracují ve vícesměnném provozu, u pachatelů, kteří se účastní vícedenního školení mimo bydliště a na vztah trestu domácího vězení k úpravě styku odsouzeného s nezletilými dětmi. Soudy by měly velice pečlivě zvažovat uložení trestu domácího vězení i s ohledem na povahu zaměstnání pachatele (např. byl signalizován případ, kdy trest domácího vězení byl uložen zaměstnanci cirkusu, který koná turné po celém území České republiky) a přistoupit k uložení jiného alternativního trestu.

Trestní kolegium Nejvyššího soudu ze dne 12. února 2014, sp. zn. Ts 43/2012, ZHODNOCENÍ PRAXE SOUDŮ V OBLASTI UKLÁDÁNÍ A VÝKONU VYBRANÝCH TRESTNÍCH SANKCÍ V LETECH 2010 A 2011 – str. 23, uveřejněné pod číslem 9/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek

Podle názoru Nejvyššího soudu při přeměně trestu domácího vězení na trest odnětí svobody je třeba počátek přepočtu stanovit k okamžiku vyhlášení usnesení soudu prvního stupně, který rozhodl o přeměně trestu domácího vězení na trest odnětí svobody, neboť do tohoto rozhodnutí odsouzený stále vykonává trest domácího vězení, když není ani vyloučeno, že soud i přes splnění některé z podmínek uvedených v § 61 tr. zákoníku nepřistoupí k přeměně domácího vězení a ponechá ho v platnosti (srov. § 334g tr. ř.). Po vyhlášení usnesení o přeměně, byť je možno proti němu podat stížnost (§ 334g odst. 2 tr. ř.), již odsouzený trest domácího vězení nevykonává, o čemž je třeba ho v usnesení poučit (jinak by mu byla dána možnost oddálit přeměnu

K rozhodnutí o přeměně trestu odnětí svobody v trest domácího vězení (§ 57a tr. zákoníku) je podle § 320 odst. 2 tr. ř. příslušný soud, v jehož obvodu odsouzený vykonává trest odnětí svobod.

**Uložení
přiměřených
omezení nebo
přiměřených
povinností
ve vztahu
k trestu do-
máčího vězení
(§ 60 odst. 5,
6 tr. zákoníku)
představuje
důležitý prvek
individualizace
tohoto trestu.**

domáčího vězení, což by zejména ke konci výkonu tohoto trestu mohlo vést k tomu, že by již nebylo možno na nevykonávání tohoto trestu, maření jeho výkonu či porušení jeho podmínek adekvátně reagovat). Pokud by došlo k zrušení usnesení o přeměně trestu domácího vězení stížnostním soudem s tím, že odsouzený má i nadále trest domácího vězení vykonávat, pokračovalo by se ve výkonu trestu domácího vězení od právní moci tohoto usnesení.

Trestní kolegium Nejvyššího soudu ze dne 12. února 2014, sp. zn. Ts 43/2012, ZHODNOCENÍ PRAXE SOUDŮ V OBLASTI UKLÁDÁNÍ A VÝKONU VYBRANÝCH TRESTNÍCH SANKCÍ V LETECH 2010 A 2011 – str. 27, uveřejněné pod číslem 9/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek

§ 60 ODS. 5, 6,

§ 63 ODS. 2, 3,

§ 82 ODS. 2,

§ 82 ODS. 3

Uložení přiměřených omezení nebo přiměřených povinností ve vztahu k trestu domácího vězení (§ 60 odst. 5, 6 tr. zákoníku) představuje důležitý prvek individualizace tohoto trestu.

Pokud soudy pachateli uložily tato omezení či povinnosti ve vztahu k trestu domácího vězení, tak spočívaly zejména

- ◆ v povinnosti nahradit podle svých sil způsobenou škodu
- ◆ v povinnosti nahradit podle svých sil náklady trestního řízení,
- ◆ v povinnosti nahradit dle svých sil dlužné výživné a platit běžné výživné,
- ◆ v zákazu navštěvovat herny a restaurace za účelem konzumace alkoholických nápojů,
- ◆ v zákazu nadměrné konzumace alkoholických nápojů či v zákazu požívání jakýchkoli omamných a psychotropních látek,

◆ v povinnosti podrobit se léčení závislosti na alkoholu

◆ v povinnosti podrobit se testu na přítomnost alkoholu nebo drog při kontrole ze strany PMS,

◆ v zákazu styku s určitými osobami (v případě mladistvého).

Obdobný okruh těchto omezení a povinností soudy ukládaly též ve vztahu k trestu obecně prospěšných prací (§ 63 odst. 2, 3 tr. zákoníku) a k podmíněnému odsouzení (§ 82 odst. 2, 3 tr. zákoníku).

Trestní kolegium Nejvyššího soudu ze dne 12. února 2014, sp. zn. Ts 43/2012, ZHODNOCENÍ PRAXE SOUDŮ V OBLASTI UKLÁDÁNÍ A VÝKONU VYBRANÝCH TRESTNÍCH SANKCÍ V LETECH 2010 A 2011 – str. 22, uveřejněné pod číslem 9/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek

§ 61

K přeměně trestu, resp. k nařízení náhradního trestu odnětí svobody, došlo z důvodu nedodržení podmínek domácího vězení, a to zpravidla proto, že odsouzený se nezdržoval ve stanovené době v určeném obydlí nebo došlo ke zjištění požití alkoholu (opakovaný pozitivní test na alkohol). Prokázání opakovaného požívání alkoholu odsouzeným v době výkonu trestu domácího vězení je však možno podle názoru Nejvyššího soudu považovat za důvod přeměny pro porušení sjednaných podmínek výkonu trestu domácího vězení jen tehdy, bylo-li omezení zdržet se požívání alkoholických nápojů nebo jiných návykových látek uloženo odsouzenému jako přiměřené omezení ve smyslu § 48 odst. 4 písm. h) tr. zákoníku. Jinak by nadměrné požívání alkoholických nápojů bylo možno považovat za jiné maření výkonu tohoto trestu, pokud by bylo spojeno s dalším deliktním jednáním odsouzeného.

Trestní kolegium Nejvyššího soudu ze dne 12. února 2014, sp. zn. Ts 43/2012, ZHODNOCENÍ PRAXE SOUDŮ V OBLASTI UKLÁDÁNÍ A VÝKONU

VYBRANÝCH TRESTNÍCH SANKCÍ V LETECH 2010 A 2011 – str. 25, uveřejněné pod číslem 9/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek

§ 64

Za nesprávnou je třeba označit praxi těchto soudů, které s ohledem na novelizované ustanovení § 314e odst. 3 tr. ř. neukládají trest obecně prospěšných prací trestním příkazem, neboť je nezbytné vyžádat nejprve zprávu Probační a mediální služby obsahující stanovisko obviněného, a přistupují proto hned k projednání věci v hlavním líčení. Podle názoru Nejvyššího soudu je třeba zajistit ve vhodných případech vyžádání zprávy Probační a mediální služby obsahující stanovisko obviněného ihned nebo v krátké době po podání návrhu na potrestání (obžaloby) tak, aby po jeho doručení bylo možno využít trestního příkazu, což se jeví být hospodárnějším než nařízení a provedení hlavního líčení. Vyžádání zprávy Probační a mediální služby v těchto případech vede podle zkušeností těchto soudů, které v tomto směru náležitě spolupracují s Probační a mediální službou, k výraznému poklesu počtu nevykonaných trestů obecně prospěšných prací, resp. počtu přeměn tohoto trestu na trest odnětí svobody.

Trestní kolegium Nejvyššího soudu ze dne 12. února 2014, sp. zn. Ts 43/2012, ZHODNOCENÍ PRAXE SOUDŮ V OBLASTI UKLÁDÁNÍ A VÝKONU VYBRANÝCH TRESTNÍCH SANKCÍ V LETECH 2010 A 2011 – str. 69, uveřejněné pod číslem 9/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek

§ 65 ODS. 1

Některé soudy nepokládají za správné prodloužení doby pro vykonání trestu obecně prospěšných prací na dva roky, přičemž poukazují na praxi údajně vyžadující vyčerpání celé doby dvou let, než se přistoupi k přeměně tohoto trestu (např. Okresní soud v Jihlavě). Podle názo-

ru Nejvyššího soudu zákon v žádném ustanovení nevyžaduje nutnost vyčkat uplynutí celé doby dvou let, aby bylo možno přistoupit k přeměně tohoto trestu. Naopak ustanovení § 65 odst. 2 tr. zákoníku výslovně stanoví, že soud „může přeměnit, a to i během doby stanovené pro jeho výkon, trest obecně prospěšných prací nebo jeho zbytek...“.

Trestní kolegium Nejvyššího soudu ze dne 12. února 2014, sp. zn. Ts 43/2012, ZHODNOCENÍ PRAXE SOUDŮ V OBLASTI UKLÁDÁNÍ A VÝKONU VYBRANÝCH TRESTNÍCH SANKCÍ V LETECH 2010 A 2011 – str. 66, uveřejněné pod číslem 9/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek

§ 65 ODS. 2

Při maření nebo nevykonávání trestu obecně prospěšných prací je třeba přeměňovat tento trest podle § 65 odst. 2 písm. a) a b) tr. zákoníku více v peněžitý trest nebo trest domácího vězení než v nepodmíněný trest odnětí svobody. Přeměna trestu obecně prospěšných prací v domácí vězení nebo peněžitý trest by měla mít zásadně přednost před přeměnou v nepodmíněný trest odnětí svobody, což je v souladu s obecným trendem nahrazovat krátkodobé nepodmíněné tresty alternativními sankcemi (obdobně je tomu i při přeměně peněžitého trestu v trest obecně prospěšných prací nebo v trest domácího vězení – srov. § 69 odst. 2 tr. zákoníku). Trestní kolegium Nejvyššího soudu ze dne 12. února 2014, sp. zn. Ts 43/2012, ZHODNOCENÍ PRAXE SOUDŮ V OBLASTI UKLÁDÁNÍ A VÝKONU VYBRANÝCH TRESTNÍCH SANKCÍ V LETECH 2010 A 2011 – str. 38, uveřejněné pod číslem 9/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek

§ 68 ODS. 3, 4

Při rozhodování o určení výše peněžitého trestu v konkrétní trestní věci je vždy přihlíženo k osobě pa-

chatele a především k jeho majetkovým a sociálním poměrům, přičemž se vychází z toho, zda pachatel je zaměstnán či osobou samostatně výdělečně činnou, případně bez zaměstnání, ale s trvalým pravidelným příjmem (rentiéri), k výši měsíčního výdělku, pokud je uveden, k jeho majetkovým poměrům (zda vlastní nemovitosti a jaké, motorová vozidla a jakých značek) apod., a na základě takovýchto zjištění lze pak odhadnout životní a majetkovou úroveň pachatele a určit konkrétní výši peněžitého trestu. Pokud uvedené skutečnosti nevyplývají z provedeného dokazování a nelze je zjistit ani výsledkem pachatele, pak lze vycházet z obsahu celého spisového materiálu, zejména ze zjištění týkajících se osoby pachatele a např. jeho pověsti a chování v místě bydliště a na základě toho odhadnout majetkové poměry pachatele a určit výši peněžitého trestu, samozřejmě i z hlediska povahy a závažnosti trestného činu, pro který je daný pachatel v dané trestní věci stíhán. Dále je možno uvést, že výše uložených peněžitých trestů je ve většině případů určena právě odhadem soudu a zkušenosti s ustanovením § 68 odst. 4 tr. zákoníku lze hodnotit v zásadě pozitivně. Proto lze konstatovat, že aplikace tohoto ustanovení při jeho správném pochopení a využití jeho výhod nečiní v praxi potíže a soudům napomáhá při rozhodování o určení konkrétní výše peněžitého trestu, zvláště v případech, kdy jsou údaje o majetkových poměrech pachatele kusé anebo pachatelem úmyslně zatajené.

Trestní kolegium Nejvyššího soudu ze dne 12. února 2014, sp. zn. Ts 43/2012, ZHODNOCENÍ PRAXE SOUDŮ V OBLASTI UKLÁDÁNÍ A VÝKONU VYBRANÝCH TRESTNÍCH SANKCÍ V LETECH 2010 A 2011 – str. 46, uveřejněné pod číslem 9/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek

§ 82 ODS. 2

Uložení povinnosti podle § 82 odst. 2, části věty za středníkem,

tr. zákoníku nebrání skutečnost, že soud současně rozhodne o nároku poškozeného na náhradu škody, na odčinění nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení podle § 228 tr. ř., protože výrok podle § 82 odst. 1, části věty za středníkem, tr. zákoníku má jinou funkci než výrok podle § 228 tr. ř. Zatímco primárním účelem výroku podle § 228 tr. ř. je jednoznačně formulovat obsah a rozsah nároku poškozeného, a tím i obsah a rozsah povinnosti obviněného k náhradě škody, k odčinění nemajetkové újmy nebo k vydání bezdůvodného obohacení, má výrok podle § 82 odst. 2, části věty za středníkem, tr. zákoníku v první řadě zesílit účinek působení podmíněného odsouzení na pachatele tím, že pod pohrůzkou nařízení výkonu trestu odnětí svobody podněcuje pachatele k dobrovolné náhradě škody či k odčinění nemajetkové újmy, kterou způsobil trestným činem, nebo k vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem, vyžaduje od něj aktivní úsilí o nápravu nebo odčinění škodlivých následků trestného činu, a vede jej tak k uznání a respektování zájmů dotčených trestným činem. Povinnost, aby pachatel podle svých sil nahradil způsobenou škodu, odčinil nemajetkovou újmu nebo vydal bezdůvodné obohacení, se tak stává důležitým prostředkem nápravy a resocializace podmíněného odsouzeného, protože nepostačuje pouze uznání nároku poškozeného, ale nutí pachatele ke skutečné náhradě škody či k odčinění nemajetkové újmy způsobené trestným činem, resp. ke skutečnému vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem.

Trestní kolegium Nejvyššího soudu ze dne 12. února 2014, sp. zn. Ts 43/2012, ZHODNOCENÍ PRAXE SOUDŮ V OBLASTI UKLÁDÁNÍ A VÝKONU VYBRANÝCH TRESTNÍCH SANKCÍ V LETECH 2010 A 2011 – str. 52, uveřejněné pod číslem 9/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek

Při maření nebo nevykonávání trestu obecně prospěšných prací je třeba přeměňovat tento trest podle § 65 odst. 2 písm. a) a b) tr. zákoníku více v peněžitý trest nebo trest domácího vězení než v nepodmíněný trest odnětí svobody.

§ 92 ODS. 2

Podle § 38 odst. 2 tr. zák. (§ 92 odst. 2 tr. zákoníku) soud započítá do uloženého souhrnného trestu trest vykonaný na podkladě dřívějšího rozsudku, jenž byl zrušen rozsudkem, kterým ukládal souhrnný trest.

Jestliže byl pachatel z výkonu trestu uloženého tímto dřívějším rozsudkem podmíněně propuštěn a soud podle § 64 odst. 2 tr. zák. (§ 91 odst. 2 tr. zákoníku) vyslovil, že se podmíněně propuštěný osvědčil, má se za to, že celý uložený trest, a nikoli jen jeho skutečně odpykaná část, byl vykonán dnem, kdy byl podmíněně propuštěn.

Proto při započítání trestu ve smyslu ustanovení § 38 odst. 2 tr. zák. (§ 92 odst. 2 tr. zákoníku) se započítá celý uložený trest, a nikoli jen jeho skutečně vykonaná část.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. prosince 2013, sp. zn. 4 Tz 63/2013, uveřejněný pod číslem 55/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:4.TZ.63.2013.1

§ 99 ODS. 1, 2

Ochranné léčení podle § 99 odst. 1, věta druhá, a § 99 odst. 2 tr. zákoníku je možné na návrh státního zástupce uložit podle § 239 tr. ř. i v případě, že ve smyslu ustanovení § 159a tr. ř. došlo k odložení věci. Zahájení trestního stíhání podle § 160 odst. 1 tr. ř. není nezbytnou podmínkou pro uložení ochranného léčení.

Stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 25. září 2014, sp. zn. TpjN 302/2014, uveřejněné pod číslem 47/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:TPJN.302.2014.1

§ 100 ODS. 5

Za rozhodnutí ve věci samé ve smyslu ustanovení § 265a odst. 1 a 2 tr. ř. nelze považovat rozhodnutí

Při započítání trestu ve smyslu ustanovení § 38 odst. 2 tr. zák. (§ 92 odst. 2 tr. zákoníku) se započítá celý uložený trest, a nikoli jen jeho skutečně vykonaná část.

o dalším trvání zabezpečovací detence podle § 100 odst. 5 tr. zákoníku, neboť nejde o rozhodnutí, jímž bylo uloženo ochranné opatření [§ 265a odst. 2 písm. e) tr. ř.], a proto proti němu není přípustné dovolání.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. května 2013, sp. zn. 3 Tdo 523/2013, uveřejněné pod číslem 19/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:3.TDO.523.2013.1

zit vážnost poškozeného nemůže řádně zhodnotit a vyvodit z něj potřebné právní závěry.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. listopadu 2013, sp. zn. 8 Tdo 1107/2013, uveřejněné pod číslem 37/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:8.TDO.1107.2013.1

§ 185, § 186

Závislost oběti, na rozdíl od její bezbrannosti, je stav, v němž se oběť sice nemůže úplně svobodně rozhodovat vzhledem k tomu, že je v určitém směru odkázána na pachatele, není však vůči němu bezbranná a má – pokud nejde o patologickou závislost – stále určitý prostor k svobodnému rozhodování. Stačí i faktický poměr závislosti.

Stav závislosti může záležet např. v psychické závislosti poškozené osoby vytvořené v důsledku jejího ovlivnění pachatelem tvrzením, že je léčitel, který jediný je schopen vyléčit nevyléčitelnou chorobu, kterou poškozená osoba trpí, a to i za pomoci pohlavního styku.

Zneužití takové psychické závislosti poškozené osoby ze strany pachatele k tomu, aby s ním poškozená osoba uskutečnila pohlavní styk, naplňuje znaky trestného činu sexuálního nátlaku ve smyslu § 186 odst. 2 tr. zákoníku, a nikoliv trestného činu znásilnění podle § 185 odst. 1 tr. zákoníku spáchaného formou zneužití bezbrannosti poškozené osoby.

Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 11. dubna 2013, sp. zn. 2 To 12/2013, uveřejněný pod číslem 18/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:VSPH:2013:2.TO.12.2013.1

§ 205, § 206

Jestliže pachatel, který je v rámci plnění pracovních povinností odpovědný pouze za příjem a předání zásilek obsahujících peněžní prostředky, za jejich evidenci, za rychlé a plynulé odbavení vozidel je přivá-

§ 141

Silné rozrušení pachatele ve smyslu ustanovení § 141 odst. 1 tr. zákoníku musí být vyvoláno strachem, úlekem, zmatkem nebo jiným omluvitelným hnutím mysli. Proto rozrušení vyvolané hněvem nebo vztekem jen na základě předchozího vlastního jednání sexuální deviantního pachatele, které je mu nepříjemné (pachatel se po pohlavním aktu s poškozenou cítil v depresi, protože si vyčítal způsob svého chování), nelze podřadit pod pojem silné rozrušení ve smyslu § 141 odst. 1 tr. zákoníku.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. března 2012, sp. zn. 5 Tdo 168/2012, uveřejněné pod číslem 53/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2012:5.TDO.168.2012.1

§ 184 ODS. 1

„Nepravdivý údaj“ jako znak skutkové podstaty přečinu pomluvy podle § 184 odst. 1 tr. zákoníku je právní pojem, jehož obsah a význam soud hodnotí na základě učiněných skutkových zjištění. Proto nepostačuje, je-li ve skutkové větě výroku o vině pouze uvedeno, že obviněný sdělil „nepravdivý údaj“, aniž by z ní současně vyplývalo, o jaké konkrétní sdělení se jednalo. Jestliže takový údaj ve skutkovém zjištění výroku o vině konkretizován není, soud jeho povahu ve smyslu požadavků na posouzení jeho pravdivosti a způsobilosti značnou měrou ohro-

žejících a odvázejících apod., aniž by byl oprávněn disponovat s peněžními prostředky v nich obsaženými, v konkrétním případě otevře zásilky – kontejnery nacházející se v trezorové místnosti u poškozené obchodní společnosti, svého zaměstnavatele, a finanční prostředky zde uložené po přeložení do jím přinesených tašek vyveze z objektu, naplní znak „zmocnění se cizí věci“, neboť mu tyto věci nebyly svěřeny, tj. předány do jeho dispozice, a nedostaly se tak z faktické moci jejich vlastníka či jiné oprávněné osoby. Proto takové jednání při naplnění dalších znaků je trestným činem krádeže podle § 205 tr. zákoníku, a nikoli trestným činem zpronevěry podle § 206 tr. zákoníku (srov. rozhodnutí č. 28/2010 Sb. rozh. tr.).

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. ledna 2013, sp. zn. 8 Tdo 1298/2012, uveřejněné pod číslem 23/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:8.TDO.1298.2012.1

§ 209, § 214, § 216

Jednání pachatele, který poté, co získal věc majetkovým trestným činem, tuto věc dále převede na jinou osobu, zejména formou smlouvy kupní či směnné, nelze kvalifikovat jako trestný čin podvodu podle § 209 tr. zákoníku.

Stejně tak nelze jako trestný čin podvodu kvalifikovat jednání pachatele, který věc získanou majetkovým trestným činem obdržel od pachatele základního trestného činu a tuto věc dále (formou prodeje či směny) převede na jinou osobu, ačkoliv si je vědom, že jde o věc pocházející z trestného činu. Takové jednání může podle okolností vykazovat znaky trestného činu podílnictví podle § 214 tr. zákoníku nebo legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 tr. zákoníku.

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 27. února 2013, sp. zn. 4 To 7/2013, uveřejněné pod číslem 12/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:VSPH:2013:4.TO.7.2013.1

§ 209, § 268

Jednočinný souběh trestných činů porušení práv k ochranné známce a jiným označením podle § 268 tr. zákoníku a podvodu podle § 209 tr. zákoníku není vyloučen.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. srpna 2013, sp. zn. 5 Tdo 811/2013, uveřejněné pod číslem 33/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:5.TDO.811.2013.2

§ 240

Dobíjecí kupón do telefonu (telefonní kupón) je třeba chápat jako předplacený balíček telekomunikačních služeb, přičemž prodejce kupónu nemusí být a obvykle ani není poskytovatelem služby. Obchodování s dobíjecími kupony do telefonů se proto považuje z hlediska zkrácení daně z přidané hodnoty ve smyslu § 240 tr. zákoníku za poskytnutí služby, a to v rámci celého obchodního řetězce, tedy pokud jsou obchodovány mezi poskytovatelem telekomunikačních služeb a jednotlivými distributory, dále i jen mezi jednotlivými distributory a příp. i mezi distributorem a konečným zákazníkem.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 8. ledna 2014, sp. zn. 15 Tdo 902/2013, uveřejněné pod číslem 39/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:15.TDO.902.2013.2:1

Celkový rozsah zkrácené daně nelze snižovat o náklady pachatelem vynaložené na spáchání trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 tr. zákoníku. Při zjišťování rozsahu zkrácení daně se neuplatní stejná hlediska jako v případě určování výše prospěchu, který pachatel získal trestnou činností. Zatímco při určování výše prospěchu má význam čistý prospěch stanovený teprve po odpočtu všech nezbytných nákladů, které by jinak musely být v souvislosti s uskutečněním nějakého cíle ze strany pachatele či

jiné osoby z jejich prostředků vynaloženy (viz např. rozhodnutí uveřejněná pod č. 4/2009 a č. 31/2009 Sb. rozh. tr.), při zkrácení daně pachatel zčásti nebo vůbec neplní své zákonné povinnosti přiznat a zaplatit daň a využívá k tomu postupy, které nejsou v souladu se zákonem. Výše zkrácené daně pak respektuje to, jaká byla skutečná daňová povinnost příslušného plátce či poplatníka, do které se promítají všechny slevy, odpočty, náklady a další položky, jimiž lze legálně snižovat daňový základ. Byla-li daň a výše jejího zkrácení takto zjištěna, není už namístě při určování rozsahu zkrácení daně odečítat od zkrácené daně nějaké další náklady na provedení trestné činnosti.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 7. srpna 2013, sp. zn. 5 Tdo 693/2013, uveřejněné pod číslem 45/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:5.TDO.693.2013.1

§ 240 ODS. 1, 2 PÍSM. A)

K naplnění okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby u trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku spočívající ve „spáchání činu nejméně se dvěma osobami“ se vyžaduje, aby pachatel ve smyslu ustanovení § 17 písm. b) tr. zákoníku věděl, že se na jeho činu podílejí nejméně dvě další osoby, přičemž z povahy této okolnosti vyplývá, že pachatel je s jejich účastí na činu přinejmenším srozuměn.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 2. října 2013, sp. zn. 5 Tdo 826/2013, uveřejněné pod číslem 54/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:5.TDO.826.2013.2

§ 248 ODS. 1

I. Újmou způsobenou jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům

Silné rozrušení pachatele vyvolané hněvem nebo vztekem jen na základě předchozího vlastního jednání sexuálního pachatele, které je mu nepříjemné, nelze podřadit pod pojem silné rozrušení ve smyslu § 141 odst. 1 tr. zákoníku.

► ve smyslu § 248 odst. 1 tr. zákoníku je jakákoli újma, která může mít jak majetkový, tak i nemajetkový charakter. Majetková újma bude zpravidla mít povahu škody vyjádřitelné v penězích. Újma je však širší pojem než škoda, a proto zahrnuje i újmu imateriální, která se však s ohledem na to, že jde o hospodářskou soutěž, může v konečném důsledku, nikoli však bezprostředně, projevit i v majetkové sféře. K újmě u soutěžitelů nebo spotřebitelů musí skutečně dojít. Byť trestní zákoník zde používá množné číslo, postačí i způsobení újmy jedinému soutěžiteli nebo spotřebiteli, pokud splňuje požadavek na větší rozsah. Za újmu v nemajetkové sféře se považuje např. poškození dobré pověsti soutěžitele, jeho dobrého jména, důvěryhodnosti jeho podniku, snižování kvality jeho výrobků, narušení chodu nebo rozvoje podniku soutěžitele apod.

II. Trestný čin porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 tr. zákoníku ve formě nekalé soutěže se od obchodněprávní úpravy nekalé soutěže podle § 44 a násl. obch. zákoníku, kde postačí, aby nekalo-soutěžní jednání bylo jen způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům, spotřebitelům nebo dalším zákazníkům, odlišuje tím, že vyžaduje, aby taková újma jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům ve větším rozsahu skutečně vznikla, popř. aby pachatel opatřil sobě nebo jinému ve větším rozsahu neoprávněné výhody. Pro újmu materiální povahy, kterou lze vyčíslit v penězích, lze větší rozsah dovodit při částce nejméně 50 000 Kč. Jde-li o újmu imateriální povahy, pak její význam by měl být srovnatelný s větším rozsahem materiální újmy. Větší rozsah újmy způsobené jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům může být naplněn částečně materiální újmu a částečně imateriální újmu. Kritéria jsou převážně ekonomické povahy a mohou se i různě prolínat.

III. Naplnil-li pachatel skutkem větší rozsah materiální újmy (nejméně 50 000 Kč), je nezbytné, aby soud uvedl zjištěný alespoň

minimální větší rozsah takové újmy ve výroku rozsudku konkrétní alespoň minimální částkou a v odůvodnění rozsudku vysvětlil, jak k ní na základě provedených důkazů dospěl (§ 120 odst. 3 a § 125 odst. 1 tr. ř.).

IV. Soud nemůže odkázat poškozeného na řízení ve věcech občanskoprávních nebo na řízení před jiným orgánem s poukazem na důvody uvedené v § 229 odst. 1 tr. ř. (tj. na nedostatek podkladů v dokazování a potřebu jeho dalšího provádění) stran uplatněného nároku na náhradu škody, jestliže výše této škody, a to i jako součást újmy (§ 248 odst. 1 tr. zákoníku), je zákonným znakem trestného činu a soud ji považuje alespoň v minimální výši z hlediska viny za dostatečně prokázanou, resp. je povinen ji podle § 2 odst. 5 a § 89 odst. 1 písm. e) tr. ř. prokazovat pro potřeby rozhodnutí o vině (tj. jako právně relevantní následek, resp. účinek trestného činu, jehož je škoda zákonným znakem, a to byť jako součást újmy ve větším rozsahu). V takovém případě musí být výše škody spolehlivě zjištěna a důvodem k postupu podle § 229 odst. 1 tr. ř. by pak mohly být jen jiné skutečnosti než nemožnost zjištění rozsahu způsobené škody (§ 228 odst. 1, část věty za středníkem, tr. ř.).

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. listopadu 2013, sp. zn. 5 Tdo 893/2013, uveřejněné pod číslem 26/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:5.TDO.893.2013.1:1

§ 270 Odst. 1

Trestný čin porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi podle § 270 odst. 1 tr. zákoníku lze spáchat i neoprávněným zásahem do zákonem chráněných práv k databázi, ovšem – podobně jako u ostatních práv vyjmenovaných v citovaném ustanovení – z odsuzujícího rozsudku musí být zejména zřejmé, do jakých práv k databázi pachatel zasáhl, jakým způsobem se

tak stalo a proč jde o zásah nikoli nepatrný.

Přitom z autorskoprávního hlediska lze databáze klasifikovat jako:

a) souborná díla, tedy databáze, které jsou způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora (uspořadatele),

b) databáze považované za souborná díla, tedy původní (nejedinečné) databáze, které jsou způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu vlastním duševním výtvořem uspořadatele,

c) prosté (netvůrčí, neautorské) databáze, tedy soubory systematicky nebo metodicky uspořádaných prvků nevykazující úroveň duševní uspořadatelské činnosti uvedenou pod písm. a) nebo b).

Autorskoprávní ochrana (§ 2 a násl. autorského zákona) se pak poskytuje jen databázím výše zmíněným pod písm. a) a b), nikoli databázím pod písm. c). Všechny tyto tři kategorie databází však mohou být nezávisle na existenci autorskoprávní ochrany rovněž předmětem zvláštního práva pořizovatele databáze podle § 90 až § 93 autorského zákona, a to za předpokladu že pořizovatel databáze vynaložil kvalitativně nebo kvantitativně podstatný vklad k pořízení, ověření nebo předvedení obsahu databáze ve smyslu § 88a odst. 1 autorského zákona.

Má-li být trestný čin spáchán nikoli nepatrným zásahem do tohoto zvláštního práva pořizovatele databáze, musí být zřejmé, o jaké právo jde, tedy zda pachatel bez uděleného oprávnění k výkonu příslušného práva vytěžoval dotčenou databázi, resp. její podstatnou nebo nepodstatnou část, anebo zda ji zužitkoval, popřípadě jestli tak činil opakovaně a systematicky či zda jde o jiné jednání, které není běžné, přiměřené a je na újmu oprávněným zájmům pořizovatele databáze (§ 90 odst. 1 až 5 autorského zákona).

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. listopadu 2012, sp. zn. 5 Tdo 966/2012, uveřejněné pod číslem 3/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2012:5.TDO.966.2012.1

Jednočinný souběh trestných činů porušení práv k ochraně známce a jiným označením podle § 268 tr. zákoníku a podvodu podle § 209 tr. zákoníku není vyloučen.

Za neoprávněný zásah do zákonem chráněných práv ve smyslu § 270 odst. 1 tr. zákoníku lze považovat i takové jednání pachatele, který na Internetu v prostoru vyhrazeném pro své internetové stránky umístí odkazy (tzv. embedded linky) umožňující neoprávněný přístup k rozmnoženinám děl (např. filmových a televizních) umístěných na externích serverech tak, že kdokoli k nim může mít prostřednictvím takové internetové stránky přístup, aniž by k tomu měl souhlas nositelů autorských práv, a využije tzv. hostingu s možností uložení dat na serveru. V takovém případě totiž pachatel (umístěním tzv. embedded linku) umožnil přístup k rozmnoženině díla, a to jako osoba odlišná od osoby, která je vlastníkem této rozmnoženiny nebo jinou oprávněnou osobou, což je činnost, již je nutné považovat za porušení autorských práv k jednotlivým dílům a porušení práva na sdělování díla veřejnosti ve smyslu § 18 odst. 1, 2 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších právních předpisů.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. února 2013, sp. zn. 8 Tdo 137/2013, uveřejněné pod číslem 7/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:8.TDO.137.2013.1

§ 272

Zákonný znak trestného činu obecného ohrožení podle § 272 tr. zákoníku spočívající v tom, že pachatel „vydá lidi v nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví“ lze naplnit nejen tím, že větší počet osob (nejméně sedm – viz č. 39/1982 Sb. rozh. tr.) je konkrétně a bezprostředně ohrožen ve stejném okamžiku, nýbrž i tehdy jsou-li takto ohroženi v krátkém časovém intervalu postupně, jediným souvislým nedělitelným jednáním pachatele.

Taková situace může spočívat např. v tom, že pachatel jako řidič osobního motorového vozidla

během pronásledování policejními vozidly jede v centru města i mimo obec extrémně nepřiměřenou vysokou rychlostí, touto rychlostí na červené světelné znamení projede několik frekventovaných křižovatek, předjíždí vozidla z různých stran, a to i v odstavěném pruhu, dále pak znenadání opakovaně zabrzdí se snahou vyvolat hromadnou kolizi ostatních vozidel apod., přičemž v souhrnu těchto okolností vytvoří stav živelnosti a záměrně jej udržuje.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. listopadu 2013, sp. zn. 4 Tdo 1094/2013, uveřejněné pod číslem 46/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:4.TDO.1094.2013.1

§ 284 Odst. 1, 2

I. Pro naplnění znaku spočívajícího v přechovávání pro vlastní potřebu ve smyslu § 284 odst. 1, 2 tr. zákoníku postačí po formální stránce jakýkoliv způsob držení omamné nebo psychotropní látky či jedu bez povolení pro sebe, aniž by ji pachatel musel mít přímo při sobě. Přechováváním „pro vlastní potřebu“ se rozumí určení takové látky pro osobní spotřebu, tedy výhradně pro pachatele tohoto trestného činu a nikoho jiného. Musí však jít o držení takové látky v množství převyšujícím dávku potřebnou pro držitele (podle stupně jeho závislosti), neboť držení jen jedné dávky konzumentem drog před jejím použitím není přechováváním, ale jen tzv. spotřební držbou.

Za „množství větší než malé“ ve smyslu § 284 odst. 1, 2 tr. zák. je třeba obecně považovat takové množství přechovávané omamné nebo psychotropní látky nebo jedu, které vícenásobně – podle ohrožení vyplývajícího pro život a zdraví lidí ze škodlivosti jednotlivých látek – převyšuje běžnou dávku obvyklého konzumenta.

Orientační hodnoty určující „množství větší než malé“ u omamných látek, psychotropních látek a přípravků je obsahujících jsou uvedeny v příloze k tomuto

stanovisku. Při závěru o naplnění uvedeného znaku je třeba podřídně zohlednit, zda šlo o prvokonzumenta či uživatele těchto látek v pokročilém stadiu závislosti, případně i jiné skutečnosti ovlivňující míru ohrožení života nebo zdraví uživatele.

II. U látek uvedených v § 1 nařízení vlády č. 467/2009 Sb., kterým se pro účely trestního zákoníku stanoví, co se považuje za jedy a jaké je množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících a jedů, ve znění nařízení vlády č. 4/2012 Sb., a v příloze č. 1 k tomuto vládnímu nařízení se za „množství větší než malé“ pokládá takové množství jedu, které na základě současných vědeckých poznatků může po jednorázovém nebo opakovaném podání způsobit poškození zdraví.

III. Pokud množství omamné a psychotropní látky u pachatele, který přechovával takovou látku pro vlastní potřebu, nedosáhne „množství většího než malého“, půjde při splnění ostatních zákonných znaků o přestupek na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi podle § 30 odst. 1 písm. j) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, neboť neoprávněně přechovával v malém množství pro svoji potřebu omamnou nebo psychotropní látku.

Stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 13. března 2014, sp. zn. Tpjn 301/2013, uveřejněné pod číslem 15/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:TPJN.301.2013.1

§ 329 A § 366

Jednočinný souběh trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 tr. zákoníku a trestného činu nadřazování podle § 366 tr. zákoníku není vyloučen, neboť ustanovení § 329 tr. zákoníku není speciální k ustanovení § 366 tr. zákoníku a není dán ani jiný důvod vylučující souběh trestných činů.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. března 2014, ▶

Celkový rozsah zkrácené daně nelze snížit o náklady pachatelem vynaložené na spáchání trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné.

► sp. zn. 15 Tdo 190/2014, uveřejněné pod číslem 48/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:15.TDO.190.2014.1

§ 330 ODS. 1

Zmařením důležitého úkolu ve smyslu § 330 odst. 1 tr. zákoníku se rozumí také porušení povinnosti oprávněné úřední osoby projednat správní delikt a rozhodnout o něm v zákonné prekluzivní lhůtě. Proto v případě, že oprávněná úřední osoba způsobí svou nečinností zánik správní odpovědnosti konkrétních osob za takový delikt, lze vůči ní vyvodit trestní odpovědnost za trestný čin maření úkolu úřední osoby z nedbalosti podle § 330 tr. zákoníku. Při úmyslném zavinění není vyloučena trestní odpovědnost za zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 tr. zákoníku.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. ledna 2013, sp. zn. 8 Tz 97/2012, uveřejněný pod číslem 35/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:8.TZ.97.2012.1

§ 337 ODS. 1 PÍSM. A)

Skutkovou podstatu přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázaní podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku naplní pachatel, který jako řidič podle § 123c odst. 3 a § 123d odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů, pozbyl řidičské oprávnění na základě rozhodnutí orgánu veřejné moci a řídil motorové vozidlo v době do jednoho roku ode dne pozbytí řidičského oprávnění podle tohoto zákonného ustanovení. Pokud řídil motorové vozidlo po uplynutí této lhůty, být nepožádal o navrácení řidičského oprávnění, nedopustil se přečinu podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku. V takovém jednání, které však není v souladu se zákonem, je možné spatřovat přestupek

podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1. zákona č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Obdobně to platí pro držitele řidičského průkazu podle § 123c odst. 7, 8 posledně citovaného zákona.

Stejně tak jednání řidiče, jemuž byl uložen trest nebo sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu nejmeně jednoho roku a který vykonal uložený trest nebo sankci, ale dosud neprokázal zákonem stanovenou odbornou a zdravotní způsobilost k vrácení řidičského oprávnění a řídil motorové vozidlo, nevykazuje zákonné znaky přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázaní podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, ale takové jednání by mohlo být příslušným orgánem posouzeno jako výše označený přestupek.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. září 2013, sp. zn. 15 Tdo 876/2013, uveřejněné pod číslem 28/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:15.TDO.876.2013.1

§ 337 ODS. 1 PÍSM. F)

„Výzvou soudu“ ve smyslu znaků trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázaní podle § 337 odst. 1 písm. f) tr. zákoníku se rozumí výzva k nástupu výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody podle § 321 odst. 1 tr. ř. Povahu takové výzvy nemá usnesení, jímž se podle § 323 odst. 1 tr. ř. odkládá výkon trestu odnětí svobody s uvedením dne, do kterého se odklad povoluje. V takovém případě je třeba učinit novou výzvu podle § 321 odst. 1 tr. ř., která může být spojena i s usnesením o odkladu výkonu trestu odnětí svobody.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. října 2013, sp. zn. 7 Tz 54/2013, uveřejněný pod číslem 30/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:7.TZ.54.2013.1:

Jednočinný souběh trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 tr. zákoníku a trestného činu nadřizování podle § 366 tr. zákoníku není vyloučen.

§ 337 ODS. 1 PÍSM. G)

Obviněný, jemuž byl uložen trest domácího vězení a který se ve stanovené době nezdržoval v určeném obydlí, nemohl tímto jednáním naplnit znaky skutkové podstaty trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázaní podle § 337 odst. 1 písm. g) tr. zákoníku, neboť v takovém případě trestní zákoník upravuje postupy, jimiž se zajišťuje jiný způsob vykonání tohoto trestu. U trestu domácího vězení jde o rozhodnutí podle § 61 tr. zákoníku o jeho přeměně v trest odnětí svobody, resp. podle úpravy účinné do 30. 11. 2011 o nařízení náhradního trestu odnětí svobody. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. května 2013, sp. zn. 11 Tz 17/2013, uveřejněný pod číslem 4/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:11.TZ.17.2013.1

§ 368

I. Lékař nebo jiný zdravotník je povinen podle § 51 odst. 1 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů, zachovat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděl v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb. Informace, které podléhají povinnosti mlčenlivosti podle citovaného ustanovení zákona o zdravotních službách, je nutné pro trestní stíhání vyžadovat se souhlasem soudu postupem podle § 8 odst. 5 tr. ř. pouze tehdy, když se na trestný čin nevztahuje oznamovací povinnost podle § 368 tr. zákoníku.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. října 2012, sp. zn. 7 Tdo 1116/2012, uveřejněné pod číslem 5/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2012:7.TDO.1116.2012.1 ♦

Právě vychází

Trestní zákoník

Komentář

Antonín Drašík a kolektiv

Rozsáhlý dvoudílný komentář k trestnímu zákoníku, na němž se podílel početný autorský kolektiv představovaný uznávanými odborníky zejména z justiční oblasti pod vedením soudce Nejvyššího soudu JUDr. Antonína Drašíka. Od nabytí účinnosti trestního zákoníku (zák. č. 40/2009 Sb.) uplynula doba pěti let, což umožňuje předložit poznatky z aplikace základního kodexu trestního práva hmotného. Komentář reaguje na početné novelizace trestního zákoníku i na změny souvisejících či navazujících předpisů.

Na analyticky podaný výklad konkrétního ustanovení navazuje relevantní judikatura. Do komentáře je zařazen i přehled společných hesel trestního zákoníku - pro praxi vítané vodítko pro orientaci v nejdůležitějších definicích pojmů, které trestní zákoník používá.

Ve výkladu zvláštní části trestního zákoníku je mimořádná pozornost věnována těm oblastem kriminality, které jsou v centru celospolečenského zájmu, např. oblast hospodářské trestné činnosti, trestných činů proti životnímu prostředí, trestných činů obecně nebezpečných.

Vázáno v plátně.

Celý komentář k dispozici také v systému ASPI

Wolters Kluwer

Objednávejte na www.wolterskluwer.cz/obchod

Trestní řád a soudnictví ve věcech mládeže

**Důležitá soudní rozhodnutí
za rok 2014 k zákonu
č. 141/1961 Sb., trestní řád, zákon
č. 218/2003 Sb., o soudnictví
ve věcech mládeže a Rozhodnutí
prezidenta republiky
o amnestii ze dne 1. ledna 2013
(č. 1/2013 Sb.), čl. II. rozhodnutí
prezidenta republiky o amnestii
ze dne 1. ledna 2013**

PŘEHLED USTANOVENÍ

TRESTNÍ ŘÁD §2 §8 §11 §12 §36 §37 §43 §68 §72A §73A §73C §73D
§83 §88 §89 §134 §136 §137 §151 §152 §159A §179 §179B §206 §228
§229 §239 § 254 § 258 § 259 § 264 § 265A § 265P § 302 § 306A
§ 314C § 314E § 315 § 320 § 334E § 334G § 368 ZSVM §2 §91

TRESTNÍ ŘÁD § 2 ODS. 5, 6

I. Pokud důkaz sice nebyl součástí spisu v přípravném řízení a byl předložen soudu teprve po podání obžaloby (srov. § 180 odst. 2, 3 tr. ř.), avšak stranám byla později dána možnost se s ním seznámit a předmětný důkaz byl řádně proveden v rámci dokazování v hlavním líčení,

příčemž obviněný měl možnost se k němu vyjádřit, nedošlo tímto postupem ke zkrácení práv obviněného na obhajobu. Proto nejde o podstatnou vadu řízení ve smyslu ustanovení § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř. a jen z toho důvodu, že určitý důkaz byl proveden v pozdější fázi trestního řízení, nelze dovodit porušení zásad spravedlivého procesu.

II. Pro závěr, že jde o zvlášť závažný zločin ve smyslu § 14 odst. 3 tr. zákoníku, není významná dolní hranice trestní sazby odnětí svobody

Důvod nutné obhajoby podle § 36 odst. 1 písm. a) tr. ř. je dán i tehdy, je-li obviněný ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody na území cizího státu.

posuzovaného trestného činu, popřípadě výměra soudem uloženého trestu odnětí svobody, neboť pro zařazení trestného činu do kategorie zvláště závažných zločinů je rozhodné jen to, zda zákon na něj stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně deset let. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. února 2013, sp. zn. 3 Tdo 148/2013, uveřejněné pod číslem 10/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:C:LI:CZ:NS:2013:3.TDO.148.2013.1

§ 8 ODS. 5

I. Lékař nebo jiný zdravotník je povinen podle § 51 odst. 1 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů, zachovat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděl v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb. Informace, které podléhají povinnosti mlčenlivosti podle citovaného ustanovení zákona o zdravotních službách, je nutné pro trestní stíhání vyžadovat se souhlasem soudu postupem podle § 8 odst. 5 tr. ř. pouze tehdy, když se na trestný čin nevztahuje oznamovací povinnost podle § 368 tr. zákoníku. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. října 2012, sp. zn. 7 Tdo 1116/2012, uveřejněné pod číslem 5/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:C:LI:CZ:NS:2012:7.TDO.1116.2012.1

§ 11 ODS. 1 PÍSM. A)

§ 12 ODS. 12

I. Pojem „trestní zákoník“ v článku II rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii ze dne 1. ledna 2013 (č. 1/2013 Sb.), vztahující se k trestným činům s trestní sazbou odnětí svobody nepřevyšující 10 let, je třeba vykládat tak, že se tím míní trestní sazby za trestné činy stanovené v trestním zákoníku (zákon

č. 40/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů) ve znění účinném ke dni vyhlášení rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii, přestože byl skutek posouzen podle trestního zákona (č. 140/1961 Sb.).

II. Z hlediska článku II rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii ze dne 1. ledna 2013 je třeba okamžik zahájení trestního stíhání posuzovat u každého skutku samostatně. To se týká s ohledem na vymezení skutku podle § 12 odst. 12 tr. ř. i pokračujícího trestného činu (§ 116 tr. zákoníku), u kterého je nutné rovněž zkoumat okamžik zahájení trestního stíhání u každého dílčího útoku samostatně. V důsledku toho je možné aboliici použít při splnění dalších hledisek jen u některého z dílčích útoků pokračujícího trestného činu a ohledně jiných dílčích útoků nikoliv. V takovém případě bude nutné u dílčích útoků, pro které nebylo zastaveno trestní stíhání podle § 11 odst. 1 písm. a) tr. ř., nově posuzovat, o jaký trestný čin se bude jednat.

III. Při výkladu pojmu „výjimkou trestního stíhání proti uprchlému“ je třeba vycházet ze skutečné doby konání trestního stíhání proti uprchlému. To znamená, že od celkové doby trvání trestního stíhání je třeba odečíst dobu, po kterou se vedlo trestní stíhání proti uprchlému, a trestní stíhání je proto možno zastavit s ohledem na článek II rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii ze dne 1. ledna 2013 jen v případě, že zbývající doba trvání trestního stíhání po tomto odečtení je delší než 8 let, a to k datu vyhlášení rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. července 2013, sp. zn. 8 Tdo 661/2013, uveřejněné pod číslem 17/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:C:Z:NS:2013:8.TDO.661.2013.1

Jestliže Nejvyšší soud v řízení o dovolání podaném nejvyšším státním zástupcem v neprospěch obviněného z důvodu uvedené ho v § 265b odst. 1 písm. f) tr. ř. proti rozhodnutí, jímž soud zastavil trestní stíhání na základě aplikace

aboličního ustanovení amnestie prezidenta republiky, po přezkoumání shledá, že na čin se vztahuje rozhodnutí prezidenta republiky, kterým nařídil, aby se nepokračovalo v trestním stíhání, pak takové dovolání s ohledem na ustanovení § 265p odst. 2 písm. b) tr. ř. jako nepřípustné odmítne podle § 265i odst. 1 písm. a) tr. ř.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. srpna 2013, sp. zn. 11 Tdo 712/2013, uveřejněné pod číslem 20/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:C:Z:NS:2013:11.TDO.712.2013.1

§ 36 ODS. 1 PÍSM. A)

Důvod nutné obhajoby podle § 36 odst. 1 písm. a) tr. ř. je dán i tehdy, je-li obviněný ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody na území cizího státu.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. prosince 2013, sp. zn. 6 Tz 58/2013, uveřejněný pod číslem 50/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:C:Z:NS:2013:6.TZ.58.2013.2

§ 37 ODS. 2

Zvolení obhájce obviněným (případně jinou k tomu oprávněnou osobou) na místo obhájce, který mu byl ustanoven, je třeba považovat za skutečnost, v důsledku které původní ustanovení obhájce ve smyslu § 37 odst. 2 tr. ř. ze zákona zaniká. Ve vztahu k ustanovenému obhájci je však zánik jeho ustanovení účinný teprve poté, co je o takové skutečnosti příslušným orgánem činným v trestním řízení vyrozuměn nebo se o ní jiným způsobem dozví. Do té doby je oprávněn i povinen hájit práva obviněného, a pokud tak činí, má i podle § 151 odst. 2, věty první, tr. ř. vůči státu nárok na odměnu a náhradu ▶

► hotových výdajů podle zvláštního předpisu (advokátního tarifu).
Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. června 2013, sp. zn. 8 Tz 27/2013, uveřejněný pod číslem 21/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:8.TZ.27.2013.1

§ 43 ODS. 1

§ 43 ODS. 3

§ 228 ODS. 1

§ 254 ODS. 1

I. Pro rozhodnutí o nároku poškozeného na náhradu nemajetkové újmy v penězích vzniklé mu v důsledku trestného činu je soud povinen v adhezním řízení nejprve zkoumat, zda poškozený jako fyzická osoba utrpěl nemajetkovou újmu ve smyslu § 13 odst. 1 občanského zákoníku, která mu vznikla trestným činem obviněného, vůči němuž byl tento nárok uplatněn. V případě, že se o nemajetkovou újmu jedná a není postačující morální zadostiučinění podle § 13 odst. 1 občanského zákoníku, lze za podmínek § 13 odst. 2 tohoto zákona přiznat náhradu v penězích.

O snížení důstojnosti fyzické osoby nebo její vážnosti ve společnosti ve značné míře ve smyslu § 13 odst. 2 občanského zákoníku půjde pouze tam, kde s ohledem na konkrétní situaci, za které k neoprávněnému zásahu do osobnostních práv fyzické osoby došlo, jakož i s přihlédnutím k dotčené fyzické osobě, lze spolehlivě dovodit, že by nastalou nemajetkovou újmu vzhledem k intenzitě a trvání nepříznivého následku, spočívajícího ve snížení její důstojnosti či vážnosti ve společnosti, pocítovala jako závažnou zpravidla každá fyzická osoba nacházející se na místě a v postavení postižené fyzické osoby. (Poznámka redakce Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek: Nyní jde o ustanovení § 2894 a násl. zákona č. 89/2012, občanský zákoník, účinného od 1. 1. 2014, týkající se

náhrady majetkové a nemajetkové újmy, § 2951 a násl. tohoto zákona o způsobu a rozsahu náhrady.)

II. O nárocích na náhradu majetkové škody, nemajetkové újmy v penězích, jakož i v vydání bezdůvodného obohacení lze rozhodnout i vedle sebe, avšak každý z těchto nároků má své vlastní zákonné opodstatnění, a proto výroky o těchto samostatných nárocích jsou výroky oddělitelnými (§ 254 odst. 1 tr. ř.).

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. června 2013, sp. zn. 8 Tdo 46/2013, uveřejněný pod číslem 14/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:8.TDO.46.2013.1

§ 43 ODS. 3

§ 206 ODS. 4,

§ 228, § 229

II. Nárok státu vyplývající ze zkrácené (neodvedené) daně je nárokem na náhradu škody, který však nemůže příslušný finanční orgán uplatňovat podle § 43 odst. 3 tr. ř. v trestním řízení proti subjektu povinnému k zaplacení daně (srov. přiměřeně č. 34/1987 a č. 22/2005-II. Sb. rozh. tr.). Proto je třeba, aby soud rozhodl na počátku hlavního líčení usnesením podle § 206 odst. 4 tr. ř. per analogiam, že tento nárok na náhradu škody nemůže uplatňovat v trestním (adhezním) řízení. V rozsudku pak soud již o takovém uplatnění nároku nerozhoduje ve smyslu § 228 a § 229 tr. ř.

Uplatnění nároku na náhradu škody v trestním řízení (adhezním řízení) může přicházet v úvahu jen tam, kde z provedeného dokazování vyplývá, že obviněný jako osoba jednající za právnickou osobu zkrátí daň z příjmů (nebo jinou daň) této právnické osoby, vůči které sice finanční úřad vydal platební výměr, jímž právnické osobě doměřil zkrácenou daň, ale je zřejmé, že tento platební výměr je nevykonatelný, protože právnická osoba nemá žád-

ný majetek, na který by bylo možno vést exekuci. Jde-li o akciovou společnost nebo o společnost s ručením omezeným a je-li obviněný členem jejich statutárního orgánu, je třeba řešit otázku, zda mu v takovém případě nevzniká ručitelský závazek podle § 194 odst. 6 obchodního zákoníku (resp. za použití § 135 odst. 2 obchodního zákoníku) Poznámka redakce: Po 1. 1. 2014 srov. § 159 odst. 3, § 2910 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a § 53 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), na základě kterého by mohl být v adhezním řízení zavázán k náhradě způsobené škody nebo k vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem podle § 240 tr. zákoníku (příp. podle § 241 tr. zákoníku). Uplatnění nároku na náhradu škody by mohlo přicházet v úvahu i tehdy, jestliže by bylo možné dovodit odpovědnost obviněného, který není plátcem, resp. poplatníkem zkrácené (nebo neodvedené) daně, jako pachatele trestného činu podle § 240 tr. zákoníku (příp. podle § 241 tr. zákoníku) za škodu způsobenou tímto trestným činem nebo bezdůvodné obohacení získané takovým trestným činem (srov. č. 25/1968-I. a č. 20/2002-II. Sb. rozh. tr.).

Pozn.: Rozhodnutí použitelné per analogiam.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 8. ledna 2014, sp. zn. 15 Tdo 902/2013, uveřejněné pod číslem 39/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:15.TDO.902.2013.2

§ 68, § 72A ODS. 4

§ 73C, § 134

ODS. 2,

§ 136 ODS. 3

Uvedení přesného údaje o tom, od kdy se vazba počítá, není obli-

Uvedení přesného údaje o tom, od kdy se vazba počítá, není obligatorní součástí výroku usnesení o vzetí obviněného do vazby, le musí být obsaženo alespoň v odůvodnění usnesení.

gatorní součástí výroku usnesení o vzetí obviněného do vazby podle § 68 odst. 1 tr. ř., ale musí být obsaženo alespoň v odůvodnění usnesení. Není-li takový údaj ve výroku usnesení, je vyloučeno vyhotovit zjednodušené usnesení, které neobsahuje odůvodnění s odkazem na ustanovení § 136 odst. 3 tr. ř.

Stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 13. března 2014, sp. zn. TpjN 302/2013, uveřejněné pod číslem 16/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:TPJN.302.2013.1

§ 73a

Po přijetí složené peněžitě záruky je soud povinen za trvání vazebních důvodů, za nichž byla peněžitá záruka přijata, průběžně zkoumat i důvody jejího trvání. Jestliže soud nerozhodl o připadnutí peněžitě záruky státu podle § 73a odst. 4 tr. ř. včas za trvání trestního stíhání a vazebních důvodů, nelze tak učinit až poté, co byl obviněný pravomocně zproštěn obžaloby. Pokud v té době již neexistují důvody vazby, rozhodnutí o připadnutí peněžitě záruky státu vylučuje povaha peněžitě záruky jako institutu nahrazujícího vazbu. Na tomto závěru nic nemění ani skutečnost, že v takovém případě před pominutím důvodů vazby byly splněny podmínky pro její připadnutí státu (např. bylo vedeno řízení proti uprchlému).

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. září 2013, sp. zn. 8 Tz 22/2013, uveřejněný pod číslem 36/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:8.TZ.22.2013.1

§ 73d Odst. 3

Žádost o konání vazebního zasedání je svým obsahem osobním právem obviněného podle § 73d odst. 3 tr. ř. V řízení ve věcech mladistvých je toto právo modifikováno zvláštním postavením mladistvého, avšak i zde má soud poučovací povinnost pouze

k mladistvému, nikoliv k dalším osobám, které za mladistvého mohou mimo jiné podávat žádosti, tzn. zákonnému zástupci (§ 43 odst. 1 z. s. m.) nebo opatrovníkovi (§ 34 odst. 2 tr. ř., § 43 odst. 2 z. s. m.) anebo obhájci (§ 41 odst. 2 tr. ř.). Právo těchto osob oprávněných podat žádost za mladistvého, které mohou uplatnit i proti jeho vůli, nelze spojovat s povinností soudu zasílat jim informace o tom, že mladistvý takové právo má, a dotazovat se jich, zda za mladistvého tohoto práva chtějí využít.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. listopadu 2013, sp. zn. 8 Tvo 35/2013, uveřejněné pod číslem 40/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:8.TVO.35.2013.1

§ 83 Odst. 1, § 88 Odst. 1

I. Zákonost úkonů trestního řízení se posuzuje podle procesního předpisu (trestního řádu) účinného v době, kdy byl úkon proveden. Jestliže byl odposlech a záznam telekomunikačního provozu proveden v souladu se zákonem, nemohou následné legislativní změny vést k závěru, že jde o nezákonně opatřený a provedený důkaz, který z tohoto důvodu nelze provést v řízení před soudem, neboť pro přípustnost užití záznamu o odposlechu telekomunikačního provozu jako důkazu je rozhodující, zda k tomuto odposlechu a pořízení záznamu o něm byly v době jeho provádění splněny zákonné podmínky obsažené v ustanovení § 88 odst. 1, 2 tr. ř. Neuplatní se zde ustanovení o časové působnosti trestních zákonů podle § 16 odst. 1 tr. zák., resp. § 2 odst. 1 tr. zákoníku.

II. Pojem „úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva“ v § 88 odst. 1 tr. ř., nelze vykládat tak, že jde jen o trestné činy, u kterých ke stíhání takových činů přímo zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva. Uvedený pojem se vztahuje na všechny

trestné činy, které mají podklad nebo navazují na mezinárodní smlouvy (např. Pařížskou úmluvu na ochranu průmyslového vlastnictví a její dodatky publikované pod č. 364/1921 Sb., č. 508/1921 Sb., č. 129/1931 Sb., č. 22/1933 Sb., č. 44/1933 Sb., č. 61/1936 Sb., č. 90/1962 Sb., č. 64/1975 Sb., č. 81/1985 Sb.), jež obsahují závazek pro státy, jako jejich smluvní strany, stíhat nebo postihovat některá jednání ve skutkových podstatách těchto trestných činů popsaných, i když konkrétní vnitrostátní postih se zásadně provádí podle skutkových podstat trestných činů, které jsou součástí právního řádu České republiky.

III. Soud před vydáním příkazu k domovní prohlídce (§ 83 odst. 1 tr. ř.) je povinen bedlivě zkoumat, zda v posuzované věci jsou pro nařízení domovní prohlídky splněny všechny zákonné podmínky, které je v odůvodnění příkazu povinen náležitě a zřetelně vyložit. Jestliže je příkaz k domovní prohlídce vydáván ve stadiu „prověřování podezřelého“, nikoli tedy ve stadiu trestního stíhání obviněného, je třeba v odůvodnění vysvětlit, proč jde o úkon neodkladný nebo neopakovatelný, popř. to uvést v protokolu o domovní prohlídce (§ 160 odst. 4 tr. ř.), což by mělo být z logiky věci obsaženo již v návrhu státního zástupce.

V případech, že takové zdůvodnění příkaz nebo protokol neobsahuje, lze odstranit nedostatek formálních podmínek příkazu nebo protokolu (tedy i o neodkladném úkonu) v dalším řízení, a to např. výsledkem osob, které se provedení úkonu zúčastnily, popř. jej provedly (v postavení svědka). Smyslem a účelem povinnosti vyložit věcné důvody pro neodkladnost a neopakovatelnost úkonu v protokolu je totiž zaručit transparentnost trestního řízení a jeho kontrolovatelnost, tj. zajistit náležitou přezkoumatelnost těchto úkonů. Jestliže při následném posouzení a po zvážení všech souvislostí lze konstatovat, že věcné důvody pro neodkladnost či neopakovanost úkonu byly splně-

► ny, pak neexistence zdůvodnění neodkladnosti nebo neopakovatelnosti – byť je vadou řízení – nevede k závěru o nezákonnosti příslušných meritorních rozhodnutí, neboť jde ve své podstatě o vadu toliko formální, bez vlivu na věcnou správnost provedení neodkladného či neopakovatelného úkonu.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. června 2013, sp. zn. 15 Tdo 510/2013, uveřejněné pod číslem 13/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:C-Z:NS:2013:15.TDO.510.2013.1

§ 89

Pokud byly za využití oprávnění celního úřadu nebo celního ředitelství podle § 41 odst. 3 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění účinném do 31. 12. 2012, vstoupit za účelem kontroly do každé provozní budovy, místnosti nebo místa, kde jsou vyráběny, zpracovávány nebo skladovány vybrané výrobky, včetně prostor, o kterých je známo nebo se dá důvodně předpokládat, že se v nich vybrané výrobky vyrábějí, zpracovávají nebo skladují, a to i bytu, který je užíván pro účely podnikání, provedeny v souladu se zákonem úkony, které předcházely zahájení trestního stíhání, jsou výsledky těchto úkonů využitelné i pro dokazování v následujícím trestním řízení.

Stejně závěry platí i pro další subjekty, které mají na základě zákona obdobné oprávnění, např. policisté (srov. § 40 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů), obecní policisté (srov. § 16 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů) nebo hasiči (srov. § 5 zákona č. 238/2000 Sb., o hasičském záchranném sboru, ve znění pozdějších předpisů).

V případě, že je dáno odůvodněné podezření ze spáchání trestného činu, nesmí být svévolným využitím oprávnění provádět kontrolu nebo jiným výkonem pravomoci příslušného orgánu podle zvláštního zákona obcházeny podmínky podle trestního

řádu pro provedení domovní prohlídky (§ 82 odst. 1 a § 83 tr. ř.), prohlídky jiných prostor a pozemků (§ 82 odst. 2 a § 83a tr. ř.), osobní prohlídky (§ 82 odst. 3, 4 a § 83b tr. ř.) apod.

Pozn.: Po novele provedené zákonem č. 407/2012 Sb., která s účinností od 1. 1. 2013 vypustila odstavec 3 § 41 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, srov. oprávnění správce daně (úřední osoby) uvedená v ustanovení § 81 odst. 1 a § 86 odst. 4 zákona č. 280/2009 Sb., o daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. listopadu 2013, sp. zn. 5 Tdo 1010/2013, uveřejněné pod číslem 34/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:C-Z:NS:2013:5.TDO.1010.2013.1

§ 89 Odst. 2

II. Nahrávka telefonického rozhovoru mezi poškozeným a zaměstnancem zdravotnického operačního střediska může být důkazem ve smyslu § 89 odst. 2 tr. ř. V případě, že se k trestnímu stíhání pachatele nevyžaduje souhlas poškozeného, není ani použitelnost tohoto důkazu podmíněna jeho souhlasem, byť by se obsah předmětného záznamu týkal informací o jeho zdravotním stavu, které jsou jinak součástí práva na ochranu soukromého života. Dosažení účelu trestního řízení může být totiž spojeno s nezbytným zásahem do osobnostních práv poškozeného (např. do jeho práva rozhodnout podle vlastního uvážení o zpřístupnění uvedených informací) za předpokladu, že to vyžaduje veřejný zájem na objasnění trestného činu a na potrestání jeho pachatele (zejména jde-li o zájem na ochraně života a zdraví). Tento zásah však nesmí být v rozporu s principem proporcionality.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. října 2012, sp. zn. 7 Tdo 1116/2012, uveřejněné pod číslem 5/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2012:7.TDO.1116.2012.1

I. Za policejní provokaci se považuje aktivní činnost policie, která směřuje k podněcování určité osoby (fyzické či právnické) ke spáchání konkrétního trestného činu s cílem získat usvědčující důkazy a vyvolat její trestní stíhání, a jejímž důsledkem je vzbuzení úmyslu spáchat trestný čin podněcovanou osobou, ačkoliv předtím tato osoba žádný takový úmysl neměla.

Policejní provokaci je i taková aktivní činnost policie, již dochází k doplňování chybějících zákonných znaků základní skutkové podstaty určitého trestného činu, k záměrnému podstatnému navýšení rozsahu spáchaného činu podněcovanou osobou, či k jiným způsobem vyvolané změně právní kvalifikace spáchaného činu k tíži podněcované osoby, zejména pokud jde o okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby, byť by jinak tato osoba byla k spáchání činu v obecném smyslu rozhodnuta.

II. Pokud při provádění zkoušky spolehlivosti realizované podle § 41 zák. č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nedojde ze strany příslušníka inspekce či jiné osoby provádějící takovou zkoušku (§ 41 odst. 4 zák. č. 341/2011 Sb.) k nepřípustnému ovlivnění jednání zkoušené osoby způsobem zakládajícím policejní provokaci, pak jsou zkouška spolehlivosti provedená v souladu s § 41 zák. č. 341/2011 Sb. a důkazy v souvislosti s ní získané (zejména obrazový a zvukový záznam dokumentující průběh zkoušky spolehlivosti a inspekci pořízený úřední záznam podle § 41 odst. 6 zák. č. 341/2011 Sb.) využitelné také v trestním řízení (§ 89 odst. 2 tr. ř.).

III. Důkaz získaný na základě policejní provokace je absolutně neúčinný v trestním řízení vedeném proti vyprovokované osobě.

Stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 25. září 2014, sp. zn. Tpjn 301/2014, uveřejněné pod číslem 51/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:TPJN.301.2014.1

”

Za policejní provokaci se považuje aktivní činnost policie, která směřuje k podněcování určité osoby ke spáchání konkrétního trestného činu s cílem získat usvědčující důkazy, ačkoliv předtím tato osoba žádný takový úmysl neměla.

§ 120 Odst. 3

„Nepravdivý údaj“ jako znak skutkové podstaty přečinu pomluvy podle § 184 odst. 1 tr. zákoníku je právní pojem, jehož obsah a význam soud hodnotí na základě učiněných skutkových zjištění. Proto nepostavuje, je-li ve skutkové větě výroku o vině pouze uvedeno, že obviněný sdělil „nepravdivý údaj“, aniž by z ní současně vyplývalo, o jaké konkrétní sdělení se jednalo. Jestliže takový údaj ve skutkovém zjištění výroku o vině konkretizován není, soud jeho povahu ve smyslu požadavků na posouzení jeho pravdivosti a způsobilosti značnou měrou ohrozit vážnost poškozeného nemůže řádně zhodnotit a vyvodit z něj potřebné právní závěry.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. listopadu 2013, sp. zn. 8 Tdo 1107/2013, uveřejněné pod číslem 37/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:8.TDO.1107.2013.1

§ 137 Odst. 4

Usnesení, jímž byl zamítnut návrh na povolení obnovy trestního řízení, je třeba všem oprávněným osobám oznámit nikoli jen vyhlášením, nýbrž též doručením opisu usnesení, neboť se jedná o usnesení, jímž bylo rozhodnuto o oprávněném prostředku ve smyslu § 137 odst. 4 tr. ř. Lhůta k podání stížnosti běží oprávněným osobám až od okamžiku doručení opisu tohoto usnesení.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. dubna 2013, sp. zn. 6 Tz 99/2012, uveřejněný pod číslem 8/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:6.TZ.99.2012.2

§ 151 Odst. 2

Zvolení obhájce obviněným (případně jinou k tomu oprávněnou osobou) na místo obhájce, který mu byl ustanoven, je třeba považovat za skutečnost, v důsledku které pů-

vodní ustanovení obhájce ve smyslu § 37 odst. 2 tr. ř. ze zákona zaniká. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. června 2013, sp. zn. 8 Tz 27/2013, uveřejněný pod číslem 21/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:8.TZ.27.2013.1

§ 152

Zákonná podmínka pro vyslovení povinnosti obviněného hradit náklady trestního řízení je splněna již tím, že byl pravomocně uznán vinným, přičemž není podstatné, jak byl skutek, v němž byl shledán čin soudně trestný, právně kvalifikován. Jestliže byl v trestním řízení vedeném pro skutek kvalifikovaný v obžalobě jako jednočinný souběh trestných činů ublížení na zdraví a výtržnictví pro účely trestního řízení a k objasnění mechanismu vzniku a povahy zranění poškozeného vyhotoven znalecký posudek, k jehož podání byli přibráni nejméně dva znalci, přičemž po provedení tohoto důkazu v hlavním líčení byl obviněný pravomocně uznán vinným pouze trestným činem výtržnictví, uloží se mu povinnost hradit náklady spojené i s podáním tohoto znaleckého posudku ve smyslu § 152 odst. 1 písm. e), odst. 3 tr. ř., § 3 písm. a) vyhlášky č. 312/1995 Sb., kterou se stanoví paušální částka nákladů trestního řízení, ve znění pozdějších předpisů. Povinnost hradit náklady řízení pouze v jejich základní výměře podle § 1 citované vyhlášky by přicházela v úvahu toliko v případě, že by znalecký posudek byl zpracován jen ke skutku, ohledně něhož nebyl obviněný pravomocně uznán vinným.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. června 2013, sp. zn. 6 Tz 25/2013, uveřejněné pod číslem 29/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:6.TZ.25.2013.1

§ 159A, § 239

Ochranné léčení podle § 99 odst. 1, věta druhá, a § 99 odst. 2 tr. zákoní-

ku je možné na návrh státního zástupce uložit podle § 239 tr. ř. i v případě, že ve smyslu ustanovení § 159a tr. ř. došlo k odložení věci. Zahájení trestního stíhání podle § 160 odst. 1 tr. ř. není nezbytnou podmínkou pro uložení ochranného léčení.

Stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 25. září 2014, sp. zn. Tpjn 302/2014, uveřejněné pod číslem 47/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:TPJN.302.2014.1

§ 179 Odst. 1

PÍSM. B),

§ 179b Odst. 4

§ 314c

Odst. 1 PÍSM. C)

Zkrácené přípravné řízení se koná ve skutkově, právně a důkazně jednoduchých věcech. Tomu by měla odpovídat i délka prověřování předcházejícího zkrácenému přípravnému řízení. Podmínky uvedené v ustanovení § 179a odst. 1 písm. b) tr. ř., tzn. prověřováním trestního oznámení nebo jiného podnětu k trestnímu stíhání zjištěné skutečnosti, jinak odůvodňující zahájení trestního stíhání, včetně samostatně posuzované doby prověřování a očekávání, že podezřelého bude možné ve lhůtě uvedené v § 179b odst. 4 tr. ř. postavit před soud, zpravidla nebudou splněny, uplynula-li od počátku prověřování do sdělení podezření podle § 179b odst. 3 tr. ř. doba podstatně převyšující dva týdny. V takovém případě samosoudce podle § 314c odst. 1 písm. c) tr. ř. návrh na potrestání odmítne.

Stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 25. září 2014, sp. zn. Tpjn 303/2014, uveřejněné pod číslem 52/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2014:TPJN.303.2014.1

§ 228

2010 A 2011 – str. 52, uveřejněné pod číslem 9/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek

Uložení povinnosti podle § 82 odst. 2, části věty za středníkem, tr. zákoníku nebrání skutečnost, že soud současně rozhodne o nároku poškozeného na náhradu škody, na odčinění nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení podle § 228 tr. ř., protože výrok podle § 82 odst. 1, části věty za středníkem, tr. zákoníku má jinou funkci než výrok podle § 228 tr. ř. Zatímco primárním účelem výroku podle § 228 tr. ř. je jednoznačně formulovat obsah a rozsah nároku poškozeného, a tím i obsah a rozsah povinnosti obviněného k náhradě škody, k odčinění nemajetkové újmy nebo k vydání bezdůvodného obohacení, má výrok podle § 82 odst. 2, části věty za středníkem, tr. zákoníku v první řadě zesílit účinek působení podmíněného odsouzení na pachatele tím, že pod pohrůžkou nařízení výkonu trestu odnětí svobody podněcuje pachatele k dobrovolné náhradě škody či k odčinění nemajetkové újmy, kterou způsobil trestným činem, nebo k vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem, vyžaduje od něj aktivní úsilí o nápravu nebo odčinění škodlivých následků trestného činu, a vede jej tak k uznání a respektování zájmů dotčených trestným činem. Povinnost, aby pachatel podle svých sil nahradil způsobenou škodu, odčinil nemajetkovou újmu nebo vydal bezdůvodné obohacení, se tak stává důležitým prostředkem nápravy a resocializace podmíněně odsouzeného, protože nepostačuje pouze uznání nároku poškozeného, ale nutí pachatele ke skutečné náhradě škody či k odčinění nemajetkové újmy způsobené trestným činem, resp. ke skutečnému vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem.

Trestní kolegium Nejvyššího soudu ze dne 12. února 2014, sp. zn. Ts 43/2012, ZHODNOCENÍ PRAXE SOUDŮ V OBLASTI UKLÁDÁNÍ A VÝKONU VYBRANÝCH TRESTNÍCH SANKCÍ V LETECH

§ 228 ODS. 1

Jestliže poškozený uplatnil řádně a včas nárok na náhradu škody způsobené trestným činem (§ 43 odst. 3 tr. ř.) a jako příslušenství tohoto nároku žádal i úroky z prodlení, soud je povinen zabývat se i tímto návrhem, a je-li oprávněn, musí poškozenému přiznat podle § 228 odst. 1 tr. ř. též úroky z prodlení. (Poznámka redakce: viz § 563, § 517 odst. 1, 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, účinného do 31. 12. 2013, přiměřeně srovnej § 1970, § 1958 odst. 2, § 1959 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, účinného od 1. 1. 2014.) Při odpovědnosti za škodu podle občanského zákoníku je z hlediska počátku prodlení obviněného v trestním řízení obvykle rozhodné, kdy policejní orgán poté, co uznal vyšetřování za skončené a jeho výsledky za postačující k podání obžaloby, umožnil obviněnému prostudovat spisy (§ 166 odst. 1 tr. ř.), pokud spis obsahuje řádně uplatněný nárok na náhradu škody, a obviněný se tak z obsahu spisu mohl o něm dozvědět. To nevylučuje, že obviněný měl možnost dozvědět se o této skutečnosti v odlišné době. Rozhodující je však vždy zjištění, kdy se projev vůle poškozeného dostal do sféry dispozice obviněného, čímž je třeba rozumět konkrétní a objektivní možnost obviněného seznámit se s obsahem jemu adresovaného požadavku poškozeného na náhradu škody. (Poznámka redakce: viz § 45 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, účinného do 31. 12. 2013, § 570 odst. 1 zákona č. 89/2012, občanského zákoníku, účinného od 1. 1. 2014.)

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 7. srpna 2013, sp. zn. 8 Tdo 569/2013, uveřejněné pod číslem 31/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, EC-LI:CZ:NS:2013:8.TDO.569.2013.1

§ 228 ODS. 1

§ 259 ODS. 3

Jestliže poškozený uplatnil včas a řádně nárok na náhradu majetkové škody způsobené trestným činem a obviněnému byla dána možnost seznámit se s tímto nárokem a vyjádřit se k němu, a neuložil-li přesto soud prvního stupně obviněnému povinnost k náhradě škody, může takové rozhodnutí za splnění zákonných předpokladů učinit odvolací soud. Pokud odvolací soud z podnětu odvolání státního zástupce či poškozeného podaného v neprospěch obviněného z důvodu, že nebyl učiněn výrok o náhradě škody, za podmínek uvedených v § 259 odst. 3 tr. ř. ve věci sám rozhodl tak, že podle § 228 odst. 1 tr. ř. uložil obviněnému povinnost, aby nahradil poškozenému způsobenou škodu, nejde pro obviněného o překvapivé rozhodnutí ani o porušení jeho práva na spravedlivý proces, neboť takové rozhodnutí odvolacího soudu nebylo vyloučeno. Obdobně to platí u nároku poškozeného na náhradu nemajetkové újmy a na vydání bezdůvodného obohacení.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. března 2013, sp. zn. 8 Tdo 218/2013, uveřejněné pod číslem 22/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, EC-LI:CZ:NS:2013:8.TDO.218.2013.1

§ 228 ODS. 1

§ 229 ODS. 1

I. Újmou způsobenou jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům ve smyslu § 248 odst. 1 tr. zákoníku je jakákoli újma, která může mít jak majetkový, tak i nemajetkový charakter. Majetková újma bude zpravidla mít povahu škody vyjádřitelné v penězích. Újma je však širší pojem než škoda, a proto zahrnuje i újmu imateriální, která se však s ohledem na to, že jde o hospodářskou soutěž,

Zákaz reformationis in peius se při rozhodování v odvolacím řízení vztahuje jen k osobě obviněného (obžalovaného), přičemž nepřipouští z hlediska celkového posouzení žádnou změnu v neprospěch takové osoby.

může v konečném důsledku, nikoli však bezprostředně, projevit i v majetkové sféře. K újmě u soutěžitelů nebo spotřebitelů musí skutečně dojít. Byť trestní zákoník zde používá množné číslo, postačí i způsobení újmy jedinému soutěžiteli nebo spotřebiteli, pokud splňuje požadavek na větší rozsah. Za újmu v nemajetkové sféře se považuje např. poškození dobré pověsti soutěžitele, jeho dobrého jména, důvěryhodnosti jeho podniku, snižování kvality jeho výrobků, narušení chodu nebo rozvoje podniku soutěžitele apod.

II. Trestný čin porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 tr. zákoníku ve formě nekalé soutěže se od obchodněprávní úpravy nekalé soutěže podle § 44 a násl. obch. zákoníku*, kde postačí, aby nekalosoutěžní jednání bylo jen způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům, spotřebitelům nebo dalším zákazníkům, odlišuje tím, že vyžaduje, aby taková újma jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům ve větším rozsahu skutečně vznikla, popř. aby pachatel opatřil sobě nebo jinému ve větším rozsahu neoprávněné výhody. Pro újmu materiální povahy, kterou lze vyčíslit v penězích, lze větší rozsah dovodit při částce nejméně 50 000 Kč. Jde-li o újmu imateriální povahy, pak její význam by měl být srovnatelný s větším rozsahem materiální újmy. Větší rozsah újmy způsobené jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům může být naplněn částečně materiální újmou a částečně imateriální újmou.

Kritéria jsou převážně ekonomické povahy a mohou se i různě prolínat. III. Naplnil-li pachatel skutkem větší rozsah materiální újmy (nejméně 50 000 Kč), je nezbytné, aby soud uvedl zjištěný alespoň minimální větší rozsah takové újmy ve výroku rozsudku konkrétní alespoň minimální částkou a v odůvodnění rozsudku vysvětlil, jak k ní na základě provedených důkazů dospěl (§ 120 odst. 3 a § 125 odst. 1 tr. ř.).

IV. Soud nemůže odkázat poškozeného na řízení ve věcech občanskoprávních nebo na řízení před jiným orgánem s poukazem na důvody uvedené v § 229 odst. 1

tr. ř. (tj. na nedostatek podkladů v dokazování a potřebu jeho dalšího provádění) stran uplatněného nároku na náhradu škody, jestliže výše této škody, a to i jako součást újmy (§ 248 odst. 1 tr. zákoníku), je zákonným znakem trestného činu a soud ji považuje alespoň v minimální výši z hlediska viny za dostatečně prokázanou, resp. je povinen ji podle § 2 odst. 5 a § 89 odst. 1 písm. e) tr. ř. prokazovat pro potřeby rozhodnutí o vině (tj. jako právně relevantní následek, resp. účinek trestného činu, jehož je škoda zákonným znakem, a to byť jako součást újmy ve větším rozsahu). V takovém případě musí být výše škody spolehlivě zjištěna a důvodem k postupu podle § 229 odst. 1 tr. ř. by pak mohly být jen jiné skutečnosti než nemožnost zjištění rozsahu způsobené škody (§ 228 odst. 1, část věty za středníkem, tr. ř.).

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. listopadu 2013, sp. zn. 5 Tdo 893/2013, uveřejněné pod číslem 26/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:5.TDO.893.2013.1

§ 254 ODS. 1, ODS. 2

Z ustanovení § 253 a § 254 odst. 1 tr. ř., vyplývá, že odvolací soud je vázán v přezkumné činnosti zásadně tím, který výrok rozsudku odvolatel napadl a jaké vady v jeho rámci vytýká. Toto výchozí vymezení a (omezení) přezkumné pravomoci odvolacího soudu ve vztahu k napadeným výrokům však rozšiřuje ustanovení § 254 odst. 2 tr. ř., a to pro případy, když vada, která je vytýkána napadenému výroku rozsudku, má svůj původ v jiném výroku, který nebyl napaden odvoláním. Pak je odvolací soud povinen přezkoumat i tento jiný (odvoláním nenapadený) výrok za předpokladu, že odvolatel mohl též proti němu podat odvolání, i když tak neučinil. Přesah přezkumné povinnosti od-

volacího soudu podle § 254 odst. 2 tr. ř. je podmíněn vztahem původu (příčiny) a projevu zjištěné vady nenapadeného výroku rozsudku, jestliže důvodně vytknutá vada napadeného výroku má původ v jiném než napadeném výroku rozsudku. Oba výroky musí na sebe navazovat, a proto z toho vyplývá, že nestačí zjištění vady v jiném nenapadeném výroku rozsudku bez toho, že by zároveň byla dána uve- dená návaznost na výrok napadený odvoláním, tedy že by důvodně vytknutá vada jednoho výroku měla původ v jiném nenapadeném výroku.

Výrok o trestu sice obecně vždy navazuje na výrok o vině, to však k naplnění podmínek ustanovení § 254 odst. 2 tr. ř. nestačí, neboť odvolací soud se může a je povinen se zabývat dalším výrokem, který není odvoláním napaden, jen v případě, že v takto přezkoumávaném výroku skutečně zjistí vytýkanou vadu, jež má původ v jiném výroku, než který byl napaden odvoláním (např. v odvolání státního zástupce podaném v neprospěch obžalovaného je napaden výrok o trestu odnětí svobody jako nepřiměřeně mírný a tato vada zjištěná odvolacím soudem má svůj původ v mírnější právní kvalifikaci použité soudem prvního stupně, která by odůvodňovala přísnější trest odnětí svobody). Jestliže však je napadán odvoláním státního zástupce podaným v neprospěch obžalovaného výrok o peněžitém trestu, který nebyl uložen vzhledem k tomu, že by byl údajně zjevně nedobytný nebo že by jeho uložení bylo v rozporu s možností poškozeného domoci se přiznané náhrady škody, a odvolací soud se s touto argumentací ztotožní, nejsou splněny podmínky v ustanovení § 254 odst. 2 tr. ř. pro zrušení výroku o vině, byť by výrok o vině obžalovaného byl vadný z důvodu, že byla použita mírnější právní kvalifikace.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. října 2013, sp. zn. 5 Tdo 462/2013, uveřejněné pod číslem 32/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:5.TDO.462.2013.1 ►

§ 258 ODS. 1 PÍSM. A)

I. Pokud důkaz sice nebyl součástí spisu v přípravném řízení a byl předložen soudu teprve po podání obžaloby (srov. § 180 odst. 2, 3 tr. ř.), avšak stranám byla později dána možnost se s ním seznámit a předmětný důkaz byl řádně proveden v rámci dokazování v hlavním líčení, přičemž obviněný měl možnost se k němu vyjádřit, nedošlo tímto postupem ke zkrácení práv obviněného na obhajobu. Proto nejde o podstatnou vadu řízení ve smyslu ustanovení § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř. a jen z toho důvodu, že určitý důkaz byl proveden v pozdější fázi trestního řízení, nelze dovodit porušení zásad spravedlivého procesu.

II. Pro závěr, že jde o zvlášť závažný zločin ve smyslu § 14 odst. 3 tr. zákoníku, není významná dolní hranice trestní sazby odnětí svobody posuzovaného trestného činu, popřípadě výměra soudem uloženého trestu odnětí svobody, neboť pro zařazení trestného činu do kategorie zvlášť závažných zločinů je rozhodné jen to, zda zákon na něj stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejmeně deset let.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. února 2013, sp. zn. 3 Tdo 148/2013, uveřejněné pod číslem 10/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI: CZ: NS: 2013: 3. TDO. 148. 2013. 1

§ 259 ODS. 4

Zákaz reformationis in peius (§ 259 odst. 4 tr. ř.) se vztahuje jen k rozhodnutí o odvolání, které bylo podáno výlučně ve prospěch obviněného, nikoli též ve prospěch jiných osob, např. poškozeného. Nic proto nebrání odvolacímu soudu, aby na základě odvolání poškozeného zrušil výrok, jímž mu byl soudem prvního stupně přiznán nárok na náhradu škody,

a odkázal poškozeného na řízení ve věcech občanskoprávních, byť jde o rozhodnutí pro poškozeného nepříznivější.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. září 2013, sp. zn. 7 Tz 43/2013, uveřejněný pod číslem 38/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI: CZ: NS: 2013: 7. TZ. 43. 2013. 1

§ 259 ODS. 4 § 264 ODS. 2

Zákaz reformationis in peius se při rozhodování podle § 259 odst. 4 a § 264 odst. 2 tr. ř. v odvolacím řízení vztahuje jen k osobě obviněného (obžalovaného), přičemž nepřipouští z hlediska celkového posouzení žádnou změnu v neprospěch takové osoby. Změna k horšímu tak nemůže nastat ve skutkových zjištěních, v použité právní kvalifikaci, v druhu a výměře trestu, v ochranném opatření i v náhradě škody nebo nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. srpna 2013, sp. zn. 5 Tdo 741/2013, uveřejněné pod číslem 44/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI: CZ: NS: 2013: 5. TDO. 741. 2013. 1

§ 265A ODS. 1, 2

Za rozhodnutí ve věci samé ve smyslu ustanovení § 265a odst. 1 a 2 tr. ř. nelze považovat rozhodnutí o dalším trvání zabezpečovací detence podle § 100 odst. 5 tr. zákoníku, neboť nejde o rozhodnutí, jímž bylo uloženo ochranné opatření (§ 265a odst. 2 písm. e) tr. ř.), a proto proti němu není přípustné dovolání.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. května 2013, sp. zn. 3 Tdo 523/2013, uveřejněné pod číslem 19/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI: CZ: NS: 2013: 3. TDO. 523. 2013. 1

§ 265P ODS. 2 PÍSM. B)

Jestliže Nejvyšší soud v řízení o dovolání podaném nejvyšším státním zástupcem v neprospěch obviněného z důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. f) tr. ř. proti rozhodnutí, jímž soud zastavil trestní stíhání na základě aplikace aboličního ustanovení amnestie prezidenta republiky, po přezkoumání shledá, že na čin se vztahuje rozhodnutí prezidenta republiky, kterým nařídil, aby se nepokračovalo v trestním stíhání, pak takové dovolání s ohledem na ustanovení § 265p odst. 2 písm. b) tr. ř. jako nepřípustné odmítne podle § 265i odst. 1 písm. a) tr. ř.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. srpna 2013, sp. zn. 11 Tdo 712/2013, uveřejněné pod číslem 20/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI: CZ: NS: 2013: 11. TDO. 712. 2013. 1

§ 302

Vedení řízení proti uprchlému nebo zdržovanému se obžalovaného v době řízení na neznámém místě nemůže být rozhodujícím hlediskem pro uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody. Soud je sice podle § 39 odst. 1 tr. zákoníku povinen při stanovení druhu trestu a jeho výměry mimo povahy a závažnosti činu, poměrů pachatele, jeho dosavadního způsobu života a možnosti jeho nápravy, jako základních kritérií pro uložení trestu, také přihlížet k chování pachatele po činu, zejména k jeho snaze nahradit škodu nebo odstranit jiné škodlivé následky činu, ale tyto okolnosti je třeba hodnotit v rámci možnosti nápravy pachatele, byť je zákon stanoví samostatně. Jestliže jde o trestný čin, u něhož horní hranice trestní sazby odnětí svobody nepřevyšuje pět let, je třeba tyto okolnosti hodnotit vždy ve spojení s usta-

Vedení řízení proti uprchlému nebo zdržovanému se obžalovaného v době řízení na neznámém místě nemůže být rozhodujícím hlediskem pro uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody.

novením § 55 odst. 2 tr. zákoníku, neboť za takový trestný čin lze uložit nepodmíněný trest odnětí svobody jen za podmínky, že by vzhledem k osobě pachatele uložení jiného trestu zjevně nevedlo k tomu, aby pachatel vedl řádný život. Z výše uvedeného vyplývá, že samotná okolnost, že se vůči pachateli vedlo trestní řízení proti uprchlému, nemůže sama o sobě vést k závěru, že mu nelze uložit jiný druh trestu než nepodmíněný trest odnětí svobody.

Trestní kolegium Nejvyššího soudu ze dne 12. února 2014, sp. zn. Ts 43/2012, ZHODNOCENÍ PRAXE SOUDŮ V OBLASTI UKLÁDÁNÍ A VÝKONU VYBRANÝCH TRESTNÍCH SANKCÍ V LETECH 2010 A 2011 – str. 16, uveřejněné pod číslem 9/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek

§ 306A ODS. 2

Oprávnění obviněného, jehož trestní stíhání pravomocně skončilo v řízení proti uprchlému, navrhnout zrušení odsuzujícího rozsudku podle § 306a odst. 2 tr. ř. nijak nespojuje s jeho ochranou vyplývající ze zásady speciality v případě jeho předání z jiného členského státu Evropské unie (srov. § 406 tr. ř., účinného do 31. 12. 2013, a § 198 zák. č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních) před výkonem trestu a před trestním stíháním pro jiný trestný čin než ten, pro který byl předán do České republiky.

Jestliže obviněný pouze využil svého oprávnění podle § 306a odst. 2 tr. ř. a navrhl zrušení pravomocného odsuzujícího rozsudku, který byl vůči němu vydán v řízení proti uprchlému, pak z toho nevyplývá, že se tím současně vzdal práva na uplatnění zásady speciality.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. srpna 2013, sp. zn. 11 Tz 45/2013, uveřejněný pod číslem 42/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:11.TZ.45.2013.3

§ 314E ODS. 3

Za nesprávnou je třeba označit praxi těch soudů, které s ohledem na novelizované ustanovení § 314e odst. 3 tr. ř. neukládají trest obecně prospěšných prací trestním příkazem, neboť je nezbytné vyžádat nejprve zprávu Probační a mediační služby obsahující stanovisko obviněného, a přistupují proto hned k projednání věci v hlavním líčení. Podle názoru Nejvyššího soudu je třeba zajistit ve vhodných případech vyžádání zprávy Probační a mediační služby obsahující stanovisko obviněného ihned nebo v krátké době po podání návrhu na potrestání (obžaloby) tak, aby po jeho doručení bylo možno využít trestního příkazu, což se jeví být hospodárnějším než nařízení a provedení hlavního líčení. Vyžádání zprávy Probační a mediační služby v těchto případech vede podle zkušeností těch soudů, které v tomto směru náležitě spolupracují s Probační a mediační službou, k výraznému poklesu počtu nevykonaných trestů obecně prospěšných prací, resp. počtu přeměn tohoto trestu na trest odnětí svobody.

Trestní kolegium Nejvyššího soudu ze dne 12. února 2014, sp. zn. Ts 43/2012, ZHODNOCENÍ PRAXE SOUDŮ V OBLASTI UKLÁDÁNÍ A VÝKONU VYBRANÝCH TRESTNÍCH SANKCÍ V LETECH 2010 A 2011 – str. 69, uveřejněné pod číslem 9/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek

§ 315 ODS. 2, 3

§ 334G

V případě poznatku Probační a mediační služby o porušení podmínek výkonu trestu domácího vězení dává zákon probačnímu úředníkovi oprávnění podat podle § 334g odst. 1 tr. ř. návrh na přeměnu trestu domácího vězení v trest odnětí svobody, o kterém

rozhoduje předseda senátu soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni, ve veřejném zasedání (srov. § 334g odst. 1 tr. ř. ve spojení s § 315 odst. 2, 3 tr. ř.). Probační úředník je povinen každé porušení podmínek výkonu trestu domácího vězení prověřit a každé prokázané maření výkonu tohoto trestu (v případech, kdy odsouzený hodnověrně nedoloží svoji nepřítomnost v místě výkonu trestu, nebo jím uváděné důvody nejsou relevantní) a neplnění uložených přiměřených povinností či nedodržení přiměřených omezení soudu sdělit, kopii sdělení zasílá též odsouzenému. Má-li probační úředník za to, že je na místě s ohledem na závažnost porušení podmínek výkonu trestu, resp. na důvody uváděné odsouzeným, rozhodnout o přeměně trestu domácího vězení v trest odnětí svobody, podá soudu takový návrh, jímž současně (v odůvodnění návrhu) soudu sděluje, že k porušení podmínek výkonu trestu došlo, k návrhu přiloží též příslušné listinné důkazy. Pokud by probační úředník takový návrh nepodal, může ovšem pouze na základě oznámení porušení podmínek výkonu trestu domácího vězení soud sám z vlastní iniciativy nařídit veřejné zasedání k rozhodnutí o přeměně tohoto trestu v trest odnětí svobody.

Předseda senátu tu samozřejmě zvažuje důvod a délku, byť přechodného, nevykonávání trestu domácího vězení, popř. závažnost maření jeho výkonu (např. povahu odmítání kontroly ze strany probačního úředníka či neposkytování potřebné součinnosti, popř. zda došlo k spáchání dalšího trestného činu či přestupku) nebo porušení jeho podmínek (např. porušování uložených přiměřených omezení nebo přiměřených povinností).

Trestní kolegium Nejvyššího soudu ze dne 12. února 2014, sp. zn. Ts 43/2012, ZHODNOCENÍ PRAXE SOUDŮ V OBLASTI UKLÁDÁNÍ A VÝKONU VYBRANÝCH TRESTNÍCH SANKCÍ V LETECH 2010 A 2011 – str. 28, uveřejněné pod číslem 9/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek

§ 320 ODS. 2

K rozhodnutí o přeměně trestu odnětí svobody v trest domácího vězení (§ 57a tr. zákoníku) je podle § 320 odst. 2 tr. ř. příslušný soud, v jehož obvodu odsouzený vykonává trest odnětí svobody, neboť se uplatní tato speciální úprava příslušnosti ve vztahu k obecnému ustanovení § 315 odst. 2 tr. ř. Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. června 2013, sp. zn. 3 Nt 15/2013, uveřejněné pod číslem 43/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:K-SOS:2013:3.NT.15.2013.1

§ 334E ODS. 1, 2

Pokud se ze strany některých soudů poukazuje na problémy, jež mohou vyvstat v případě, že dojde k zásadní změně poměrů v době výkonu trestu domácího vězení, v důsledku níž nemůže odsouzený vykonávat trest v rozsahu stanoveném rozsudkem, a je vhodně trest, resp. jeho rozsah, specifikovat jinak, s tím, že tato situace údajně není zákonem řešena, pak s tímto názorem Nejvyšší soud nemůže souhlasit. Podle § 334e odst. 1 tr. ř. totiž na návrh odsouzeného, státního zástupce nebo probačního úředníka nebo i bez takového návrhu rozhodne předseda senátu z důležitých důvodů o změně místa výkonu trestu domácího vězení, doby, kdy se zde má odsouzený zdržovat, a přiměřených omezení a přiměřených povinností stanovených odsouzenému; přitom nesmí v neprospěch odsouzeného změnit počet hodin v týdnu, po které se má odsouzený zdržovat v obydlí, a rozsah přiměřených omezení a přiměřených povinností. O změně trestu domácího vězení rozhodne předseda senátu bez zbytečného odkladu i po vykazání ze společného obydlí podle jiného právního předpisu. Je proto třeba využívat toto ustanovení a neprodleně roz-

hodnout o změně trestu domácího vězení usnesením, proti kterému je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek (srov. § 334e odst. 2 tr. ř.). Trestní kolegium Nejvyššího soudu ze dne 12. února 2014, sp. zn. Ts 43/2012, ZHODNO-CENÍ PRAXE SOUDŮ V OBLASTI UKLÁDÁNÍ A VÝKONU VYBRANÝCH TRESTNÍCH SANKCÍ V LETECH 2010 A 2011 – str. 23-24, uveřejněné pod číslem 9/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek

§ 334G

Podle názoru Nejvyššího soudu při přeměně trestu domácího vězení na trest odnětí svobody je třeba počátek přepočtu stanovit k okamžiku vyhlášení usnesení soudu prvního stupně, který rozhodl o přeměně trestu domácího vězení na trest odnětí svobody, neboť do tohoto rozhodnutí odsouzený stále vykonává trest domácího vězení, když není ani vyloučeno, že soud i přes splnění některé z podmínek uvedených v § 61 tr. zákoníku nepřistoupí k přeměně domácího vězení a ponechá ho v platnosti (srov. § 334g tr. ř.). Po vyhlášení usnesení o přeměně, byť je možno proti němu podat stížnost (§ 334g odst. 2 tr. ř.), již odsouzený trest domácího vězení nevykonává, o čemž je třeba ho v usnesení poučit (jinak by mu byla dána možnost oddálit přeměnu domácího vězení, což by zejména ke konci výkonu tohoto trestu mohlo vést k tomu, že by již nebylo možno na nevykonávání tohoto trestu, maření jeho výkonu či porušení jeho podmínek adekvátně reagovat). Pokud by došlo k zrušení usnesení o přeměně trestu domácího vězení stížnostním soudem s tím, že odsouzený má i nadále trest domácího vězení vykonávat, pokračovalo by se ve výkonu trestu domácího vězení od právní moci tohoto usnesení.

Trestní kolegium Nejvyššího soudu ze dne 12. února 2014,

sp. zn. Ts 43/2012, ZHODNO-CENÍ PRAXE SOUDŮ V OBLASTI UKLÁDÁNÍ A VÝKONU VYBRANÝCH TRESTNÍCH SANKCÍ V LETECH 2010 A 2011 – str. 27, uveřejněné pod číslem 9/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek

§ 368

Výjimka z místní příslušnosti soudu k rozhodnutí o použití amnestie podle § 368 věta druhá tr. ř., podle které o tom, zda a do jaké míry je odsouzený účasten amnestie, rozhoduje soud, v jehož obvodu odsouzený vykonává trest odnětí svobody, se uplatní nejen ohledně trestu odnětí svobody, který odsouzený odpykává v době rozhodnutí o použití amnestie, ale též ohledně všech dalších trestů odnětí svobody, jejichž výkon byl odsouzenému nařízen (§ 321 tr. ř.), i když s jejich výkonem se má začít až později.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 7. května 2013, sp. zn. 11 Td 18/2013, uveřejněné pod číslem 1/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:CZ:NS:2013:11.TD.18.2013.1

SOUDNICTVÍ VE VĚCECH MLÁDEŽE

§ 2 ODS. 2 PÍSM. A)

II. Protože zákon o soudnictví ve věcech mládeže nemá pro čin jinak trestný žádnou jinou úpravu než tu, kterou vymezuje ustanovení § 2 odst. 2 písm. a) z. s. m., je pro posouzení, zda bude soud pro mládež postupovat podle § 89 odst. 2 z. s. m., nutné nejprve vyřešit otázku, zda dítě mladší patnácti let spáchalo čin jinak

Opatrovník nezletilého dítěte je jeho zástupcem a má právo podat za nezletilé dítě jako účastníka řízení dovolání.

trestný, což je potřeba posuzovat na základě obecných pravidel a principů stanovených trestním zákoníkem pro trestný čin, o nějž by jinak šlo, pokud by jej nespáchala osoba trestně neodpovědná (srov. č. 10/2009 Sb. rozh. tr.). Proto je třeba nejprve zkoumat, zda by jinak byly naplněny formální znaky konkrétního trestného činu ve smyslu § 13 odst. 1 tr. zákoníku, a poté se zabývat i otázkou, zda jde ve vztahu k osobě, která se takového protiprávního jednání dopustila, a okolnostem, za nichž byl čin spáchán, o případ společensky škodlivý ve smyslu § 12 odst. 2 tr. zákoníku.

Při tomto posuzování je nutné proporcionálně přihlížet k souhrnu všech zjištěných podstatných skutečností a okolností (k těm, jež svědčí pro nižší společenskou škodlivost, tak i k těm, které ji zvyšují) a nelze odhlédnout od žádné z nich. Kromě toho je potřebné zvažovat i povahu činu a způsob, jakým byl čin jinak trestný spáchán (např. zda šlo o spolupachatelství, event. o některou z forem účastenství apod).

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. ledna 2014, sp. zn. 8 Tdo 1426/2013, uveřejněné pod číslem 49/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:C-Z:NS:2014:8.TDO.1426.2013.1

§ 91 Odst. 2

I. Opatrovník nezletilého dítěte ustanovený podle § 91 odst. 2 z. s. m. je jeho zástupcem a má právo podat za nezletilé dítě jako účastníka řízení podle § 91 odst. 1 z. s. m. dovolání (srov. § 240 odst. 1, § 22, § 32 o. s. ř.). Ustanovení § 91 odst. 2 z. s. m. je speciálním k § 29 odst. 1 o. s. ř. toliko ve vztahu ke způsobu ustanovení opatrovníka, kdežto práva a povinnosti takto ustanoveného opatrovníka se v souladu s § 96 z. s. m. řídí právní úpravou občanského soudního řízení,

zejména ustanovením § 31 odst. 1, 2 o. s. ř., podle něhož ustanovený opatrovník nebo jiný zástupce má stejné postavení jako zástupce na základě plné moci. Byl-li opatrovníkem nebo jiným zástupcem ustanoven advokát, má stejné postavení jako advokát, jemuž účastník udělil plnou moc.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. ledna 2014, sp. zn. 8 Tdo 1426/2013, uveřejněné pod číslem 49/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:C-Z:NS:2014:8.TDO.1426.2013.1

AMNESTIE

I. Pojem „trestní zákoník“ v článku II rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii ze dne 1. ledna 2013 (č. 1/2013 Sb.), vztahující se k trestným činům s trestní sazbou odnětí svobody nepřevyšující 10 let, je třeba vykládat tak, že se tím míní trestní sazby za trestné činy stanovené v trestním zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů) ve znění účinném ke dni vyhlášení rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii, přestože byl skutek posouzen podle trestního zákona (č. 140/1961 Sb.).

II. Z hlediska článku II rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii ze dne 1. ledna 2013 je třeba okamžik zahájení trestního stíhání posuzovat u každého skutku samostatně. To se týká s ohledem na vymezení skutku podle § 12 odst. 12 tr. ř. i pokračujícího trestného činu (§ 116 tr. zákoníku), u kterého je nutné rovněž zkoumat okamžik zahájení trestního stíhání u každého dílčího útoku samostatně. V důsledku toho je možné abolicí použít při splnění dalších hledisek jen u některého z dílčích útoků pokračujícího trestného činu a ohledně jiných dílčích útoků nikoliv. V takovém případě bude nutné u dílčích útoků, pro které nebylo zastaveno trestní stíhání podle § 11 odst. 1 písm. a)

tr. ř., nově posuzovat, o jaký trestný čin se bude jednat.

III. Při výkladu pojmu „s výjimkou trestního stíhání proti uprchlému“ je třeba vycházet ze skutečné doby konání trestního stíhání proti uprchlému. To znamená, že od celkové doby trvání trestního stíhání je třeba odečíst dobu, po kterou se vedlo trestní stíhání proti uprchlému, a trestní stíhání je proto možno zastavit s ohledem na článek II rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii ze dne 1. ledna 2013 jen v případě, že zbývající doba trvání trestního stíhání po tomto odečtení je delší než 8 let, a to k datu vyhlášení rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. července 2013, sp. zn. 8 Tdo 661/2013, uveřejněné pod číslem 17/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ECLI:C-Z:NS:2013:8.TDO.661.2013.1 ♦

Řízení před soudem

Výběr ze Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu za rok 2014.

PŘEDMLUVA

Zřejmě nejrozsáhlejší část judikatury Nejvyššího správního soudu tvoří právě procesní otázky týkající se řízení před správními soudy. V předkládaném přehledu tak naleznete právní věty vztahující se k různým aspektům tohoto řízení. Zjistíte například, zda lze výstrahu vyslovenou znalci považovat samu o sobě za rozhodnutí přímo přezkoumatelné ve správním řízení, nebo zda právnické osobě, které se datová schránka nezřizuje ze zákona, přísluší veřejné subjektivní právo na její zřízení, pokud o ni požádá. Nejvyšší správní soud relativně často řeší problematiku ochrany před nezákonným zásahem, či ochranou proti nečinnosti a v nemalém počtu rozhodnutí se zabývá také přezkoumatelností různých rozhodnutí. Nechybí právní věty týkající se aktivní či pasivní legitimace v řízení před správními soudy, nákladů řízení, místní příslušnosti k projednání žaloby nebo odkladného účinku žaloby. Za zmínku určitě stojí usnesení rozšířeného senátu o přezkoumání výsledku části maturitní zkoušky konané formou didaktického testu.

Povaha výstrahy udělené znalci

Výstraha vyslovená znalci podle § 20 písm. c) zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění účinném do 31. 12. 2011 není sama o sobě rozhodnutím přímo přezkoumatelným ve správním soudnictví postupem dle § 65 a násl. s. ř. s. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 08.10.2013, čj. 6 Ads 41/2013 – 65

Veřejné subjektivní právo na zřízení datové schránky; ochrana před nezákonným zásahem

I. Právnická osoba, které se datová schránka nezřizuje ze zákona, má veřejné subjektivní právo na zřízení datové schránky, pokud o ni požádá (§ 5 odst. 2 a 3 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů); veřejnému subjektivnímu právu na zřízení datové schránky poskytují ochranu soudy ve správním soudnictví (§ 2 s. ř. s.).

II. Pokud Ministerstvo vnitra nezřídí datovou schránku, nezašle přístupové údaje žadateli nebo ho vyrozumí o tom, že datovou schrán-

ku právnické osoby nelze zřídit (§ 5 odst. 6 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů), ač jsou jinak splněny podmínky vzniku nároku na zřízení datové schránky podle § 5 odst. 4 a 5 téhož zákona, jde o nezákonný zásah, jemuž se lze bránit žalobou v řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu podle § 82 a násl. s. ř. s. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17.10.2013, čj. 6 Ans 1/2013 – 66

Rozhodnutí o námitkách proti vyloučení uchazeče o veřejnou zakázku, **Veřejné zakázky: rozhodnutí o námitkách proti vyloučení uchazeče o veřejnou zakázku**

Rozhodnutí o námitkách proti vyloučení uchazeče o veřejnou zakázku je úkonem zadavatele, který nepodléhá soudnímu přezkumu ve správním soudnictví. Nejde totiž o rozhodnutí správního orgánu vydané v oblasti veřejné správy ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Žalobu podanou proti tomuto úkonu zadavatele soud podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítne.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18.07.2013, čj. 9 Afs 5/2013 - 32

Pasivní procesní legitimace v řízení o zrušení úpravy směrné části územního plánu, Územní plánování: závazné limity využití území

I. Index podlažní plochy je obecným regulativem prostorového uspořádání území, tj. limitem jeho využití, jehož vymezení je závazné; na tom nic nemění ani to, že tento index byl nesprávně zařazen do směrné části územního plánu (§ 29 odst. 1 stavebního zákona z roku 1976).

II. Má-li být v platném územním plánu nově zaveden limit využití území mj. indexem podlažní plochy či změněny hodnoty již existující regulace, je nutno postupovat dle § 188 odst. 3 věty první stavebního zákona z roku 2006, tedy přijmout takovou změnu formou opatření obecné povahy; věta druhá a třetí citovaného ustanovení se pro tyto případy neuplatní.

III. Obsahuje-li územní plán obce či jeho změny nesprávně obecný regulativ prostorového uspořádání území stanovený indexem podlažní plochy ve své směrné části, lze je napadnout návrhem na zrušení opatření obecné povahy podle § 101a a násl. s. ř. s.

IV. Osobou pasivně procesně legitimovanou v řízení o zrušení úpravy směrné části územního plánu podle § 101a a násl. s. ř. s. je orgán, který ji přijal, tedy obecní úřad, případně úřad územního plánování.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17.09.2013, čj. 1 Aps 2/2013 - 116

Ochrana před nezákonným zásahem

Prostředkem ochrany, jehož vyčerpáním je podmíněna přípustnost zásahové žaloby, kterou se žalobce domáhá ochrany proti zahájení či provádění daňové kontroly, je nejen stížnost dle § 261 odst. 1 až 5 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ale i žádost o prošetření způsobu vyřízení této stížnosti dle § 261 odst. 6 téhož zákona.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 07.11.2013, čj. 9 Aps 4/2013 - 25

Přezkoumatelnost rozhodnutí o určení lhůty k provedení úkonu

Rozhodnutí stavebního úřadu, jímž dle § 39 odst. 1 správního řádu z roku 2004 určil lhůtu k provedení konkrétního úkonu (zde podání žádosti dle § 129 odst. 5 stavebního zákona z roku 2006 ve znění účinném do 31. 12. 2012), je ve smyslu § 70 písm. c) s. ř. s. vyloučeno ze soudního přezkumu. Žalobu podanou proti takovému rozhodnutí soud jako nepřipustnou odmítne dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., ve spojení s § 68 písm. e) s. ř. s. Podle rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 26.04.2013, čj. 57 A 22/2013 - 21

Aktivní legitimace, Právo na informace: řízení o stížnosti týkající se úhrady za poskytnutí informace

I. Povinný subjekt, a případně ani právnická osoba, jejíž je povinný subjekt součástí, nejsou legitimovány k podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s., která by směřovala proti úkonu nadřízeného orgánu, jímž bylo rozhodnuto podle § 16a odst. 7 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, o stížnosti žadatele o informaci týkající se požadované úhrady za poskytnutí informace. Takovou žalobu krajský soud odmítne podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. jakožto návrh podaný osobou zjevně neoprávněnou.

II. Stanovisko nadřízeného orgánu, který rozhodl podle § 16a odst. 7 písm. b) nebo c) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, o stížnosti žadatele o informaci týkající se požadované úhrady za poskytnutí informace, je pro povinný subjekt závazné, pokud jde o podmínky, za nichž má požadovanou informaci poskytnout. Nesouhlasí-li však povinný subjekt s výší úhrady, jak vyplynula ze stanoviska nadřízeného orgánu, má tento povinný subjekt, případně právnická osoba, jejíž je součástí, možnost následně se domáhat na žadatele v občanském soudním řízení zaplacení příslušné zbývajících částky úhrady, která povinnému subjektu dle jeho přesvědčení náleží.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13.09.2013, čj. 5 As 124/2011 - 126

Přezkum rozhodnutí rektora ve věci výjimky ze studijního a zkušebního řádu

Samotné rozhodnutí rektora vysoké školy o neudělení výjimky ze studijního a zkušebního řádu spočívající v prominutí nevykonání státní závěrečné zkoušky v určené lhůtě (§ 62 a § 63 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách) nezasahuje do právní sféry studenta, a není tedy rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Ze stejného důvodu není samostatně přezkoumatelný ani procesní postup vedoucí k neudělení výjimky.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 09.10.2013, čj. 1 As 52/2012 - 114

Přezkum usnesení o schválení územního plánu, Územní samospráva: změna programu zasedání zastupitelstva obce

I. Konkrétní obsah programu zasedání zastupitelstva obce a seřazení jeho jednotlivých bodů je součástí práva obce na samosprávu. Zařazení nového bodu na program zasedání zastupitelstva až v průběhu tohoto zasedání připouští § 94 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Schválení takto nově zařazeného bodu je možné jen tehdy, je-li takový návrh věcně připraven ke schválení a nebrání-li schválení jiné zákonné ustanovení.

II. Schválení územního plánu usnesením zastupitelstva obce není zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s., ale neoddelitelnou součástí procesu vydání opatření obecné povahy, jehož přezkumu se lze domáhat v řízení podle § 101a a násl. s. ř. s.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30.09.2013, čj. 8 Aps 2/2013 - 71

Procesní legitimace občanského sdružení, Opatření obecné povahy: návrh na zrušení opatření obecné povahy; procesní legitimace občanského sdružení

Občanským sdružením, byť je jejich hlavním předmětem činnosti podle stanov ochrana přírody a krajiny či ochrana životního prostředí, nesvědčí podle § 101a s. ř. s. oproti jiným subjektům zvláštní procesní legitimace k podání návrhu na zrušení opatření obecné povahy v podobě územního plánu. ▶

Rozhodnutí stavebního úřadu, jímž dle § 39 odst. 1 správního řádu z roku 2004 určil lhůtu k provedení konkrétního úkonu, je ve smyslu § 70 písm. c) s. ř. s. vyloučeno ze soudního přezkumu.

► Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24.10.2013, čj. 5 AOs 3/2012 - 36

Moderační právo soudu

Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti v rámci přezkumu rozsudku, jímž bylo užito moderační oprávnění, nemá obdobné oprávnění jako krajský soud (§ 78 odst. 2 s. ř. s.) a sám již úvahu krajského soudu o moderační výše pokuty nahradit nemůže. Ve vztahu k diskreci krajského soudu může Nejvyšší správní soud hodnotit jen to, zda soud I. stupně nepřekročil zákonem stanovené meze tohoto uvážení, nevybočil z nich nebo volně uvážení nezneužil, či zda je jeho úvaha přezkoumatelná a logicky nerozporná.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19.12.2013, čj. 2 As 130/2012 - 20

Přezkum rozhodnutí o zajištění (zadržení) zboží

Rozhodnutí o zajištění (zadržení) zboží podezřelého z porušování některých práv duševního vlastnictví (§ 23 odst. 6 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele) je rozhodnutím přezkoumatelným ve správním soudnictví.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19.12.2013, čj. 9 As 27/2013 - 52

Odročení jednání

I. Pokud krajský soud nařídí ve věci jednání a po projednání věci odročí jednání na neurčito (§ 50 s. ř. s.), nemůže následně mimo jednání rozsudkem žalobu zamítnout s tím, že v mezidobí uvážil, že další dokazování by bylo nadbytečné.

II. Odročuje-li soud zahájené jednání, je nezbytné, aby seznámil účastníky se závažnými důvody ve smyslu § 50 s. ř. s., které jej k takovému postupu vedly. Tyto důvody musí být uvedeny i v protokolu (záznamu) z jednání.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 08.11.2013, čj. 4 Ads 82/2013 - 54

Náhrada nákladů řízení

Zvažuje-li soud při rozhodování o náhradě nákladů řízení dle § 60

s. ř. s. otázku, zda náklady spojené se zastupováním advokátem lze považovat za náklady účelně vynaložené, neměl by pouštět ze zřetele i samotný účel procesu jako takového. Jeho účelem je poskytování ochrany porušeným nebo ohroženým skutečným subjektivním hmotným právům a právem chráněným zájmům. V souladu s tímto vymezením účelu soudního procesu nejsou situace, kdy se řízení vede nikoliv kvůli věci samé, ale kvůli částce, která může být přiznána na náhradě nákladů řízení; nelze připustit, aby soudní řízení bylo odtrženo od jeho skutečného společenského poslání a aby se místo poskytování ochrany stalo výlučně nástrojem sloužícím k vytváření snadného a nijak neodůvodněného zisku na úkor protistrany.

Podle rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 12.09.2013, čj. 22 A 66/2013 - 24

Zastavení řízení z důvodu uspokojení navrhovatele

Dosáhl-li žalobce vydání nového, pro sebe příznivého rozhodnutí tak, že soud žalobou napadené rozhodnutí správního orgánu zrušil a zavázal jej svým právním názorem k vydání rozhodnutí, kterým žalobci vyhověl, nelze již využít § 62 s. ř. s. o uspokojení navrhovatele. Pokud je později (v důsledku úspěšné kasační stížnosti žalovaného správního orgánu) rozhodnutí krajského soudu zrušeno Nejvyšším správním soudem, nelze jeho účinky (zamítnutí žaloby a „obživnutí“ původního, pro žalobce nepříznivého správního rozhodnutí) odvrátit tím, že žalobce navrhne zastavení řízení dle § 62 odst. 4 s. ř. s. s odůvodněním, že byl již rozhodnutím správního orgánu uspokojen.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17.10.2013, čj. 6 Ads 3/2013 - 41

Žalobní legitimace, Cenné papíry: výkup účastnických cenných papírů

Menšinový akcionář není procesně legitimován k podání žaloby proti rozhodnutí České národní banky o žádosti hlavního akcionáře o udělení souhlasu (dle § 183n odst. 1 obchodního zákoníku*) se zdůvodněním výše protiplnění v souvislosti s uplatněním práva výkupu účastnických cenných

papírů dle § 183i a násl. obchodního zákoníku**). Soudní ochrana práva menšinových akcionářů na přiměřenou výši protiplnění je poskytována soudy v občanském soudním řízení na základě žaloby podle § 183k obchodního zákoníku***). *) S účinností od 1. 1. 2014 dle § 391 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech. **) S účinností od 1. 1. 2014 dle § 375 a násl. zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech. ***) S účinností od 1. 1. 2014 dle § 390 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13.12.2013, čj. 5 Afs 50/2012 - 39

Nezákonný zásah spočívající v asanaci a kácení stromů napadených kůrovcem, Ochrana přírody a krajiny: lesy národního parku; správa národního parku a chráněné krajinné oblasti

Správa národního parku vystupuje při ochraně přírody a krajiny v trojím postavení. Je orgánem státní správy národního parku (§ 78 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny), odbornou organizací ochrany přírody (§ 78 odst. 7 citovaného zákona), ale i subjektem hospodařícím se státními lesy na území národního parku (§ 22 odst. 3 téhož zákona). Při výkonu posledně zmiňované pravomoci nevystupuje jako správní orgán, ale jako jakýkoli vlastník lesa v národním parku; proti opatřením vyplývajícím z výkonu této pravomoci se tak nelze bránit žalobou dle § 82 a násl. s. ř. s.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30.08.2013, čj. 2 Aps 7/2012 - 47

Ochrana proti nečinnosti

I. V řízení na ochranu proti nečinnosti (§ 79 a násl. s. ř. s.) vychází Nejvyšší správní soud při rozhodování o kasační stížnosti ze skutkového stavu, který tu byl ke dni rozhodnutí krajského soudu (§ 81 odst. 1 s. ř. s.).

II. Skutečnost, že rozhodnutí správního orgánu o přerušení řízení je vyloučeno z přezkoumání soudem v řízení o žalobách proti rozhodnutím [§ 65 a § 70 písm. c)

Osoby, které byly zbaveny způsobilosti k právním úkonům podle občanského zákoníku z roku 1964, se staly od 1. 1. 2014 ex lege způsobilé právně jednat v rozsahu, ve kterém občanský zákoník z roku 2012 stanoví nemožnost omezení jejich svéprávnosti. V tomto rozsahu pak mají také procesní způsobilost podle § 33 odst. 2 s. ř. s.

s. ř. s.], nesouvisí s povinností soudu v řízení na ochranu proti nečinnosti (§ 79 a násl. s. ř. s.) zabývat se k žalobní námitce otázkou, zda řízení je přerušeno důvodně.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14.01.2014, čj. 7 Ans 10/2012 – 46

Procesní způsobilost

Osoby, které byly zbaveny způsobilosti k právním úkonům podle občanského zákoníku z roku 1964, se staly od 1. 1. 2014 ex lege způsobilé právně jednat v rozsahu, ve kterém občanský zákoník z roku 2012 stanoví nemožnost omezení jejich svéprávnosti. V tomto rozsahu pak mají také procesní způsobilost podle § 33 odst. 2 s. ř. s.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26.03.2014, čj. 9 Ads 23/2014 – 34

Žaloba na ochranu před nezákonným zásahem; určení žalovaného; subjektivní lhůta

I. V případě žalob na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu je žalovaný správní orgán určen tvrzením žalobce (§ 83 s. ř. s.). Účinky žaloby na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu nastupují pouze ve vztahu k tvrzenému nezákonnému zásahu a ve vztahu ke správnímu orgánu, který žalobce v žalobě označil. Při záměně účastníků řízení na straně žalované pak účinky podané žaloby vůči novému žalovanému nastupují dnem podání návrhu na záměnu účastníků řízení. Při posuzování otázky zachování lhůt pro podání žaloby podle § 84 odst. 1 s. ř. s. vůči novému žalovanému je tedy nutné vycházet ze dne podání návrhu na záměnu účastníků.

II. Subjektivní lhůta pro podání žaloby na ochranu před nezákonným zásahem (§ 84 s. ř. s.) je stanovena v délce dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu. Rozhodným okamžikem pro běh dvouměsíční subjektivní lhůty je okamžik, ke kterému se žalobce dozvěděl o jednání, v němž spatřuje nezákonný zásah, a to včetně informace, který správní orgán se tvrzeného nezákonného zásahu dopustil.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27.02.2014, čj. 9 Aps 15/2013 – 59

Ochrana před nezákonným zásahem; potvrzení o stavu osobního daňového účtu; lhůta pro placení daně

Potvrzení o stavu osobního daňového účtu, v němž je evidován daňový nedoplatek, který představuje penále z prodlení, jež správce daně na daňovému subjektu nevyzval v šestileté lhůtě pro placení daně, je nezákonným zásahem (§ 82 a násl. s. ř. s.).

Podle rozsudku ze dne 23.10.2013, čj. 9 A 130/2012 – 35

Oznámení o snížení úhrady zdravotnických prostředků

Oznámení o snížení úhrady zdravotnických prostředků (§ 15 odst. II zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění) zařazených do Číselníku zdravotnických prostředků, ani samotná změna tohoto číselníku není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. a nepodléhá soudnímu přezkumu v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 03.04.2014, čj. 4 Ads 47/2014 – 23

Ochrana před nezákonným zásahem; časové omezení přístupu do registru

I. Omezení platnosti uživatelského jména a hesla dle § 13 odst. 4 zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, pro nahlížení do registru oznámení o činnostech, majetku, příjmech, darech a závazcích veřejného funkcionáře prostřednictvím veřejné datové sítě na dobu 48 hodin od prvního přihlášení zájemce do registru oznámení je nezákonné.

II. Vzhledem k technické povaze dálkového přístupu do registru oznámení, jenž nevyžaduje kromě přidělení uživatelského jména a hesla další součinnost evidenčního orgánu (§ 13 odst. 4 zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů), není racionální důvod omezit nahlížení do registru oznámení prostřednictvím veřejné datové sítě pouze na určitou dobu. Podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13.12.2013, čj. 7 A 12/2011 – 37

Procesní nástupnictví po zemřelé žalobkyni, Právo sociálního zabezpečení: příspěvek na péči

I. Zemře-li fyzická osoba po právní moci rozhodnutí správního orgánu o příspěvku na péči, přechází její tvrzený nárok a s tím i účastenství v řízení ve správním soudnictví na osoby uvedené v § 16 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

II. Soud ve správním soudnictví posoudí a za přiměřeného použití § 107 o. s. ř. rozhodne dle odstavce 2 citovaného ustanovení o tom, zda a kdo je právním nástupcem zemřelého žalobce podle § 16 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a s kým bude pokračovat v řízení.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 01.04.2014, čj. 4 Ads 32/2012 – 50

Žalobní legitimace, Stavební řízení: řízení o povolení zkušebního provozu stavby

I. Rozhodnutí o povolení ke zkušebnímu provozu dle § 124 odst. 1 stavebního zákona z roku 2006 je rozhodnutím správního orgánu dle § 67 správního řádu z roku 2004 a rovněž rozhodnutím správního orgánu ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.

II. Výčet účastníků řízení o povolení zkušebního provozu uvedený v § 124 odst. 2 stavebního zákona z roku 2006 je taxativní a vylučuje aplikaci obecné úpravy účastenství v řízení dle § 27 správního řádu z roku 2004.

III. K podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu může být výjimečně oprávněna i osoba, které nesvědčilo účastenství ve správním řízení a neměla ani právo podat proti rozhodnutí správního orgánu odvolání (§ 81 odst. 1 správního řádu z roku 2004). V takovém případě nelze podmiňovat přípustnost žaloby podáním takového (nepřípustného) odvolání ve smyslu § 5 a § 68 písm. a) s. ř. s.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18.04.2014, čj. 4 As 157/2013 – 33

Ochrana proti nečinnosti ústředního správního orgánu

Účastník řízení je povinen vyčerpat prostředek ochrany proti nečinnosti ▶

Účastník řízení je povinen vyčerpat prostředek ochrany proti nečinnosti podle § 80 odst. 3 správního řádu z roku 2004 před podáním žaloby podle § 79 s. ř. s. i za situace, kdy se domáhá ochrany proti nečinnosti ústředního správního úřadu.

► podle § 80 odst. 3 správního řádu z roku 2004 před podáním žaloby podle § 79 s. ř. s. i za situace, kdy se domáhá ochrany proti nečinnosti ústředního správního úřadu. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20.05.2014, čj. 8 As 2/2012 – 278

Přípustnost kasační stížnosti proti rozhodnutí o neosvobození od soudních poplatků

Proti usnesení krajského soudu, jímž byla zamítnuta žádost o osvobození od soudních poplatků (§ 36 odst. 3 s. ř. s.), je přípustná kasační stížnost.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20.05.2014, čj. 3 As 125/2012 – 43

Žaloba na ochranu proti nezákonnému zásahu, Silniční provoz: výběr kauce

I. Na výběr kaucí podle § 125a zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, nelze aplikovat úpravu záruky za splnění povinnosti podle § 147 správního řádu z roku 2004. Oba instituty vykazují zásadní odlišnosti a kauce je navíc komplexně upravena v zákoně o provozu na pozemních komunikacích.

II. Proti nezákonnému postupu policisty podle § 125a zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, je třeba brojít žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu ve smyslu § 82 s. ř. s. Zásahem není samotná výzva policisty k uhrazení kaucí, ale její výběr, tedy faktické převzetí peněžních prostředků a jejich následné zadržování, nebo alternativně zablokování či odtažení vozidla.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15.05.2014, čj. 9 As 37/2014 – 43

Žaloba proti nečinnosti

Bylo by rozporné s účelem restitučního zákonodárství upírat oprávněným osobám procesní ochranu proti nečinnosti pozemkových úřadů v řízení o jejich žádostech. Je-li příčinou uplynutí žalobní lhůty porušení procesních povinností

pozemkovými úřady, pak s přihlédnutím k zásadě nemo turpitudinem suam allegans auditur (nikdo se nemůže dovolávat vlastní nepoctivosti) a v respektu k ochraně dobré víry oprávněných osob je třeba za výjimečných okolností takových případů k věci přistupovat z pozice, jako by lhůta pro podání žaloby na ochranu proti nečinnosti (§ 80 odst. 1 s. ř. s.) počala běžet až v návaznosti na uplynutí lhůty pro vydání rozhodnutí navázané na okamžik podání dílčích žádostí o vydání konkrétních pozemků, byť takové žádosti ve skutečnosti jsou pouhým upřesněním prvotní neúplné žádosti.

Podle rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 01.04.2014, čj. 45 A 10/2014 – 51

Právo na opravu a výmaz záznamů vedených v Schengenském informačním systému

I. Ten, o němž je veden záznam v Schengenském informačním systému (SIS), musí v případě nesouhlasu s tímto záznamem nejprve podat žádost o výmaz či opravu záznamu v SIS u Policie České republiky, Policejního prezidia (§ 84 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky). Na tom nic nemění ani to, že záznam samotný byl učiněn nikoliv českou stranou, ale naopak jiným státem Schengenského systému (čl. 106 Úmluvy k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985 mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích). Policie České republiky je povinna učinit vše, aby údaje žadatele byly vymazány, pokud snad jsou v SIS vedeny v rozporu se zákonem (čl. 106 odst. 3 a čl. 115 citované úmluvy). To platí navzdory tomu, že za jejich správnost a aktuálnost sama Policie České republiky neodpovídá (čl. 105 téže úmluvy).

II. Článek III Úmluvy k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985 mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích nezavádí specifickou žalobu sui generis, která by byla přímo aplikovatelná v jednotlivých

smluvních státech Schengenského systému.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25.06.2014, čj. 1 Aps 15/2013 – 33

Aktivní legitimace společenství vlastníků jednotek; ochrana hmotných práv

Společenství vlastníků (§ 9 zákona č. 72/1994 Sb.) se může domáhat ochrany hmotných práv, neboť pod správu společných částí domu lze zahrnout vše, co bytovému domu slouží k uspokojení potřeb vlastníků jeho bytů, včetně dostatečně kvalitních podmínek pro bydlení; je proto třeba dovodit aktivní legitimaci společenství vlastníků jednotek k podání žaloby ve správním soudnictví (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), v níž se dovolává ochrany svých hmotných práv, byť by se tato hmotná práva dotýkala i právní sféry jednotlivých vlastníků bytových jednotek.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31.03.2014, čj. 4 As 149/2013 – 31

Povaha rozhodnutí o výsledku odborné justiční zkoušky

I. Rozhodnutí zkušební komise o tom, že uchazeč u odborné justiční zkoušky neuspěl (§ 17 odst. 3 vyhlášky č. 303/2002 Sb., o výběru, přijímání a odborné přípravě justičních a právních čekatelů a o odborné justiční zkoušce a odborné závěrečné zkoušce právních čekatelů), je deklaratorním správním rozhodnutím.

II. Hodnocení zkušební komise pro odbornou justiční zkoušku je výsledkem jejího uvážení, založeného mj. na odbornosti jednotlivých členů komise. Samotné hodnocení, zaznamenané v protokolu o zkoušce, nelze věcně přezkoumat ve správním řízení.

III. Správním orgánem příslušným pro vydání deklaratorního rozhodnutí o odborné justiční zkoušce je Ministerstvo spravedlnosti [viz § 123 odst. 1 písm. g) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů]. Předseda zkušební komise je oprávněnou úřední osobou v dané věci.

IV. Vydání deklaratorního rozhodnutí o výsledku odborné justiční

Proti usnesení krajského soudu, jímž byla zamítnuta žádost o osvobození od soudních poplatků (§ 36 odst. 3 s. ř. s.), je přípustná kasační stížnost.

Aplikace zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, na jednání soudce, které ho se dopustil při vlastním výkonu své funkce, je vyloučena.

zkoušky se lze domáhat prostřednictvím žaloby na ochranu proti nečinnosti podle § 79 s. ř. s. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 09.04.2014, čj. 8 Ans 3/2013 – 63

Ochrana před nezákonným zásahem

U žaloby na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu podle § 82 a násl. s. ř. s., kterou žalobce napadá kolaudační souhlas, běží objektivní dvouletá lhůta pro podání žaloby stanovená v § 84 odst. 1 s. ř. s. ode dne, kdy byl kolaudační souhlas vydán. Výsledek soudního řízení o zrušení stavebního povolení na zkolaudovanou stavbu, tedy ani zrušení stavebního povolení, neovlivňuje počátek běhu této lhůty.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13.05.2014, čj. 8 Aps 14/2013 – 28

Přezkum výsledku části maturitní zkoušky konané formou didaktického testu

I. V řízení o žádosti o přezkoumání výsledku části maturitní zkoušky konané formou didaktického testu podle § 82 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, je třeba podle § 180 odst. 1 správního řádu z roku 2004 aplikovat v otázkách, jejichž řešení je nezbytné, správní řád. Proti rozhodnutí o této žádosti není opravný prostředek přípustný.

II. Rozhodnutí („vyrozumění“) o žádosti o přezkoumání výsledku části maturitní zkoušky konané formou didaktického testu podle § 82 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, je třeba považovat za rozhodnutí podle § 65 odst. 1 s. ř. s.

III. Soud je v řízení o žalobě proti rozhodnutí o žádosti o přezkoumání výsledku části maturitní zkoušky konané formou didaktického testu podle § 82 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, povinen přezkoumat toto rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, a to i z hlediska věcné správnosti hodnocení testových otázek a úloh.

Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19.08.2014, čj. 6 As 68/2012 – 47

Chybějící předmět soudního řízení, Katastr nemovitostí: obnova katastrálního operátu

Pokud katastrální úřad přistoupí k obnově katastrálního operátu novým mapováním, jeho dřívější rozhodnutí o opravě chyby v nahrazeném katastrálním operátu již nadále nezasahuje právní sféru adresáta, který byl tímto rozhodnutím původně dotčen. V důsledku obnovy katastrálního operátu v průběhu soudního řízení o žalobě proti rozhodnutí o opravě chyby v nahrazeném katastrálním operátu odpadá předmět tohoto soudního řízení, což je důvodem pro odmítnutí žaloby podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30.06.2014, čj. 4 As 16/2014 – 65

Místní příslušnost; delegace vhodná

I. Pokud správní orgán druhého stupně rozhodl jediným rozhodnutím o odvoláních proti rozhodnutím různých orgánů prvního stupně, jsou k řízení místně příslušné všechny krajské soudy, v jejichž obvodech jsou sídla orgánů, které ve věci vydaly rozhodnutí v prvním stupni. V takovém případě postačí podat žalobu pouze u jednoho z místně příslušných soudů, přičemž určení tohoto soudu je plně v dispozici žalobce (§ 11 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.). Pokud žalobce přesto podá žalobu u více místně příslušných soudů, nastane u těch soudů, jimž žaloba došla později, překážka litispendence.

II. Žádný z místně příslušných soudů nemůže nežádoucí situaci, kdy u několika z nich byly podány shodné žaloby, úspěšně řešit návrhem na delegaci vhodnou (§ 9 odst. 2 s. ř. s.) pouze s poukazem na to, že sám je příslušný podle menšího počtu rozhodnutí prvního stupně než jiný, taktéž místně příslušný soud, jemuž navrhl věc přikázat.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20.08.2014, čj. Nad 218/2014 – 81

Odkladný účinek žaloby

V situaci, kdy důvod pro přiznání odkladného účinku (tvrzená nepřiměřená újma na právech žalobce) plyne výhradně jen z určité oddělitelné části žalobou napadeného rozhodnutí, lze s ohledem na zásadu zdrženlivosti a na potřebu vyvážení práv osob dotčených vydáním napadeného rozhodnutí přistoupit k přiznání odkladného účinku žaloby (§ 73 odst. 2 s. ř. s.) jen ve vztahu k této dílčí části napadeného rozhodnutí. Zjistí-li soud takové důvody dodatečně, může obdobně omezit účinky již přiznaného odkladného účinku žaloby postupem podle § 73 odst. 5 s. ř. s.

Podle rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 12.05.2014, čj. 45 A 35/2013 – 58

Postih jednání soudce ve výkonu funkce

Aplikace zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích [v daném případě § 49 odst. 1 písm. a) a § 68 citovaného zákona], na jednání soudce, kterého se dopustil při vlastním výkonu své funkce, je vyloučena. Na tyto případy dopadá režim kárné odpovědnosti soudců (§ 87 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů). Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27.08.2013, čj. 2 As 134/2011 – 200 ♦

Správní řízení a trestání, OOP, stavební řízení a katastr nemovitostí

**Výběr ze Sbírky rozhodnutí Nejvyššího
správního soudu za rok 2014.**

PŘEDMLUVA

Judikatura týkající se správního řízení a správního trestání obecně tvoří významnou část rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu, a proto i v tomto přehledu naleznete hned několik zajímavých právních vět zveřejněných ve Sbírce rozhodnutí NSS během roku 2014. Soud se kupříkladu zabýval použitím audiovizuálního záznamu pořízeného policistou ve službě, přičemž se vyjádřil také k následkům použití důkazu získaného v rozporu se zákonem. Dále se zabýval možnostmi správních orgánů uzavírat dohody stanovující jejich věcnou působnost odchýlně od zákona, anebo také minimálními náležitostmi, které musí naplňovat návrh na zahájení disciplinárního řízení. Provozu na pozemních komunikacích se pak týkalo rozhodnutí, v němž se soud zabýval zejména povinností řidiče podrobit se lékařskému vyšetření k zjištění ovlivnění

alkoholem. Soud se také zabýval dokazováním nahrávkou telefonního hovoru, a to zejména za jakých okolností, nebo zda vůbec, lze takový důkaz využít ke zjištění, zda byly uzavřeny a plněny zakázané dohody o přímém určení cen.

Otázky spojené s opatřeními obecné povahy, stavebním řízením či katastrem nemovitostí také tvoří pravidelnou součást Sbírky rozhodnutí NSS. V našem přehledu naleznete rozhodnutí týkající se procesních otázek, jako je například procesní legitimace městské části k podání návrhu na zrušení zásad územního rozvoje, účastenství v řízení o povolení stavby či nahlášení do spisu – dokumentace stavby. Dočtete se ale také o tom, zda lze považovat za oprávněný požadavek na odstranění dodatečné stavební úpravy – terasy, která umožňuje vlastníku sousední nemovitosti zasahovat do dlouhodobě zavedené úrovně soukromí.

SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ

Audiovizuální záznam; důkaz získaný v rozporu se zákonem

I. Audiovizuální záznam pořízený policistou ve službě o průběhu úředního úkonu je záznamem pořízeným orgánem veřejné moci, nikoli záznamem soukromým, a to i přesto, že byl záznam pořízen na soukromý mobilní telefon policisty, jehož záměrem bylo použít záznam pouze pro svou vlastní potřebu, a nebyl tedy po jeho pořízení úředně evidován a archivován.

II. Ustanovení § 60 a § 62 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, obsahují dostatečnou právní úpravu zmocňující policii k pořizování audiovizuálních záznamů dokumentujících průběh úředního úkonu. Pokud audiovizuální záznam zasahující do práva na soukromí fyzické osoby (čl. 10 Listiny

základních práv a svobod) pořízený policií o průběhu úředního úkonu nebyl dle § 60 zákona o Policii České republiky pořízen a zpracován tak, aby byl zabezpečen proti neoprávněnému přístupu, změně, zničení, zneužití nebo neoprávněnému zpracování, jedná se o záznam, který nebyl pořízen v souladu se zákonem, a proto jej nelze dle § 51 odst. 1 správního řádu z roku 2004 použít jako důkaz ve správním řízení.

III. Je-li ve správním řízení použit důkaz získaný v rozporu se zákonem (§ 51 odst. 1 správního řádu z roku 2004), nemusí to být vždy bez dalšího důvodem pro zrušení rozhodnutí správního orgánu pro vady řízení dle § 76 odst. 1 s. ř. s. Žaloba může být nedůvodná, pokud lze i při odhlédnutí od nezákonného důkazu z ostatních důkazů provedených ve správním řízení učinit jednoznačný závěr, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, obstojí.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 02.08.2013, čj. 4 As 28/2013 – 24

Podmínky pro vydání rozhodnutí v řízení o určení právního vztahu

První podmínkou na straně žadatele, požaduje-li tento vydání deklaratorního rozhodnutí o žádosti podle § 142 odst. 1 správního řádu z roku 2004, je prokázání nezbytnosti takového rozhodnutí pro uplatnění práv žadatele, přičemž jednali se o opětovné rozhodnutí o témže právním vztahu, pak kumulativně přistupuje druhá podmínka, a to podmínka povinnosti tvrzení a následně povinnosti prokázání nových skutečností (s výhradou možnosti správního orgánu provést i nenavržené důkazy ve smyslu § 142 odst. 3 ve spojení s § 141 odst. 4 správního řádu z roku 2004), které odůvodňují změnu v posouzení právního vztahu. Právě splnění této poslední uvedené podmínky tvrzení a prokázání změny poměrů je způsobilé prolomit překážku řízení tzv. věci rozhodnuté („rei administratae“) ve smyslu procesněprávním a právní jistotu ostatních účastníků právního vztahu či ostatních osob dotčených na svých právech představovanou právní mocí rozhodnutí ve smyslu hmotněprávním.

Podle rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočky Pardubice, ze dne 10.04.2013, čj. 52 A 67/2012 – 38

Lhůty pro zahájení a vydání rozhodnutí v přezkumném řízení; zrušení vyjádření, osvědčení nebo sdělení správního orgánu, Státní občanství: osvědčení o státním občanství

Pro vydání usnesení dle § 156 odst. 2 správního řádu z roku 2004, jímž se ruší vyjádření, osvědčení nebo sdělení správního orgánu, které je v rozporu s právními předpisy, neplatí lhůty pro zahájení a vydání rozhodnutí v přezkumném řízení uvedené v § 96 odst. 1 a § 97 odst. 2 citovaného zákona.

Podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27.06.2013, čj. 7 A 86/2011 – 42

Povinnost vydat rozhodnutí ve věci, Řízení před soudem: ochrana proti nečinnosti

I. Zákonost souhlasů vydávaných podle stavebního zákona z roku 2006 (zde územní souhlas dle § 96 citovaného zákona) lze přezkoumat v přezkumném řízení podle § 156 odst. 2 ve spojení s hlavou IX části druhé správního řádu z roku 2004, které lze zahájit pouze z moci úřední. Jakmile však přezkumné řízení bylo zahájeno, je správní orgán povinen vydat ve věci rozhodnutí, které lze vymáhat i cestou žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu dle § 79 a násl. s. ř. s.

II. Povinnost správního orgánu vydat ve věci rozhodnutí trvá i v případě, že je následně zrušeno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, které bylo prvním úkonem v řízení, a věc byla vrácena k dalšímu řízení. Účinek spočívající v zahájení řízení v takovém případě trvá i přes zrušení takového rozhodnutí a řízení musí být formálně ukončeno některým ze způsobů předvídaných zákonem.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27.03.2014, čj. 4 Aps 7/2013 – 25

Dohoda správních orgánů upravující jejich věcnou působnost

Dohoda mezi správními orgány stanovující jejich věcnou působnost

odchylně od zákona je, pokud zákon uzavření takové dohody výslovně nepředpokládá, s ohledem na čl. 79 odst. 1 Ústavy protiústavní a nelze ji v této části aplikovat.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29.04.2014, čj. 6 Ads 30/2013 – 53

Minimální náležitosti návrhu na zahájení disciplinárního řízení; běh lhůty

I při nejmírnějších požadavcích na náležitosti návrhu na zahájení disciplinárního řízení [§ 14 odst. 2 písm. c) zákona č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře] musí být v návrhu alespoň v hrubých rysech vylíčen skutek – jednání, v němž je spatřován disciplinární delikt tak, aby tento skutek nebylo možno zaměnit s jiným. Účinky ve vztahu k běhu doby pro zánik práva disciplinární delikt projednat pak může mít jen takový návrh, který obsahuje aspoň tuto esenciální náležitost, jinak se jedná o návrh zmatečný. V případě následného odstranění této vady návrhu má pak vliv na běh uvedené lhůty až podání návrhu řádného (odstranění vad návrhu).

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 06.08.2014, čj. 3 Ads 106/2013 – 29

Směnečný protest; osvědčení

I. Učinit směnečný protest dle čl. I § 79 zákona č. 191/1950 Sb., směnečného a šekového, je vedle soudu a notáře oprávněn též místně příslušný obecní úřad.

II. Směnečný protest učiněný obecním úřadem je osvědčením vydaným správním orgánem ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s.

Podle rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28.02.2014, čj. 29 A 65/2011 – 175

Územní řízení: opakované veřejné ústní jednání; doplnění žádosti o vydání územního rozhodnutí

V územním řízení vedeném podle stavebního zákona z roku 2006 ve znění účinném do 31. 12. 2012 není nutné nařizovat opakované veřejné ústní jednání k projednání žádosti o vydání územního rozhodnutí v případě jakéhokoli doplnění žádosti. Takovou povinnost má

Správní orgán je povinen vést řízení o správním deliktu bez ohledu na to, zda případný výnos v podobě uložené pokuty převyší náklady, které správní orgán na vedení takového řízení vynaložil.

- stavební úřad zásadně tehdy, pokud žadatel obsahově změní navrhovaný záměr tak, že bude způsobilý zatížit své okolí většími vlivy než záměr v původní veřejně projednané podobě.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28.05.2014, čj. 1 As 50/2014 – 76

SPRÁVNÍ TRESTÁNÍ

Hospodárnost řízení

Správní orgán je povinen vést řízení o správním deliktu bez ohledu na to, zda případný výnos v podobě uložené pokuty převyší náklady, které správní orgán na vedení takového řízení vynaložil (§ 6 odst. 2 správního řádu z roku 2004).

Podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29.05.2013, čj. 9 A 19/2010 – 49

Povinnost řidiče podrobit se lékařskému vyšetření k zjištění ovlivnění alkoholem

I. Žádné ustanovení zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ani zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, nezakládá řidiči, který byl policistou vyzván k odbornému lékařskému vyšetření podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o provozu na pozemních komunikacích, a jemuž po klinickém vyšetření naordinoval lékař provedení odběru vzorků biologického materiálu, oprávnění, aby si sám z výtčtu uvedeného v § 2 písm. q) zákona č. 379/2005 Sb. zvolil konkrétní druh vzorku biologického materiálu, který mu má být odebrán.

II. Neumožňuje-li formulace výzvy oprávněné osoby výběr mezi více druhy vzorků biologického materiálu, splní adresát výzvy svou povinnost, již mu jako řidiči ukládá § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, (tj. podrobit se na výzvu policisty vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem) tak, že podstoupí odborné lékařské vyšetření v rozsahu cíleného klinického vyšetření a současně akceptuje konkrétní požadavek lékařky na odběr určitého druhu vzorku biologického materiálu a podrobí se mu. Jedinou výjimku představuje situace, že by vyšetření bylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví.

Ústní jednání ve věci obvinění z přestupku dle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích, není zpravidla případem, kdy má účastník v řízení něco osobně vykonat. Není vadou řízení, pokud je předvolání v takovém případě doručeno pouze zástupci obviněného.

III. Skutková podstata přestupku podle § 22 odst. 1 písm. d) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, bude naplněna i v případě, kdy se řidič sice odmítne podrobit požadavku na odběr jednoho druhu vzorku biologického materiálu (zde krve), ale jiný druh vzorku biologického materiálu (zde moč) k výzvě poskytne. Podle rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 25.06.2013, čj. 17 A 2/2012 – 43

Důkaz nahrávkou telefonního hovoru

V řízení o správním deliktu je přípustné využít jako důkaz nahrávku telefonního hovoru mezi obchodním manažerem dodavatele a pracovníkem odběratele ke zjištění, zda byly uzavřeny a plněny zakázané dohody o přímém určení cen pro další prodej, které mohly vést k narušení hospodářské soutěže (ve smyslu § 3 odst. 1 a odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže). Je však třeba v každém konkrétním případě zohlednit, že dochází ke střetu ústavně chráněných zájmů, a sice zájmu na ochraně soukromí a osobnostních práv účastníků telefonního hovoru a zájmu společnosti na objasnění a potrestání deliktčního jednání (k čl. 7 odst. 1 a čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Přitom může být významné, zda je takto získaný důkaz základem pro zjištění skutkového stavu, či zda pouze podporuje skutková zjištění vyplývající z jiných důkazů. Rovněž je třeba hodnotit, zda byla nahrávka telefonního hovoru pořízena z iniciativy správního orgánu v rámci trvalejšího monitoringu aktivit soutěžitele a zda nebyla využita k jinému účelu, než ke kterému byla pořízena.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31.10.2013, čj. 8 Afs 40/2012 – 68

Přestupky v silniční dopravě; důkazní břemeno, Přestupky: přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích

I. V řízení o přestupku postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 správního řádu z roku 2004).

II. Obviněný z přestupku není povinen se hájit, zejména není

povinen uvádět na svou obhajobu jakákoliv tvrzení, ani (anebo) o nich (nebo o jiných skutečnostech) nabízet a předkládat správnímu orgánu důkazy; ustanovení § 52 věty první správního řádu z roku 2004 se v řízení o přestupku neuplatní.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14.01.2014, čj. 5 As 126/2011 – 68

Bezpečnost práce; určení zaměstnavatele

Předpokladem pro uložení pokuty za přestupek na úseku bezpečnosti práce podle § 17 odst. 1 písm. q) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, je bezpečné skutkové zjištění, kdo vystupoval v pozici zaměstnavatele v pracovněprávním vztahu k poškozenému. Za situace, kdy nebyla písemně uzavřena pracovní smlouva nebo dohoda o provedení práce či pracovní činnosti, bylo třeba, aby byl zaměstnavatel poškozeného zjištěn jinými důkazními prostředky. Zda jím byla obchodní společnost, která byla uvedena jako zhotovitel stavby ve stavebním povolení, nebo její jednatel jako fyzická osoba, lze zjistit vedle svědeckých výpovědí též např. hodnocením stavebního povolení, záznamu o pracovním úrazu poškozeného, údajů ve stavebním deníku či účetnictví obchodní společnosti. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18.06.2014, čj. 8 As 22/2014 – 52

Ústní jednání; doručování předvolání

Ústní jednání ve věci obvinění z přestupku dle § 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, není zpravidla případem, kdy má účastník v řízení něco osobně vykonat (§ 34 odst. 2 správního řádu z roku 2004). Není vadou řízení, pokud je předvolání v takovém případě doručeno pouze zástupci obviněného. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24.07.2014, čj. 4 As 120/2014 – 21

OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY

Stavební uzávěra ve formě územního rozhodnutí

I. Stejně jako v případě nařízení obce podle § 33 odst. 3 stavební-

ho zákona z roku 1976, i stavební uzávěry vydané ve formě územního rozhodnutí podle § 32 odst. 1 písm. d) téhož zákona je třeba pojímat jako opatření obecné povahy, neboť i na územní rozhodnutí o stavební uzávěře je po materiální stránce třeba nahlížet jako na opatření obecné povahy, přičemž materiální stránka je pro připuštění soudního přezkumu rozhodující.

II. Opatření obecné povahy vydané podle stavebního zákona z roku 1976 nemusí z procesního hlediska odpovídat požadavkům stavebního zákona z roku 2006; postačuje, pokud bylo vydáno v souladu s požadavky tehdy účinné právní úpravy.

III. Časový rozsah stavební uzávěry nelze navázat na vydání kolaudačních rozhodnutí na stavby, které mají být v předmětném území realizovány, jakož ani na (případnou) budoucí územně plánovací dokumentaci, která není žádným způsobem blíže vymezena a o jejímž pořízení nebylo dosud rozhodnuto. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23.10.2013, čj. 4 Ao 9/2011 – 191

Systém ekologické stability

I. Stanovení biokoridoru v zásadách územního rozvoje představuje zásah do vlastnického práva k pozemku, který je do biokoridoru zahrnut. Již v této fázi územního plánování je totiž vlastník omezen v možném budoucím využití pozemku. Například musí počítat s tím, že orgány veřejné správy na předmětném pozemku nepovolí (je-li povolení vyžadováno) činnost, která se neslučuje s fungováním biokoridoru.

II. Právní úprava rozlišuje mezi vymezením (§ 4 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny a § 2 vyhlášky č. 395/1992 Sb.) a vytvářením (§ 59 zákona o ochraně přírody a krajiny a § 4 vyhlášky č. 395/1992 Sb.) systému ekologické stability. Vytvářením systému ekologické stability se rozumí uskutečňování konkrétních záměrů za účelem realizace koncepčních materiálů, jimiž došlo k vymezení systému ekologické stability. Těmito koncepčními materiály jsou plány systému ekologické stability, respektive územně plánovací dokumentace.

III. Vymezení a vytváření systému ekologické stability probíhá v několika fázích. Nejprve dochází k vymezení systému ekologické stability v plánu systému ekologické stability (§ 2 odst. 1 vyhlášky č. 395/1992 Sb.), který je schvalován v územně plánovací dokumentaci (zde v zásadách územního rozvoje). Poté jsou přijímány projekty k vytváření systému ekologické stability, pro něž je podkladem schválená územně plánovací dokumentace nebo plán systému ekologické stability (§ 4 odst. 2 vyhlášky č. 395/1992 Sb.). Ke schválení projektu dochází zpravidla v územním rozhodnutí. Na schválení projektu navazuje další fáze, kterou je již samotná realizace konkrétního projektu – provedení konkrétního opatření, jakým může být změna druhu pozemku, výsadba zeleně, založení remízu či vybudování protierozního opatření.

IV. Proces přijímání plánu systému ekologické stability není zcela odděleným procesem od procesu územního plánování. Teprve územně plánovací dokumentace (zde zásady územního rozvoje), do které je plán systému ekologické stability inkorporován, je konečným výstupem procesu vymezení systému ekologické stability. Plán systému ekologické stability tedy nelze napadnout samostatně. Případná pochybení při jeho přijímání je potřeba považovat za porušení zákonem stanoveného postupu pro přijímání územně plánovací dokumentace (zde zásad územního rozvoje – viz § 39 a násl. stavebního zákona z roku 2006).

V. Ustanovení § 59 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, upravuje kroky navazující na vymezení systému ekologické stability. Povinnost postupovat v dohodě s vlastníkem pozemku ukládá toto ustanovení až ve vztahu k samotné realizaci konkrétních kroků, například v podobě změny druhu pozemku, výsadby zeleně, založení remízu, vybudování protierozního opatření apod. Dohoda s vlastníkem pozemku není vyžadována ve fázi vymezení systému ekologické stability, tedy při pořizování plánu systému ekologické stability, popřípadě při schvalování územně plánovací dokumentace (zde zásad územního rozvoje).

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31.10.2013, čj. 7 AOs 3/2013 – 30

Místní úprava provozu na pozemní komunikaci dopravní značkou a její změna; aktivní legitimace

I. Správní akt, kterým se mění nebo ruší opatření obecné povahy, je třeba rovněž pokládat za opatření obecné povahy ve smyslu § 101a a násl. s. ř. s. a části šesté správního řádu z roku 2004, nevyplyvá-li ze zákona výslovně jinak.

II. Pokud na základě opatření obecné povahy, jehož zrušení se navrhopatel domáhá, bylo vydáno správní rozhodnutí, kterým byla navrhopateli uložena povinnost, respektive pokuta, a navrhopatel toto rozhodnutí správního orgánu napadl žalobou společně s podáním návrhu na zrušení opatření obecné povahy dle § 101a odst. 1 věty druhé s. ř. s., pak zpravidla není možné navrhopateli v řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy upřít aktivní legitimaci procesní ani věcnou

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24.10.2013, čj. 4 AOs 3/2013 – 33

Zrušení příkazu starosty obce

Žádné zákonné ustanovení ani zákonné zmocnění neoprávňuje starostu ani jiný orgán obce k vydání opatření, kterým stanoví zákaz vstupu do konkrétních nemovitostí obce všem úředníkům státní správy bez předchozího ohlášení, písemného povolení či souhlasu a kterým pro případ nedodržení tohoto zákazu zakotvuje sankční postih v podobě uložení pokuty. Stejně tak i v případě té části příkazu starosty, která zaměstnancům obce zakazuje poskytovat jakékoli informace o chodu a aktivitách úřadu obce státním úředníkům pod hrozbou okamžitého rozvázání pracovního poměru, se jedná o uložení povinností nepřipustně zasahujících do právního rámce výkonu státní správy stanoveného veřejnoprávními předpisy, a proto na tuto část opatření nedopadá kompetenční výluka stanovená § 124 odst. 6 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.

Podle rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30.10.2013, čj. 57 A 29/2012 – 40

Správní akt, kterým se mění nebo ruší opatření obecné povahy, je třeba rovněž pokládat za opatření obecné povahy ve smyslu § 101a a násl. s. ř. s. a části šesté správního řádu z roku 2004, nevyplyvá-li ze zákona výslovně jinak.

► Procesní legitimace městské části, Územní plánování: posuzování vlivů koncepce na životní prostředí a lidské zdraví

I. Městská část hlavního města Prahy je způsobilá podat návrh na zrušení zásad územního rozvoje Středočeského kraje (§ 101a odst. 1 s. ř. s.).

II. Vyhodnocení vlivů zásad územního rozvoje na životní prostředí (jako posouzení vlivů koncepce na životní prostředí, tzv. SEA – Strategic Environmental Assessment) musí zahrnovat rovněž posouzení kumulativních a synergických vlivů jednotlivých záměrů se záměry, které se nacházejí na území jiného kraje, jakož i se záměry, které nejsou zásadami územního rozvoje nově navrhovány, nýbrž se v daném území již nacházejí – byly realizovány v minulosti (bod 5 přílohy stavebního zákona z roku 2006 ve znění účinném do 31. 12. 2012).

III. Součástí vyhodnocení SEA musí být rovněž posouzení vlivů na lidské zdraví, jak je požadováno v příloze I písm. f) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí, a to i v případě opatření obecné povahy vydaného před 1. 1. 2013. Je dostačující, pokud bylo posouzení vlivů na lidské zdraví provedeno nikoli samostatně, nýbrž v rámci vyhodnocení jiných složek životního prostředí, např. vlivů na obyvatelstvo, půdu, vodu, ovzduší či vlivů na krajinu.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24.04.2014, čj. 4 AOs 1/2013 – 125

Zásady územního rozvoje; velké větrné elektrárny

I. K naplnění cílů územního plánování zakotvených v § 18 stavebního zákona z roku 2006 musí mít kraj při přijímání územně plánovací dokumentace možnost zohlednit specifika svého území oproti jiným částem republiky. Zvláštními zákony (např. zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny) je určena minimální míra ochrany jednotlivých zájmů, kterou kraj v rámci územního plánování nemůže snížit. Dospěje-li však k závěru, že zvláštní podmínky jeho území vyžadují intenzivnější ochranu,

může přijmout pro ochranu hodnot chráněných zvláštními zákony přísnější kritéria. Omezení jakéhokoli jiného zájmu či aktivity v území musí být úměrné ohrožení předmětných hodnot.

II. Nutnou součástí rozhodnutí kraje, kterým se zpřísňuje ochrana určitého zájmu v rámci zásad územního rozvoje nad zvláštním zákonem stanovený rámec, je přesvědčivé odůvodnění, ze kterého je zřejmé, v čem spočívá ojedinělost podmínek v daném území a z jakých důvodů nelze předpokládat, že by zákonem stanovená míra ochrany zájmů byla dostatečná (§ 101d s. ř. s.).

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28.05.2014, čj. 9 Ao 6/2011 – 261

STAVEBNÍ ŘÍZENÍ

Účastenství v řízení

Každý subjekt, na jehož pozemku má být povolovaná stavba prováděná a který není stavebníkem, musí být vždy bez dalšího vzat za účastníka stavebního řízení týkajícího se takové stavby. Vlastník pozemku musí mít právo účastnit se řízení ohledně stavby, která má být postavena na jeho pozemku, aby se mohl k takové stavbě vyjádřit a aby mohl v řízení uplatňovat další práva, která účastníkům řízení zákon přiznává.

Podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30.05.2013, čj. 9 Ca 348/2009 – 35

Stavba na hranici pozemku

I. Ustanovení § 25 odst. 6 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, se vztahuje pouze na „rodinný dům, garáž a další stavby a zařízení související s užíváním rodinného domu“. Umístění ostatních staveb na hranici pozemku vyloučeno není za předpokladu, že jsou dodrženy obecné požadavky pro odstupy staveb vymezené v § 25 odst. 1 téže vyhlášky.

II. Pro posouzení odstupových vzdáleností staveb podle § 25 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, je rozhodná povaha daného objektu jako stavby ve smyslu stavebního práva (§ 2 odst. 3 stavebního záko-

na z roku 2006), nikoliv občanského práva.

III. Skutečnost, že parkoviště není považováno za stavbu ve smyslu občanského práva, nebrání závěru, že parkoviště může být stavbou pro účely stavebního práva, pokud splňuje předpoklady § 2 odst. 3 stavebního zákona z roku 2006.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26.08.2013, čj. 8 As 37/2013 – 40

Právo na soukromí

Požadavek žalobkyně, aby vlastník sousední nemovitosti odstranil (§ 129 odst. 3 stavebního zákona z roku 2006) stavební úpravy (zde terasu), jež umožňují ve vysoké míře zasahovat do dlouhodobě zavedené úrovně soukromí v daném místě, je oprávněný bez ohledu na to, zda došlo ke konkrétním zásahům do práva žalobkyně na soukromí, či nikoliv. Rozhodující je skutečnost, že stavba terasy svým vysokým potenciálem způsobovat zásahy nad míru přiměřenou poměrům narušila zavedený a žalobkyní legitimně očekávaný rozsah soukromí.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30.07.2013, čj. 4 As 97/2013 – 40

Právo nahlížet do spisu; přezkum závazného stanoviska

I. Ustanovení § 168 odst. 2 stavebního zákona z roku 2006, které opravňuje stavební úřad poskytnout žadateli kopii dokumentace stavby pouze se souhlasem toho, kdo dokumentaci pořídil, nebo se souhlasem vlastníka stavby, které se dokumentace týká, nedopadá na účastníka běžícího stavebního (případně územního) řízení. Tomuto účastníkovi je stavební úřad povinen pořídit kopii dokumentace v souladu s § 38 odst. 4 správního řádu z roku 2004.

II. Nevypovídá-li se nadřízený orgán, jemuž bylo podle § 149 odst. 4 správního řádu z roku 2004 předloženo odvolání směřující proti obsahu závazného stanoviska, s námitkami odvolatele, nemůže odvolací správní orgán nahradit jeho chybějící odbornou skutkovou úvahu svou úvahou vlastní: k tomu totiž není odborně způsobilý. Odvolací správní orgán by však měl ověřit, zda nadřízený orgán řádně

Rozhodnutí, kterým stavební úřad zakáže změnu v užívání stavby, je prvním úkolem v řízení.

reagoval na odvolací námitky, a není-li tomu tak, měl by od něj žádat nápravu. Jinak se vystavuje riziku, že pro nepřezkoumatelnost bude zrušeno jeho vlastní rozhodnutí, ačkoli on sám při zdůvodňování svých hmotněprávních úvah nepochybil. Podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 04.12.2013, čj. 5 A 241/2011 – 69

Zákaz změny v užívání stavby

Podle § 127 odst. 2 stavebního zákona z roku 2006 je rozhodnutí, kterým stavební úřad zakáže oznámenou změnu v užívání stavby, prvním úkonem v řízení. Při vydání tohoto rozhodnutí proto stavební úřad vychází toliko z údajů obsažených v oznámení změny v užívání stavby a jeho příloh; žádné další dokazování za účelem zjištění skutečného stavu věci není povinen provádět. Podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27.11.2013, čj. 9 A 152/2010 – 33

Dodatečné povolení stavby

K dodatečnému povolení stavby dle § 129 odst. 2 stavebního zákona z roku 2006, ve znění účinném do 31. 12. 2012, provedené bez příslušného rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu v nezastavěném území nepostačuje, je-li tato stavba formálně označena v žádosti o dodatečné povolení a v projektové dokumentaci jako jedna z těch staveb, které lze dle taxativního výčtu uvedeného v § 18 odst. 5 stejného zákona v nezastavěném území umísťovat (např. jako stavba informačního centra), ale musí být jednoznačně prokázáno, že se materiálně o takovou stavbu skutečně jedná a že veřejný zájem na jejím provozování převažuje nad veřejným zájmem na ochraně nezastavěného území. Důkazní břemeno k prokázání těchto skutečností přitom nese žadatel o dodatečné povolení stavby (tj. stavebník nebo vlastník stavby).

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16.07.2014, čj. 5 As 161/2012 – 36

Stavební řízení: zakládání staveb; potřeba provedení geologického průzkumu

K naplnění požadavků § 18 odst. 1 vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby,

není nutné provádět pro každou plánovanou stavbu nový geologický průzkum, jsou-li v zájmovém území geologické poměry dostatečně známy díky již provedeným geologickým průzkumům a jsou-li výsledky těchto průzkumů aplikovatelné i na navrhovanou stavbu vzhledem k jejím vlastnostem a účelu.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 09.04.2014, čj. 1 As 12/2014 – 135

Dodatečné povolení části stavby; obecné technické požadavky na výstavbu

Odstupy mezi sousedními budovami (§ 25 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území) jsou parametrem, který má mimo jiné vliv na pocit soukromí. Umístění zdi jako oplocení pozemku je legitimním řešením v rámci místních poměrů, kdy jsou s ohledem na značnou blízkost budov setřeny pohledové a hlukové bariéry. Blíže sousedící vlastníci jsou oprávněni si výstavbou takového typu oplocení zajistit naplnění svého práva na soukromí.

Podle rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 13.06.2014, čj. 62 A 101/2012 – 107

KATASTR NEMOVITOSTÍ

Oprava údajů v katastrálním operátu

I. Katastrální úřad může v řízení o opravě chyby katastru činit jen základní a jednoduché právní úvahy vycházející z obsahu jím zkoumaných listin a nemůže řešit sporné právní otázky (§ 8 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky).

II. K posouzení právní otázky, zda podle § 151p odst. 4 občanského zákoníku z roku 1964 ve znění zákona č. 443/2006 Sb. věcné břemeno zřízené ve prospěch určité právnické osoby zaniklo v důsledku jejího zániku i tehdy, šlo-li o zánik v důsledku fúze, tedy s právním nástupnictvím, anebo zda v takovém případě věcné břemeno přešlo na nástupnickou právnickou osobu i přesto, že původní právnická

osoba fúzí zanikla a její majetek přešel na jejího právního nástupce, není oprávněn katastrální úřad v řízení o opravě chybného údaje v katastru. Je tedy na dotčených subjektech, aby se s touto právní otázkou obrátili na příslušný soud, který o ní v občanskoprávním řízení rozhodne.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31.07.2013, čj. 7 As 90/2012 – 65

Totožnost věci v řízení o opravě chyby v katastrálním operátu; zápis poznámky o nařízení exekuce

Je-li důvodem poznámek o nařízení exekuce, jejichž výmazu se navrhuje, vícero samostatnými návrhy na provedení opravy chyby v katastrálním operátu u různých katastrálních úřadů ve vztahu k jeho nemovitostem nacházejícím se v obvodu působnosti různých katastrálních úřadů, totožné usnesení soudu o nařízení exekuce, je předmětem jeho návrhů totožná věc ve smyslu § 48 odst. 1 správního řádu z roku 2004. Později doručený nesouhlas s oznámením katastrálního úřadu podle § 8 odst. 4 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky, tak nemůže z důvodu tzv. překážky litispendence způsobit zahájení správního řízení o opravě chyby podle § 8 odst. 5 téhož zákona u (jiného) katastrálního úřadu.

Podle rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 19.11.2013, čj. 46 A 108/2013 – 17 ♦

Katastrální úřad může v řízení o opravě chyby katastru činit jen základní a jednoduché právní úvahy vycházející z obsahu jím zkoumaných listin a nemůže řešit sporné právní otázky.

Daně, daňové řízení a clo

Výběr ze Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu za rok 2014.

PŘEDMLUVA

Rozsáhlou část judikatury ve správním soudnictví zabírají věci týkající se jednak otázek daňového řízení a jednak otázky týkající se jednotlivých daní. Z našeho přehledu se dozvíte, zda má poskytnutí dotace vliv na výši odpočtu DPH, či zda lze plnění poskytovaná zoologickou zahradou, která nebyla zřízená za účelem podnikání, považovat za kulturní služby osvobozené od DPH bez nároku na odpočet. Oblasti daní z příjmů se pak týkají rozhodnutí o tom, jak je třeba vykládat reprodukční pořizovací cenu a co všechno se v této ceně projevuje. Soud se také zabýval otázkou uznatelnosti odpisů, jejich smyslem a účelem, problematikou slevy na dani z příjmů, nebo také osvobozením příjmů z prodeje rodinného domu a souvisejícího pozemku. Za důležité lze považovat

také rozhodnutí, v němž Nejvyšší správní soud navázal na rozhodnutí Soudního dvora EU o předběžné otázce položené právě Nejvyšším správním soudem týkající se volného pohybu služeb a dlouhodobého působení agentur práce se sídlem v jiném členském státě na území České republiky.

V přehledu nechybí ani právní věty vztahující se k dani z nemovitosti, z převodu nemovitostí, či k stále aktuální problematice odvodů ze slunečního záření.

Z oblasti daňového řízení jsou pak významná dvě rozhodnutí, a to rozsudek navazující na judikaturu Ústavního soudu o prominutí daně (odvodu ze slunečního záření), a pak rozsudek opět navazující na odpověď Soudního dvora EU na položenou předběžnou otázku k právu daňového subjektu v případě zahraničního dožádání správce daně.

DPH (§ 72 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty) uplatněné příjemcem dotace u následně přijatých zdanitelných plnění. Na úhradu pořizovaných plnění prostřednictvím dotace je nutno hledět pouze jako na zdroj financování, přičemž pro výši uplatněného nároku je určující výhradně účel použití pořízeného plnění. Důkazní břemeno ohledně prokázání účelu použití dotovaných plnění nese daňový subjekt. Časový okamžik, ke kterému dojde k ekonomickému zhodnocení přijatých zdanitelných plnění, není pro uplatnění nároku na odpočet DPH určující.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10.10.2013, č.j. 9 Afs 8/2013 - 42

Vznik daňové povinnosti plátce, který uvede daň na dokladu

Ustanovení § 108 odst. 1 písm. m) zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, je implementací pravidla zakotveného původně v čl. 21 odst. 1 písm. c) směrnice Rady 77/388/EHS (nyní v čl. 203 směrnice Rady 2006/112/ES o společném systému daně z přidané

DANĚ

DPH

Odpočet daně; dotace

Poskytnutí dotace nemá samo o sobě žádný vliv na výši odpočtu

hodnoty) a znamená vznik daňové povinnosti plátce, který uvede daň na dokladu, vůči tomu členskému státu, vůči němuž se vztahuje daň uvedená na faktuře, i když dotčené plnění nebylo v tomto členském státu předmětem daně. Pro určení, ke kterému členskému státu se daň vztahuje, je relevantní zejména sazba uvedená daně, měna, ve které je vyjádřena dlužná částka, jazyk vyhotovení, obsah a kontext dotčené faktury, místo, ve kterém jsou vystavitel této faktury a příjemce poskytnuté služby usazeni, jakož i jejich chování (výrok I. rozsudku Soudního dvora ze dne 18. 6. 2009, Stadeco, C-566/07, Sb. rozh., s. I-5295).

Podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 01. 2012, čj. 10 Af 3/2011 – 84

Zvláštní režim obchodníka s použitým zbožím; náhrada za neuplatnění daně při nesplnění zákonné registrační povinnosti

Náhradu ve výši 10 % ve smyslu § 98 odst. 1 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v případě prodeje ojetých osobních vozidel správce daně nevypočítává z hodnoty celkových příjmů za zdanitelná plnění, nýbrž ve smyslu § 90 odst. 5 téhož zákona jen z celkového úhrnu kladných rozdílů mezi prodejní a pořizovací cenou jednotlivých vozidel. Aplikace § 90 odst. 5 citovaného zákona není vyloučena ve vztahu k potencionálním plátcům DPH, jimž správce daně stanovuje 10% náhradu ve smyslu § 98 odst. 1 uvedeného zákona pro nesplnění jejich registrační povinnosti k DPH.

Podle rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 03. 04. 2013, čj. 15 Af 48/2010 – 32

Oprava výše daně; započtení přeplatku na DPH

I. Pokud se data uskutečnění zdanitelných plnění u původních daňových dokladů pohybovala před 1. 4. 2011, je zjevné, že původní zdanitelná plnění podléhala zákonu č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění před novelou (provedenou zákonem č. 47/2011 Sb.), a že tedy nebylo možné u těchto plnění provést opravu výše daně zakotvenou až

novelou zákona o dani z přidané hodnoty účinnou od 1. 4. 2011 (§ 44 uvedeného zákona). To ale současně znamená, že žalobkyni nemohla na základě věřiteli nezákonně provedených oprav výše daně vzniknout žádná daňová povinnost k DPH podle novelizovaného znění zákona o dani z přidané hodnoty a nemohla tak mít z tohoto titulu ani žádný daňový nedoplatek. Proto se nemohl uplatnit postup podle § 242 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, a § 168 odst. 2 písm. e) zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení.

II. Postup a rozhodnutí správce daně, který započel přeplatek na DPH z titulu nezákonného daňového odpočtu na nedoplatek stejného charakteru (§ 242 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu), je proto v rozporu se zákonem, stejně jako rozhodnutí žalovaného, který rozhodnutí správce daně stojící na nesprávném právním základu potvrdil.

Podle rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 31. 10. 2013, čj. 47 Af 17/2012 – 43

Použití práva Společenství; osvobození od daně

Plnění poskytovaná zoologickou zahradou, která nebyla zřízena za účelem podnikání, v rámci její hlavní činnosti představují kulturní služby ve smyslu § 61 písm. e) zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, a jsou osvobozena od daně z přidané hodnoty bez nároku na odpočet.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 02. 04. 2014, čj. 1 Afs 21/2014 – 52

Místo plnění při pořízení zboží z jiného členského státu

I. Pravidlo § 11 odst. 2 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, o místě plnění při pořízení zboží z jiného členského státu lze užít pouze u „pořizovatele“ zboží. Signálem, že by jím určitá osoba mohla být (a většinou také v běžných obchodních případech bude), je, že svému dodavateli poskytne své identifikační číslo.

II. Poskytnutí identifikačního čísla není samo o sobě dostatečným důvodem pro závěr, že osoba, která je poskytla někomu, kdo následně do jiného členského státu než státu

její registrace k dani dovezl určité zboží, je pořizovatelem onoho zboží. Bude tomu tak jen tehdy, jestliže si ten, kdo své identifikační číslo údajnému dodavateli poskytl, toto zboží u dodavatele také vskutku objednal. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 03. 2014, čj. 7 Afs 66/2013 – 78

Nárok na odpočet DPH

I. Registrační povinnost (§ 125 až § 131 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu) je otázkou pouze evidenční, nikoliv rozhodující pro plnění povinností a uplatnění práv plátce.

II. Nepřiznání nároku na odpočet DPH je výjimkou ze základní zásady, kterou tento nárok představuje, proto nepřiznání nároku na odpočet odběrateli nelze opírat toliko o zjištění, že dodavatel nebyl plátcem registrovaným.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 07. 2014, čj. 8 Afs 59/2013 – 33

DAŇ Z PŘÍJMŮ

Reprodukční pořizovací cena

I. Ustanovení zákona o daních z příjmů (§ 29 odst. 1 písm. c) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění účinném k 1. 1. 1993] a zákona o účetnictví (§ 25 odst. 4 písm. b) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění účinném k 1. 1. 1993] o reprodukční pořizovací ceně je třeba vykládat tak, aby pomocí nich byla určena co možná nejpřesněji taková cena (částka vyjádřená v penězích), za niž by poplatník v daném místě a v dané době pořídil hmotný majetek o stejných rozhodných vlastnostech, jaký měl v oné době on sám. Reprodukční pořizovací cena tedy odpovídá ceně, za kterou by si poplatník svůj vlastní hmotný majetek mohl ve stavu, v němž se tento majetek tehdy nacházel, poříditi za stavu trhu s daným hmotným majetkem (nemovitostmi) v rozhodné době, tedy obecně ceně tohoto majetku v rozhodné době.

II. V reprodukční pořizovací ceně činžovního domu se musí projevit všechny jeho rozhodné vlastnosti v rozhodné době, které tak či onak ovlivňují jeho cenu, tedy zejména v jaké se nachází lokalitě, jak je

Registrační povinnost je otázkou pouze evidenční, nikoliv rozhodující pro plnění povinností a uplatnění práv plátce.

► využitelný, v jakém je technickém stavu a především jaký je zájem na trhu o nemovitosti tohoto druhu. Je velmi dobře možné, že na cenu domu v rozhodné době může mít mnohem větší vliv jeho poloha než skutečnost, jak starý a jak opotřeбенý v této době dům byl. Naopak v jiné lokalitě a u jiného druhu nemovitosti by mohl být určující jiný její rys, třeba právě stav opotřeбенí. Je na znalci, aby při určení ceny příslušné nemovitosti vzal v úvahu všechny rozhodné okolnosti a použil některou z dostupných metod určení obecné ceny (typicky srovnávací, výnosovou, nákladovou) nebo jejich kombinaci takovým způsobem, aby cena byla určena co nejpřesněji.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28.08.2013, čj. 8 Afs 30/2012 – 32

Uznatelnost odpisů

Smyslem a účelem § 26 odst. 5 a 6 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, je zajistit, že odepisován bude pouze majetek již skutečně pořízený a způsobilý k užívání za účelem dosahovat, udržovat nebo zajišťovat zdanitelný příjem. Uznatelnost odpisů nelze vyloučit jen proto, že poplatník majetek skutečně pořízený a způsobilý k užívání eviduje (a tedy nevystávají pochyby o tom, kdy byl pořízen a že je způsobilý užívání), avšak nesprávným způsobem, a v souvislosti s tím jej jako daňový náklad nesprávně uplatnil.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29.08.2013, čj. 7 Afs 77/2012 – 31

Projekt výzkumu a vývoje jako písemný dokument

I. Požadavek zákona, aby projekt výzkumu a vývoje byl zpracován jako písemný dokument (§ 34 odst. 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů), splňuje nejen projekt v listinné (analogové) podobě, ale i elektronický soubor, lze-li jej kdykoli jednoduše převést do listinné podoby.

II. Zákon o daních z příjmů výslovně nevyžaduje, aby byl projekt výzkumu a vývoje představován jediným, uceleným dokumentem; z povahy věci lze nicméně takový požadavek dovodit (§ 34 odst. 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních

z příjmů). Nesplňuje-li projekt beze zbytku tento požadavek, jde o nedostatek formální, který správce daně a priori nezabavuje povinnosti zabývat se jeho věcným obsahem.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29.11.2013, čj. 2 Afs 24/2012 – 34

Sleva na dani

I. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v § 35a odst. 6 expressis verbis stanoví následky nedodržení podmínek stanovených pro poskytování slevy; tímto následkem je povinnost podat dodatečné daňové přiznání a uhradit daň v určité výši.

II. Nesplní-li poplatník (příjemce investiční pobídky) podmínky, za kterých mu je přiznána sleva na dani, vzniká mu ve smyslu § 35a odst. 6 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ze zákona daňová povinnost sui generis; uplatní se proto v plném rozsahu čl. II přechodných ustanovení zákona č. 2/2009 Sb.

III. V případě snížení nároku na slevu v důsledku nedodržení zákonem stanovené podmínky dle § 35a odst. 2 písm. a) ve smyslu § 35a odst. 6 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, se nejedná o sankci, nelze proto aplikovat pravidla pro ukládání sankcí v oblasti správního trestání.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28.03.2014, čj. 5 Afs 28/2013 – 36

Příjmy podílového fondu

I. Organizační složka zahraniční právnické osoby, která podnikala na území České republiky podle § 21 a § 22 obchodního zákoníku ve znění účinném do 31. 12. 2013, nemá právní subjektivitu. Právní subjektivitu má výlučně zahraniční právnická osoba, která organizační složku zřídila.

II. Vlastníkem nemovitosti na území České republiky je zahraniční právnická osoba (nikoliv její organizační složka), která vlastnictví k nemovitosti mohla nabýt podle § 17 odst. 2 písm. d) zákona č. 219/1995 Sb., devizový zákon, ve znění účinném do 18. 7. 2011 pouze za předpokladu, že zde umístila podnik nebo právě organizační složku.

III. Investiční společnost se sídlem v zahraničí, která zřizuje a obhospodařuje podílové fondy a na území České republiky podniká prostřednictvím své organizační složky, aniž by provozovala služby kolektivního investování (předmětem jejího podnikání je jen pronájem nemovitostí), není v postavení zahraniční investiční společnosti podle § 39 zákona č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování. Vnitřní právní poměry této zahraniční právnické osoby včetně právní úpravy správy podílového fondu se řídí právem, podle kterého byla zřízena.

IV. Z hlediska § 21 odst. 2 písm. b) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění účinném pro rok 2008 není podstatné, kdo je vlastníkem nemovitosti, z níž plynou příjmy z pronájmu, ale kdo je vlastníkem těchto příjmů, zda podílový fond, či nikoliv.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13.02.2014, čj. 5 Afs 64/2012 – 79

Osvobození příjmů z prodeje rodinného domu a souvisejícího pozemku

Podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, je osvobozen primárně prodej domu či bytu, až sekundárně i související pozemek. Je-li samostatnou smlouvou prodáván jen pozemek, nepoživá osvobození od daně podle tohoto ustanovení.

Podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10.12.2013, čj. 11 Af 47/2011 – 61

Podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona o daních z příjmů, je osvobozen primárně prodej domu či bytu, až sekundárně i související pozemek. Je-li samostatnou smlouvou prodáván jen pozemek, nepoživá osvobození od daně podle tohoto ustanovení.

Poplatek za zprostředkování; uznatelnost výdaje

Poplatek za zprostředkování placený za účelem zajištění stravování zaměstnanců jejich zaměstnavatelem provozovateli stravenkového systému vedle částky za stravenky je zásadně součástí ceny jídla, a tedy výdajem (nákladem) ve smyslu § 24 odst. 2 písm. j) bodu 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, jehož zákonem stanovená část (55 %) je pro účely daní z příjmů daňově uznatelným výdajem (nákladem).

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20.02.2014, čj. 7 Afs 33/2013 – 34

Sleva na dani z titulu investiční pobídky; období uplatnění slevy

I. Daňový subjekt čerpající slevu na dani z titulu investiční pobídky podle § 35b odst. 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, je oprávněn zvolit, ve kterém roce z období stanoveného v uvedeném ustanovení slevu uplatní a zda ji vůbec uplatní; je zcela v jeho dispozici, zda slevu na dani uplatní v každém zdaňovacím období nebo pouze v některém z nich, a to v průběhu období stanoveného zákonem pro čerpání slevy. Citované ustanovení určuje toliko období (tj. určitý časový úsek), ve kterém může subjekt slevu čerpat, neurčuje však období, kdy tak musí poprvé učinit, ani to, zda tak musí učinit vůbec.

II. Situaci, kdy nárok na slevu na dani z titulu investiční pobídky zaniká, stanoví pouze § 35b odst. 7 zákona o daních z příjmů, v žádném případě takový důsledek nelze dovozovat z § 35b odst. 4 citovaného zákona. Pokud totiž daňový subjekt uplatní např. slevu v určeném pětiletém období (dle zákona č. 192/2012 Sb., nyní v desetiletém – pozn. soudu), které začíná třetím rokem od poskytnutí příslibu pouze v některém roce, popř. ji neuplatní v žádném roce, důsledkem je pouze to, že příznivé investiční pobídky formou slevy na dani daňový subjekt v plném rozsahu, popř. vůbec nevyužije, jinými slovy, o toto daňové zvýhodnění přichází.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29.05.2014, čj. 5 Afs 59/2013 – 55

Rezerva jako daňový výdaj

Hodnocení ekonomického smyslu vytváření rezerv na opravu hmotného majetku podle § 7 zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, hraje zásadní roli při posuzování opodstatněnosti těchto rezerv. Nezákonná je rezerva, jejímž jediným účelem je získání neoprávněného daňového zvýhodnění. Tak tomu bude zejména v situaci, kdy nejsou opravy hmotného majetku, na které je rezerva vytvářena, od počátku uskutečnitelné. Oproti tomu v případě, že uskutečnění plánovaných oprav není jisté, ale stále se jedná

o jednu z možných variant budoucího vývoje podnikatelského záměru daňového subjektu (např. vedle rekonstrukce mající povahu technického zhodnocení, na niž rezervu vytvářet nelze), vytváření rezervy na tyto opravy není v rozporu se zákonem.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19.06.2014, čj. 6 Afs 23/2014 – 35

Sleva na dani; ekonomické principy běžných obchodních vztahů

I. Podle § 35a odst. 2 písm. d) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, se zásadně má za to, že poplatník nezvyšil základ pro výpočet slevy na dani obchodními operacemi ve vztazích s osobami uvedenými v § 23 odst. 7 stejného zákona způsobem, který neodpovídá ekonomickým principům běžných obchodních vztahů. Pokud však správce daně prokáže, že v hospodaření poplatníka se vyskytují obchodní operace s osobami uvedenými v citovaném ustanovení, které se navenek jeví tak, že neodpovídají ekonomickým principům běžných obchodních vztahů, je na poplatníkově, aby unesl své důkazní břemeno ohledně toho, že uvedené obchodní operace ve skutečnosti takový charakter neměly a že naopak jejich povaha principům běžných obchodních vztahů odpovídá, jakkoli nemusela být navenek patrná.

II. Plní-li právně samostatná osoba v rámci skupiny spojených osob [§ 23 odst. 7 písm. a) nebo b) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů] fakticky roli pobočky, výrobního závodu, subdodavatele, dílčí složky či zastoupení v určitém regionu, jsou ekonomické podmínky její činnosti zpravidla výrazně odlišné od situace, kdy by stejné činnosti vykonávala samostatně a komplexně, bez začlenění v rámci skupiny spojených osob. Právně samostatná osoba v rámci skupiny spojených osob musí být v takovém případě posuzována podle toho, jakou roli v rámci skupiny hraje, a musí být porovnávána se subjekty plnícími podobnou roli.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25.06.2014, čj. 7 Afs 95/2012 – 47

Příjmy ze závislé činnosti; spolupráce se zahraniční pracovní agenturou, **Právo Evropské unie: volný pohyb služeb**

Ustanovení § 6 odst. 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, nelze použít v případě agentury práce se sídlem v jiném členském státě dlouhodobě působící na území České republiky pomocí organizační složky (pobočky) zapsané v českém obchodním rejstříku, neboť to odporuje evropskému principu volného pohybu služeb (čl. 56 Smlouvy o fungování Evropské unie).

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24.07.2014, čj. 1 Afs 38/2012 – 127

NEMOVITOSTI

Daň z převodu nemovitostí: základ daně

Pro určení základu daně z převodu nemovitostí (§ 10 zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí) není rozhodující, jak smluvní strany převáděný majetek ve smlouvách rozčlenily, ale to, zda věci smluvními stranami převáděné (v daném případě vinice a na nich umístěné konstrukce) mají skutečně takový charakter, že je třeba jejich hodnotu učinit součástí základu daně z převodu nemovitostí. V této souvislosti pak přichází v úvahu jejich posouzení jako součástí věci (popřípadě jako příslušenství věci) hlavní (§ 120 a § 121 občanského zákoníku z roku 1964).

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 06.11.2013, čj. 1 Afs 73/2013 – 58

Daň z nemovitostí: základní sazba daně

I. Pro správné stanovení základní sazby daně podle § 11 odst. 1 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, je v případě stavby nacházející se ve vlastnictví podnikatelského subjektu nezbytné zjištění, zda se jedná o stavbu, kterou její vlastník, popř. jiný subjekt (např. nájemce), skutečně užívá pro svou podnikatelskou činnost, či nikoliv, a pokud ano, k jakému konkrétnímu druhu podnikatelské činnosti daná stavba slouží.

Ustanovení § 6 odst. 2 zákona o daních z příjmů, nelze použít v případě agentury práce se sídlem v jiném členském státě dlouhodobě působící na území ČR pomocí organizační složky zapsané v českém obchodním rejstříku, neboť to odporuje evropskému principu volného pohybu služeb.

► II. Základní sazby daně uvedené v § 11 odst. 1 písm. d) zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, pod body 1, 2 a 3 se mohou týkat pouze těch staveb, které jsou fakticky užívány pro podnikatelskou činnost. V případě stavby, která sice má svým stavebním určením sloužit k výkonu podnikatelské činnosti, avšak není jejím vlastníkem či jiným subjektem, ať již z jakýchkoliv důvodů, v rozhodné době k výkonu podnikatelské činnosti vůbec užívána, je třeba základní sazbu daně stanovit podle § 11 odst. 1 písm. e) zákona o dani z nemovitostí, neboť se jedná o „ostatní stavbu“, tj. o jinou stavbu, než jsou stavby uvedené pod písmeny a) až d) téhož ustanovení. Podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28.02.2013, čj. 9 Ca 296/2009 – 30

Daň z převodu nemovitostí: zajišťovací převod práva; zpětný převod nemovitosti na dlužníka

I. Účelem § 8 odst. 1 písm. b) a § 25 odst. 4 zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění zákona č. 261/2007 Sb. je docílit jakéhosi „zajišťovacího“ zaplacení daně z převodu nemovitosti pro případ, že by nemovitost převedená z dlužníka na věřitele za účelem zajištění pohledávky věřitele za dlužníkem byla místo zpětného převedení na dlužníka převedena na třetí osobu nebo zůstala ve vlastnictví věřitele.

II. Dojde-li ke zpětnému převodu vlastnického práva na dlužníka, který nesplnil zajištěnou pohledávku, je nutné posoudit povahu takového převodu s ohledem na smluvní ujednání mezi původním věřitelem a dlužníkem, tzn. zjistit, zda se skutečně jedná o zpětný převod v širším rámci smluvních vztahů spojených s původním zajištěním pohledávky (§ 25 odst. 4 zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí).

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12.03.2014, čj. 7 Afs 84/2013 – 25

DALŠÍ

Odvod z elektřiny ze slunečního záření

Elektřina vyrobená v období od 30. 5. 2012 do 31. 12. 2012

ve výrobně s instalovaným výkonem do 30 kW je dle § 17 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie, osvobozena od odvodu z elektřiny ze slunečního záření. (Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 07.11.2013, čj. 9 Afs 25/2013 – 32)

DAŇOVÉ ŘÍZENÍ

Prominutí daně (odvod z elektřiny ze slunečního záření)

I. Konkrétní dopady solárního odvodu na výrobce elektrické energie nelze zohlednit ani v řízení o stížnosti na postup plátce daně (§ 237 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu), ani v soudním řízení, které na ně navazuje.

II. Pokyn Ústavního soudu zohledňovat likvidační účinky solárního odvodu v individuálních případech je za stávající právní úpravy proveditelný jen prostřednictvím institutu prominutí daně dle § 260 v návaznosti na § 259 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17.12.2013, čj. 1 Afs 76/2013 – 57

Uplatnění daňové ztráty

I. Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, upřednostňuje při stanovení daně hledisko materiální správnosti, nikoli hledisko fiskální (§ 1 odst. 2 citovaného zákona). Nově vymezený cíl správy daní, možnost správce daně provádět daňovou kontrolu i ve vyměřovacím řízení a skutečnost, že daňová ztráta je zcela obvyklou zákonnou odčitatelnou položkou, opravňují daňový subjekt za splnění zákonem stanovených, zejména hmotněprávních podmínek, uplatnit ztrátu v rámci probíhajícího nalézacího řízení, a to bez ohledu na postup zvolený správcem daně.

II. Daňový subjekt je oprávněn uplatnit daňovou ztrátu v řízení vyměřovacím, jehož účelem je stanovení daně, v řízení doměřovacím, které je vedeno za účelem stanovení změny poslední známé daně, a to i v rámci postupu k odstranění pochybností či daňové kontroly, jakož i v řízení o řádném oprávněném prostředku proti rozhodnutí vydanému ve vyměřovacím či do-

měřovacím řízení (viz § 134 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu). Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27.02.2014, čj. 9 Afs 41/2013 – 33

Zahraniční dožádání; práva daňového subjektu

I. O podání žádosti dle směrnice Rady 77/799/EHS o vzájemné pomoci mezi příslušnými orgány členských států v oblasti přímých daní není třeba daňový subjekt informovat.

II. Pokud český správce daně žádá o výslech svědka podle směrnice Rady 77/799/EHS o vzájemné pomoci mezi příslušnými orgány členských států v oblasti přímých daní, měl by požádat zahraniční správní orgán o umožnění účasti českého daňového subjektu na výslechu svědka v souladu s právem dožádaného státu. To samozřejmě za podmínky, že účast daňového subjektu na výslechu právo dožádaného státu umožňuje. Neúčast českého daňového subjektu na výslechu svědka v zahraničí, byť se tak stalo v souladu s procesním právem dožádaného státu, ovlivňuje výpovědní hodnotu informací takto získaných.

III. Sdělí-li dožádaný stát výsledek šetření podle směrnice Rady 77/799/EHS o vzájemné pomoci mezi příslušnými orgány členských států v oblasti přímých daní, k němuž na základě dožádání dospěl, aniž informuje o postupech, kterými k tomuto výsledku došel, a o zdroji určité informace, je důkazní hodnota takové informace dle českého práva omezená, byť nikoliv nulová. Svůj význam může mít jen v celkovém důkazním kontextu, a to ve spojení s jinými důkazy. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21.01.2014, čj. 1 Afs 73/2011 – 167

Výkon rozhodnutí prodejem podniku; správce podniku a jeho oprávnění zastupovat povinného

Je-li nařízen výkon rozhodnutí prodejem podniku povinného, doručuje správce daně povinnému i správci podniku povinného písemnosti tehdy, týká-li se řízení před správcem daně podniku a využil-li správce podniku svého oprávnění podle

Ze samotné skutečnosti, že hodnota majetku daňového dlužníka, který je možno postihnout exekucí, nepokrývá jeho daňový nedoplatek v plné výši, nelze dovozovat, že by vymáhání nedoplatku jako celku bylo prokazatelně bezvýsledné.

§ 338k odst. 6 o. s. ř. a projevil vůči správci daně svoji vůli v dané věci povinného zastupovat.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30.10.2013, č.j. 1 Afs 2/2012 - 93

Daňový nedoplatek

Ze samotné skutečnosti, že hodnota majetku daňového dlužníka, který je možno postihnout exekucí, nepokrývá jeho daňový nedoplatek v plné výši, nelze dovozovat, že by vymáhání nedoplatku jako celku bylo prokazatelně bezvýsledné ve smyslu § 57a odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků. Správce daně tedy v takovém případě nemůže rovnou požadovat uhrazení celého nedoplatku po ručiteli, ale musí se pokusit alespoň část nedoplatku vymocit primárně na dlužníkovi.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 06.03.2014, č.j. 1 Afs 3/2014 - 31

Zajištění daně

I. Naplnění odůvodněné obavy ve smyslu § 167 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, je třeba zkoumat individuálně ve vztahu ke konkrétním okolnostem případu. Existence odůvodněné obavy musí být založena na konkrétních poměrech daňového subjektu, které musí být vztaženy k výši dosud nesplacené nebo nestanovené daně.

II. Zajišťovací příkaz lze vydat i v případech, kdy ucelený a logický okruh indicií nižší intenzity (než je např. hrozba insolvence či účelový odprodej majetku daňovým subjektem) svědčí o nedobré ekonomické situaci daňového subjektu, která ve vztahu k výši dosud nesplacené či nestanovené daně vyvolá odůvodněnou obavu (§ 167 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu) o schopnosti daňového subjektu daně v době její vymahatelnosti uhradit. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16.04.2014, č.j. 1 As 27/2014 - 31

Postup k odstranění pochybností, Daň z přidané hodnoty: uplatnění nadměrného odpočtu

Postup k odstranění pochybností (§ 89 a násl. zákona č. 280/2009 Sb.,

daňového řádu) je procesním prostředkem k neprodlenému a bezprostřednímu zjištění či ověření řádného splnění daňových povinností daňovým subjektem, který je prioritním nositelem břemene tvrzení a tomu odpovídajícímu břemene důkazního. Legislativní koncepce daňové kontroly a postupu k odstranění pochybností nedává správci daně ničím neomezenou možnost vybírat, který postup při správě daní v konkrétním případě zvolí, a jak dlouho a v jaké intenzitě v něm bude pokračovat. Postup k odstranění pochybností nesmí být volně zaměřován s daňovou kontrolou.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25.06.2014, č.j. 1 Aps 20/2013 - 61

CLO

Celní řízení: rozhodnutí o zabrání vybraných výrobků

Celní ředitelství nebo celní úřad jsou oprávněny rozhodnout o zabránění vybraných výrobků při splnění podmínek zakotvených v § 42 odst. 12 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, bez ohledu na průběh či výsledek daňového řízení, jehož předmětem je vyměření spotřební daně z vybraných výrobků.

Podle rozsudku ze dne 11.12.2013, č.j. 9 Af 54/2010 - 44

Celní právo: odpovědnost za celní dluh vzniklý protiprávním dovozem zboží

I. Skutečnost, že žalobce byl rozhodnutím soudu zproštěn obžaloby ze spáchání trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1 trestního zákona z roku 1961, neznamená, že žalobce není odpovědný za celní dluh, který nesporně vznikl protiprávním dovozem zboží (zde cigaret) na území Společenství. Podmínky vzniku odpovědnosti dlužníka za celní dluh podle čl. 202 odst. 3 třetí odrážky nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, se totiž od odpovědnosti pachatele za spáchání uvedeného trestného činu zásadním způsobem liší.

II. Slovní spojení „osoba, která dotyčné zboží držela“, které je užito

v článku 202 odst. 3 třetí odrážce nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, dopadá na případy detence, tedy na držení zboží ve smyslu jeho faktického ovládnutí bez úmyslu nakládat se zbožím jako s vlastním. Podle rozsudku ze dne 24.04.2013, č.j. 9 Af 17/2010 - 61

Cla: ověřování certifikátu o preferenčním původu zboží; dodatečné zaúčtování cla

Jestliže k žádosti českých celních orgánů příslušný úřad země vývozu ani nemohl fakticky přistoupit k procesu verifikace, protože certifikát osvědčující preferenční původ zboží jím nebyl vydán, a nešlo tak o pravý dokument, byl žalovaný (stěžovatel) oprávněn dodatečně zaúčtovat celou částku cla, neboť aplikace čl. 220 odst. 2 písm. b) nařízení č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, nepřipadala v úvahu. Nelze totiž hovořit o chybě, kterou způsobily samotné příslušné orgány země vývozu. Legitimnímu očekávání osoby povinné clo zaplatit nepřislouží v takovém případě ochrana ve smyslu tohoto článku.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 07.05.2014, č.j. 1 Afs 117/2013 - 39

Cla: antidumpingové clo

Pro vymezení okruhu zboží, které lze postihnout antidumpingovým clem v návaznosti na vydání prováděcího nařízení Rady (EU) č. 723/2011, není rozhodující okamžik účinnosti citovaného prováděcího nařízení, ale okamžik účinnosti nařízení Komise (EU) č. 966/2010. Podle rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 13.03.2014, č.j. 45 Af 12/2012 - 61 ♦

Celní ředitelství nebo celní úřad jsou oprávněny rozhodnout o zabránění vybraných výrobků při splnění podmínek v zákoně o spotřebních daních, bez ohledu na průběh či výsledek daňového řízení, jehož předmětem je vyměření spotřební daně.

**Výběr ze Sbírky rozhodnutí Nejvyššího
správního soudu za rok 2014.**

Právo na informace, ochranné známky, reklama, hospodářská soutěž, kompetenční spory

PŘEDMLUVA

Nejvyšší správní soud se ve své rozhodovací činnosti často zabývá i velice aktuálními tématy z oblasti práva na svobodný přístup k informacím. Kupříkladu stanovil, jakým způsobem mají správní orgány rozhodovat o odložení žádosti o informace a jakým způsobem se lze proti tomuto rozhodnutí bránit. Hned v několika případech soud řešil také problematiku úhrady za vyhledání informací, přičemž ve vybraném judikátu se zabýval komplikovaným případem, kdy povinný orgán (v tomto případě soud) požadoval zaplacení úhrady za vyhledání takových informací v požadovaných rozhodnutích, které nelze poskytnout. Pozornost veřejnosti vzbudilo také rozhodnutí týkající se poskytnutí jmeného seznamu osob, kterým

bylo mimořádně uděleno státní občanství poté, co Ministerstvo vnitra shledalo, že udělení státního občanství těmto osobám by bylo pro Českou republiku významným přínosem.

V části týkající se judikatury z oblasti regulace reklamy se dočtete, jakým způsobem je třeba postupovat při hodnocení rozporu reklamy s dobrými mravy z důvodu diskriminace na základě rasy, či jakým způsobem musí soud posuzovat reklamy na doplňky stravy z pohledu průměrného spotřebitele.

Práva duševního vlastnictví se týkají právní věty, v nichž se kupříkladu dozvíte, jaký je vztah mezi klamavostí ochranné známky a pravděpodobností záměny ochranných známek, či jak správní orgány postupují při posuzování

námitek proti zápisu ochranných známek.

Důležitý právní názor pak Nejvyšší správní soud vyjádřil i v rozhodnutí týkajícím se posuzování zneužití dominantního postavení v kontextu práva Evropské unie. Významným rozhodnutím bylo také usnesení rozšířeného senátu, který stanovil, na jaké období se vztahuje „poslední ukončené účetní období“.

PRÁVO NA INFORMACE

Utajované informace: bezpečnostní riziko

Pokud správní orgán shledal více skutkových důvodů pro existenci

právnícká osoba, která na základě pověření Ministerstva dopravy vede pro potřeby veřejnosti celostátní informační systém o jízdních řádech, je povinnou osobou ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím.

bezpečnostního rizika (§ 14 odst. 3 zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti), musí být z jeho rozhodnutí patrné, zda závěr o bezpečnostním riziku ob stojí ve vztahu ke každému skutkovému důvodu, nebo alespoň některým z nich, samostatně, takže případně odpadnutí části z nich na celkovém závěru nic nezmění, anebo zda uvedené skutkové důvody, resp. část z nich, tvoří bezpečnostní riziko pouze proto, že existují současně a jsou provázány skutkově (např. navazují jeden na druhý v podobě soustavného rizikového jednání účastníka bezpečnostního řízení, jež vylučuje, že by se jednalo o izolované, svojí povahou omezené, a tedy z bezpečnostního hlediska eventuálně nerizikové jevy v chování účastníka), svými účinky (současnou existencí opravňují závěr o nadkritické míře rizikovitosti, nespolehlivosti či jinak problematického chování účastníka bezpečnostního řízení) či jiným relevantním způsobem.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 04.07.2013, čj. 7 As 49/2013 – 28

Rozhodnutí o odložení žádosti o informace

I. Rozhodnutí o odložení žádosti o informace podle § 17 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, nemusí být vydáno formou usnesení podle správního řádu. Je možné samotné rozhodnutí o odložení žádosti podle § 17 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím pouze poznamenat do spisu. Žadatel však musí být o vydání tohoto rozhodnutí povinným subjektem prokazatelným způsobem vyzooměn, aby mohl efektivně využít svého práva na soudní ochranu podáním žaloby ve správním soudnictví.

II. V případě odložení žádosti o informace podle § 17 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím, není možno využít jako opravný prostředek stížnost podle § 16a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím. Zákon neupravuje ani jiné opravné prostředky proti takovému rozhodnutí, proto se žadatel o informace může bránit žalobou ve správním soudnictví přímo proti rozhodnutí

povinného subjektu o odložení žádosti o informace podle § 17 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17.04.2013, čj. 6 Ans 16/2012 – 62

Povinná osoba

Právnícká osoba, která na základě pověření Ministerstva dopravy vede pro potřeby veřejnosti celostátní informační systém o jízdních řádech (podle § 17 odst. 2 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě), je povinnou osobou ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

Podle rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 07.06.2013, čj. 62 A 26/2012 – 129

Odepření poskytnutí informace; nová informace vzniklá při přípravě rozhodnutí

I. Domáhal-li se žadatel v rámci režimu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, poskytnutí důvodové zprávy k usnesení rady městské části, lze považovat takovou důvodovou zprávu za novou informaci, která vznikla při přípravě rozhodnutí povinného subjektu [§ 11 odst. 1 písm. b) citovaného zákona].

II. Možnost omezit poskytnutí informace dle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, je nutno vztáhnout pouze na zcela určitou konkrétní dobu formulovanou jako dobu přípravy rozhodnutí. V okamžiku, kdy je rozhodnutí již učiněno, lze mít za to, že příprava již byla ukončena a důvod odepření poskytnutí informace již nelze aplikovat.

Podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19.11.2013, čj. 11 A 149/2012 – 63

Žádost o informace dle zvláštního právního předpisu; vztah zvláštního právního předpisu a zákona o svobodném přístupu k informacím

I. Při posuzování vztahu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, a jiného předpisu, který upravuje poskytování informací v určité oblasti života

společnosti, je v každém konkrétním případě třeba posoudit povahu informací požadovaných žadatelem s ohledem na předmět úpravy zvláštního právního předpisu a jeho rozsah a povahu, aby nedošlo k situaci, kdy není žadateli informace poskytnuta vůbec, anebo je mu poskytnuta pouze její část v rozsahu zvláštního právního předpisu, čímž by využitelnost informace pro žadatele mohla být zbytečně snížena.

II. Žadateli o poskytnutí informací jsou v režimu zákona č. 140/1996 Sb., o zpřístupnění svazků vzniklých činnostmi bývalé Státní bezpečnosti, zpřístupněny pouze některé informace, které mohou vypovídat o činnosti bezpečnostních složek v určitém období. Zákon o zpřístupnění svazků vzniklých činnostmi bývalé Státní bezpečnosti je tak ve vztahu k obecné úpravě poskytování informací v zákoně č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, zvláštním právním předpisem pouze v rozsahu poskytování informací, na které se vztahuje. V případě žádosti o poskytnutí jakýchkoliv dalších informací o činnosti bývalé StB je proto možno postupovat podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Zpravidla se bude jednat o informace obsažené ve spisových nebo archivních pomůckách bezpečnostních složek, které nejsou v dispozici ministerstev nebo Archivu bezpečnostních složek, případně o jiné informace, které se v archivních pomůckách bezpečnostních složek nenacházejí.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22.01.2014, čj. 7 As 61/2013 – 40

Žádost o soudní rozhodnutí; úhrada za vyhledání informací, které nelze poskytnout

Požaduje-li soud jakožto povinný subjekt na základě žádosti o poskytnutí konkrétních soudních rozhodnutí podané podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, aby žadatel v souladu s § 17 odst. 1 větou druhou zákona o svobodném přístupu k informacím, a s § 7 nařízení vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím, zaplatil úhradu ▶

► za vyhledání ve všech požadovaných rozhodnutích případných informací, které nelze podle § 7, § 8a, § 9, § 10 a § 11 zákona o svobodném přístupu k informacím poskytnout (zejména informace týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje, pokud by jejich poskytnutí bylo v rozporu s právními předpisy upravujícími jejich ochranu), musí být tato úhrada, neuspěje-li žadatel v plném rozsahu se stížností proti této úhradě podané podle § 16a odst. 1 písm. d) citovaného zákona u nadřízeného orgánu, nejprve zaplacená, aby z provedení této kontroly teprve vyplynulo, zda, případně v jakém rozsahu je nutné poskytnutí informací obsažených v požadovaných soudních rozhodnutích odepřít (tedy tyto údaje v poskytnutých kopiích soudních rozhodnutí znečitelnit) a vydat o tom rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti (§ 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím). Pokud žadatel v takovém případě stanovenou úhradu nezaplatí, povinný subjekt jeho žádost v souladu s § 17 odst. 5 stejného zákona v plném rozsahu odloží.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31.07.2014, čj. 5 As 76/2014 - 23

Odepření poskytnutí informace ohledně výběrového řízení, Územní samospráva: hospodaření s majetkem obce; výběrové řízení týkající se záměru pronajmout nemovitý majetek obce

I. Vyhlášení výběrového řízení spočívajícího v hodnocení nabídek reagujících na záměr hlavního města Prahy pronajmout nemovitý majetek dle § 36 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze (obdobně pak i dle § 39 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, či § 18 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích), a spojeného s tímto záměrem není sice stricto sensu zákonnou povinností, ale je naplněním zásady účelného, hospodárného a transparentního využití majetku hlavního města Prahy (a obdobně majetku obcí a krajů).

II. Výběrové řízení, jehož prostřednictvím má být nakládáno s veřejnými prostředky, musí pro

svůj veřejný charakter umožňovat veřejnou kontrolu, k níž právo na poskytnutí informací s tímto výběrovým řízením souvisejících neoddelitelně náleží; bez těchto informací by taková kontrola nebyla vůbec možná.

III. Nabídkou reagující na záměr hlavního města Prahy (obce, kraje) pronajmout nemovitý majetek dle § 36 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, vyjadřuje účastník výběrového řízení vyhlášeného tímto záměrem svou vůli podrobit se podmínkám výběrového řízení, a to včetně jeho veřejného charakteru; samotné podání takové nabídky tudíž představuje sdělení souhlasu s poskytnutím informace dle § 11 odst. 2 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Nabídka obsahující náležitosti požadované vyhlášeným výběrovým řízením je proto informací, na jejíž poskytnutí existuje právní nárok. Selektivní přístup k poskytovaným informacím dle § 12 zákona o svobodném přístupu k informacím tím není vyloučen.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14.08.2014, čj. 10 As 59/2014 - 41

Poskytnutí jmenného seznamu osob, kterým bylo mimořádně uděleno státní občanství České republiky

Žádost o informaci, v níž se žadatel domáhá poskytnutí jmenného seznamu osob, kterým bylo mimořádně uděleno státní občanství České republiky z důvodu, že Ministerstvo vnitra shledalo, že udělení státního občanství těmto osobám by bylo významným přínosem pro Českou republiku [§ 11 odst. 2 písm. d) zákona č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství], nelze odmítnout s poukazem na ochranu osobních údajů dotčených osob (dle § 15 odst. 1 ve spojení s § 8a zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím). Poskytnutí takové informace je v souladu s § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, možné i bez souhlasu dotčených osob.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13.08.2014, čj. 1 As 78/2014 - 41

Při hodnocení rozporu reklamy s dobrými mravy z důvodu diskriminace určitého etnika je nutné vzít v úvahu postavení tohoto etnika v české společnosti a existenci negativních stereotypů či předsudků o příslušnících tohoto etnika.

OCHRANNÉ ZNÁMKY, REKLAMA

Regulace reklamy: diskriminace v reklamě; snížení lidské důstojnosti

I. Pokud reklama obsahuje diskriminaci na základě rasy, pohlaví nebo národnosti, je třeba ji vždy považovat za rozpornou s dobrými mravy ve smyslu § 2 odst. 3 zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy.

II. Při hodnocení rozporu reklamy s dobrými mravy (§ 2 odst. 3 zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy) z důvodu diskriminace určitého etnika je nutné vzít v úvahu postavení tohoto etnika v české společnosti a existenci negativních stereotypů či předsudků o příslušnících tohoto etnika.

III. Dobrovolnost účasti v reklamě nemá vliv na posouzení snížení lidské důstojnosti v důsledku této účasti (§ 2 odst. 3 zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy).

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15.10.2013, čj. 1 As 46/2013 - 44

Regulace reklamy: reklama na doplněk stravy; průměrný spotřebitel

I. Zákaz reklamy připisující doplňkům stravy schopnosti vyléčení lidské nemoci [§ 5d odst. 2 písm. d) zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy] je v souladu s právem Evropské unie, zejména s čl. 2 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/13/ES o sblížování právních předpisů členských států týkajících se označování potravin, jejich obchodní úpravy a související reklamy a s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin. Pokud je postižováno reklamní tvrzení týkající se předcházení vzniku lidské nemoci, je nutné ověřit, zda se nejedná o zdravotní tvrzení povolené dle citovaného nařízení.

II. Průměrný spotřebitel, který je průměrně informovaný, pozorný a rozumný, který je obecně měřítkem při posuzování reklamy, není natolik kritický, že by byl ve svém chování vůči účinkům reklamy

zcela imunní. Pokud jsou cílovou skupinou reklamy nemocné osoby, je třeba zohlednit nižší kritičnost a větší důvěřivost vůči reklamě sli- bující vyléčení nemoci u takových spotřebitelů [čl. 5 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS, směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 (směrnice o nekalých obchodních prakti- kách)].

Podle rozsudku Nejvyšší- ho správního soudu ze dne 17.01.2014, čj. 4 As 98/2013 - 88

Autorský zákon: bezúplatná zákonná licence, Ochranné známky: námitky proti zápisu; podání přihlášky v dobré víře

Bezúplatná zákonná licence k využí- tí kresby zachycující podobu archi- tektonického autorského díla (bu- dova mlýna umístěná na veřejném prostranství), která je upravena v § 33 odst. 1 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským, není podmíněna existencí nájemní- ho vztahu k dané budově, s nájmem vůbec nesouvisí, a proto skončení nájmu mlýna nemá za následek zánik práva dosavadního nájemce nadále užívat k označování svých výrobků nezapsané označení ob- sahující mj. kresbu předmětného mlýna.

Podle rozsudku Městského sou- du v Praze ze dne 27.02.2014, čj. 9 A 105/2010 - 119

Ochranné známky: podání přihlášky ochranné známky v dobré víře

Přihláška ochranné známky, která nebyla podána v dobré víře [§ 7 odst. 1 písm. k) zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách], splňuje podmínku neplatnosti zápisu v případě, kdy přihlašovatel je autorem označení tvořícího ochrannou známku, avšak toto označení vytvořil úplatně na základě zadání a ve prospěch jiného subjektu (uživatele označení) a při přihlášce ochranné známky věděl, že označení vešlo ve známost ve spojení s charitativní činností

uživatele. Úřad průmyslového vlast- nictví prohlásí ochrannou známku za neplatnou (§ 32 odst. 3 zákona o ochranných známkách) na zá- kladě námitek uživatele označení tvořícího ochrannou známku, který prokázal, že toto označení získal úplatně na základě smluvního ujed- nání pro účely své charitativní čin- nosti, a jím užívané označení nemá jen místní dosah [§ 7 odst. 1 písm. g) zákona o ochranných známkách]. Podle rozsudku Městského sou- du v Praze ze dne 21.08.2013, čj. 9 A 9/2010 - 67

Ochranné známky: klamavost; pravděpodobnost záměny

Klamavost ochranné známky ve smyslu § 31 odst. 1 písm. c) zá- kona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, nelze směřovat s exis- tencí pravděpodobnosti záměny ochranných známek v důsledku jejich shodnosti či podobnosti.

Podle rozsudku Městského sou- du v Praze ze dne 25.04.2014, čj. 9 A 209/2010 - 65

Ochranné známky: námitky proti zápisu

Podstatou řízení o námitkách uplat- něných podle § 7 odst. 1 písm. a) zá- kona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, je výlučně posouzení střetu mezi přihlašovaným označe- ním a starší namítanou ochrannou známkou, která patří subjektu, jenž námitky podal. V tomto námitko- vém řízení proto Úřad průmyslo- vého vlastnictví nemůže jakkoliv přihlížet k jiným ochranným znám- kám ve vlastnictví přihlašovatele, neboť ty nemohou nijak ovlivnit jeho závěr o existenci či neexistenci pravděpodobnosti záměny mezi přihlašovaným označením a namí- tanou starší ochrannou známkou na straně veřejnosti.

Podle rozsudku Městského sou- du v Praze ze dne 11.07.2013, čj. 9 Ca 430/2009 - 94

HOSPODÁŘSKÁ SOUTĚŽ

Zneužití dominantního postavení

I. Při posouzení, zda nedošlo ke zne- užití dominantního postavení podle § 11 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb.,

o ochraně hospodářské soutěže, a čl. 102 Smlouvy o fungování Evropské unie (dříve čl. 82 Smlouvy o založení Evropského společen- ství), je třeba zvláštní odpovědnost (special responsibility) soutěžitele se zvlášť významným stupněm tržní síly (tzv. kvazimonopolní či super- dominantní soutěžitel) poměřo- vat rozsahem účinků, jaké může zneužití dominantního postavení tímto soutěžitelem vyvolat na hlav- ním relevantním trhu, případně na trzích navazujících. U trhů v síťových odvětvích, jako je např. velkoobchodní a maloobchodní trh s plynem, jejichž fungování je vázá- no na nezbytná technická zařízení, která byla dlouhou dobu ovládána jediným soutěžitelem, mohou být účinky zneužívajícího jednání toho- to bývalého monopolisty, pokud si i nadále zachoval superdominantní postavení, mimořádně závažné, zvláště pokud k němu došlo v cit- livém období počátků liberalizace těchto odvětví, a tedy i rodících se konkurenčních vztahů.

II. Zneužitím dominantního po- stavení podle generálních klauzulí obsažených v § 11 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodář- ské soutěže, a čl. 102 Smlouvy o fun- gování Evropské unie (dříve čl. 82 Smlouvy o založení Evropského společenství) může být s ohledem na konkrétní okolnosti případu postup dominantního soutěžitele během jednání o uzavření smlouvy s jiným soutěžitelem (soutěžiteli), v jehož průběhu dominant vynucuje přijetí vlastního smluvního návrhu obsahujícího smluvní podmínky, kterých by jinak, nebýt v dominant- ním postavení, nemohl dosáhnout, pokud případné nepřijetí smluvní- ho návrhu staví jiného soutěžitele do nevýhodné pozice, již by v pod- mínkách nenarušeného soutěžního prostředí nebyl nucen čelit. Není přitom rozhodné, zda k uzavření smlouvy nakonec došlo, či nikoliv.

III. Hospodářské vztahy mezi spřízněnými společnostmi, které tvoří společnou hospodářskou jednotku (single economic unit), v jejímž rámci jednotlivé společ- nosti nemají vlastní hospodářskou nezávislost a svobodu rozhodovat o svém jednání na trhu, nýbrž musí následovat pokyny ovládající spo- lečnosti, nejsou soutěžními vztahy a nelze na ně aplikovat pravidla o zákazu zneužití dominantního

Pojem „po- slední ukon- čené účetní období“ se při rozhodování o pokutě i v ří- zení o rozkladu vztahuje k ob- době, které bezprostředně předcházelo době vydání rozhodnutí správního or- gánu prvního stupně.

► postavení. Má-li však jednání dominantního soutěžitele v rámci společné hospodářské jednotky účinky i na jiné soutěžitele, o nesoutěžní vztahy se již nejedná. Zákazu zneužití dominantního postavení (čl. 102 Smlouvy o fungování Evropské unie; dříve čl. 82 Smlouvy o založení Evropského společenství) podléhá jednání vertikálně integrovaného soutěžitele, který zneužije svého dominantního postavení na velkoobchodním trhu za účelem znevýhodnění ostatních soutěžitelů působících na navazujícím maloobchodním trhu, kteří jsou v přímém soutěžním vztahu ke společností, které náležejí ke společné hospodářské jednotce tvořící dominantního soutěžitele. Pro účely posouzení, zda došlo ke zneužití dominantního postavení, lze srovnávat podmínky stanovené ve smlouvách na dodávky zboží či služeb mezi spřízněnými společnostmi působícími na velkoobchodním a navazujícím maloobchodním trhu s podmínkami stanovenými ve smlouvách na dodávky téhož zboží či služeb mezi dominantním soutěžitelem a ostatními soutěžiteli na maloobchodním trhu, kteří do jeho skupiny nepatří.

IV. K založení působnosti čl. 102 Smlouvy o fungování Evropské unie (dříve čl. 82 Smlouvy o založení Evropského společenství) postačí, pokud je zneužívající jednání dominantního soutěžitele způsobilé k tomu, aby obchod mezi členskými státy ovlivnilo, není třeba prokazovat, že k takovému účinku již skutečně došlo.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28.03.2014, č.j. 5 Afs 15/2012 – 102

Rozhodování o pokutě; pojem „poslední ukončené účetní období“

Pojem „poslední ukončené účetní období“ stanovený v § 22 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění účinném do 31. 8. 2009, se při rozhodování o pokutě i v řízení o rozkladu vztahuje k období, které bezprostředně předcházelo době vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24.06.2014, č.j. 7 Afs 57/2011 – 1234

KOMPETENČNÍ SPORY

Ochrana vlastnického práva; náhrada škody; uložení povinnosti k odvrácení hrozby vzniku škody

S ohledem na zásadu dispoziční vlastní občanskému soudnímu řízení i řízení před správními soudy je výlučně na žalobci, aby nastavil referenční rámec soudního řízení, které podanou žalobou sám vyvolal. Domáhá-li se ochrany svého vlastnického práva (§ 126 občanského zákoníku), náhrady škody, resp. uložení povinnosti k odvrácení hrozby vzniku škody po žalované, v jejímž vlastnictví je sousední pozemek, je k řízení o těchto nárocích příslušný soud v občanském soudním řízení (§ 7 odst. 1 o. s. ř.).

Podle usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 28.05.2013, č.j. Konf 67/2012 – 8

Uhrazení ceny za dobití SIM karty na základě tarifního vyúčtování

Spor o uhrazení ceny za dobití SIM karty na základě tarifního vyúčtování představuje spor o plnění povinností uložených na základě zákona o elektronických komunikacích, k jehož projednání a rozhodnutí je dána pravomoc Českého telekomunikačního úřadu (§ 129 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích).

Podle usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 27.06.2013, č.j. Konf 17/2013 – 14

Zaplacení náhrady škody

Požadovala-li dopravní společnost zaplacení náhrady škody z důvodu poklesu vlastního kapitálu po příslušném kraji, není spor o takové plnění sporem ze smlouvy o závazku veřejné služby ve veřejné linkové dopravě podle § 19 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě (o němž by byl příslušný rozhodovat správní orgán), ale jde o spor

soukromoprávní, který rozhodují soudy (první část § 7 odst. 1 o. s. ř.). Podle usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 27.03.2013, č.j. Konf 21/2012 – 51

Zastavení exekuce nařízené podle platebního výměru Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky

K rozhodnutí ve věci zastavení exekuce nařízené podle platebního výměru Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky okresním soudem, ve spojení s návaznou činností soudního exekutora, je příslušný soud v občanském soudním řízení (k § 55 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti, a k § 268 a § 269 o. s. ř.). Podle usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 20.02.2014, č.j. Konf 21/2013 – 8

Kompetenční spory mezi soudy v občanském soudním řízení a ve správním soudnictví: podíl zástupce na odměně zastupovaného exekutora

I. Rozhodnutí Exekutorské komory České republiky o určení podílu zástupce na odměně zastupovaného exekutora podle § 16 odst. 1 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti, je rozhodnutím soukromoprávní povahy omajetkových nárocích odvolaného soudního exekutora a jeho zástupce; k řízení o žalobě proti takovému rozhodnutí je příslušný soud v občanském soudním řízení (§ 7 odst. 1 o. s. ř.).

II. Pro posuzování pravomoci soudů v občanském soudním řízení a soudů ve správním soudnictví má význam právo hmotné, nikoli právo procesní.

Podle usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 30.06.2014, č.j. Konf 16/2014 – 7 ♦

Rozhodnutí Exekutorské komory České republiky o určení podílu zástupce na odměně zastupovaného exekutora, je rozhodnutím soukromoprávní povahy o majetkových nárocích odvolaného soudního exekutora a jeho zástupce.

Právní rádce

**Jediný odborný měsíčník
s právními informacemi pro
management a podnikání**

- nové právní úpravy
- výklady • analýzy
- praktické příklady • rozhovory

Speciální nabídka pro studenty:

**předplatné
se slevou**

49%

Objednávky a více informací na: www.ihned.cz/konference

e.conomia
obsah rozhoduje

**Výběr ze Sbírky rozhodnutí Nejvyššího
správního soudu za rok 2014**

Zaměstnanost, sociální zabezpečení, cizinecké záležitosti, mezinárodní ochrana

PŘEDMLUVA

Pravidelnou část judikatorní činnosti Nejvyššího správního soudu zabírají také otázky zaměstnanosti a sociálního zabezpečení. Ten v minulém roce kupříkladu stanovil, jaké jsou základní znaky závislé práce, či zda umožnění výkonu nelegální práce lze považovat za přestupek. V oblasti sociálního zabezpečení se pak soud zabýval širokou škálou otázek od vracení přeplatků na sirotčím důchodu, přes zjišťování příjmů společně posuzovaných osob za účelem výplaty dávek státní sociální podpory, až po věci týkající se důchodového pojištění. Zajímavým bylo například rozhodnutí o hodnocení zvládnutí dietního režimu (v daném případě bezlepkové diety

při celiakii) pro účely příspěvku na péči.

Další část správní judikatury se pak věnuje otázkám spojeným s pobytem cizinců, jejich zaměstnáváním a mezinárodní ochrany. Nejvyšší správní soud tak pravidelně rozhoduje o udělování víz, správního vyhoštění, či povolení k pobytu, často se věnuje také problematice zajištění cizinců, doby zajištění, ale také různým aspektům zaměstnávání cizinců. Zajímavá jsou pak také rozhodnutí z oblasti mezinárodní ochrany, kde se z vybraných právních vět dozvíte více například o určování státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, o postupu správních orgánů v případech opakovaných žádostí

o mezinárodní ochranu, či o různých důvodech, jimiž žadatelé o mezinárodní ochranu své žádosti odůvodňují.

ZAMĚSTNANOST, SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

ZAMĚSTNANOST

Zaměstnávání osob zdravotně znevýhodněných

Ustanovení § 81 odst. 3 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění účinném do 31. 12. 2011, neumožňovalo organizačním slož-

kám státu a dalším státem zřízeným zaměstnavatelům dobrovolně si zvolit plnění povinnosti zaměstnávat osoby se zdravotním postižením formou odvodu do státního rozpočtu. Zmíněné ustanovení však nebránilo úřadu práce, aby takovému zaměstnavateli stanovil povinnost poukázat odvod do státního rozpočtu podle § 82 odst. 3 téhož zákona.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 01.08.2013, čj. 4 Ads 44/2013 – 25

Znaky závislé práce

I. Společným rysem všech znaků závislé práce vymezených v § 2 odst. 1 zákoníku práce z roku 2006 je osobní či hospodářská závislost zaměstnance na zaměstnavateli. Tyto znaky slouží k odlišení závislé práce od jiných ekonomických aktivit (zejména samostatného podnikání), ale také od aktivit jiného charakteru (zejména mezilidské výpomoci). Proto musí správní orgány při postihování nelegální práce [§ 5 písm. e) bodu 1 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti] obviněnému prokázat naplnění všech těchto znaků – zaměstnanec osobně a soustavně vykonává práci jménem zaměstnavatele a podle jeho pokynů, přičemž se vůči zaměstnavateli nachází v podřízeném vztahu.

II. Odměna sice nepředstavuje samostatný definiční znak závislé, resp. nelegální práce, avšak pokud jedna osoba poskytne nebo přislíbí druhé za její činnost odměnu, jde o významnou skutečnost pro posouzení, zda mezi nimi existuje vztah nadřízenosti a podřízenosti vyplývající z hospodářské závislosti zaměstnance na zaměstnavateli.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13.02.2014, čj. 6 Ads 46/2013 – 35

Výkon nelegální práce

Jestliže osoba umožní výkon nelegální práce – tj. výkon závislé práce, aniž by byla vůbec uzavřena platná pracovní smlouva, dohoda o pracovní činnosti nebo dohoda o provedení práce, jedná se o přešpek dle § 139 odst. 1 písm. d) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti,

nebo o správní delikt dle § 140 odst. 1 písm. c) citovaného zákona. Jestliže ale takovou smlouvu či dohodu uzavře, avšak nikoliv písemně, jedná se o přešpek dle § 12 odst. 1 písm. b) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, nebo o správní delikt dle § 25 odst. 1 písm. b) téhož zákona.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30.04.2014, čj. 7 Ads 52/2014 – 37

Podpora v nezaměstnanosti; náhradní doba zaměstnání; osobní péče o dítě mladší 4 let

I. Vzhledem k úzké provázanosti systému poskytování podpory v nezaměstnanosti a systému důchodového pojištění je třeba při hodnocení doby osobní péče o dítě do 4 let věku jako náhradní doby zaměstnání § 41 odst. 3 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, analogicky aplikovat pravidla vyplývající z právní úpravy zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, a příslušných prováděcích předpisů, která se uplatňují pro započítávání uvedené doby jako náhradní doby pojištění.

II. Má-li být doba péče o dítě ve věku do 4 let započtena jako náhradní doba zaměstnání pro účely zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, prokazuje se fakt péče čestným prohlášením analogicky podle § 85 odst. 4 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.

III. Povinnost uchazeče o zaměstnání doložit skutečnosti rozhodné pro přiznání a poskytování podpory v nezaměstnanosti stanovená § 42 odst. 2 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, neznamená přenesení odpovědnosti za zjištění skutkového stavu ze správního orgánu na uchazeče o zaměstnání. Správní orgán je povinen řádně zjistit skutkový stav (zde možnost hodnocení období od ukončení posledního zaměstnání do podání žádosti o poskytnutí podpory v nezaměstnanosti jako náhradní doby zaměstnání – osobní péče o dítě ve věku do 4 let). Správní orgán proto musí poskytnout uchazeči o zaměstnání prostor k uplatnění relevantních tvrzení a předložení relevantních podkladů.

Jestliže pojištěnec pobíral sirotčí důchod i poté, co mu vznikl pracovní poměr, odpovídá za vrácení takto přijatých částek sirotčího důchodu, neboť věděl či musel z okolností předpokládat, že mu důchod již nenáleží.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27.08.2014, čj. 3 Ads 91/2013 – 47

SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ, POJIŠTĚNÍ

Sociální zabezpečení: vrácení přeplatku na sirotčím důchodu

Jestliže pojištěnec pobíral sirotčí důchod i poté, co mu vznikl pracovní poměr, odpovídá za vrácení takto přijatých částek sirotčího důchodu, neboť věděl či musel z okolností předpokládat, že mu důchod již nenáleží. Na vzniku povinnosti vrátit částky neprávem přijatého sirotčího důchodu nic nemění ani skutečnost, že pojištěnec splnil svou oznamovací povinnost v zákonem stanovené lhůtě, ani skutečnost, že důchod pobíral formou výplaty na svůj bankovní účet.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28.08.2013, čj. 3 Ads 95/2012 – 20

Pomoc v hmotné nouzi: doplatek na bydlení; odůvodněné náklady na bydlení

Pokud zákonná úprava poskytování dávek pomoci v hmotné nouzi s účinností od 1. 1. 2011 nepočítala s tím, že cílové nájemné již nebude ve většině obcí a měst vyjma skupiny zákonem určených obcí stanovováno jako limit pro jednostranné zvyšování nájemného (§ 3 odst. 1 zákona č. 107/2006 Sb., o jednostranném zvyšování nájemného z bytu), pak chyběla opora v zákoně pro výklad pojmu odůvodněné náklady na bydlení (§ 34 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi). Jestliže Ministerstvo práce a sociálních věcí řešilo tento deficit zákonné úpravy použitím konstrukce tzv. místně obvyklého nájemného a postup pro jeho zjišťování určilo ve formě výkladového doporučení svým metodickým pokynem (č. 4/2010, ze dne 13. 12. 2010, čj. 2010/98474-21), jednalo se o přípustný postup metodického vedení orgánů pomoci v hmotné nouzi (§ 60 zákona o pomoci v hmotné nouzi).

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 03.10.2013, čj. 3 Ads 104/2012 – 40

► Státní sociální podpora: zjišťování příjmů společně posuzovaných osob

Správní orgány při zjišťování příjmů společně posuzovaných osob v rámci své rozhodovací činnosti o nárocích na výplatu dávek státní sociální podpory v případě fyzických osob, na jejichž majetek byl prohlášen konkurs, nemohou bez dalšího vycházet z údajů ohledně výše dosažených příjmů, které jim poskytnou příslušné finanční úřady. Tyto příjmy v plné výši spadají do konkursní podstaty jako její příjem a z hlediska dávek státní sociální podpory nemohou být započteny do příjmů úpadce jakožto společně posuzované osoby, neboť se nejedná o úpadcův příjem, nýbrž toliko o příjem do jeho majetkové podstaty, s nímž úpadce nemůže jakkoliv disponovat.

Podle rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 28.06.2013, čj. 78 Ad 12/2011 – 30

Sociální zabezpečení: příspěvek na zvláštní pomůcku

Při rozhodování o nároku na příspěvek na zvláštní pomůcku (§ 9 odst. 2 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením) správní orgán hodnotí otázky právní i skutkové, přičemž skutková zjištění nezávisí výlučně na posouzení zdravotního stavu osoby žadatele. Z toho vyplývá, že rozhodnutí o příspěvku na zvláštní pomůcku není předmětem vyluky z přezkumu ve správním soudnictví [§ 70 písm. d) s. ř. s.].

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 02.04.2014, čj. 3 Ads 55/2013 – 29

Pojistné na sociální zabezpečení: plnění zahrnutá do vyměřovacího základu zaměstnance; odstupné při ukončení pracovního poměru z důvodu pozbytí zdravotní způsobilosti

Odstupné poskytnuté zaměstnavatelem při ukončení pracovního poměru se zaměstnancem prokazatelně z důvodu podle § 52 písm. e) zákoníku práce z roku 2006 (tj. z důvodu dlouhodobého pozbytí zdravotní způsobilosti) je odstupným poskytnutým na základě zákoníku práce jakožto zvláštního právního předpisu ve smyslu § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 589/1992 Sb.,

o pojistném na sociální zabezpečení. Podle tohoto ustanovení se proto takové odstupné nezahrnuje do vyměřovacího základu zaměstnanců pro pojistné na důchodové pojištění.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26.03.2014, čj. 6 Ads 90/2013 – 50

Sociální zabezpečení: vrácení nesprávně vyplacené částky; vdovecký důchod a starobní důchod

Pokud pojištěnec v žádosti o přiznání vdoveckého důchodu výslovně uvede, že již pobírá starobní důchod (uvede jednací číslo rozhodnutí o přiznání tohoto důchodu) a nemohl ani z jiných okolností předpokládat, že přiznaný vdovecký důchod byl následně vyplacen ve vyšší částce, než náležel, nejsou zpravidla splněny podmínky pro vznik nároku na vrácení, popř. náhradu nesprávně vyplacené částky podle § 118a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18.06.2014, čj. 8 Ads 17/2014 – 33

Důchodové pojištění: povaha oznámení o náhradě důchodu; přesídlování cizinců

Oznámení České správy sociálního zabezpečení o přiznání náhrady důchodu vydané na základě usnesení vlády č. 1248 ze dne 1. 11. 2006 týkajícího se finančního zabezpečení občanů České republiky přesídlivších z Kazachstánu do České republiky není rozhodnutím o dávce důchodového pojištění. Tato náhrada je nenárokovým plněním ze státního rozpočtu České republiky. Z toho důvodu proti oznámení o přiznání náhrady důchodu nejsou námitky (§ 88 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení) přípustné.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22.05.2014, čj. 3 Ads 39/2013 – 43

Sociální služby: zvládání dietního režimu; příspěvek na péči

Zvládání dietního režimu (zde bezlepková dieta při celiakii) je hodnoceno v rámci základní životní potřeby stravování ve smyslu § 9 odst. 1 písm. d) zákona č. 108/2006 Sb.,

Odstupné poskytnuté zaměstnavatelem při ukončení pracovního poměru z důvodu dlouhodobého pozbytí zdravotní způsobilosti se nezahrnuje do vyměřovacího základu zaměstnanců pro pojistné na důchodové pojištění.

o sociálních službách, a přílohy č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, a nelze je bez dalšího duplicitně zohlednit při posuzování zvládání základní životní potřeby péče o zdraví dle § 9 odst. 1 písm. h) zákona o sociálních službách.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30.06.2014, čj. 4 Ads 75/2014 – 20

Důchodové pojištění: náhradní doba pojištění

Dobu trvání pracovní neschopnosti získanou podle právních předpisů platných před 1. 1. 1996 je třeba hodnotit jako náhradní dobu za předpokladu, že zaměstnanci vznikl nárok na nemocenské dávky, a to bez ohledu na to, zda mu tyto dávky byly skutečně vyplaceny.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11.06.2014, čj. 3 Ads 58/2013 – 26

Sociální zabezpečení: opravný prostředek proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení; námitky

Opravným prostředkem proti usnesení České správy sociálního zabezpečení, jímž bylo rozhodnuto o odložení žádosti a nevedení řízení (čl. XIII věty první zákona č. 428/2011 Sb.), jsou námitky podle § 88 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26.06.2014, čj. 7 Ads 55/2014 – 30

POBYT A ZAMĚSTNÁVÁNÍ CIZINCŮ

Pobyt cizinců: zákaz mučení a krutého, nelidského nebo ponižujícího zacházení nebo trestu

Za vážnou újmu pro účely zjišťování důvodů znemožňujících vycestování cizince (§ 179 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky) nutno považovat nucenou sterilizaci, tj.

mutilační (mrzačící) zákrok na jinak zdravém reprodukčním orgánu. Nucená sterilizace porušuje zákaz mučení a krutého, nelidského nebo ponižujícího zacházení nebo trestu podle čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.), resp. čl. 7 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, a právo na respektování soukromého a rodinného života podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26.07.2013, čj. 6 As 48/2013 – 33

Pobyt cizinců: nové posouzení důvodů neudělení víza

Rozhodnutí o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza dle § 180e odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, představuje opětovné posouzení důvodů neudělení víza, proto stejně jako rozhodování o udělení víza správním orgánem prvního stupně zasahuje do veřejných subjektivních práv cizince, a je tak rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 04.07.2013, čj. 1 Ans 9/2013 – 39

Pobyt cizinců: neplnění účelu pobytu; povolení k dlouhodobému pobytu

Neplnění účelu předchozího pobytu (faktické nevykonávání podnikatelské činnosti) po převážnou část doby, na kterou bylo cizinci uděleno vízum k pobytu za účelem podnikání, je závažnou překážkou pobytu cizince na území, která je podle § 56 odst. 1 písm. k) zákona č. 326/1999 Sb., zákona o pobytu cizinců na území České republiky, ve spojení s § 46 odst. 1 téhož zákona důvodem pro nevydání povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky.

Podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26.06.2013, čj. 9 A 66/2010 – 50

Pobyt cizinců: účinky rozhodnutí o správním vyhoštění

I. Pokud správní orgán rozhoduje v obnoveném řízení o správním vyhoštění cizince, je třeba, aby

stanovil v souladu s § 100 odst. 5 správního řádu z roku 2004, od kdy nastávají účinky nového rozhodnutí ve věci (§ 99 tohoto zákona). To umožňuje lépe zohlednit konkrétní okolnosti případu. Správní orgán musí zřetelně stanovit, zda doba, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území (§ 118 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění účinném do 31. 12. 2010), začala plynout vykonatelností původního rozhodnutí o správním vyhoštění, nebo začne plynout vykonatelností nového rozhodnutí po proběhnutí obnovy.

II. Plynutí doby k opuštění republiky a doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území, nejsou jedinými účinky rozhodnutí o správním vyhoštění. Mezi tyto účinky rovněž patří zejména možnost vydat cizinci cestovní průkaz totožnosti k vycestování (§ 114 odst. 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky), možnost cizince zajistit (§ 124 citovaného zákona), či hrozba jeho zařazení do evidence nežádoucích osob a z toho vyplývající důsledky (§ 154 odst. 6 téhož zákona).

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30.09.2013, čj. 8 As 101/2012 – 68

Pobyt cizinců: povolení k přechodnému pobytu; zadržení cestovního dokladu

I. Orgány České republiky nejsou oprávněny zadržet cestovní doklad cizince předložený zmocněným zástupcem cizince spolu s žádostí o povolení k pobytu, pokud nejsou splněny zákonem výslovně stanovené důvody k takovému postupu (především § 117 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky).

II. Cizinec může pověřit svého zmocněnce k vyřízení žádosti o povolení k pobytu, pokud zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, výslovně nevyžaduje osobní podání takové žádosti cizincem, a za účelem obstarání této záležitosti může zmocněnci rovněž svěřit svůj cestovní doklad.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22.11.2013, čj. 4 Aps 6/2013 – 37

Pobyt cizinců: vízum za účelem strpění pobytu na území; oprávněný pobyt

Nikoli každé podání žádosti o udělení víza k pobytu nad 90 dní za účelem strpění pobytu podle § 33 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, zakládá možnost legálně setrvat na území. Domněnka, že nebylo-li o uvedené žádosti rozhodnuto v době platnosti oprávnění k pobytu cizince na území, považuje se jeho další pobyt na území za pobyt na toto vízum, a to až do rozhodnutí o žádosti (§ 60 odst. 7 téhož zákona), se uplatní pouze tehdy, pokud je cizinec v okamžiku podání žádosti o toto vízum držitelem platného oprávnění k pobytu. Pokud žádost podává cizinec, který pobývá na území České republiky na základě výjezdního příkazu, tato domněnka se neuplatní.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25.09.2013, čj. 8 As 119/2012 – 32

Zaměstnávání cizinců; povolení k zaměstnání

I. Při časově omezeném vyslání cizince k výkonu práce mimo místo výkonu práce uvedené v povolení k zaměstnání není třeba žádat o nové povolení k zaměstnání (§ 145 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění zákona č. 382/2008 Sb.).

II. Argument obcházením zákona, zastíráním jiného právního jednání nebo zneužitím práva nemůže v obecné rovině vyloučit uplatnění celého jinak dovoleného institutu, jako je pracovní cesta nebo přeložení dle zákoníku práce z roku 2006 (§ 42 a § 43).

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22.08.2013, čj. 1 As 67/2013 – 42

Pobyt cizinců: odůvodnění rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu

I. Při vydání rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu cizince dle § 77 odst. 2 písm. a) a písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, nelze hodnotit, zda rozhodnutí nepředstavuje nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince, založit pouze na důvodech, že jeho nezletilé děti, jejichž poby-

► toový status je závislý na pobyto-
vém statusu cizince [§ 77 odst. 2 písm. c)
tétoho zákona], mají na území platné
povolení k trvalému pobytu a že
cizinec má možnost požádat o dlou-
hodobý pobyt.

II. Jestliže správní orgán v řízení
prokazatelně zjistí určité děletr-
vající skutečnosti ze soukromého
života cizince a jeho nezletilých dětí
(školní docházku, úpravu majet-
kových poměrů, správu majetku
na území ČR), je povinen se zabývat
všemi tvrzenými a doloženými po-
měry cizince a jeho rodiny z hledis-
ka přiměřenosti zásahu do soukro-
mého života.

Podle rozsudku Městského sou-
du v Praze ze dne 31.10.2013,
čj. 9 A 83/2010 - 46

Pobyt cizinců: zajištění cizince; sčítání dob zajištění

I. Zajištění cizince za účelem
jeho vycestování (§ 124b zákona
č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců
na území České republiky) nesmí
v žádném případě přesáhnout
celkovou délku 180 dní (§ 125 odst. 1
citovaného zákona). Možnost
prodloužení této lhůty až na celkem
545 dnů (§ 125 odst. 2 a 3 téhož
zákonu) je zde vyloučena.

II. Předchází-li zajištění dle § 124b
zákonu č. 326/1999 Sb., o pobytu
cizinců na území České republiky,
zajištění v režimu § 27 zákona
č. 273/2008 Sb., o Policii České re-
publiky, je počátek zajištění nutno
odvíjet již od tohoto okamžiku
omezení osobní svobody cizince.
Pokud jde o určení konce běhu
lhůty určené v rozhodnutí o zajiště-
ní, při absenci výslovného pokynu
zákonu je nutno vykládat tuto
otázku způsobem pro zajištěného
cizince nejpriznivějším; do doby
zajištění je tak nutno počítat každý,
i jen započatý, den, kdy byl omezen
na svobodě.

III. Je-li o zajištění cizince podle
§ 124b zákona č. 326/1999 Sb.,
o pobytu cizinců na území České
republiky, rozhodováno opakovaně,
přičemž je tak činěno ze stejných
důvodů, právně subsumovaných
pod stejnou literu odstavce 1
citovaného ustanovení, pak se
jednotlivé doby zajištění sčítají
a ve svémúhrnu nesmí překročit
hranici 180 dnů.

Podle rozsudku Nejvyšší-
ho správního soudu ze dne
10.04.2014, čj. 2 As 115/2013 - 59

Pobyt cizinců: zajištění cizince; možnost „přezajištění“ Mezinárodní ochrana: zajištění žadatele; sčítání dob zajištění podle zákona o azylu a zákona o pobytu cizinců

I. Cizince, jenž byl nejprve zajištěn
podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb.,
o pobytu cizinců na území České
republiky, jehož zajištění bylo
posléze podle § 127 odst. 1 písm. f)
tétoho zákona ukončeno proto,
že podal žádost o mezinárodní
ochranu a Ministerstvo vnit-
ra rozhodlo podle § 46a odst. 1
zákonu č. 325/1999 Sb., o azylu,
o jeho povinnosti setrvat v za-
jišťovacím zařízení pro cizince,
přičemž maximální doba trvání
této povinnosti marně uplynula,
aniž bylo o žádosti o mezinárod-
ní ochranu rozhodnuto, již nelze
znovu zajistit podle § 124a zákona
o pobytu cizinců na území České
republiky. Toto ustanovení za ta-
kové situace neskýtá oporu pro
rozhodnutí o opětovném „přez-
ajištění“ cizince, neboť nesplňuje
požadavky na dostatečně kvalitní,
přesnou a předvídatelnou právní
úpravu autorizující zbavení osobní
svobody jednotlivce veřejnou
mocí, pročez se takové rozhodnutí
dostává do rozporu s čl. 8 odst. 1
a 2 Listiny základních práv a svo-
bod a čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy
o ochraně lidských práv a základ-
ních svobod (č. 209/1992 Sb.), resp.
s čl. 52 odst. 3 ve spojení s čl. 6
Listiny základních práv Evropské
unie.

II. Povinnost cizince setrvat v za-
řízení pro zajištění cizinců v režimu
zákonu č. 325/1999 Sb., o azylu, je
ve své podstatě zajištěním, resp.
zbavením osobní svobody. Trvání
této povinnosti nesmí (za běžných
okolností) v souhrnu s další dobou
zajištění, jež předcházelo podle
§ 125 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb.,
o pobytu cizinců na území Čes-
ké republiky, překročit 180 dnů.
Maximální dobu zajištění nelze
prodlužovat tím, že cizinec bude
„přezajišťován“ v režimech různých
zákonů, aniž by pro přechody mezi
zajišťovacími režimy a pro sčítání
maximálních lhůt omezení osob-
ní svobody existovala dostatečně
kvalitní, přesná a předvídatelná
zákonná úprava.

Podle rozsudku Nejvyšší-
ho správního soudu ze dne
02.04.2014, čj. 6 As 146/2013 - 44

Zaměstnávání cizinců

Cizinci, kteří jsou společníky
obchodní společnosti a kteří pro
obchodní společnost vykonávají
činnost, na niž nelze pohlížet jako
na pouhý výkon práv a povinností
vyplývajících z kapitálové účasti
v obchodní společnosti, nýbrž jako
na plnění běžných úkolů obchodní
společnosti, musí podle § 89 zákona
č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti,
mít platné povolení k zaměstnání.

Podle rozsudku Nejvyšší-
ho správního soudu ze dne
14.08.2014, čj. 9 Ads 1/2014 - 47

MEZINÁRODNÍ OCHRANA

Zajištění žadatele o mezinárodní ochranu; pojem „veřejný pořádek“

Otázku, zda je důvodné se do-
mnívat, že zajištěný cizinec, který
učinil prohlášení o mezinárodní
ochraně v přijímacím středis-
ku nebo v zařízení pro zajištění
cizinců, by mohl představovat
nebezpečí pro veřejný pořádek, je
při rozhodování správního orgánu
o povinnosti tohoto cizince setrvat
v přijímacím středisku nebo v za-
řízení pro zajištění cizinců [§ 46a
odst. 1 písm. c) a odst. 2 zákona
č. 325/1999 Sb., o azylu] nutno
posuzovat tak jako obdobný důvod
pro vyhoštění cizince [§ 119 odst. 2
písm. b) zákona č. 326/1999 Sb.,
o pobytu cizinců na území České
republiky]. Takovým důvodem
tedy může být jen jednání, kte-
ré bude představovat skutečné,
aktuální a dostatečně závažné
ohrožení některého ze základních
zájmů společnosti. Bude-li pojem
„nebezpečí pro veřejný pořádek“
podle § 46a odst. 1 písm. c) záko-
na o azylu vykládán uvedeným
způsobem, lze danou právní úpravu
považovat za souladnou s čl. 5
odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně
lidských práv a základních svobod
(č. 209/1992 Sb.), s čl. 6 Listiny
základních práv Evropské unie,
s čl. 7 směrnice Rady 2003/9/ES,
kterou se stanoví minimální normy
pro přijímání žadatelů o azyl,
i s čl. 18 směrnice Rady 2005/85/ES
o minimálních normách pro řízení
v členských státech o přiznávání
a odnímání postavení uprchlíka.

Pochybnosti o totožnosti žadatele; povinnost setrvat v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců

Rozhodnutí podle § 46a odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, o povinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany setrvat v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců až do vycestování, se týká zbavení (osobní) svobody ve smyslu čl. 5 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.), a nikoli pouze omezení svobody pohybu ve smyslu čl. 2 Protokolu č. 4 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod. Ve své podstatě jde o zajišťovací institut, který umožňuje pro případ, že by skutečná identita žadatele o udělení mezinárodní ochrany, která vyjde šetřením najevo, neodpovídala tomu, co o sobě žadatel tvrdí či je o něm jinak známo, správnímu orgánu adekvátně reagovat. Česká republika zakotvením tohoto institutu ve svém právním řádu ústavně konformním způsobem využila opce, kterou má v čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31.07.2013, čj. 7 Azs 19/2013 – 38

Neudělení azylu; doplňková ochrana

Ve světle rozsudku velkého senátu Soudního dvora ze dne 19. 12. 2012, Mostafa Abed El Karem El Kott a další proti Bevdorlasi és Állampolgársági Hivatal, C-364/11, interpretujícího čl. 12 odst. 1 písm. a) směrnice Rady 2004/83/ES, je pro možnou aplikaci § 15 odst. 3 písm. a) části věty za středníkem zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, nezbytné, aby ochrana nebo podpora poskytovaná Úřadem OSN pro palestinské uprchlíky na Blízkém východě byla ukončena z důvodů nezávislých na vůli žadatele o mezinárodní ochranu, přičemž žadatel poskytovanou ochranu nebo podporu dříve skutečně využil. Existence těchto podmínek musí být žadatelem o status uprchlíka ve správ-

ním řízení dostatečně konkrétně tvrzena.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19.12.2013, čj. 9 Azs 22/2013 – 36

Pronásledování z důvodu náboženství

I. Rovněž v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany je správní orgán povinen podle § 51 odst. 2 správního řádu z r. 2004 včas uvědomit žadatele o provádění důkazů mimo ústní jednání, a to mj. výsledkem svědka, a umožnit tak žadateli, aby byl výslechu přítomen.

II. V souladu s rozsudkem Soudního dvora EU ze dne 5. 9. 2012, Y a Z, C-71/11 a C-99/11, nelze po žadateli o udělení mezinárodní ochrany požadovat, aby předešel svému pronásledování v zemi původu tím, že se vzdá veřejných projevů své víry [čl. 2 písm. c) Směrnice Rady 2004/83/ES].

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29.05.2014, čj. 5 Azs 2/2013 – 26

Opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany; odkladný účinek žaloby

Pokud žadatel o mezinárodní ochranu opakovaně podává žádosti o udělení mezinárodní ochrany s tožnými důvody, díky kterým trvale zůstává v režimu žadatele o udělení mezinárodní ochrany, přičemž z dosud vydaných správních rozhodnutí lze usoudit, že od podávaných žádostí nelze očekávat pozitivní výsledek, tedy udělení mezinárodní ochrany, jde o taktiku, která je zjevným zneužitím azylového řízení. V takové situaci nelze žalobě proti rozhodnutí, jímž bylo podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, opět zastaveno azylové řízení z důvodu nepřipustnosti žádosti dle § 10a písm. e) citovaného zákona, přiznat odkladný účinek, a to pro rozpor s veřejným zájmem. Podle rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 18.03.2014, čj. 45 Az 10/2014 – 38

Určení státu příslušného k posouzení žádosti

Rozhodne-li správní orgán o tom, že státem příslušným k posouzení podané žádosti je podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu

a Rady (EU) č. 604/2013 příslušný jiný členský stát, musí toto své rozhodnutí odůvodnit i z hlediska toho, zda přemístění žadatele do takto určeného členského státu není vyloučeno z důvodu existence systematických nedostatků, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie (čl. 3 odst. 2 druhý pododstavec nařízení č. 604/2013).

Podle rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 22.05.2014, čj. 45 Az 14/2014 – 31

Žádost o udělení mezinárodní ochrany

Ustanovení § 73 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, se nevztahuje na žadatele o mezinárodní ochranu, kteří do schengenského prostoru přicestovali na schengenské vízum udělené jim Českou republikou, v době platnosti uvedeného víza požádali v jiném státě schengenského prostoru o mezinárodní ochranu a následně byli prostřednictvím letecké přepravy podle nařízení Rady (ES) č. 343/2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států, předáni do České republiky jako do státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19.08.2014, čj. 5 Azs 9/2013 – 25 ♦

V případě taktiky, která je zjevným zneužitím azylového řízení nelze žalobě proti rozhodnutí, jímž bylo zastaveno azylové řízení z důvodu nepřipustnosti žádosti přiznat odkladný účinek, a to pro rozpor s veřejným zájmem.

Školství, vojáci, veřejné zakázky, doprava, volby

**Výběr ze Sbírky rozhodnutí Nejvyššího
správního soudu za rok 2014.**

ŠKOLSTVÍ

Standardní doba studia; poplatek za delší studium

Vyměření poplatku za delší studium podle § 58 odst. 3 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, je odvozeno od trvání standardní doby studia. Standardní doba studia podle § 61 téhož zákona počíná dnem zápisu do studia, kdy se z dané osoby stává student, a končí dnem ukončení studia podle § 55 odst. 1 (absolvování studia) nebo § 56 odst. 1 a 2 (jiné způsoby ukončení studia), kdy osoba přestává být studentem. Dojde-li k přerušení studia podle § 54 citovaného zákona, pak ode dne přerušení do dne opětovného zápisu do studia osoba není studentem, a neběží tak ani standardní doba studia. Pokud standardní doba studijního programu studovaného stěžovatelem (magisterský studijní program Právo a právní věda) činí pět let a stěžovatel tuto dobu překročil o více než jeden rok (tedy studoval déle), je povinen nést negativní následek v podobě poplatku za delší studium. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31.07.2013, čj. 4 As 11/2013 – 42

PŘEDMLUVA

Jelikož správní právo zahrnuje vskutku širokou škálu oblastí života, v poslední části našeho výběru jsme se zaměřili na dílčí otázky z oblastí, které jsou v rozhodovací činnosti soudů zastoupeny možná v menší míře, zato však nepostrádají zajímavosti.

Zejména pro studenty je určitě zajímavá oblast školství, a to zejména rozhodnutí týkající se poplatků za prodlouženou dobu studia na vysoké škole, či odložení kontroly studia a s tím spojené otázky dodatečného zápisu do studia. Nezanebatelnou část judikatury pak tvoří

rozhodnutí týkající se služebního poměru vojáků, policistů, příslušníků vězeňské služby a justiční stráže, či hasičského záchranného sboru. Nejenom pro správní praxi jsou pak určitě užitečná rozhodnutí z oblasti veřejných zakázek. Judikatura správních soudů se pak věnuje také dopravě a provozu na pozemních komunikacích, silničního provozu a nechybí ani rozhodnutí z oblasti voleb, shromažďovacího práva, různých aspektů ochrany životního prostředí atd. Za přečtení určitě stojí rozhodnutí, v němž se dozvíte, za jakých okolností lze karetní hru poker Texas Hold'em považovat za loterii.

Poplatky za studium

I. Poplatek za delší studium (§ 58 odst. 3 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách) a poplatek za další studium (§ 58 odst. 4 téhož zákona) jsou ústavně přípustnými omezeními základního práva podle čl. 33 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

II. Pravidlo zakotvené v § 58 odst. 3 v části věty za středníkem zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, jež stanoví, že „do doby studia se započtou též doby všech předchozích studií v bakalářských a magisterských studijních programech, které byly ukončeny jinak než řádně podle § 45 odst. 3 nebo § 46 odst. 3, přičemž období, ve kterém student studoval v takovýchto studijních programech a v aktuálním studijním programu souběžně, se do doby studia započítávají pouze jednou“, může být aplikováno pouze na dobu studia po účinnosti novely provedené zákonem č. 147/2001 Sb.

III. Vyměřuje-li veřejná vysoká škola absolventovi poplatek za studium, musí postupovat podle § 58 odst. 4 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, a vyměřit poplatek za další studium, bez ohledu na to, že existuje v matrice studenta záznam o předchozích studiích ukončených jinak než řádně, v nichž studoval před řádným ukončením svého předchozího studia. Až v případě, kdy celková doba studia absolventa v dalším studiu přesáhne standardní dobu studia podle § 45 odst. 2 nebo § 46 odst. 2 zákona o vysokých školách, lze postupovat podle § 58 odst. 3 citovaného zákona a vyměřit absolventovi poplatek za delší studium.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29.08.2013, čj. 7 As 46/2013 – 34

Habilitační řízení

I. Rozhodnutí rektora ve věci námitek proti postupu při habilitačním řízení je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. a jako takové je přezkoumatelné ve správním soudnictví.

II. Členství soudce ve vědecké radě veřejné vysoké školy, resp. její součástí (fakulty) není porušením poža-

davku soudcovské inkompatibility (neslučitelnosti výkonu funkce soudce s jinými funkcemi a činnostmi podle § 74 odst. 2 a § 85 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů).

III. V souladu s § 72 odst. 9 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, je veřejné zasedání vědecké rady důležitou a pevnou součástí habilitačního řízení, během které se koná habilitační přednáška a obhajoba habilitační práce. Následuje rozprava a poté tajné hlasování, které není nijak blíže procesně upraveno a nelze v jeho rámci vyloučit neformální diskusi či výměnu názorů na uchazeče, zejména v návaznosti na jeho předchozí vystoupení při veřejném zasedání.

Podle rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 17.01.2013, čj. 30 A 73/2012 – 73

Funkce asistenta pedagoga

Souhlas s převedením funkce asistenta pedagoga do konkrétní třídy základní školy, vydaný podle § 16 odst. 10 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, a stanovení rozsahu úvazku, na který bude poskytnut příspěvek na plat asistenta pedagoga, není rozhodnutím podle § 65 odst. 1 s. ř. s.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31.10.2013, čj. 8 As 4/2013 – 52

Odložení kontroly studia; dodatečný zápis

I pokud vnitřní předpisy vysoké školy výslovně neupravují možnost odložit průběžnou kontrolu studia (registraci) nebo stanovit termín dodatečného zápisu, tyto možnosti jsou dány povahou institutu individuálního studijního plánu, jehož podrobnosti nejsou těmito předpisy upraveny. Odložení kontroly studia a stanovení dodatečného zápisu na jiný den, než ve kterém se konají pro studenty bez individuálního studijního plánu, je tudíž v rámci určení podmínek, za nichž je individuální studijní plán stanoven, přípustné a v souladu s vnitřními předpisy žalované i se

zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách.

Podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28.02.2013, čj. 11 A 78/2010 – 170

VOJÁCI, POLICISTÉ, VĚZEŇSTVÍ

Vojáci z povolání: služební pohotovost

O služební pohotovost vykonávanou na jiném místě než ve vojenských objektech dle § 30 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, se může jednat i v případech, kdy služební orgán v rozkaze nařídí vojáku „dosažitelnost“, popřípadě jinými slovy vojáku mimo dobu služby nařídí omezení, jehož účel je stejný jako v případě služební pohotovosti (tj. zajištění připravenosti vojáka nastoupit k plnění služebních úkolů v časovém limitu), a to i když v rozkaze není uvedeno konkrétní místo, na němž se voják musí v době služební pohotovosti zdržovat. Za takto nařízenou služební pohotovost vojáku náleží odměna podle § 19 odst. 2 zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26.09.2013, čj. 4 Ads 55/2013 – 59)

Vojenské pracovní tábory: nezákonné zbavení osobní svobody

Nařízení vlády č. 135/2009 Sb., o poskytnutí jednorázového příspěvku ke zmírnění některých krivd způsobených komunistickým režimem, lze vykládat tak, že i v případech osob, zařazených do vojenských táborů nucených prací, respektive pomocných technických praporů, z důvodu politické perzekuce a nucených vykonávat práci, k níž byly tyto útvary přiděleny, je naplněn pojem „nezákonné zbavení osobní svobody“, neboť nešlo o výkon

Souhlas s převedením funkce asistenta pedagoga do konkrétní třídy základní školy, na který bude poskytnut příspěvek na plat asistenta pedagoga, není rozhodnutím podle § 65 odst. 1 s. ř. s.

► základní vojenské služby podle zákona č. 92/1949 Sb., branného zákona.

Podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20.06.2013, čj. 11 Ad 1/2012 – 59

Vojáci z povolání: řízení o odnětí hodnosti

Pro řízení o odnětí hodnosti podle § 21 odst. 1 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, kdy podle § 21 odst. 3 uvedeného zákona dnem odnětí hodnosti zaniká vojákovu služební poměr, platí, že jde o řízení samostatné, které není nikterak podmíněno případně vedeným kázeňským, správním či trestním řízením a není závislé na jejich výsledku. Případný kázeňský postih proto nevylučuje, aby za totéž jednání byla odňata hodnost.

Podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13.12.2013, čj. 5 Ad 3/2010 – 39

Vojáci z povolání: propuštění ze služebního poměru z důvodu organizačních změn

Pro propuštění vojáka z povolání ze služebního poměru z důvodu organizačních změn je třeba současného naplnění dvou zákonných podmínek: existence organizační změny a neexistence jiného služebního zařazení vojáka z povolání. Rozhodl-li ministr obrany v rámci svých personálních pravomocí o zrušení určitých systemizovaných míst, jejichž označení výslovně uvedl v příloze svého rozhodnutí, jedná se o organizační změnu v kontextu § 19 odst. 1 písm. e) zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, která je podmínkou pro propuštění vojáka vykonávajícího službu na takovém systemizovaném místě.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 02.07.2014, čj. 3 Ads 107/2013 – 36

Vězeňská služba a justiční stráž: zjišťování totožnosti

Justiční stráž je oprávněna zjišťovat totožnost osob, které hodlají vstoupit do jí sřešené budovy státního zastupitelství (§ 13 odst. 1 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky), a to i v případě, že deklarovaným účelem vstupu je osobní předání písemnosti na úřední podatel-

ně státního zastupitelství, jež je dislokována v útrokách budovy, tj. za místem, kde justiční stráž provádí bezpečnostní kontrolu osob vstupujících do budovy. Výzvou k prokázání totožnosti justiční stráž v tomto případě neporušuje ani ústavně zaručené právo vstupující osoby na soukromí (čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod), resp. široce pojaté právo na informační sebezpečení vyplývající dle judikatury Ústavního soudu z čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, ani zákaz neoprávněného zjišťování osobních údajů ve smyslu čl. 10 odst. 3 Listiny základních práv a svobod.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18.12.2013, čj. 6 Aps 7/2013 – 81

Služební poměr: příslušník hasičského záchranného sboru; snížení osobního příplatku

Rozhodnutí služebního funkcionáře o snížení osobního příplatku příslušníka bezpečnostního sboru musí být odůvodněno pouze odpovídající změnou kvality nebo rozsahu výkonu služby, tj. důvody podle § 122 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Důvodem pro snížení osobního příplatku proto nemůže být pouze snížení objemu mzdových prostředků stanovených státním rozpočtem na příslušný kalendářní rok.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30.04.2014, čj. 1 As 34/2014 – 54

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

Přezkum úkonů zadavatele; společný slovník pro veřejné zakázky (CPV); zásada transparentnosti; zákaz diskriminace

I. Společný slovník pro veřejné zakázky (CPV) podporuje transparentnost zadávání veřejných zakázek. Zásadně by nemělo docházet k situaci, kdy předmět veřejné zakázky nelze podřadit pod žádný z CPV kódů. Ačkoliv v některých případech může nastat situace, kdy je třeba vybírat z více kódů, je důležité, aby si zadavatel pro název oznámení o zakázce zvolil pouze

jeden [§ 47 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, a příloha I nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2195/2002 o společném slovníku pro veřejné zakázky (CPV)].

II. Vadný není postup, který opomíjí některý z nepodstatných prvků zakázky. Za diskriminační pro uchazeče je však třeba považovat takový postup, který rezignuje na označení podstatného, zpravidla převažujícího, znaku veřejné zakázky [§ 47 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, a příloha I nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2195/2002 o společném slovníku pro veřejné zakázky (CPV)].

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26.09.2013, čj. 7 Afs 98/2012 – 171

Technické kvalifikační předpoklady uchazeče; krácení rozhodného období

Časové rozpětí posledních tří let, za které může veřejný zadavatel požadovat seznam významných dodávek realizovaných dodavatelem [§ 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách], je fixní; veřejný zadavatel je nemůže zkrátit, např. na jeden rok.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 07.11.2013, čj. 7 Afs 44/2013 – 37

Námítky proti posouzení nabídek; mimořádně nízká nabídková cena

Obligatorní součástí procesu posuzování nabídek je podle § 77 odst. 1 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, zkoumání, zda konkrétní nabídka neobsahuje mimořádně nízkou nabídkovou cenu; povinnost věcně se vyjádřit k důvodům, pro které hodnotící komise nepovažuje žádnou z nabídkových cen za mimořádně nízkou, vzniká tehdy, pokud zadavatele nebo hodnotící komisi kdokoli (především z uchazečů, kteří podali nabídky) na možnost mimořádně nízkých nabídkových cen věrohodně a kvalifikovaně v průběhu zadávacího řízení upozornil; k takovému upozornění může dojít v době mezi otevřením obálek a posouzením nabídek nebo v rámci námitek proti posouzení nabídek; přitom je-li takové upozornění součástí námi-

Časové rozpětí posledních tří let, za které může veřejný zadavatel požadovat seznam významných dodávek realizovaných dodavatelem, je fixní; veřejný zadavatel je nemůže zkrátit, např. na jeden rok.

tek podle § 110 odst. 1 uvedeného zákona, pak způsob jejich vypořádání v rozhodnutí o námitkách podle § 111 odst. 1 stejného zákona musí být pod kontrolou Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže v řízení o přezkoumání úkonů zadavatele.

Podle rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 21.11.2013, čj. 62 Af 88/2012 – 75

DOPRAVA

Provoz na pozemních komunikacích: právní následky dosažení celkového počtu 12 bodů v registru řidičů

Okolnost, zda řidič má český řidičský průkaz nebo je držitelem řidičského průkazu vydaného cizím státem, je právně irrelevantní ve fázi záznamu bodů v registru řidičů (pro obě kategorie řidičů platí stejný režim taxativního výčtu protiprávních jednání a počtů bodů, které za tato jednání budou zaznamenány), nikoliv ve fázi dosažení celkového počtu 12 bodů, v níž každá kategorie řidičů má vlastní, specifický režim právních důsledků. Řidič „český“ pozbývá řidičské oprávnění (§ 123c odst. 3 věta druhá zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu), kdežto „cizí“ „jen“ právo k řízení motorového vozidla na území České republiky (§ 123c odst. 7 téhož zákona), odlišně je upravena právní skutečnost určující počátek lhůty pozbytí řidičského oprávnění (§ 123c odst. 3 věta druhá), resp. práva k řízení motorového vozidla na území České republiky (§ 123c odst. 8), způsob, kterým se vrací řidičské oprávnění (§ 123d odst. 1, 3 – správní řízení), resp. způsob, kterým znovu nabývá práva k řízení motorového vozidla (§ 123c odst. 7, 8 – uplynutím lhůty jednoho roku ex lege) atd.

Podle rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 31.07.2013, čj. 17 A 10/2012 – 37

Doprava: registrace silničních vozidel

I. Přidělení registrační značky silničnímu motorovému vozidlu a vydání tabulky s přidělenou registrační značkou jsou dva samostatné dílčí úkony registrace silničního vozidla (§ 7 odst. 1 písm. a), d) zákona č. 56/2001 Sb., o podmín-

kách provozu vozidel na pozemních komunikacích].

II. Při dočasném vyřazení motorového vozidla z registru silničních vozidel zůstává vozidlo i nadále registrováno a po ukončení režimu dočasného vyřazení obecní úřad obce s rozšířenou působností pouze vrátí vlastníkovu tabulku vedle dalších tabulek s přidělenou registrační značkou. Okolnost, že tabulky byly fyzicky zlikvidovány (sešrotovány), nemá za následek ztrátu (pozbytí) přidělené registrační značky (§ 13 odst. 4 zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích).

Podle rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 24.06.2013, čj. 17 A 74/2011 – 77

Pozemní komunikace: určení kategorie pozemní komunikace; vztah staré a nové právní úpravy pozemních komunikací

Byla-li pozemní komunikace místní komunikací podle právních předpisů účinných před 1. 4. 1997, zůstává jí tento status i podle zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích. To neplatí, nesplňuje-li znaky místní komunikace uvedené v tomto zákoně.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29.01.2014, čj. 9 As 15/2012 – 27

Silniční provoz: odůvodnění odtahování vozidla; ochrana před nezákonným zásahem

I. Pokud policista zabrání řidiči pokračovat v jízdě podle § 118a odst. 1 písm. i) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, lze se proti takovému postupu policisty bránit žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu podle § 82 a násl. s. ř. s. II. O zabránění pokračování v jízdě podle § 118a odst. 1 písm. i) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, je policista povinen vydat řidiči písemné potvrzení, v němž musí být uvedeny alespoň stručné objektivní důvody, které zakládají důvodné podezření, že se řidič bude vyhýbat přestupkovému řízení.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17.04.2014, čj. 4 As 6/2014 – 27

Zákon o dráhách: soukromoprávní povaha prohlášení o dráze celostátní a regionální; příslušnost soudů v civilním řízení

I. Prohlášení o dráze celostátní a regionální podle § 34c zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, je jednostranným soukromoprávním jednáním vlastníka dráhy.

II. Rozhodnutí drážního úřadu o přezkumu prohlášení o dráze celostátní a regionální podle § 34g zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, je rozhodnutím správního orgánu v soukromoprávní věci. K řízení o žalobě proti tomuto rozhodnutí, resp. proti navazujícímu rozhodnutí Ministerstva dopravy o odvolání, jsou příslušné soudy v občanském soudním řízení podle části páté o. s. ř.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 07.05.2014, čj. 1 As 28/2014 – 62

Pozemní komunikace: určení existence veřejně přístupné účelové komunikace; definiční znaky

Existence prvního z definičních znaků účelové komunikace ve smyslu § 7 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, tedy zřetelnost cesty v terénu, musí být vždy posuzována individuálně. Nutným předpokladem zřetelnosti cesty v terénu nemusí být existence vyjetých kolejí či vyšlapané stezky. Je nutno zohlednit rovněž jiné vlastnosti posuzovaného pozemku, např. jeho tvar či polohu, ve vztahu k sousedním pozemkům.

Podle rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 31.01.2014, čj. 30 A 104/2012 – 38

Pozemní komunikace: zvláštní užívání pozemní komunikace

Silniční správní úřad v řízení podle § 25 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, neřeší otázky ochrany vlastnického práva k pozemkům dotčeným zvláštním užíváním pozemní komunikace. Omezuje-li vlastníky sousedních nemovitostí povolené zvláštní užívání, mohou se bránit cestou vlastnické žaloby na poli soukromoprávním.

Podle rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 15.05.2014, čj. 22 A 123/2012 – 22

► **Silniční provoz: dohled na bezpečnost a plynulost provozu; uložení kauce**
Důvodné podezření ve smyslu § 125a odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, nelze spojit výlučně s neexistencí bydliště či dlouhodobého pobytu podezřelého z přestupku na území ČR. I u osoby s takovým bydlištěm (pobytem) může policista dospět k závěru o výběru kauce, přičemž důvodné podezření může vyplynout z jednání dané osoby na místě, ze zkušeností s danou osobou v předcházejících správních řízeních atp.

OSTATNÍ OBLASTI

Veřejnoprávní smlouvy: smlouva o poskytnutí účelové dotace; spory z veřejnoprávních smluv

Smlouva o poskytnutí účelové dotace uzavřená mezi regionální radou regionu soudržnosti a příjemcem dotace je veřejnoprávní smlouvou. V případě námítky porušení smlouvy, nesouhlasu s jejím výkladem nebo při neplnění smlouvy samotné je ochrana kterékoliv smluvní strany poskytována prostřednictvím sporu z veřejnoprávní smlouvy dle § 169 správního řádu z roku 2004 ve spojení s § 141 téhož zákona, který iniciuje ta ze stran, která nesouhlasí s postupem druhé smluvní strany.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 07.11.2013, čj. 9 Afs 38/2013 – 53

Zemědělství: zařazení do programu podpory předčasného ukončení zemědělské činnosti

V souladu s rozsudkem Soudního dvora ze dne 11. 4. 2013, Soukupová, C-401/11, platí, že při rozhodování o nároku na zařazení do Programu podpory předčasného ukončení zemědělské činnosti podle nařízení Rady (ES) č. 1257/1999 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu a nařízení vlády č. 69/2005 Sb. nelze činit rozdíl mezi mužem zemědělcem a ženou zemědkyní a rovněž mezi jednotlivými ženami zemědkyněmi v závislosti na počtu jimi vychovaných dětí. Poslední den pro podání žádosti

o zařazení do programu je třeba v případě žadatelky určit tak, jako by žádost podával muž narozený ve stejném dni.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11.09.2013, čj. 8 As 8/2010 – 233

Volby do Poslanecké sněmovny: neplatnost volby kandidáta

Skutečnost, že na někoho bylo podáno trestní oznámení, není a s ohledem na zásadu presumpce neviny (čl. 40 odst. 2 Listiny základních práv a svobod) ani nemůže být podmínkou pasivního volebního práva, a ani překážkou jeho výkonu. Ba co víc, platná Ústava, ani zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky, nebrání kandidatuře a zvolení ani osobě, která již byla pravomocně odsouzena za trestný čin, a to dokonce i kdyby jí byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody a nacházela se v době voleb ve výkonu tohoto trestu (srov. § 2 ve spojení s § 25 zákona o volbách do Parlamentu České republiky, čl. 19 odst. 1 Ústavy).

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27.11.2013, čj. Vol 155/2013 – 11

Shromáždovací právo: lhůta pro podání námitek proti rozpuštění shromáždění

Na lhůtu pro podání námitek proti rozpuštění shromáždění dle § 13 ve spojení s § 17 zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromáždovacím, je třeba pohlížet jako na lhůtu určenou podle hodin. Skončí-li takto určená lhůta v sobotu, neděli nebo svátek, neprodlužuje se do nejbližšího pracovního dne (§ 40 odst. 3 s. ř. s.).

Podle rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 17.10.2013, čj. 22 A 122/2013 – 8

Shromáždovací právo: zákaz shromáždění; kolize dvou shromáždění; skutečný účel shromáždění

Předtím než příslušný úřad později ohlášené shromáždění zakáže pro místní a časovou kolizi se shromážděním ohlášeným dříve [§ 10 odst. 2 písm. b) zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromáždovacím], musí na základě znalosti místních pomě-

rů, tvrzení pozdějšího svolavatele či na základě jiných důvodných pochybností uvážit, zda dříve ohlášené shromáždění není koncipováno jen jako obstrukční s jediným cílem blokovat pro daný prostor a čas jiná shromáždění. Dospěje-li úřad k závěru, že jediným účelem shromáždění je blokace místa a času, jde o zneužití práva, jemuž nepřísluší právní ochrana. Později ohlášené shromáždění v takovém případě úřad nesmí zakázat podle § 10 odst. 2 písm. b) uvedeného zákona.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29.11.2013, čj. 2 As 60/2013 – 26

Matriční evidence: změna příjmení; registrované partnerství

Určení jména a příjmení, včetně případné změny příjmení (§ 72 a násl. zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení), podléhá pravomoci jednotlivých členských států, avšak i při výkonu této pravomoci je potřeba dodržovat právo EU, které nelze přehlédnout a jen na základě vnitrostátního práva odmítnout uznat změnu příjmení tak, jak bylo v důsledku vstupu do registrovaného partnerství určeno v jiném členském státě (zde ve Spolkové republice Německo). Matriční úřad proto pochybil, pokud takto postupoval a při zápisu, resp. opravě zápisu v knize registrovaného partnerství pominul, že rozdíl v příjmení žalobkyně – podle toho, zda se nachází v České republice nebo ve Spolkové republice Německo – pro ni představuje překážku volného pohybu v rámci EU, kterou je možno akceptovat pouze za předpokladu, že by se zakládala na objektivních důvodech a byla přiměřená ve vztahu k legitimně sledovanému cíli.

Podle rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28.11.2013, čj. 30 A 128/2011 – 44

Ochrana životního prostředí: vydání integrovaného povolení

Při úvaze, zda je provozovatel povinen při výrobě automobilových volantů potažením základní kovové kostry výrobku polyuretanovou pěnou požádat o vydání integrovaného povolení podle § 2 písm. g) zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování, je třeba mimo jiné provést

Na lhůtu pro podání námitek proti rozpuštění shromáždění, je třeba pohlížet jako na lhůtu určenou podle hodin. Skončí-li takto určená lhůta v sobotu, neděli nebo svátek, neprodlužuje se do nejbližšího pracovního dne.

Lhůta pro podání žádosti o prodloužení doby platnosti licence k rozhlasovému vysílání stanovená v § 12 odst. 10 písm. c) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, je lhůtou prekluzivní.

srovnávací jazykový výklad unijního práva – směrnice Rady 96/61/ES o integrované prevenci a omezování znečištění. Tak lze určit obsah pojmu „základní plastické hmoty“ užitý v této směrnici a v kategorii 4.1 h) přílohy č. 1 citovaného zákona. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30.01.2014, čj. 8 As 40/2012 – 73

Vodovody a kanalizace: povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace
Podle § 6 odst. 2 písm. b) zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu, je vlastník vodovodu nebo kanalizace vždy osobou oprávněnou k získání povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace; pro to, komu má být uděleno povolení, je tedy v případě neshody mezi vlastníkem a jinou osobou, která tvrdí, že je oprávněna na základě smlouvy s vlastníkem vodovodu nebo kanalizaci provozovat, rozhodný projev vůle vlastníka vůči příslušnému správnímu úřadu. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24.01.2014, čj. 7 As 35/2013 – 50

Zdravotnictví: získání specializované způsobilosti k výkonu povolání lékaře
Získání specializované způsobilosti podle § 44 odst. 1 věty šesté zákona č. 95/2004 Sb. v době do nabytí účinnosti zákona č. 189/2008 Sb. bylo podmíněno osvědčením České lékařské komory podle § 2 odst. 2 zákona č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře, vydaným do dne 1. 4. 2004. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 01.04.2014, čj. 3 Ads 37/2012 – 30

Ochrana ovzduší: poplatek za množství neuvedeného biopaliva v pohonných hmotách
Ustanovení § 3a odst. 3 zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění rozhodném pro období od 1. 6. do 31. 12. 2010, umožňovalo kompenzovat nedostatečné přidávání biopaliv u jednoho typu pohonných hmot v jednom roce „nadměrným“, ale přitom v mezích maximálních dovolených limitů se pohybujícím přidáním biopaliv

do jiného typu pohonných hmot v předchozím roce. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20.02.2014, čj. 7 Afs 25/2013 – 37

Profesní samospráva: odvolání z funkce notáře ministrem spravedlnosti; odsouzení pro úmyslný trestný čin; zásada ne bis in idem

I. Rozhodnutí ministra spravedlnosti o odvolání notáře z funkce dle § 11 písm. f) zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti, v důsledku odsouzení notáře pro úmyslný trestný čin není rozhodnutím trestní povahy (nelze tedy argumentovat porušením zásady „ne bis in idem“), ale reakcí na pozbytí jednoho z předpokladů pro výkon funkce notáře. II. Mezi řízením dle § 11 písm. f) zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti, a kárným řízením vedeným proti notáři dle § 48 téhož zákona existuje zásadní rozdíl v samotné podstatě těchto řízení. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 02.04.2014, čj. 3 Ads 75/2013 – 27

Veterinární péče: vydání závazného pokynu
I. Oprávnění vydat závazný pokyn je vázáno na nápravu nedostatků zjištěných při výkonu veterinárního dozoru, oproti tomu plnění procesních povinností (např. povinnost součinnosti dle § 53 odst. 4 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči) za účelem umožnění výkonu státního veterinárního dozoru je primárně vynucováno ukládáním pořádkové pokuty (§ 53 odst. 7 téhož zákona). II. Vydání závazného pokynu k vynucení (procesní) povinnosti umožnit vstup do provozu, který podléhá výkonu státního veterinárního dozoru, je v rozporu s § 52 odst. 1 písm. b) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28.04.2014, čj. 8 As 43/2013 – 54

Ceny: cenová regulace; věcně usměrňované ceny u sběru, přepravy, třídění a odstraňování komunálního odpadu
Cenová regulace provedená cenovými výměry Ministerstva financí č. 01/2008 a č. 01/2009 nebyla v čas-

ti, v níž cenové výměry stanovily, že u sběru, přepravy, třídění a odstraňování komunálního odpadu se uplatňují věcně usměrňované ceny, v rozporu s § 1 odst. 6 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30.06.2014, čj. 8 Afs 81/2013 – 44

Místní poplatky: vyměření poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení
I. Správce místního poplatku má povinnost vydat platební výměr podle § 46 odst. 4 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, resp. dle § 139 či § 147 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, a řádně jej doručit, pokud nejpозději v poslední den lhůty, ve které byl poplatník povinen splnit ohlašovací povinnost (§ 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích), sdělil poplatník kvalifikovaným způsobem své pochybnosti a současně o vydání platebního výměru požádal, přestože místní poplatek ve stanovené lhůtě včas a ve správné výši uhradil. II. V případě nečinnosti správce místního poplatku nedochází k vyměření místního poplatku podle § 46 odst. 5 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ani k vystavení platebního výměru dle § 140 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24.06.2014, čj. 2 Afs 68/2012 – 34

Rozhlasové a televizní vysílání: lhůta pro podání žádosti o prodloužení doby platnosti licence k rozhlasovému vysílání
Lhůta pro podání žádosti o prodloužení doby platnosti licence k rozhlasovému vysílání stanovená v § 12 odst. 10 písm. c) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, je lhůtou prekluzivní. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25.06.2014, čj. 1 As 31/2014 – 27

Rozhlasové a televizní vysílání: upozornění vydané Radou pro rozhlasové a televizní vysílání; uložení sankce
Upozornění vydané Radou pro rozhlasové a televizní vysílání podle ▶

§ 59 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, je způsobitelným podkladem pro uložení sankce za následná porušení povinností provozovatele stanovených tímto zákonem nebo podmínek udělené licence, pokud obsahuje obdobné skutkové okolnosti, které by naplnily příště stejnou skutkovou podstatu deliktu jako ve skutku, na jehož protiprávnost byl provozovatel po odvysílání upozorněn.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14.07.2014, čj. 8 As 85/2012 – 88

Odpady: souhlas k provozování mobilní recyklační linky

Rozhodnutí krajského úřadu, kterým byl podle § 14 odst. 1 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, žalobci udělen souhlas k provozování mobilní recyklační linky na zpracování stavebních a demoličních odpadů a též souhlas s provozním řádem tohoto zařízení, neopravňuje žalobce k provozování jiného (stacionárního) zařízení, do kterého svou mobilní recyklační linku následně umístil.

Podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23.04.2014, čj. 7 A 49/2011 – 72

Volby do zastupitelstev krajů: reprezentativní mandát člena zastupitelstva; ochrana zastupitele před nezákonným zásahem do výkonu mandátu

I. Z reprezentativního mandátu člena zastupitelstva kraje jednoznačně vyplývá zákaz přijímat pokyny a příkazy od jiných subjektů, jsou-li v rozporu s jeho svědomím (§ 33 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích).

II. Rezignace na mandát zastupitele je typickým příkladem jednostranného adresného právního úkonu, který činí zastupitel a který je adresován hejtmánovi. Teprve projevem vůle adresovaným (a doručeným) hejtmánovi dovrší zvolený zastupitel jednostranný právní úkon (rezignaci); samotný podpis rezignační listiny učiněný před volbami tímto projevem vůle a právním úkonem v pravém slova smyslu ještě není [§ 48 odst. 2 písm. c) zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů]. Jinak řečeno právně významným jednostranným úkonem se jedná

odstupujícího nestává již podpisem, ale až do vnějšího světa manifestovaným oznámením o odstoupení. Takové oznámení nepředstavuje konvalidaci absolutně neplatného právního úkonu, neboť takový úkon, jakožto perfektní právní úkon, neexistoval až do okamžiku, kdy byl projev navenek.

III. Projev vůle zastupitele rezignovat musí být učiněn tak, aby o jeho existenci a aktuálnosti nebyly žádné rozumné pochybnosti.

IV. Není-li rezignační prohlášení předáno osobně, musí hejtmán jakožto adresát oznámení o odstoupení z funkce člena zastupitelstva ověřit, zda je toto prohlášení skutečně podepsáno odstupujícím zastupitelem. Dále musí ověřit, zda jde o aktuální, tedy k okamžiku odeslání existující projev vůle tohoto zastupitele rezignovat. Právě splněním těchto požadavků lze zabránit případným machinacím vedoucím k protiústavní změně volného mandátu na mandát vázaný. V. Důvody zvláštního zřetele podle § 60 odst. 7 s. ř. s. jsou dány, jestliže se žalobce domáhá neplatnosti svého vlastního právního úkonu a žalovaný nemohl o neplatnosti právního úkonu vědět. V takovém případě náhrada nákladů řízení žalobci nenáleží.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14.05.2014, čj. 9 Aps 14/2013 – 72

Státní památková péče: ochrana a užívání kulturních památek; pokuty za porušení povinností při výkonu podnikání

I. „Znehodnocení“ a „zničení“ ve smyslu § 35 odst. 1 písm. c) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, je nutno vykládat jako podstatné snížení kulturní hodnoty památky (až na hodnotu nulovou), respektive její podstatné poškození (až destrukci).

II. Dojde-li v důsledku jednání vlastníka kulturní památky pouze k nepodstatnému snížení kulturní hodnoty památky nebo k jejímu nepodstatnému poškození, může se jednat pouze o některý z ohrožovacích deliktů dle § 35 odst. 1 písm. c) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. Toto nepodstatné snížení hodnoty či poškození je účinkem, který lze zohlednit při stanovení výše sankce.

III. Mezi skutkovými podstatami poruchových a ohrožovacích deliktů obsaženými v § 35 odst. 1 písm. c) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, existuje vztah subsidiarity, a jejich jednočinný souběh je proto vyloučen.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29.05.2014, čj. 7 As 44/2014 – 79

Loterie: definice loterie nebo jiné podobné hry

Je-li karetní hra poker Texas Hold'em organizována jako turnajová hra, u které není počet účastníků předem znám, účastníci zaplatí startovné a při hře vsázejí kromě vkladu do banku předem neznámé částky, přičemž výhra není předem zaručena a rozděluje se podle podmínek stanovených herním plánem příslušného pořadatele turnaje, lze tuto hru považovat za loterii nebo jinou podobnou hru ve smyslu § 2 písm. m) zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21.08.2014, čj. 9 Afs 150/2013 – 79

Evidence obyvatel: zrušení údaje o místě trvalého pobytu

I. Podá-li rodič, kterému svědčí neodvozené právo užívání k bytu, v souladu s § 12 odst. 1 písm. c) zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech, žádost o zrušení údaje o místě trvalého pobytu dítěte (odvozeného uživatele bytu), prokazuje zánik užívacího práva dítěte k bytu předložením odvolání souhlasu s užíváním bytu pro tohoto odvozeného uživatele. II. Skutečnost, že rodič má vůči dítěti vyživovací povinnost (§ 85 odst. 1 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině) bez dalšího neznamená překážku odvolání souhlasu tohoto rodiče s odvozeným užíváním bytu dítětem.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23.10.2013, čj. 9 As 121/2012 – 47 ♦

Je-li karetní hra poker Texas Hold'em organizována jako turnajová hra, u které není počet účastníků předem znám, účastníci zaplatí startovné. A výhra není předem zaručena, lze tuto hru považovat za loterii nebo jinou podobnou hru.

Právní rádce

**Jediný odborný měsíčník
s právními informacemi pro
management a podnikání**

- nové právní úpravy
- výklady • analýzy
- praktické příklady • rozhovory

Speciální nabídka pro koncipienty:

**předplatné
se slevou**

35
%

Objednávky a více informací na: www.ihned.cz/konference

e.conomia
obsah rozhoduje